

Vlaams
Parlement

stuk **15** (2010-2011) – Nr. 5-D
ingediend op 2 december 2010 (2010-2011)

Ontwerp van decreet

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2011

Beleidsbrief
Cultuur 2010-2011

Beleidsbrief
Jeugd 2010-2011

Beleidsbrief
Sport 2010-2011

Beleidsbrief
Media 2010-2011

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door mevrouw Ulla Werbrouck en de heren Chris Janssens,
Bart Tommelein, Paul Delva en Erik Arckens
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Philippe De Coene.

Vaste leden:

de heren Carl Decaluwe, Paul Delva, Johan Verstreken, Veli Yüksel;
de heren Erik Arckens, Johan Deckmyn, Wim Wienen;
de heren Jean-Jacques De Gucht, Herman Schueremans;
de heren Philippe De Coene, Chokri Mahassine;
de heer Lieven Dehandschutter, mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

de heer Ludwig Caluwé, de dames Martine Fournier, Vera Jans, Tinne Rombouts;
de heer Chris Janssens, mevrouw Katleen Martens, de heer Wim Van Dijck;
de heren Peter Gysbrechts, Bart Tommelein;
mevrouw Yamila Idrissi, de heer Patrick Janssens;
de heren Wilfried Vandaele, Kris Van Dijck;
mevrouw Ulla Werbrouck;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Stukken in het dossier:

15 (2010-2011): – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
– Nr. 2 t.e.m. 4: Amendementen

12-A (2009-2010) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2010-2011) – Nr. 1 en 2: Toelichtingen bij de begroting

14 (2010-2011) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

16 (2010-2011) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

746 (2010-2011) – Nr. 1: Beleidsbrief

756 (2010-2011) – Nr. 1: Beleidsbrief

758 (2010-2011) – Nr. 1: Beleidsbrief

773 (2010-2011) – Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

I. CULTUUR.....	9
1. Toelichting van de uitgavenbegroting Cultuur door mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur	9
1.1. Algemene situering van de begroting en de opgelegde besparingen	9
1.2. Toelichting van de middelen- en de ontvangstenbegroting	10
1.3. Toelichting bij de algemene uitgavenbegroting	10
1.3.1. Programma HA – Apparaatskredieten	10
1.3.2. Programma HB - Provisies	10
1.3.3. Programma HC - Algemeen	10
1.3.4. Programma HD – Sociaal – Cultureel Werk voor Volwassenen	11
1.3.5. Programma HE – Kunsten en Erfgoed	11
1.4. Conclusie wat de begroting betreft	12
2. Toelichting van de beleidsbrief Cultuur door mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur	12
2.1. Duurzaamheid	13
2.2. Participatie en Diversiteit als motoren voor vernieuwing verankeren	14
2.3. E-cultuur en digitalisering.....	15
2.4. Competentieverwerving en -waardering stimuleren.....	16
2.5. Aandacht voor cultuurmanagement en een culturele economie	17
2.6. Internationaal cultuurbeleid versterken	18
2.7. Eco-cultuur.....	19
3. Algemene bespreking van de beleidsbrief en de uitgavenbegroting Cultuur.....	20
3.1. Standpunt van de heer Paul Delva	20
3.2. Standpunt van mevrouw Yamila Idrissi	23
3.3. Standpunt van de heer Lieven Dehandschutter.....	25
3.4. Standpunt van de heer Bart Caron.....	27
3.5. Standpunt van de heer Jean-Jacques De Gucht.....	43
4. Antwoord van de minister	44
4.1. Strategische doelstellingen van de beleidsbrief en de band met de begroting	44
4.2. Evaluatie van het Participatiedecreet.....	45
4.3. De Vlaamse Vrijtijdspas.....	45
4.4. Het stroomlijnen van grote evenementen met andere departementen	47
4.5. Cultuureducatie	47
4.6. Internationaal cultuurbeleid	47

4.6.1. Samenwerking met Nederland.....	47
4.6.2. De Nederlandse Taalunie	47
4.6.3. Batsha-programma in Zuid-Afrika.....	49
4.6.4. Het Vlaams-Marokkaans huis Daarkom.....	49
4.6.5. Internationale presentatieplekken.....	50
4.6.6. Eurimages	51
4.6.7. Interculturaliseren	51
4.6.8. Overleg met de Franse Gemeenschap	51
4.7. Brussel	52
4.8. Sociaal-artistiek werk.....	53
4.9. Samenwerking met Media: het Mediafonds en het e-boek	53
4.10. Het Kunstendecreet en de problematiek van het overaanbod	53
4.11. De kunstkoopregeling.....	54
4.12. Het letterenbeleid.....	54
4.13. Het budget voor de individuele kunstenaars	55
4.14. De projectenpot van het Kunstendecreet.....	56
4.15. Het budget van de grote kunstinstellingen	57
4.16. De evaluatie van CultuurInvest.....	57
4.17. Project ter voorkoming van gehoorschade	57
4.18. Regionale volkshogescholen	57
4.19. Sociaal-culturele verenigingen.....	61
4.20. Sociaal-culturele bewegingen	62
4.21. DAC-normalisatie.....	62
4.22. Het Erfgoeddecreet	64
4.23. Schrapping van het kunstaankoopbudget	64
4.24. Sint-Niklaas- en Sint-Maartenerfgoed	64
4.25. De Week van de Smaak	64
4.26. De Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde	65
4.27. Het Joods museum voor Deportatie en Verzet – Kazerne Dossin	66
4.28. De erkenning van landelijk expertisecentrum voor cultureel erfgoed	66
4.29. Evaluatie van het Topstukkendecreet en het Idemniteitsdecreet .	66
4.30. FoCI-reglement.....	66
4.31. Groenprojecten	66
4.32. Nieuwe formule voor het uitreiken van de cultuurprijzen.....	67
4.33. Tax shelter	67
4.34. Lokaal Cultuurbeleid.....	67
4.35. Het groenboek Interne Staatshervorming en de gevolgen voor Cultuur	68

4.36. Beheers- en beleidscyclus op de planlastvermindering	69
4.37. Internationale beleidskredieten	69
4.38. Verschillen in de besparingen op sommige basisallocaties	70
4.39. Vergelijking van de besparingen op cultuur met andere landen..	71
4.40. Basisallocatie HC030 – Lottomiddelen en het variabele gedeelte van de lottomiddelen	71
4.41. Verdeling van de budgetten van het Participatiedecreet.....	
4.42. Steunpunten.....	71
4.43. Basisallocatie HE 205 1211 Werkingskosten Kunsten en Erfgoed	72
II. JEUGD.....	72
1. Toelichting van de uitgavenbegroting Jeugd door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel....	72
2. Toelichting van de beleidsbrief Jeugd door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel....	73
2.1. Zoveel mogelijk kinderen en jongeren ruimte geven om zich te verenigen en te engageren.....	73
2.2. Kinderen en jongeren ruimte geven om competenties te ontdekken en te ontwikkelen.....	74
2.3. Kinderen en jongeren ruimte geven om vanuit hun eigen leefwereld de samenleving mee vorm te geven	75
2.4. Kinderen en jongeren culturele ruimte geven	76
2.5. Kinderen en jongeren ruimte geven voor levensbreed leren	76
2.6. Kinderen en jongeren fysieke ruimte geven	77
2.7. Kinderen en jongeren ruimte geven voor welbevinden	77
2.8. Naar een inclusief en integraal jeugdbeleid	77
2.9. Conclusie	78
3. Algemene bespreking van de beleidsbrief en de uitgavenbegroting Jeugd	79
3.1. Standpunt van de heer Chokri Mahassine	79
3.2. Standpunt van de heer Chris Janssens.....	79
3.3. Standpunt van de heer Jean-Jacques De Gucht.....	79
3.4. Standpunt van mevrouw Tinne Rombouts.....	81
3.5. Standpunt van mevrouw Katrien Schryvers	84
3.6. Standpunt van de heer Lieven Dehandschutter.....	85
3.7. Standpunt van mevrouw Elisabeth Meuleman	85
4. Antwoord van de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel	86
III. SPORT	89
1. Toelichting door de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport	89

1.1. Krachtlijnen van het sportbeleid	89
1.2. Verhogen van sportparticipatie en bevorderen van levenslang sporten	90
1.3. De kwaliteit van het sportaanbod verhogen	90
1.4. Gezonde sportbeoefening en vrijwaren van de integriteit van de sport	91
1.5. Een optimaal topsportklimaat en een duidelijk afgebakende organisatiestructuur	92
1.6. Optimaliseren van de omgevingsfactoren	93
1.7. Een planmatig sportinfrastructuurbeleid	93
1.8. Een efficiënt en effectief sportbeleid	94
1.9. Een onderbouwd en duurzaam sportbeleid laten doorwegen op internationaal niveau	95
2. Algemene bespreking van de beleidsbrief en de uitgavenbegroting Sport	96
2.1. Standpunt van de heer Johan Sauwens	96
2.2. Standpunt van de heer Wim Wienen	98
2.3. Standpunt van de heer Peter Gysbrechts	98
2.4. Standpunt van mevrouw Ulla Werbrouck	100
2.5. Standpunt van de heer Kris Van Dijk	102
2.6. Standpunt van de heer Philippe De Coene	103
2.7. Standpunt van de heer Veli Yüksel	104
2.8. Standpunt van de heer Bart Caron	105
2.9. Standpunt van de heer Paul Delva	107
3. Antwoord van de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport	108
3.1. Algemeen	108
3.2. Sportelen	108
3.3. Proeftuinen, de relatie Sport en Onderwijs en Sport voor Allen	109
3.4. Decreet Sportfederaties	109
3.5. De werking van Bloso	110
3.6. De band tussen de Koninklijke Belgische Voetbalbond en de Voetbalfederatie Vlaanderen	110
3.7. Vlaams Bureau voor Sportbegeleiding - Vlabus	112
3.8. Medisch verantwoord en Ethisch Sporten (MVES) en de relatie met WADA	112
3.9. Topsport en topsportscholen	114
3.10. Verloning van Topsporters, Toptrainers en investering in sporttakken	115
3.11. Vlaams Sportkompas	116
3.12. Sportinfrastructuur	116

3.13. De bouw van voetbalstadions	117
3.14. Aanleg van golfterreinen en terreinen voor sporten met een hinderlijk karakter	119
3.15. Toekomstige taakverdeling tussen de Vlaamse overheid, provincies en gemeenten.....	119
3.16. Veldrijden en wielrennen	120
3.17. Aanbod voor kansengroepen	120
3.18. Algemene opmerkingen over de begroting Sport.....	120
3.19. Basisallocatie HF 024 4140 Decreet sportfederaties	121
3.20. Flanders Classics	121
IV. MEDIA	122
1. Toelichting van de begroting Media door mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding	122
1.1. Overzicht van de middelen- en uitgavenbegroting 2011 voor het programma Media	122
1.2. Nieuwe beleidskeuzes.....	123
2. Toelichting van de beleidsbrief Media door mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding	124
2.1. Situering van de beleidsbrief	124
2.2. Onafhankelijkheid, pluriformiteit en kwaliteit van de media.....	124
2.3. Toegang van elke Vlaming tot een divers, kwalitatief en innovatief mediaaanbod	128
2.4. Media stimuleren als partners in een vooruitstrevende informatiemaatschappij	129
3. Algemene bespreking van de beleidsbrief en de uitgavenbegroting Media	130
3.1. Standpunt van de heer Carl Decaluwe	130
3.2. Standpunt van de heer Wim Wienen	133
3.3. Standpunt van de heer Bart Tommelein	136
3.4. Standpunt van de heer Wilfried Vandaele	139
3.5. Standpunt van de heer Jurgen Verstrepen	142
3.6. Standpunt van de heer Philippe De Coene	144
3.7. Standpunt van de heer Bart Caron.....	146
4. Antwoord van de minister	147
4.1. Tijd voor actie.....	147
4.2. Het leggen van prioriteiten.....	148
4.3. Samenhang tussen de beleidsbrief en de begroting.....	148
4.4. Verantwoording van onderzoek en studies.....	149
4.5. Steun aan de geschreven pers en eraan gekoppelde voorwaarden	151

4.6. De Expertencommissie voor Overheidscommunicatie.....	151
4.7. VRT	151
4.7.1. Knipperlichtenmodel.....	151
4.7.2. De niet uitgevoerde tussentijdse evaluatie.....	151
4.7.3. TOM – project Totale Ombouw	156
4.7.4. Personeelsevolutie bij de VRT	156
4.7.5. Pensioenfonds.....	156
4.7.6. Contracten met productiehuisen	158
4.7.7. Uitbreiding van Ketnet.....	158
4.8. Diversiteit	159
4.8.1. Het digitaal archief van de VRT en de samenwerkingen met andere instellingen	159
4.8.2. Rol van de VRT als trekker van technologische innovaties	160
4.8.3. Internet en DAB.....	160
4.9. De oprichting van het Mediafonds binnen het VAF.....	162
4.10. Radio	162
4.11. Beroepsmogelijkheden tegen een vonnis van de VRM	163
4.12. Frequentieplanning en samenwerking met de Franse Gemeenschap	164
4.13. Kenniscentrum Mediawijsheid en aandacht voor media-educatie	165
4.14. Ondertiteling van televisieprogramma's en audiodescriptie	167
4.15. De Belgische evenementenlijst en aandacht voor de Vlaamse topsporters.....	167
4.16. Digitale televisie en het op elkaar afstemmen van settopboxen en DVB-T	168
4.17. Euronews en de aandacht voor Europa.....	168
4.18. Regionale televisieomroepen	169
4.19. Private televisieomroepen.....	169
4.20. Basisallocatie HH030 3200 Steun aan de geschrevenperssector..	169
4.21. Basisallocatie HH 033 3300 Uitzendingen voor derden.....	170
4.22. Basisallocatie HH 035 3200 Toegankelijkheid televisieprogramma's	170
4.23. Basisallocatie HH 038 3500 Stichting het Beste van Vlaanderen en Nederland (BVN)	171
4.24. Basisallocatie HH 021 300 Subsidies ter ondersteuning van innovatieve media-initiatieven	171
4.25. Basisallocatie HH 040 4141 Dotatie aan de VRM	171
4.26. Dotatie aan de VRT	172
V. Indicatieve Stemming	172
Gebruikte afkortingen	173

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media besprak op 9, 10, 16, 17, 18, 23 en 25 november en op 1 en 2 december 2010 het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2011 en de beleidsbrieven van de beleidsdomeinen Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

De beleidsdomeinen Cultuur, Jeugd, Sport en Media werden afwisselend door de vier bevoegde ministers toegelicht en in de commissie besproken. Elk beleidsdomein wordt in voorliggende verslag in een apart hoofdstuk weergegeven.

Op 2 december 2010 werd globaal gestemd over alle aan de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media toegewezen onderdelen van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2011. Het verloop van deze stemming werd achteraan in het verslag opgenomen.

I. CULTUUR

1. Toelichting van de uitgavenbegroting Cultuur door mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

1.1. Algemene situering van de begroting en de opgelegde besparingen

Minister *Joke Schauvliege* deelt mee dat het uitgangspunt voor de begrotingsopmaak 2011 het behalen is van de bij de regeringsformatie afgesproken nul norm in 2011. Om het afgesproken begrotingsresultaat te bereiken werd in 2011 de laatste fase van het besparingspad geïmplementeerd.

In het algemeen werden voor een bedrag van 376,6 miljoen euro besparingen doorgevoerd. Hiervoor werden een aantal maatregelen genomen: het niet toekennen van de index van niet loongebonden kredieten (95 miljoen euro); generieke en punctuele besparingen die reeds waren afgesproken bij de formatie (216,5 miljoen euro); en 65 miljoen euro aan bijkomende punctuele besparingen. De eerste twee maatregelen waren immers niet voldoende om het afgesproken begrotingsresultaat voor 2011 te behalen.

De minister somt de afgesproken besparingen 2011 op inzake generieke en punctuele besparingen voor de cultuurbegroting. Ten eerste: besparingen op de apparaatskredieten (personeel 1,5 percent, werking 2,5 percent). Ten tweede: besparingen op facultatieve subsidies (zoals deze bij de formatie werden opgelijst door Financiën en Begroting): 5 percent. Ten derde: besparingen op alle subsidies met ESR code 30-38 (die niet vallen onder het voorgaande punt), met uitzondering van bijvoorbeeld jongerenwelzijn, thuiszorg, beschutte werkplaatsen enzovoort (conform de afspraken gemaakt tijdens de formatie): 2 percent. Ten vierde: bijkomende besparingen op communicatiekredieten en consultancy kredieten van 10 percent. Ten vijfde besparing op het CFO (centraal financieringsorgaan) – vergoeding die sommige entiteiten krijgen.

Hoewel voor de opmaak van de begroting 2011 vertrokken werd van de kredieten bij de eerste begrotingscontrole 2010 werden de lineaire besparingen berekend op de cijfers van de begroting 2009. Dit heeft tot gevolg dat de besparingen anders kunnen zijn dan bovenvermelde percentages indien een vergelijking wordt gemaakt met de kredieten 2010. Net zoals voor de begroting 2010 werden de door Financiën en Begroting toegepaste lineaire besparingen bij de entiteiten met een geconsolideerde begroting toegepast op de uitgavenkredieten voorzien in de begrotingen van deze entiteiten en dus niet op de dotatie vanuit de algemene uitgavenbegroting. Binnen programma HE werd naar aanleiding van de vorige bespreking van de begroting in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, en na overleg met de sector, een alternatief op deze manier van werken uitgewerkt.

Inzake de punctuele besparingen heeft de minister ervoor gekozen besparingen door te voeren op de bovenbouw i.p.v. de individuele kunstenaar te treffen. Voor het loongedeelte van een aantal basisallocaties werd terug een index voorzien. Voor de basisallocaties die putten uit de indexprovisie werd hiervoor een algemene provisie aangelegd die in de loop van 2011 zal worden verdeeld.

Inzake de ontvangsten geeft de minister een toelichting over de programma's heen. Inzake de algemene uitgavenbegroting wordt per programma een toelichting gegeven. De totalen per programma worden vergeleken met de kredieten na de begrotingscontrole 2010. Voor de wijzigingen op het niveau van de individuele basisallocaties verwijst de minister naar de memorie van toelichting.

1.2. Toelichting van de middelen- en de ontvangstenbegroting

De minister deelt mee dat de algemene ontvangsten en toegewezen ontvangsten betrekking hebben op ondermeer terugbetaling van personeelskosten, terugvorderingen subsidies, diverse opbrengsten voor het Fonds voor Kunsten en Erfgoed.

De algemene ontvangsten bedragen voor programma HA, HC, HD en HE bij begrotingopmaak 2011 664.000 euro. Dit is hetzelfde bedrag als bij de begrotingscontrole 2010.

De geraamde toegewezen ontvangsten bedragen 201.000 euro. Dit is 58.000 euro meer dan de raming bij de begrotingscontrole 2010. De toename is voornamelijk toe te schrijven aan een stijging van de middelen die het departement ontvangt voor personeelsleden van de diensten van de Vlaamse Regering met verlof voor opdracht of waarvan het salaris ten laste wordt genomen door andere overheden of vakorganisaties.

1.3. Toelichting bij de algemene uitgavenbegroting

1.3.1. Programma HA – Apparaatskredieten

De minister deelt mee dat voor de beleidskredieten HA in de aangepaste begroting 2010 een bedrag van 25.024.000 euro werd voorzien. Bij de begrotingsopmaak 2011 bedroeg dit 24.677.000 euro.

Voor de betalingskredieten programma HA werd in de aangepaste begroting 2010 een bedrag van 25.006.000 euro voorzien. Bij de begrotingsopmaak 2011 bedroeg dit 24.659.000 euro.

De verminderingen van de kredieten zijn het gevolg van de doorgevoerde lineaire besparingen. Verder werden binnen het programma enkele beperkte budgetneutrale herverdelingen doorgevoerd. Voor details hieromtrent verwijst de minister naar de memorie van toelichting.

1.3.2. Programma HB - Provisies

Voor de beleidskredieten programma HB werd in de aangepaste begroting 2010 een bedrag van 111.000 euro voorzien. Bij de begrotingsopmaak 2011 bedroeg dit 4.625.000 euro.

Voor de betalingskredieten programma HB werd in de aangepaste begroting 2010 een bedrag van 181.000 euro voorzien. Bij de begrotingsopmaak 2011 bedroeg dit 4.695.000 euro.

Beperkte betalingskredieten (70.000 euro) worden voorzien voor het opvangen van eventuele tekorten in 2011 op het vlak van de ordonnanceringskredieten. Daarnaast worden net zoals bij de begrotingscontrole 2010 middelen voorzien (111.000 euro) in het kader van de Sociale Maribel. Dit krediet zal in de loop van 2011 worden herverdeeld.

Een extra budget van 3.675.000 euro wordt voorzien voor het uitbreidingsbeleid in het kader van het Vlaams Intersectoraal Akkoord 2006-2010 (VIA 3). Deze middelen zullen eveneens in de loop van 2011 worden verdeeld.

Een nieuwe provisie wordt voorzien in het kader van het Kunstendecreet. Hieromtrent verwijst de minister naar de toelichting bij programma HE.

1.3.3. Programma HC - Algemeen

Voor de beleidskredieten programma HC (inclusief de machtiging van FoCI) werd in de aangepaste begroting 2010 een bedrag van 88.721.000 euro voorzien. Bij de begrotingsopmaak 2011 bedroeg dit 64.799.000 euro.

Voor de betalingskredieten programma HC werd in de aangepaste begroting 2010 een bedrag van 70.780.000 euro voorzien. Bij de begrotingsopmaak 2011 bedroeg dit 67.299.000 euro.

De daling in de beleidskredieten en betalingskredieten is volgens de minister hoofdzakelijk het gevolg van de lineaire besparingen en de bijkomende noodzakelijke punctuele besparingen. De daling in de beleidskredieten is voor een groot deel een gevolg van de daling van de vastleggingsmachtiging voor FoCI met 21.206.000 euro t.o.v de begrotingscontrole 2010. Deze daling is deels toe te schrijven aan de vermindering van de vastleggingmachtiging met de in 2010 eenmalig toegekende middelen voor de Waalse Krook (25 miljoen euro). Voor de uitvoering van de eerste fase van de renovatiewerken aan het KMSKA worden in 2011 bijkomende middelen voor een bedrag van 8.500.000 euro voorzien. De dotatie (voor de betaalkredieten) aan het FoCI werd vermeerderd met 2.297.000 euro, rekening houdend met de betaalkalenders van de achterliggende investeringen.

Verder werden binnen deze basisallocaties enkele beperkte herverdelingen doorgevoerd voor andere programma's. In het kader van de uitvoering van het participatiedecreet, luik grote evenementen, werden middelen herverdeeld naar het programma Sport (HF) en het programma Jeugd (HG). Het gaat in 2011 respectievelijk om 153.000 euro voor Sport en 152.000 euro voor Jeugd. Ook naar het programma HE (Kunsten en Erfgoed) worden middelen (45.000 euro) recurrent herverdeeld. Het gaat om de werkingsmiddelen voor het Vertalershuis die worden samengevoegd met de dotatie aan het Vlaams Fonds der Letteren.

De betaalkredieten werden verminderd voor de investeringssubsidie aan deSingel en het MAS (-3.062.000 euro) die werden aangerekend op programma HC. Deze projecten zijn immers afgelopen en de laatste facturen worden verwacht in 2010.

Bovenop de lineaire besparingen werden bijkomende punctuele besparingen doorgevoerd op de werkingsmiddelen, de vrije ruimte op de basisallocatie voor beleidsinstrumentarium

cultuurindustrie, de werkingsmiddelen van het Vlaams-Marokkaans Culturenhuis en op de basisallocaties inzake de Lotto-middelen.

1.3.4. Programma HD – Sociaal – Cultureel Werk voor Volwassenen

Voor de beleidskredieten programma HD werd in de aangepaste begroting 2010 een bedrag van 183.535.000 euro voorzien. Bij de begrotingsopmaak 2011 bedroeg dit 181.234.000 euro.

Voor de betalingskredieten programma HD werd in de aangepaste begroting 2010 een bedrag van 183.535.000 euro voorzien. Bij de begrotingsopmaak 2011 bedroeg dit 181.234.000 euro.

Het beschikbaar krediet op programma HD daalt t.o.v. 2010 ingevolge het toepassen van de besparingen die binnen de Vlaamse Regering werden afgesproken. Verder kunnen een aantal belangrijke wijzigingen worden vermeld.

Voor de ex-Dac projecten zijn er t.o.v. de begrotingscontrole 2010 bijkomende middelen voorzien voor in totaal 933.000 euro. Om deze stijging mogelijk te maken diende – rekening houdend met de lineaire besparingen die op deze basisallocatie werden toegepast en het terugdraaien van eenmalige middelen die bij begrotingscontrole 2010 werden toegekend – 1.700.000 euro te worden vrijgemaakt.

Punctuele besparingen werden doorgevoerd door de subsidie per inwoner voor de Volkshogescholen te verminderen naar 1,2 euro per inwoner. Verder werden eveneens punctuele besparingen doorgevoerd op de steunpunten (Locus en Socius) en werd een deel van de lotto-middelen binnen dit programma geschrapt.

1.3.5. Programma HE – Kunsten en Erfgoed

Voor de beleidskredieten programma HE werd in de aangepaste begroting 2010 een bedrag van 205.407.000 euro voorzien. Bij de begrotingsopmaak 2011 bedroeg dit 200.952.000 euro.

Voor de betalingskredieten programma HE werd in de aangepaste begroting 2010 een bedrag van 205.407.000 euro voorzien. Bij de begrotingsopmaak 2011 bedroeg dit 200.952.000 euro.

Op het programma HE worden de kredieten aangerekend van het agentschap Kunsten en Erfgoed (werkingssubsidies en projectsubsidies) en van het agentschap KMSKA (dotatie KMSKA).

Voor de cultureel-erfgoedsector zijn de besparingen toegepast conform de bovenvermelde afspraken binnen de Vlaamse Regering.

Voor de kunstensector werd een alternatief besparingsvoorstel uitgewerkt na overleg met oKo. De minister geeft een toelichting bij de belangrijkste krijtlijnen van dit voorstel. Voor meerjarige gesubsidieerde organisaties is het principe van de alternatieve besparing dat voor alle meerjarig gesubsidieerde organisaties die minder dan 300.000 euro subsidie ontvangen, een besparing van 1,5 percent werd toegepast. Op alle meerjarig gesubsidieerde organisaties die meer dan 300.000 euro subsidie ontvangen, werd op de eerste schijf van € 300.000 van hun subsidie een besparing van 1,5 percent toegepast en op de subsidieschijf boven 300.000 euro een besparing van 3 percent.

Deze alternatieve besparing is doorgevoerd op de basisallocaties voor meerjarige subsidies in uitvoering van het Kunstendecreet, de basisallocaties gelinkt aan het letterenbeleid, het kunstenloket, de spreiding van kunstwerken, theater stap en de Brusselse podia.

De alternatieve besparing is globaal gezien iets groter dan de besparing uit het technische voorstel van Financiën en Begroting, zodat er ruimte is om de besparing op eenjarige subsidies ongedaan te maken. Met de rest van de middelen uit de alternatieve besparing wordt een provisie van 839.000 euro voor eenjarige subsidies in uitvoering van het Kunstendecreet aangelegd.

Met deze beweging zet de minister een eerste stap in het realiseren van een evenwichtiger verhouding tussen meerjarige en eenjarige subsidies in uitvoering van het Kunstendecreet, zoals is aangegeven in de beleidsnota.

Voor de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap werden de overeengekomen besparingen herschikt zodat iedere instelling ongeacht de rechtsvorm en of de begroting al dan niet wordt geconsolideerd, een gelijke besparing wordt toegepast, namelijk 2,3 percent t.o.v. het vorige jaar. Hierbij werd nog geen rekening gehouden met de verdeling van bijkomende middelen zoals verder wordt uitgelegd.

Net zoals bij de andere programma's werden binnen programma HE enkele punctuele besparingen doorgevoerd: op de steunpunten, de subsidies met betrekking tot de opbrengsten van de Nationale Loterij, de algemene werkingsmiddelen, aankopen van boeken en de verwerving van kunstwerken (buiten het Topstukkenfonds). In totaal werd 882.000 euro aan extra middelen voorzien voor de vzw concertgebouw Brugge en voor de deSingel. De extra middelen voor deSingel zijn noodzakelijk voor de uitbating van het nieuwe deel van het kunstencentrum dat recent in gebruik werd genomen. Omdat de subsidie voor de Nederlandse Taalunie kadert in een internationaal verdrag, werden de middelen voorzien die resulteren uit het meerjarenplan.

1.4. Conclusie wat de begroting betreft

De minister concludeert dat – beleidskredieten exclusief machtiging FoCI en variabele kredieten – blijkt dat de kredieten bij begrotingsopmaak 2011 0,64 percent lager liggen dan bij de begrotingscontrole 2010. De opmaak van de begroting 2011 beperkt zich dus niet tot het toepassen van de bij de formatie afgesproken besparingen per basisallocatie. Omwille van de evolutie van de verwachte ontvangsten en uitgaven in 2011 was het immers noodzakelijk bijkomende maatregelen te nemen.

Door duidelijke keuzes te maken heeft de minister er bijvoorbeeld voor gezorgd dat de VIA uitbreidingsmiddelen in 2011 daadwerkelijk worden voorzien, er voldoende middelen voor de ex-Dac projecten zijn, de internationale engagementen worden nagekomen en er na de blokkeringen in 2010 extra middelen worden voorzien voor projectsubsidies binnen het Kunstendecreet. In overleg met de sector werden alternatieve besparingen uitgewerkt.

2. Toelichting van de beleidsbrief Cultuur door mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

De *minister* overloopt de beleidsbrief aan de hand van de zeven strategische doelstellingen en geeft daarbij een aantal accenten uit de operationele doelstellingen.

2.1. Duurzaamheid

Deze doelstelling kreeg o.a. gestalte door de organisatie van het Cultuurforum 2020, dat in de commissie reeds uitvoerig werd besproken. Het publieksmoment in juni was geen eindpunt, maar een mijlpaal. Het Cultuurforum wordt verder gezet en in juni 2011 zal de minister opnieuw een tussentijdse stand van zaken opmaken tijdens een sectorevenement. Ondertussen werd cultuur mee opgenomen in Vlaanderen in Actie en wordt vanaf nu ook een nulmeting uitgevoerd.

Het participatieonderzoek werd uitgevoerd door het Steunpunt beleidsrelevant onderzoek Cultuur, Jeugd en Sport. In februari 2011 worden de resultaten voorgesteld. Om de bestaande kennis te verdiepen en beter te ontsluiten ontwikkelt de minister een digitaal repertorium, in samenspraak met de steunpunten.

De cultuurprijzen worden vanaf 2011 met een nieuwe dynamiek aangepakt. Om de beleidslijnen te accentueren zal o.a. een prijs voor cultuurmanagement worden toegekend.

Heel wat operationele doelstellingen dragen dus bij aan de strategische doelstelling duurzaamheid.

Een eerste operationele doelstelling (OD 1) is de toepassing van de beleidsinstrumenten. Voor de sociaal-culturele organisaties start in 2011 een nieuwe beleidsperiode. Negen migrantenverenigingen kregen een volwaardige erkenning. De minister erkende drie nieuwe verenigingen en één gespecialiseerde vormingsinstelling en aan vijf nieuwe bewegingen werd een subsidie-enveloppe toegekend. Ze wil een evenwicht vinden tussen meer continuïteit in de subsidiëring enerzijds en blijvende beweeglijkheid van de sector anderzijds, en streeft in overleg met de sociaal-culturele sector naar efficiëntiewinsten door vereenvoudigde procedures en een eenvormige gegevensregistratie.

Voor de bibliotheeksector staat het registratiesysteem op punt, waarvan meer informatie kan worden gekomen op www.bibliotheekstatistieken.be. Voor de cultuurcentra wordt in 2011 een webgebaseerde applicatie ontwikkeld die gegevensverzameling en -verwerking eenvoudiger en klantgerichter moet maken. Door controles in te bouwen zal ook de kwaliteit van de data toenemen. (OD 9 - Afstemmen van registratie- en rapporteringssystemen).

In het lokale cultuurbeleid beschikken alle Vlaamse gemeenten nu over een gesubsidieerde bibliotheek. Voor de bibliotheken staat 2011 in het teken van visieontwikkeling. De omwentelingen in de (informatie)maatschappij raken immers ook de maatschappelijke rol van bibliotheken.

Om het kunstenlandschap duidelijker in kaart te brengen wordt stelselmatig werk gemaakt van de verdere vereenvoudiging van de gegevensverzameling in samenwerking met het Agentschap Kunsten en Erfgoed en de Kunstensteunpunten (VTi, MCV, BAM en VAI).

Het Amateurkunstendecreet wordt in de loop van 2011 voor een eerste maal grondig geëvalueerd. Op basis daarvan wordt de nieuwe beleidsperiode vanaf 2012 voorbereid (OD 4 – effecten Amateurkunstendecreet).

Er liggen 13 nieuwe aanvragen voor in het kader van het gemeentelijk cultuurbeleid. Op dit ogenblik wordt onderzocht of ze voldoen aan de decretale voorwaarden en of ze vanaf 2011 kunnen worden gesubsidieerd. Het cultuurcentrum van Genk bevindt zich met de ingebruikname van de nieuwe site C-Mine in een goede positie om de overstap te maken van de B- naar de A-categorie. In 2012 moet een allesomvattend evaluatieverslag over de

cultuurcentra worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering (OD 6 – blinde vlekken wegwerken in het kader van het decreet Lokaal Cultuurbeleid).

Voor de meerjarige subsidieronde binnen het Kunstendecreet zullen – op basis van de visieteksten van de commissies en de veldanalyses van de steunpunten – bijkomende criteria worden bekend gemaakt voor de beoordeling van toekomstige aanvragen. Deze worden aan de sector meegedeeld ruim voor de uiterste indiendatum. Het resultaat van deze nieuwe ronde moet zijn dat de uiteindelijke beslissing over meerjarige ondersteuning ruimte creëert voor een evenwichtiger verhouding tussen structurele subsidies en middelen voor projectmatige initiatieven en ondersteuning voor individuele kunstenaars, én een beter evenwicht tussen creatie en spreiding te weeg brengen (OD 11 kunstenlandschap in kaart brengen).

De minister voor Binnenlands Bestuur heeft een aantal dossiers lopen die grote invloed zullen hebben op de culturele sector. Daarbij wordt gedacht aan het goedgekeurde besluit van de Vlaamse Regering over de beleids- en beheerscyclus van de gemeenten, de provincies en de OCMW en het ontwerpdecreet op de planlastvermindering waar momenteel de laatste hand wordt aan gelegd. Deze decreten zullen een nieuw kader scheppen wat heel concreet een wijziging van het decreet Lokaal Cultuurbeleid tot gevolg zal hebben. Het cultuurbeleidsplan wordt immers geïntegreerd in het gemeentelijk zesjarig strategisch meerjarenplan. Andere plan- en administratieve lasten voor lokale besturen worden vereenvoudigd.

Op 23 juli 2010 keurde de Vlaamse Regering het groenboek Interne Staatshervorming goed. Dit groenboek gaat voor een grondige hertekening van het bestuurskundige landschap. Dit heeft uiteraard ook een grote invloed op het culturele veld. Hoewel de minister van mening is dat de provincies vanuit hun helikopterzicht een rol te spelen hebben op vlak van cultuur, valt ook hier efficiëntiewinst te boeken voor de sector. Deze kans moet dus zeker gegrepen worden om samen met de andere bestuursniveaus tot betere afspraken te komen. Momenteel worden de voorlopige voorstellen uit het Groenboek in cijfers omgezet en wordt een ruime groep van culturele belangenbehartigers en steunpunten geconsulteerd. Deze uitdaging moeten samen worden aangegaan om er als sector beter uit te komen (OD 28 - Naar een doelgerichte samenwerking met andere bestuursniveaus).

Het derde VIA-akkoord loopt in 2010 af, een nieuw VIA-akkoord wordt onderhandeld. Dit akkoord zal ook voor de sociaal-culturele sectoren voor de komende periode de contouren uittekenen voor het werkgelegenheidsbeleid. In 2011 moet de concrete uitvoering van de afspraken uit het nieuwe akkoord voor de culturele sectoren op punt worden gezet. In het kader van de administratieve vereenvoudiging zou dit best gebeuren vanuit een één-loketprincipe. De minister streeft naar een administratieve vereenvoudiging van de uitvoering van VIA (OD 27 – Cultuur geeft werk).

2.2. Participatie en Diversiteit als motoren voor vernieuwing verankeren

Vorig jaar engageerde de minister zich om tijdens deze legislatuur een geïntegreerd participatiebeleid te ontwikkelen. Een participatiebeleid dat aandacht heeft voor iedereen en in het bijzonder de kansengroepen zoals ze gedefinieerd zijn in het Participatiedecreet. Een grote uitdaging is hoe de focus kan worden verlegd van de middengroep, die meestal als maatstaf wordt genomen, naar de kansengroepen. Het Sociaal-cultureel werk, de Kunsten en de Erfgoedsector moeten elk vanuit hun specifieke context dit beleid mee vorm geven. Op basis van de ervaringen uit het verleden wil de minister nieuwe en efficiënte accenten leggen zodat participatie en diversiteit zich in de kern van elke organisatie bevinden en niet louter als randfenomenen worden meegetroond.

De bestaande instrumenten (decreten, beheersovereenkomsten, subsidies) moeten worden gebruikt voor een verdere verankering van participatie, diversiteit en interculturalisering. Hierbij wordt rekening gehouden met de eigenheid van elke organisatie. Het lijkt immers evident dat de verantwoordelijkheid van een organisatie om hierin een voorbeeldfunctie op te nemen, in verhouding staat tot de grootte van die organisaties. Door zich prioritair te richten op de eigen instellingen wil de minister het goede voorbeeld te geven. Ze zal de opdracht van het Kennisknooppunt Interculturaliseren naar de (deel)sectoren duidelijk definiëren.

In de loop van 2010 onderzocht het Centrum voor Intercultureel Management en Internationale Communicatie de effecten van het actieplan inter-culturaliseren. Gesprekken met actoren uit het veld gaven inzicht in de manier waarop het culturele veld de doelstellingen en acties concreet vorm geeft. De belangrijkste conclusie is dat dit beleid moet worden volgehouden. De sensibilisering voor het thema interculturaliteit is relatief succesvol geweest: het is opgenomen door de sectoren en heeft aangezet tot reflectie en tot het maken van keuzes. Toch blijft er veel werk aan de winkel. Er is tot nu toe veel aandacht gegaan naar visieontwikkeling. De ontwikkeling van een meer integrale benadering van het thema binnen culturele organisaties is nog volop aan de gang. Op basis van het actieplan interculturaliseren en de doorbraken van het Cultuurforum 2020 van het atelier diversiteit en participatie, zal dit samen met de sector in een stappenplan worden geconcretiseerd. Dit alles zal zijn neerslag vinden in een engagementsverklaring.

In de zomer van 2010 startte de minister een traject voor de evaluatie van alle onderdelen van het Participatiedecreet. De kernvraag is of het decreet een antwoord biedt op gepercipieerde noden en problemen in het kader van participatie. Dit moet in het voorjaar 2011 leiden tot beleidsconclusies. De minister heeft de intentie die aanbevelingen snel te vertalen in wetgeving en begroting. Voor het aanbod Podium (Participatiedecreet) moesten drie verschillende verenigingen, instellingen of organisaties samenwerken bij de organisatie van het cultuuraanbod. Er werd vastgesteld dat dit in de praktijk een drempel vormt voor de organisatoren, wat leidt tot onnodige frustraties. Bovendien had het een aanzienlijke daling van de aanvragen voor het aanbod Podium tot gevolg. Daarom werd beslist om het uitvoeringsbesluit op dit punt aan te passen.

Wat het armoedebeleid betreft, zet het Vlaamse cultuurbeleid verder in op de actualisatie en de uitvoering van de geformuleerde doelstellingen en acties van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding. Aansluitend op de voorstudie die in december door CultuurNet afgeleverd wordt, zal het proefproject over een algemene Vlaamse vrijetijdspas voor Cultuur, worden geïmplementeerd, startend in de regio Aalst. De ambitie is de realisatie van een algemene vrijetijdspas op Vlaams niveau. Dergelijke algemene vrijetijdskaart gaat stigmatisering van mensen in armoede tegen, biedt een eenvormig alternatief voor de bestaande veelheid aan systemen en verruimt de toegang van mensen in armoede tot culturele activiteiten.

De Erfgoeddag blijft een belangrijk instrument om het publiek te laten kennismaken met de vele aspecten van de zorg voor en de omgang met het cultureel-erfgoed. De organisatie van de Erfgoeddag is telkens het werk van een breed platform van erfgoedactoren, onder leiding van FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed. In 2011 is het thema 'Armoe-Troef'.

De minister wil in 2011 het evenementenbeleid stroomlijnen, met enerzijds de nadruk op participatie en anderzijds op internationale uitstraling zodat de beschikbare middelen optimaal ingezet worden voor een maximum aan resultaat.

2.3. E-cultuur en digitalisering

Vlaanderen is pas recent bezig met een beleid rond e-cultuur. In 2010 wordt voornamelijk ingezet op de verdere kennisopbouw en het leggen van onmisbare bouwstenen die op termijn de hele culturele sector ten goede zullen komen. In het atelier e-cultuur werd immers uitdrukkelijk gesteld: tegen 2020 is e-cultuur gewoon cultuur.

Het is belangrijk iedereen mee te krijgen. En daarom werd ingespeeld op een aantal opportuniteiten via het Europees Voorzitterschap. In het kader van het Europees Jaar voor de strijd tegen armoede en sociale exclusie werd in september het Europees Congres georganiseerd rond E-Inclusie 2010: “Naar een digitaal Europa met openbare bibliotheken”. De conferentie boog zich over onderwerpen als: de kansen voor openbare bibliotheken om de digitale kloof te overbruggen, de manier waarop zij een rol kunnen spelen in een verbetering van de toegankelijkheid van diensten en informatie en hoe zij programma’s voor digitale geletterdheid kunnen ondersteunen (OD 2 - Impulsen geven op basis van prioriteiten).

Een ander project dat dit jaar werd afgerond is CEST (Cultureel Erfgoedstandaarden Toolbox). Alles begint immers bij de juiste standaarden en algemene afspraken daarover. Daarnaast was er het succesvolle pilootproject de “virtuele erfgoedexpert in de klas”. Dit is een innovatieve, educatieve ICT-toepassing waarbij een klas via eenvoudige video- of webconferentietools live kan praten met experts in hun werkomgeving. Dit pilootproject behandelde het cultureel erfgoed, maar deze toepassing hoeft hier niet toe te beperken.

Ook op vlak van digitalisering heeft cultuur zijn pioniersrol waargemaakt. Samen met de Vlaamse minister van Media en Innovatie, werd geïnvesteerd in onderzoek naar een e-boekplatform dat ook Vlaamse boeken via e-readers toegankelijk moet maken. Het e-boekplatform is het eerste project waar de Vlaamse Regering gebruik maakt van het nieuwe beleidsinstrument Innovatief Aanbesteden. Naast het e-boekplatform werd een tweede innovatief platform gelanceerd: de publieke informatiedienst ‘Infrastructuur & Cultuur Informatie Systeem’ (ICIS). Dit platform moet de belangrijkste informatiebronnen over cultuur, met name de UiTdatabank van CultuurNet Vlaanderen, erfgoed en vrije tijd in Vlaanderen, met elkaar verbinden en koppelen aan persoonlijke smaakvoorkeuren en locatiegebonden toepassingen. Vandaag dreigen potentiële cultuurconsumenten immers af te haken door een overvloed aan ongefilterde vrijetijdsinformatie. Ook dit platform geeft gehoor aan een oproep uit het Cultuurforum 2020, met name de vraag voor het gidsen op maat in het kader van het vrijetijdsaanbod.

De minister is verheugd te horen dat de sector zelf ook inspanningen doet, bijvoorbeeld Boek.be die een toepassing voor de I-pad lanceert, de bibliotheekschool van Gent die de eerste Bib Web Awards heeft opgestart. Initiatieven die van onderuit groeien zijn immers belangrijk en soms moet de overheid een duwtje in de rug geven, zoals bijvoorbeeld bij digitaliseringprojecten. De belangrijkste hefboom inzake digitalisering is momenteel het Europese project Europeana. Dit project wil via de portaalsite www.europeana.eu zoveel mogelijk cultureel erfgoed in digitale vorm aanbieden. Met het oog op het digitaliseren en ter beschikking stellen van cultureel erfgoed op deze portaalsite, stelt de Europese Unie subsidies ter beschikking. Tot nu toe was het opstellen van een aanvraagdossier voor veel cultureel-erfgoedinstellingen een significante drempel. Daarom werd in 2010 financiële en inhoudelijke ondersteuning gegeven aan cultureel-erfgoedorganisaties om hun aanvraagdossier voor te bereiden. Vijf organisaties voldeden aan de voorwaarden en vier daarvan kwamen uiteindelijk tot een aanvraagdossier met de nodige buitenlandse partners. Deze ondersteuning bleef niet zonder resultaat: diverse voorstellen, waarin Vlaamse cultureel-erfgoedorganisaties participeren of een voortrekkersrol vervullen, werden door de EU geselecteerd.

Maar met deze tussenkomst houdt het natuurlijk niet op. Een voorwaarde voor effectieve subsidiëring door de Europese Unie is dat de deelnemende organisaties ook zelf een bepaald bedrag investeren in de uitvoering van de goedgekeurde projecten (matching funds). Daarom werd beslist om vanaf 2011 subsidies te voorzien ter financiering van deze matching funds. Dergelijke subsidies zijn een absolute noodzaak om onze deelname en bijdrage in het Europese digitaliseringsproject Europeana te realiseren. Hiermee werd ingespeeld op OD 16 en OD 19: Inzetten op bewaring en ontsluiting erfgoed en Digitalisering en nieuwe vormen van ontsluiting aanmoedigen.

Verder wordt ingezet op beleidsvoorbereiding rond digitalisering en digitale lange termijn-archivering van cultureel materiaal. Een belangrijk concreet initiatief wordt de ontwikkeling van een Vlaams instituut voor de archivering van het multimediaal erfgoed. De vzw Waalse Krook krijgt de opdracht om het concept voor dit instituut uit te schrijven op basis van bestaande inzichten naar aanleiding van de lopende projecten ‘Vlaanderen in Beeld’ en ‘Archipel’. De vzw Waalse Krook zal haar structuur en organisatie aanpassen aan deze nieuwe opdracht en zal een werkgroep samenbrengen met diverse betrokken organisaties en externe experts om het concept vorm te geven.

In 2011 wordt het IBBT-ICON project EPICS opgeleverd (E-learning Platform In the Cultural heritage Sector). In de demonstrator zullen leraars digitale lessenspakketten kunnen samenstellen en via verschillende wegen (website, digitaal schoolbord, mobiel) naar hun leerlingen distribueren. Het project richt zich zowel op de technologische, juridische als gebruikersaspecten en verenigt partners uit de domeinen van het cultureel erfgoed, onderwijs en onderzoek.

2.4. Competentieverwerving en -waardering stimuleren

Om mensen ervan te overtuigen dat cultureel leren aantrekkelijk en relevant is, concludeerde het betrokken atelier van het Cultuurforum 2020 dat er meer werk moet gemaakt worden van sensibilisering, netwerking, innovatie en informatieverstrekking. Naast visie is er een grondig en exhaustief beeld nodig van het cultuureducatieve veld op elk van deze vlakken. Er werd een onderzoeksopdracht uitgeschreven om – aanvullend bij én voortbouwend op de trajecten in het onderwijs – een gedetailleerde, actuele landschapsschets op te maken van het cultuureducatieve vrijetijdsveld. Door de visieontwikkeling in het raam van het Cultuurforum 2020 te koppelen aan een wetenschappelijk onderbouwde stand van zaken, wil de minister komen tot een strategisch beleidskader rond cultureel leren. De resultaten worden verwacht tegen midden 2011.

De gelanceerde initiatieven en huidige samenwerkingsverbanden worden verder gezet. De Ambtelijke Coördinatie CultuurEducatie (ACCE) blijft dit coördineren. Het overleg wordt voortgezet met de steunpunten en andere intermediaire instanties die op Vlaams, regionaal of lokaal vlak te maken hebben met cultureel leren. Samen met hen wil de minister nagaan hoe op korte termijn dringende noden op vlak van netwerking en vorming kunnen worden aangepakt, hoe we cultureel leren in de klas kunnen stimuleren en hoe we een breder maatschappelijk draagvlak voor cultureel leren kunnen realiseren.

Er werd gehoor gegeven aan de veelvuldige vraag om een nauwere samenwerking met het domein onderwijs op te zetten. Voor de zomer werd een vijfjarig samenwerkingsprotocol getekend tussen het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media en het beleidsdomein Onderwijs en Vorming rond cultureel leren. Dit protocol zal jaarlijks geconcretiseerd worden in een actieplan en een financieel plan. Met de Vlaamse minister van Onderwijs werd ook overlegd welke stimulansen het meest aangewezen zijn om cultuur in het onderwijs verder te promoten. In het verlengde daarvan wordt gezocht naar de meest efficiënte wijze

waarop de ontwikkeling van een breed netwerk (o.a. brede school) op lokaal vlak tot een win-win situatie kan leiden. Hierbij sluit ook de hervorming van het Deeltijds Kunstonderwijs aan. Deze hervorming raakt niet alleen het veld van de Amateurkunsten, maar heeft ook gevolgen voor de professionele kunstensector en het kunsteducatieve veld.

2.5. Aandacht voor cultuurmanagement en een culturele economie

Iedere culturele organisatie die met overheidsmiddelen werkt, heeft de maatschappelijke verantwoordelijkheid om een goed management te voeren. De minister ziet nieuwe mogelijkheden in het sterker ontwikkelen van een culturele economie in Vlaanderen, ook binnen de eigen instellingen. Zowel de kennis- en ervaringsuitwisseling tussen cultuur en economie, als de zoektocht naar nieuwe organisatie- of financieringsmodellen voor de cultuursector worden in 2011 verder uitgewerkt. In overleg met onder meer het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Techniek (IWT), Agentschap Ondernemen en Flanders Investment and Trade (FIT), wordt bekeken in welke mate meerdere financieringsinstrumenten combineerbaar zijn en een aanwijsbare meerwaarde leveren voor culturele organisaties.

De evaluatie van CultuurInvest wordt eind 2010 afgerond. Dit geeft de mogelijkheid om dit instrument bij te sturen indien dit nodig zou blijken.

De lopende consultatieronde, in opvolging van het EU-groenboek: ‘Het potentieel van culturele en creatieve industrieën vrijmaken’, moet de aanleiding geven tot nieuwe initiatieven op vlak van culturele economie.

Begin 2011 worden de resultaten gepresenteerd van het onderzoek naar ‘De economische aspecten van cultuur en sport’, uitgevoerd door het steunpunt beleidsrelevant onderzoek Cultuur, Jeugd, Sport. Dit huiswerk moet een belangrijke input voor het beleid rond cultuureconomie opleveren.

De beleidsbrief pleit voor een evolutie van de professionele culturele organisaties naar ‘Cultural Profit Ondernemingen’. De idee van de ‘Cultural Profit’ heeft twee kenmerken: de realisatie van een cultureel voordeel voor de samenleving en een cultureel ondernemerschap, gericht op het bereiken van dit maatschappelijk voordeel. Om dit cultureel ondernemerschap daadwerkelijk te implementeren wordt van de organisaties heel wat verwacht: meer samenwerking, netwerking en clustering; inzet op talentontwikkeling en creativiteit; optimalisering van de eigen financiële middelen en efficiënte omgang met culturele infrastructuur.

Deze principes worden reeds toegepast bij de hertekening van de grote kunstinstanties en de minister wil die ook ingang zien vinden bij de beleidsnota's voor de meerjarig erkende kunstenuorganisaties die in 2011 een nieuw beleidsplan zullen schrijven (OD22 – het begrip grote instellingen afbakenen). De minister verwijst wat dit betreft naar haar plan ‘Verhoging synergie kunstinstanties Vlaamse Gemeenschap’ dat werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

In 2011 zal het M HKA een nieuw beleidsplan indienen. Ook hier zal de synergie met andere musea voor hedendaagse kunst, met andere kunstinstanties, maar zeker ook met het KMSKA worden besproken (OD21 – de eigen instellingen blijven ondersteunen).

In 2011 worden concrete stappen gezet om te komen tot een beter en sterker geïntegreerd letterenbeleid. In 2010 werd heel wat voorbereidend werk verricht. De minister wil op basis van de analyses komen tot een beleidskader waarbinnen de diverse spelers in het lite-

raire veld complementair hun eigen plek ontwikkelen met voldoende afstemming, samenwerking en synergie (OD23 – werken aan een geïntegreerd letterenbeleid).

Voor het audiovisueel beleid wordt, samen met de minister bevoegd voor media, gestreefd naar de integratie van het mediafonds binnen het VAF, wat productionele ondersteuning zal geven aan kwaliteitsvol televisiedrama. Naast deze nieuwe productionele ondersteuning, blijft het VAF ook ondersteuning bieden voor de creatieve aspecten van tv-producties (OD24 – het Vlaams audiovisueel Fonds en het audiovisueel beleid blijven ondersteunen). Binnen het VAF wordt in 2011 ook de impulspremie geïmplementeerd.

De aandacht gaat niet enkel naar organisaties. In 2011 wil de minister extra aandacht besteden aan de rechtstreekse ondersteuning van de individuele kunstenaar door ontwikkelingsgerichte beurzen en projectbeurzen. Op deze middelen wordt niet bespaard. Dit is een bewuste keuze. Een artistiek project start immers steeds bij de kunstenaar (OD15 – extra aandacht voor de beginnende en individuele kunstenaar).

De trajectbeurs die de minister op de Boekenbeurs 2009 aankondigde, kreeg binnen het VFL vorm onder de naam ‘debutantenregeling’. Een onderzoek naar de inkomensstructuur van auteurs, uitgevoerd door de Vlaamse Auteursvereniging, zal aanwijzingen geven over hoe deze doelgroep haar eigen cultureel ondernemerschap verder kan ontwikkelen.

Het Kunstenloket is een grote steun voor individuele kunstenaars. Daarom wordt in 2011 de opdracht van het Kunstenloket uitgebreid met de begeleiding van de zakelijke beheersaspecten van de individuele kunstenaarsloopbaan.

Er wordt ook gewerkt aan een kunstkoopregeling die de drempel tot het kopen van kunst verlaagt en een startend marktpotentieel voor jonge kunstenaars stimuleert.

2.6. Internationaal cultuurbeleid versterken

De visietekst die in het Cultuurforum 2020 werd uitgewerkt, biedt een belangrijke en gedragen basisvisie om het internationale cultuurbeleid duurzaam en ontwikkelingsgericht verder te versterken. De kunstensteunpunten, het Vlaams Audiovisueel Fonds en het Vlaams Fonds voor de Letteren organiseerden op 25 en 26 oktober 2010 in Bozar een tweedaagse conferentie over internationaal cultuurbeleid, *Joining the dots*. Tijdens deze conferentie werd voortgebouwd op de conclusies van het atelier ‘Internationaal Cultuurbeleid’.

In maart 2010 werd het Strategisch Overlegplatform Internationale Aangelegenheden (SOIA) opgericht, een permanent interdepartementaal forum voor alle beleidsrelevante internationale dossiers waarbij ook andere beleidsdomeinen dan cultuur betrokken zijn. Dit overlegplatform vergadert minstens één keer per maand. Zo wordt informatie-uitwisseling en operationele samenwerking gestimuleerd tussen verschillende Vlaamse spelers op het internationale toneel. Ook het structureel overleg over internationaal beleid binnen het departement CJSM, beter bekend als het Platform Internationaal (PLINT), werd beter op punt gesteld.

Het Europees beleid en het Belgische EU-voorzitterschap boden mogelijkheden waarvan graag gebruik werd gemaakt. Belangrijke realisaties binnen het EU-beleid zijn de oprichting van het Europees erfgoedlabel, de conclusies omtrent digitalisering van filmzalen en het vrijhandelsakkoord tussen de EU en Zuid-Korea met een protocol over culturele samenwerking.

Door culturele activiteiten in de omkadering van het voorzitterschap werd de Vlaamse artistieke creativiteit én het rijke erfgoed beter zichtbaar gemaakt. Het KMSKA werkte bijvoorbeeld mee aan de tentoonstelling Ensor Ontmaskerd in Brussel. Er werden extra middelen voorzien waarmee de Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland de zichtbaarheid van Vlaanderen in hun ambtsgebied op gepaste culturele wijze extra in de verf konden zetten.

In het kader van het Belgisch Voorzitterschap van de EU werd de dialoog en samenwerking met de Franse Gemeenschap versneld. Voorbeelden van samenwerking zijn de co-organisatie van conferenties en culturele evenementen zoals het Europees Forum voor Architectuurbeleid en de zesmaandelijks ontmoeting van de Cultuurcontactpunten. De minister wenst de samenwerking met de Franse Gemeenschap in 2011 nog concreter uit te werken (OD 28: Naar een doelgerichte samenwerking met andere bestuursniveaus).

In 2011 wordt het Europees beleid nauwgezet opgevolgd. Vlaanderen speelt een actieve rol in het Europees interregionaal Toolquiz-project, waarin regio's expertise rond cultuurbeleid delen. Dit project krijgt erkenning en ondersteuning van de Europese Commissie.

In de tweede helft van 2011 zal Vlaanderen België vertegenwoordigen op de Europese ministerraad voor Cultuur. "Het Europese jaar van de vrijwilliger" biedt de kans om ook de sociaal-culturele sector nauwer bij het Europese beleid te betrekken.

De samenwerking met Nederland wordt versterkt, in samenspraak met de Nederlandse collega's. De minister zal de opdracht van de Buren in Brussel en de Brakke Grond in Amsterdam als knooppunten in deze samenwerking daarop afstemmen. Op 20 november 2010 participeert de minister aan een topberaad, georganiseerd door de Nederlandse Taalunie, met als motto: 'Nederlands, wereldtaal'.

Het is de bedoeling om in de loop van 2011 een ontwerp van decreet in te dienen over de indenniteitsregeling voor bruikleen van kunstwerken die inspeelt op de EU-aanbeveling van de 'Mobility of Collections' studie. Een dergelijke regeling impliceert dat de overheid zich garant stelt voor mogelijke schade aan of diefstal van kunstwerken, mits voldaan is aan bepaalde voorwaarden. Op deze manier kan de hoge verzekeringskost, als struikelblok voor collectiemobiliteit, worden weggewerkt (OD17 – internationale ambitie met de collectie Vlaanderen).

Begin 2011 legt de minister haar visienota over immaterieel erfgoed voor aan de sector. Voor het eerst zal Vlaanderen daarmee ook beleidsmatig inspelen op de UNESCO-conventie van 2003 over immaterieel erfgoed. Deze conventie is onder meer een aanvulling en een antwoord op de UNESCO-conventie van 1972 over monumenten en landschappen. Waar deze vooral is bekend door de lijst van het werelderfgoed (waarop onder meer de belforten en begijnhoven in Vlaanderen prijken) gaat de conventie van 2003 vooral over tradities, feesten, dansen, rituelen, verhalen, oude ambachten en geneeswijzen, over niet-tastbaar of immaterieel erfgoed. In Vlaanderen wordt daarvoor vaak het begrip "volks-cultuur" gebruikt. De conventie van 2003 is er in de eerste plaats om culturele diversiteit in de wereld te vrijwaren en in beeld te brengen, en ook om ontwikkelingslanden te helpen om die vormen van cultuur te beschermen. Het maakt de hele wereld bewust van het belang van deze vorm van erfgoed. Dit immaterieel cultureel erfgoed, overgedragen van generatie op generatie, wordt altijd herschapen door gemeenschappen en groepen als antwoord op hun omgeving, hun interactie met de natuur en hun geschiedenis, en geeft hen een gevoel van identiteit en continuïteit, en bevordert dus het respect voor culturele diversiteit en menselijke creativiteit.

Het is belangrijk om op deze vorm van erfgoed in te zetten en deze te integreren in het erfgoedbeleid. Volgende week zal er trouwens beslist worden of er vanuit Vlaanderen nog vier nieuwe elementen aan de lijst worden toegevoegd (o.a. Aalst Carnaval en het Kralingenfeest). De minister heeft deze aanvragen alvast ten volle gesteund en hoopt dus samen met de betrokkenen dat ook deze uitingen van cultureel erfgoed de erkenning krijgen die ze verdienen (OD 16 – inzetten op bewaring en ontsluiting van cultureel erfgoed).

Uiteraard speelt ook Brussel een bijzondere rol binnen een geglobaliseerd cultuurbeleid. Door haar diversiteit en meertaligheid vormt Brussel een belangrijke poort naar de wereld. Tegelijk is Brussel een laboratorium voor het gemeenschapsvormend project van het lokaal cultuurbeleid. Momenteel lopen de gesprekken met de VGC om in 2011 een nieuwe convenant binnen het decreet lokaal cultuurbeleid te sluiten, waarbij Muntpunt zich zou kunnen ontwikkelen als een stadsbibliotheek van de toekomst. Over het overleg met het Brussels Kunstenoverleg en het Cultuurplan voor Brussel werd recent uitgebreid gedebatteerd. De minister wil deze bottom-up aanpak constructief verder zetten (OD 28 - Naar een doelgerichte samenwerking met andere bestuursniveau's).

2.7. Eco-cultuur

Eco-cultuur is een recente blikvanger in het Vlaamse cultuurbeleid. Alleen al door die term zo centraal te vermelden in de beleidsnota wordt dit opgepikt door de sector en ontstaat een nieuwe dynamiek.

Het feit dat er naar aanleiding van het Cultuurforum in het atelier eco-cultuur werd samengewerkt over diverse sectoren heen, was heel positief. Het is de bedoeling om in 2011 hier op door te gaan. Met de oprichting van een interne werkgroep rond ecologie werkt de minister aan de opbouw van kennis, het delen van informatie en de voorbereiding van een duurzaam ecologiebeleid in de cultuursector.

Zowel vanuit haar bevoegdheid cultuur als vanuit haar bevoegdheid Leefmilieu is de minister op dit vlak bezig met een aantal domeinoverschrijdende zaken. Zo was er in 2010 reeds de werkgroep gehoorschade. In 2010 werd in deze werkgroep vooral de (verouderde) wetgeving en de mogelijke gevolgen van nieuwe (strengere) wetgeving voor Vlaanderen geëvalueerd. In 2011 wordt hier verder op ingezet en zullen – samen met de sector en met de Vlaamse minister van Welzijn – de muziekbeoefenaars en muziekliefhebbers geïnformeerd worden over de gevaren van een teveel aan decibels, om gehoorschade te voorkomen.

Naar aanleiding van het Cultuurforum stelde de minister heel nadrukkelijk dat deze strategische doelstelling verder moet reiken dan een CO2-bewustwording van de sector. Tegen 2020 moet de uitstoot daadwerkelijk een stuk lager liggen. Ecologie is meer dan klimaat. De sector moet bewuster omgaan met bijvoorbeeld materialen, water en afval. Dit zal een inspanning vragen zowel van de sector zelf, als van het beleid. Belangrijk is dat goede voorbeelden op één of andere manier ook in de kijker worden gesteld. Midden oktober reikte de minister samen met OVAM de allereerste 'Groenevent Awards' uit. Die awards, goed voor een geldprijs van 2000 euro, bekronen de milieuvriendelijkste evenementen en festivals van Vlaanderen. De minister vermeldt ook graag het jongste initiatief van Location Flanders dat een handleiding maakte om naar Engels voorbeeld meer duurzaamheid na te streven in o.m. materialengebruik.

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan het nieuwe FoCI-reglement, zodat vanaf 2011 de middelen die in Vlaanderen geïnvesteerd worden in culturele infrastructuur, kunnen getoetst worden aan de hedendaagse ecologische criteria. De minister kiest er bewust

voor om in het nieuwe reglement voor het FoCI eco-criteria op te nemen. Niet als een vrijblijvend extraatje maar als een noodzakelijke voorwaarde om voor subsidie in aanmerking te komen. Bovendien zal in nieuwe beheersovereenkomsten en convenanten grondig bekeken worden hoe elke organisatie werkt aan de vermindering van zijn ecologische voetafdruk (OD 25 – Investeren in culturele infrastructuur).

De minister neemt de bestaande systemen van premies voor bijvoorbeeld groene audits onder de loep en kijkt hoe al deze ondersteuningsmaatregelen beter kunnen worden afgestemd op de culturele sector.

Er wordt ook verder gewerkt aan de operationele doelstelling 26: Natuur en Cultuur vinden elkaar. In 2011 vindt in dit kader het proeftraject in samenwerking met het Agentschap Natuur en Bos plaats, dat de integratie van kunstcreaties in vernieuwende groenprojecten stimuleert. Deze projectoproep richt zich naar alle Vlaamse steden, gemeenten en andere openbare besturen. Projecten die de aanleg of inrichting van groen of groene ruimten voorzien, binnen de visie Harmonisch Park-en Groenbeheer, komen in aanmerking voor de projectsubsidie.

3. Algemene bespreking van de beleidsbrief en de uitgavenbegroting Cultuur

3.1. Standpunt van de heer Paul Delva

De heer *Paul Delva* noemt de beleidsbrief Cultuur een overzichtelijk en uitgebreid werkstuk. De eerste rode draad is een duurzaam cultuurbeleid. De tweede rode draad is een bottom-upbeleid. Er moet zo veel mogelijk overleg met de sector worden gepleegd. Hoewel dit niet steeds lukt, blijft dit het streefdoel. Het is positief dat de minister het Cultuurforum voortzet en de ateliers verder laat werken aan de concretisering van de doorbraken en acties. Bijna op elke bladzijde van deze beleidsbrief wordt een onderzoek, een analyse, een monitoring, een evaluatie of een overleg aangekondigd. Hopelijk wordt in de beleidsbrief 2012 de studie- en evaluatiefase afgesloten zodat beslissingen kunnen worden genomen die dan tijdens de rest van de legislatuur kunnen worden geïmplementeerd in overleg met de respectieve sectoren en met het parlement.

Positief is ook dat de minister werk maakt van een digitaal repertorium om het wetenschappelijk onderzoek over cultuur en cultuurbeleid beter bekend en beschikbaar te maken.

De spreker kijkt met belangstelling uit naar de evaluatie van het Participatiedecreet en naar de resultaten van de participatiesurvey die het cultuurparticipatiegedrag meet van de Vlaming. Zal deze evaluatie door de drie bevoegde ministers samen wordt uitgevoerd of evalueert elke minister zijn deel apart?

De minister kondigde een proefproject aan rond een algemene vrijetijdspas. De spreker is daar al lang vragende partij voor. In de beleidsbrief staat: “Dergelijke algemene vrijetijdskaat gaat stigmatisering van mensen in armoede tegen, biedt mogelijks een eenvormig alternatief voor de bestaande veelheid aan systemen en verbreedt en verdiept de toegang van mensen in armoede tot culturele activiteiten.”. De heer Delva wil de minister toch oproepen om in de communicatie rond dit proefproject het armoede-aspect absoluut – maar niet uitsluitend – aan bod te laten komen, om de werking ervan niet te hypotheke-ren.

Het Vlaams regeerakkoord legt sterkt de nadruk op cultuureducatie zowel binnen het onderwijs als daarbuiten. De heer Delva is dan ook erg blij dat de betrokken ministers en

departementen hierover een samenwerkingsprotocol hebben afgesloten en jaarlijks een actieplan zullen opstellen. Hij vraagt of het mogelijk is om deze documenten ook aan het parlement over te maken zodat de parlementsleden dit dossier van nabij kunnen opvolgen.

Wat de onderhandelingen over het nieuwe Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Sociaalprofitsector betreft, nodigt de heer Delva de culturele sector uit om na te denken of het voor het toekomstige werkgelegenheidsbeleid in de sector niet interessanter is om te streven naar een akkoord met de hele vrijetijdssector, dus inclusief de sport- en jeugdsector en de kunstensector. Hij heeft begrip voor het standpunt van de vakbonden die in het verleden hebben geijverd voor een gelijkwaardig akkoord als dat van de witte sector. Maar dat is – gelet op de belangrijke maatschappelijke uitdagingen waar zowel de vrijetijdssector als de welzijnssector mee te maken zullen krijgen – moeilijk vol te houden. Een akkoord op maat van de noden en behoeften van alle werknemers in de ruime vrijetijdssector lijkt de moeite om te bestuderen. In afwachting daarvan kunnen de onderhandelars van het nieuwe VIA de afspraken al differentiëren per werksoort of sector, zodat het akkoord maximaal tegemoet kan komen aan de behoeften van de werknemers en de werkgevers in de diverse sectoren.

De heer Delva onderstreept het belang van het internationale cultuurbeleid en de noodzaak om in de Europese context hierin als kleinere regio te blijven investeren. Hij stelt voor om samen te werken met Nederland dat investeert in de culturele aanwezigheid in de belangrijkste Europese steden. Hij leest in de beleidsbrief dat enkele belangrijke bilaterale overeenkomsten met Nederland inzake cultuur werden geëvalueerd, onder andere het cultureel verdrag. Hij vraagt wanneer de aanbevelingen uit deze rapporten worden omgezet in concrete beslissingen. Nederland blijft immers de preferentiële partner inzake cultuurbeleid.

De Vlaamse gezelschappen en kunstenaars staan internationaal heel hoog aangeschreven, maar Vlaanderen is zich te weinig bewust van de waarde ervan en de noodzaak om dat ook internationaal uit te dragen. Een stap in de goede richting is de oprichting van het strategisch managementcomité voor internationaal beleid alsook voor het internationaal cultuurbeleid. Hopelijk komen er snel resultaten. Het Batsha-programma met Zuid-Afrika loopt eind dit jaar af. Zal dit worden verlengd?

Het is positief dat de minister in overleg met het boekenoverleg zal werken aan het wegwerken van de versnippering in de letterensector. Het verlanglijstje van het Vlaams Fonds voor de Letteren oogt indrukwekkend, maar het zal niet mogelijk zijn om alles tijdens deze legislatuur te realiseren. Ook hier zal men keuzes moeten maken, en de nieuwe beheersovereenkomst biedt daartoe een uitgelezen kans.

De heer Delva kijkt uit naar de evaluatie van het Erfgoeddecreet. Er is een stijgende interesse voor erfgoed bij lokale besturen en zij hebben grote verwachtingen inzake financiële ondersteuning van hun lokale erfgoedbeleid via het instrument van de erfgoedconvenants. Maar ook de nieuwe concepten ‘erfgoedforum’ en ‘erfgoedgemeenschap’ en vooral de depotwerking moeten worden geëvalueerd. Inzake digitalisering zou de Vlaamse overheid nog meer werk moeten maken van coördinatie en aansturing.

Een belangrijk initiatief uit het Vlaamse regeerakkoord is het Vlaams Instituut voor Archivering van het audiovisueel erfgoed op de site van de Waalse Krook in Gent. Tijdens een werkbezoek heeft de commissie het enorme potentieel van dit project al kunnen bestuderen. De spreker vertrouwt erop dat de minister van Cultuur dit project van nabij zal opvolgen, want er mag geen tijd meer verloren gaan.

De heer Delva is verheugd dat de Cultuurminister een samenwerkingsakkoord heeft afgesloten met de minister die bevoegd is voor het onroerend erfgoed, zodat er een afstemming kan komen van het beleid. Hij hoop dat het samenwerkingsakkoord een nieuwe start kan vormen op dat vlak.

De minister stelde in een tijdschrift uitdrukkelijk dat het voor haar nog geen uitgemaakte zaak is dat de provincies zich niet meer met het cultuurbeleid zouden mogen bezighouden na de interne staatshervorming. Het klopt inderdaad dat de Vlaamse provincies meer dan 100 miljoen euro rechtstreekse steun besteden aan de culturele sector. En dan heeft de spreker het nog niet over de uitgaven voor eigen personeel en de werking van de provinciale instellingen.

Wat het lokaal cultuurbeleid betreft is de heer Delva tevreden dat de minister uitdrukkelijk stelt dat de administratieve vereenvoudiging niet ten koste mag gaan van het inspraakproces bij het opstellen van het lokaal cultuurbeleidsplan en dat geoormerkte Vlaamse middelen mogelijk moeten blijven. Hij leest in de beleidsbrief dat het Instituut voor de Overheid een onderzoek heeft uitgevoerd naar de effecten van de cultuurbeleidsplannen. Hij vraagt of dat onderzoek ter beschikking kan worden gesteld van de commissie. In het kader van het planlastendecreet en van een interne staatshervorming kan dat relevante informatie en aanbevelingen bevatten.

De heer Delva is blij dat de bibliotheeksector in 2011 werk zal maken van een visieontwikkeling over de rol van de bibliotheek in een bijzonder snel veranderende kennismaatschappij. Dat zal een van de grote uitdagingen zijn van het cultuurbeleid van de komende jaren, en hopelijk kan ook het parlement hierin een rol spelen. In de toelichting bij de begroting verwijst de minister naar de resultaten van een Europese conferentie daarover. Graag kreeg de spreker daarover wat meer informatie.

De onderhandelingen over de beheersovereenkomst met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) zijn bijna afgerond. In een artikel uit het oprichtingsdecreet staat “dat elke beheersovereenkomst en elke wijziging en vereenvoudiging van de beheersovereenkomst van het VAF door de Vlaamse Regering wordt meegedeeld aan het Vlaams Parlement.”. Tevens moet overeenkomstig artikel 8 van het oprichtingsdecreet het jaarverslag door de Vlaamse Regering worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement voor 30 september, wat nog niet gebeurde. De heer Delva hoopt dat de beheersovereenkomst en het jaarverslag spoedig kunnen worden besproken in de commissie.

Wat de begroting 2011 betreft, stelt de heer Delva dat de besparingen in de culturele sector de afgelopen weken alle media hebben gehaald. Hij wil dieper ingaan op de kritiek van de sociaal-culturele sector die zijn bezwaren bundelde tijdens een nationale actie van de witte-woedevakbonden met de slogan ‘warme samenleving, koude leugen’. Zij verwijten de regering om in tegenstelling tot de titel van het regeerakkoord te kiezen voor een harde en koude besparing in het middenveld. Nochtans werkt de Vlaamse regering aan een samenleving waarbij het middenveld bijdraagt aan ontplooiingskansen voor iedereen. Om deze doelstelling op lange termijn te vrijwaren, is een strikt begrotingsbeleid nodig waarbij de overheidshuishouding van Vlaanderen zowel in een Belgische als in een Europese context in evenwicht wordt gehouden. Daarvoor waren in 2010 en zijn in 2011 helaas besparingen noodzakelijk, en die zijn in een aantal sectoren en subsectoren heel hard aan- komen.

De regering heeft gekozen om de besparingen niet in eerste instantie af te wentelen op de lokale besturen omdat er dan via een domino-effect nogmaals zou worden bespaard op het lokale verenigingsleven. De minister voor Cultuur heeft ervoor gekozen om steunpun-

ten iets meer te laten inleveren zodat er minder moet worden bespaard bij de culturele spelers op het veld. De heer Delva begrijpt die keuze, ook al gaat het helaas om besparingen die een impact hebben op de werking van de betrokken instellingen, wat niet evident is.

De gevolgen van de besparingen laten zich voelen in de sectoren van het sociaal-cultureel werk. Daarin speelt nog een ander element, met name de dynamiek van de instroom van nieuwe organisaties, wat de inspanningen verzwaart. Er moet op termijn worden nagedacht over de nood aan telkens nieuwe bijkomende structuren of organisaties en aan een verdere thematische opdeling die steeds meer middelen vraagt. In tegenstelling tot de vorige beleidsperiodes zijn die extra middelen nu niet beschikbaar. Bijkomende erkenningen verlagen de toepassingscoëfficiënten van de voorziene subsidies voor de reeds erkende organisaties. Keuzes en prioriteiten zullen in die context onvermijdelijk zijn.

In een aantal culturele sectoren heeft de overheid een gedragen akkoord bereikt, zoals met de kunstensector. Het Overleg Kunstenorganisaties, de belangenbehartiger van de kunstensector, heeft in overeenstemming met de minister een aantal besparingen vooropgesteld. Niet alleen is men erin geslaagd om de begrotingsdoelstelling te halen, tegelijk is ook een bijsturing van het beleid doorgevoerd. Er werd immers meer bespaard dan strikt nodig was, zodat er met dat overschot opnieuw wat geld in de projectsubsidiepot zit. In een aantal andere sectoren, zoals de sociaal-culturele sector, is dat helaas niet gelukt.

In crisistijden hebben zowel de regering als de sector echter de opdracht om samen te reflecteren over een aantal elementen die tot dan als evident werden beschouwd, maar het niet noodzakelijk zijn. Zo wordt het misschien tijd om na te denken over de vraag wat de echte kernopdrachten zijn van elke organisatie, en inzake programmering. Het valt de heer Delva op dat er enorm veel geproduceerd wordt. Er worden veel tentoonstellingen opgezet en cursussen georganiseerd. De spreker vraagt zich echter af of een aantal daarvan niet langer zouden kunnen lopen, waardoor er per seizoen misschien wat minder producten en producties zouden zijn, want nieuwe producties vragen opnieuw kosten qua communicatie, toeleiding, opbouw enzovoort. Het is een open vraag of een vermindering van het aanbod leidt tot minder participatie. Dat debat moet nog worden gevoerd, maar zelfs voor een grote cultuurliefhebber is het bijna onmogelijk om alles bij te wonen.

De heer Delva vraagt of er naast het lopende participatieonderzoek ook geen behoefteonderzoek nodig is. Uiteraard moet men de cultuurparticipatie blijven stimuleren bij dat derde van de bevolking dat nog niet participeert. Het debat moet echter ook worden geopend over de vraag of aan de hoogopgeleide veelgebruikers misschien niet een hogere eigen bijdrage moet worden gevraagd. In vergelijking met het buitenland is cultuur bij ons immers vrij goedkoop. Dit is een heikel punt, maar in tijden van crisis moet ook die vraag worden gesteld. Er is natuurlijk het gevaar dat sommige mensen daardoor niet meer zullen participeren. Dat spanningsveld zal altijd blijven bestaan.

Het is toe te juichen dat de overheid en de sector samen gaan bekijken of de eigen inkomsten nog beter kunnen worden gemaximaliseerd. De jongste jaren wordt er enorm veel over samenwerkingsverbanden gesproken. Het samenwerken van organisaties leidt inderdaad tot goede resultaten en zou eventueel ook tot bezuinigingen kunnen leiden. Het zou ook kunnen leiden tot het wegwerken van de versnippering op een aantal domeinen, zoals bijvoorbeeld de letterensector.

Ten slotte heeft de heer Delva nog een aantal heel concrete vragen of bedenkingen bij een aantal basisallocaties. De HBO HC019 3300 betreft het Vlaams Audiovisueel Fonds, dat een aanzienlijke budgetvermindering ondergaat. Vanaf 2011 start de nieuwe

beheersovereenkomst. Hij vraagt zich af of bij het opstellen van die beheersovereenkomst rekening werd gehouden met dat verminderde budget.

De basisallocatie HBO HC031 3450 betreft de toekenning van de Prijzen van de Vlaamse Gemeenschap. Er wordt een nieuwe prijs voor cultuurmanagement ingevoerd, maar het voorziene bedrag wordt wel verlaagd. De heer Delva informeert of het prijzengeld op zich wordt verlaagd. Of zal de uitreiking van de cultuurprijzen anders worden georganiseerd, gelet op de evaluatie die de minister ter zake heeft gemaakt en de suggestie van het uitreiken van specifieke prijzen op sectorevenementen, zoals de boekenbeurs of het theaterfestival.

De basisallocatie HBO HC038 6142 betreft de dotatie aan het FoCI. Er is voorzien in een bijkomend bedrag van 2,3 miljoen euro. De heer Delva informeert naar de stand van met betrekking tot het nieuwe FoCI-reglement, dat vanaf 2011 zou worden ingevoerd. Wat zijn de nieuwe klemtonen?

De basisallocatie HCO HD129 4322 betreft de subsidies voor het lokaal cultuurbeleid. Dat bedrag blijft ongewijzigd. Voor 2011 zijn er bijkomend subsidieaanvragen ingediend door dertien gemeenten, maar het budget werd vooralsnog niet verhoogd. Zal dit gebeuren bij de begrotingscontrole? Of zullen de middelen gewoon over meer gemeenten moeten worden verdeeld?

3.2. Standpunt van mevrouw Yamila Idrissi

Mevrouw *Yamila Idrissi* noemt de beleidsbrief overzichtelijk en ambitieus, maar ze mist vaak de link met de begroting. Daardoor lijkt het alsof de beleidsbrief werd geschreven buiten de realiteit van de minder gunstige budgettaire context.

De minister hecht veel belang aan een integraal geglobaliseerd cultuurbeleid en de internationale mobiliteit van culturele actoren: kunstenaars, organisaties, collecties. Welk budget staat daar tegenover in 2011? Hoeveel was dat in 2010?

De beleidsbrief wil het internationale cultuurbeleid oriënteren naar minder evidente gebieden, maar rept met geen woord over de bilaterale overeenkomst die er bestaat tussen de Vlaamse Regering en het koninkrijk Marokko. Een paar commissies geleden antwoordde de minister aan mevrouw Idrissi inzake de relaties tussen Nederland en Vlaanderen, “*pacta sunt servanda*”. Mevrouw Idrissi rekent erop dat ook hier dit adagium blijft gelden. Is dit zo?

Rond de internationale presentatieplekken gaat de minister een geactualiseerd beleid op punt stellen. Kan dit worden verduidelijkt?

Het beleid rond participatie bevat op het eerste zicht geen vernieuwende visie. De minister verwijst ook niet naar het Participatiedecreet bijvoorbeeld, waarin wordt gesteld dat participatie een veel breder verhaal is dan enkel ‘deelnemen’. Ook ‘deelhebben’ is daarin belangrijk. Dat betekent dat kansengroepen pas zullen participeren als de cultuur die wordt aangeboden ook ‘hun’ cultuur is, als ze mee kunnen vormgeven aan cultuur en niet worden gereduceerd tot consumenten. Deze diepe visie op participatie is afwezig in de beleidsbrief. Wat verstaat de minister precies onder participatie en diversiteit?

De minister startte in de zomer van 2010 een traject voor de evaluatie van het Participatiedecreet. Wie voert deze evaluatieopdracht uit? Hoe zal deze evaluatie precies gebeuren? Voor de minister moet dit leiden tot beleidsconclusies in het voorjaar van 2011. Mevrouw

Idrissi pleit ervoor dat de minister, alvorens ze de aanbevelingen in wetgeving vertaalt, aan de leden de kans zal geven om zich in de commissie hierover uit te spreken.

Hoe ziet de minister de Vlaamse vrijetijdspas in verhouding tot de dynamiek die de jongste jaren werd ontwikkeld rond lokale netwerken en vrijetijdsparticipatie voor mensen in armoede? Het zou spijtig zijn mocht de minister met het proefproject te Aalst voorbijgaan aan de dynamiek van lokale netwerken die worden gesubsidieerd vanuit het Participatiedecreet en waarin mensen in armoede echt mee vormgeven aan het cultuurbeleid dat over hen gaat.

Inzake sociaalartistiek werk mist mevrouw Idrissi een coherente visie, zeker nadat de minister in de beleidsnota al suggereerde dat dit niet op zijn plaats zou zijn in het Kunstendecreet. Dēmos stelde een visietekst op rond sociaalartistiek werk waarin de belangrijkste evoluties in de sector worden geschetst alsook de impact van het beleid op het veld, maar belangrijker nog: de essentiële functies van sociaalartistiek werk. Deze visietekst werd opgesteld via een lang consultatieproces met de sector zelf, experts in sociaalartistiek werk waaronder wetenschappers, journalisten en beleidsmakers en de beoordelingscommissie. Onderschrijft de minister deze visie? Wat betekent de zinsnede “in het kader van de landschapstekening van het Kunstendecreet de sociaalartistieke projecten nagaan op hun bereik, betrokkenheid en effect op mensen in armoede”? Betekent dat dat ze dit vandaag onvoldoende doen? Mevrouw Idrissi hoopt dat de minister rekening houdt met een aantal belangrijke elementen: sociaalartistiek werk overstijgt de logica van de meetbare effecten en de doelgroep mensen in armoede is zeer diverse. Het is meer dan de verenigingen van mensen in armoede en de verzuilde armoedeverenigingen; het gaat ook om mensen zonder papieren, om allochtonen, om daklozen en thuislozen, om drugsverslaafden en mensen in de psychiatrie.

Mevrouw Idrissi is verheugd dat de minister de beoordelingscriteria zes maanden op voorhand wil communiceren aan de kunstensector. Ze leest in de media dat de bijkomende criteria participatie en spreiding zullen zijn. Ze vindt daarover echter niets terug in de beleidsbrief. Kan de minister de bijkomende criteria bevestigen? Zullen er nog andere criteria bij komen?

Het verheugt mevrouw Idrissi ook dat de minister een initiatief wil nemen om een kunstkoopregeling uit te werken. In het Vlaams parlement is er reeds een initiatief neergelegd hierover. Mevrouw Idrissi hoopt dat de ideeën van de minister en van het parlement overeenstemmen.

Inzake het letterenbeleid streeft de minister terecht naar een integratie. Welke verschillende sporen gaat zij hiervoor bewandelen? Wanneer zal de studie van het Rekenhof hierover beschikbaar zijn en wanneer kan de commissie de nieuwe visie bespreken?

Het mooi uitgegeven boekje van het Vlaams Fonds voor de Letteren met het meerjarenplan 2011-2015 bevat helaas geen woord over interculturaliteit of diversiteit. Het draagt nochtans de veelbelovende titel ‘Letteren in de wereld van vandaag en morgen’. Die letteren zijn helaas niet toekomstgericht als ze niet gekleurd zijn, en dat is een gemiste kans. Dat kan nog worden rechtgetrokken in de nieuwe beheersovereenkomst en het actieplan. Het is immers logisch om interculturaliteit in het letterenbeleid in te schrijven. Is de minister van plan om dit hiaat in de beheersovereenkomst in te vullen, zo ja, op welke manier?

Inzake Brussel wil de minister meer samenwerken met andere bestuursniveaus. Daar is in de commissie uitgebreid over gediscussieerd, maar mevrouw Idrissi stelde toen reeds dat ze een beetje op haar honger bleef zitten. Recentelijk publiceerde Ineum Consult een

internationale studie die vernietigend was voor Brussel. De studie plaatst Brussel naast andere steden zoals Parijs, Londen en Rome in de categorie historische wereldsteden met veel potentieel. Er zijn negentig musea, heel veel concert- en theaterzalen en er zijn veel creatieve bedrijven, maar door de politieke versnippering slagen we er niet in om dat te verzilveren. Mevrouw Idrissi pleit ervoor om sneller dan gepland een gemeenschappelijke cultuurpromotie en -communicatie uit te tekenen voor Brussel. Uiteraard kan de minister dat niet alleen. Mevrouw Idrissi pleit voor de aanstelling van een cultuurintendant voor Brussel die een coördinerende rol op zich kan nemen. Er moet een samenwerking komen tussen de gemeenschappen en de federale overheid. Zijn er plannen in die richting? Komt er een overleg met de collega's van de andere instellingen? Welke actoren kunnen daarbij betrokken worden?

Wat de begroting cultuur voor 2011 betreft, begrijpt mevrouw Idrissi dat de minister streeft naar een begroting in evenwicht. Dat betekent dat de knip op de beurs moet worden gehouden. De structureel erkende kunstorganisaties moeten 1,5 percent besparen op hun eerste schijf van 300.000 euro en 3 percent op het bedrag daarboven. De grote kunstinstituten moeten 2,3 percent besparen. Het is goed dat de minister hierover overleg gepleegd heeft met het oKo, de ledenvereniging die de belangen van organisaties uit de professionele kunstensector behartigt. De minister heeft 839.000 euro vrijgemaakt voor projectsubsidies. Ook dat is een zeer goede zaak. Mevrouw Idrissi heeft hier vorig jaar tijdens de bespreking van de beleidsnota en de begroting gehamerd op het belang van projectsubsidies en haar vrees dat deze projecten, die zorgen voor de broodnodige dynamiek in de sector, zouden verdwijnen. Ze is blij dat dit voor een stuk is rechtgetrokken en dat de minister hiervoor een bedrag heeft kunnen vrijmaken.

De minister stelt dat ze beslissingen neemt op basis van cijfers. Besparingen gaan echter niet alleen over cijfers, maar ook om mensen met bijzondere talenten of grote idealen, die ervoor kiezen om zich daaraan te wijden, en die daar vaak weinig voor in ruil krijgen. De indruk ontstaat dat de minister beslissingen neemt zonder overleg en zonder de betrokken instellingen in haar mediacommunicatie te kennen. Mevrouw Idrissi verwijst in dit verband heel nadrukkelijk naar het dossier van Daarkom.

Er zijn forse besparingen in het sociaal-cultureel werk op komst, maar ook daar is er een manke communicatie. Op die manier wordt een publiek debat in het leven geroepen dat het inhoudelijke debat hypothekeert. Mevrouw Idrissi merkt dat de minister de coördinatieopdracht en meteen ook een kwart van de middelen van de regionale volkshogescholen heeft geschrapt. Deze vermindering gaat voorbij aan de vier decretale opdrachten van deze Vormingplus-centra. De kostprijs kan niet worden berekend door het totaalbedrag te delen door hun taken, waaronder het voorzien in een eigen aanbod inzake de niet-formele educatie. Geen enkele organisatie verdeelt haar budget netjes gelijk over de verschillende opdrachten. Sommige opdrachten zijn zwaarder en kosten bijgevolg meer energie en meer geld.

De minister heeft verklaard dat besparingen vooral in de bovenbouw te zoeken zijn. Steunpunten zijn echter zeer belangrijk en krijgen vaak bijkomende opdrachten. Vorig jaar hebben ze al drie percent moeten inleveren. Ten gevolge van deze besparingsronde zullen ze 10 percent verliezen met vermoedelijk ontslagen tot gevolg en het beknootten van hun werking.

3.3. Standpunt van de heer Lieven Dehandschutter

De heer *Lieven Dehandschutter* merkt op dat de minister binnen een strak budgettaire keurslijf in de beleidsbrief toch een aantal ambitieuze doelstellingen vooropstelt. Hij hoopt dat de minister die doelstellingen ook zal kunnen bereiken.

In verband met de cultuurprijzen schrijft de minister dat ze in 2011 een nieuwe dynamiek wil creëren. Om de beleidslijnen te accentueren, wil de minister onder meer een prijs voor cultuurmanagement toekennen. Zijn er nog andere voorstellen om die nieuwe dynamiek tot stand te brengen?

In verband met het e-boekplatform merkt de heer Dehandschutter op dat het systeem van innovatieve aanbestedingen reeds tweemaal is gebruikt. Het gaat dan om het Vlaams e-boekplatform (VEP) en om het Infrastructuur en Cultuur Informatie Systeem (ICIS). Beide platformen zijn waardevol. Wanneer worden de eerste concrete resultaten verwacht?

Het auteursrecht is tot nader order een federale bevoegdheid met een grote impact op cultuur en de digitalisering van cultuur. Deze bevoegdheid kan in het licht van de komende staatshervorming het best naar de gemeenschappen worden overgeheveld. In afwachting moet de Vlaamse overheid binnen de bestaande bevoegdheidsverdeling trachten een efficiënt en rechtvaardig beleid na te streven.

Wat de elders verworven competenties betreft, stelt de minister dat de competenties die mensen in een niet-formele leercontext hebben verworven ook een recht op erkenning en waardering inhouden. De Vlaamse overheid kan op dit vlak zelf een voorbeeldfunctie vervullen en als werkgever meer inspanningen leveren dan tot nu toe het geval is geweest.

De heer Dehandschutter kan de versterking van het internationaal cultuurbeleid volledig onderschrijven. De aanwezigheid van Vlaamse kunstenaars in het buitenland vormt hiervan een zichtbaar onderdeel. De minister wil de samenwerking met Nederland op dit vlak hertekenen. Welke specifieke opties of doelstellingen hanteert de minister?

In het hoofdstuk over ecocultuur heeft de minister het onder meer over de gehoorschade. Dit behoort tot de beleidsdomeinen Welzijn, Leefmilieu én Cultuur. In 2010 heeft de minister in verband met deze problematiek een werkgroep opgericht. Deze werkgroep heeft de verouderde wetgeving geëvalueerd en de mogelijke gevolgen van nieuwe wetgeving geanalyseerd. Wat is de huidige toestand? Wat met het handhavingsbeleid? Hoeveel vaststellingen werden er gedaan? Hoeveel inbreuken waren er en met welke consequenties?

De minister stelt in de beleidsbrief dat de sociaal-culturele bewegingen een werksoort vormen die tot nu toe geen vorm van erkenning kent. Ze streeft een groter evenwicht tussen de continuïteit van de subsidiëringen en de blijvende beweeglijkheid van de sector na. De minister overweegt in dit verband een decreetswijziging. De heer Dehandschutter vraagt zich af hoe de minister dit concreet ziet. Wil de minister deze bewegingen erkennen? Aan welke criteria zouden de bewegingen dan moeten voldoen?

De bibliotheken zullen meer op de bevordering van de geletterdheid moeten inzetten. Dit lijkt de heer Dehandschutter wenselijk en nodig. De informatiemaatschappij kent nog steeds een digitale kloof. Die kloof heeft niet zozeer te maken met het bezit van digitale communicatiemiddelen, maar met de bekwaamheid hiermee doeltreffend om te gaan. De heer Dehandschutter vraagt zich af hoe de minister de aanpak van de bibliotheken in verband met deze opdracht en deze doelstelling ziet.

In het kader van de minitoelages, overbruggingskredieten die kunstenaars renteloos ter beschikking worden gesteld en die gedurende een afgesproken termijn in schijven moeten worden terugbetaald, heeft de minister in 2010 twee projecten ondersteund. Kan de minister wat meer informatie over de doelstellingen en een eventuele tussentijdse evaluatie van die projecten geven?

De UNESCO heeft een aantal Vlaamse manifestaties als immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid erkend: Carnaval Aalst, Het Krakelingenfeest en de Tonnekensbrand van Geraardsbergen en de Winterjaarmarkt van Sint-Lievens-Houtem. De Sinterklaas- en Sint-Maartensgebruiken in Vlaanderen zijn ondertussen op de Vlaamse lijst van het immaterieel cultureel erfgoed opgenomen. De heer Dehandschutter heeft zich hiervoor sterk ingezet en sprak in oktober 2010 nog over dit onderwerp op een symposium van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur betreffende het immaterieel cultureel erfgoed. Heeft de minister van Cultuur in dit verband al contact opgenomen met de bevoegde Nederlandse minister? De Nederlandse regering heeft deze UNESCO-conventie immers nog niet geratificeerd. De verschillende landen en regio's waar deze gebruiken bestaan, dragen dit dossier best gezamenlijk voor aan de UNESCO. Het betreft naast Vlaanderen ook Nederland Wallonië, Noord-Frankrijk en Duitsland. De heer Dehandschutter verzoekt in dit verband ook om de nodige begeleiding en ondersteuning. Hoewel 2011 het Jaar van de Vrijwilliger is, kan dit niet allemaal door amateurverenigingen worden gedragen.

Wat de audiovisuele sector betreft, engageerde de minister zich om hun belangen bij de herziening van de Europese richtlijn betreffende de staatssteun te blijven verdedigen. Dit is levensnoodzakelijk. De Europese Commissie past de wetten van de vrije markt voor die sector nogal onbeperkt toe, wat de kleine taal- en cultuurgroepen helaas het recht van de sterkste doet ondergaan. De minister moet de Vlaamse cultuur echter verdedigen tegen de verdere overspoeling door Angelsaksische film- en televisieproducties. Minister Lieten heeft de oprichting van een Mediafonds aangekondigd. Is er een wisselwerking met de doelstellingen en initiatieven voor Cultuur?

De heer Dehandschutter noteert het voornemen van de minister om de subsidies aan het Vlaams-Marokkaans culturenhuis Daarkom drastisch terug te schroeven wegens vragen bij de werking en doelstellingen. Daarnaast vraagt de minister zich af hoe het moet met de vragen en de initiatieven van andere gemeenschappen en culturen in Vlaanderen. De spreker vraagt de minister om haar eigen visie hierop. Het lijkt hem voor het globaal beleid en voor het concreet initiatief van Daarkom belangrijk zo snel mogelijk duidelijkheid en perspectief te scheppen. Daarkom is een waardevol initiatief, dat in niet heel duidelijke omstandigheden van start is gegaan. Het is echter niet de bedoeling dat het doelloos blijft dobberen.

De zware besparingen in het sociaal-cultureel werk en meer bepaald bij de volkshogescholen werden reeds uitgebreid besproken. Toch is het positief dat de minister de nodige middelen heeft gevonden om drie nieuwe organisaties volwaardig te subsidiëren. Het gaat om Scouting voor Volwassenen (VOSOG), Oxford Committee for Famine Relief (Oxfam-Wereldwinkels) en Actie Dorpen Roemenië (ADR-Vlaanderen).

Het bedrag voor de initiatieven inzake de kwaliteitsbevordering binnen de amateurkunsten wordt van 200.000 euro tot 0 euro herleid. Wat is de verklaring?

Wat de uitvoering van het decreet Lokaal Cultuurbeleid betreft, merkt de heer Dehandschutter op dat de middelen gehandhaafd blijven, maar dat er nieuwe vragen zijn. Hoe wordt dit op elkaar afgestemd?

De heer Dehandschutter vindt het minder positief dat de minister 12 percent van de middelen van LOCUS wegsnijdt. LOCUS is een belangrijke speler in het Vlaams cultureel veld, die op een zeer dynamische wijze zeer kwalitatief en verdienstelijk werk verricht. De opgelegde besparing zal de organisatie dwingen de werking drastisch terug te schroeven.

Het is positief dat de minister inzake Kunsten en Erfgoed ruimte heeft gecreëerd voor redelijke en verdedigbare alternatieve besparingen. De ondersteuning voor Concertgebouw Brugge van 441.000 euro was dringend en noodzakelijk.

Er wordt bespaard bij musea, culturele archiefinstellingen, landelijke organisaties voor volkscultuur en expertisecentra, samenwerkingsverbanden voor internationale profilering van kunstcollecties, erkende musea, lokale periodieke publicaties volkscultuur en geschiedenis. Maar in de lijst van initiatieven die worden gehonoreerd, worden nog geen bedragen vermeld. Welke ondersteuning komt er en op basis van welke criteria?

De minister heeft een evaluatie in het vooruitzicht gesteld van de cultureel-erfgoed-convenants. De sector kan op veel waardering rekenen in heel Vlaanderen. Hij had een bestoft en muf imago, maar heeft een eigentijdse en toekomstgerichte dynamiek ontwikkeld, waarbij het erfgoed wordt gevaloriseerd en toegankelijker gemaakt. De heer Dehandschutter maakt zich echter zorgen over de dynamiek, en vraagt zich af of de nieuwe aanvragen zullen worden gehonoreerd.

In het aankoopbeleid kunstwerken wordt bespaard en er wordt een deel overgeheveld naar de werkingsmiddelen van het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen. Betekent dit dat de Vlaamse overheid volgend jaar geen kunstwerken meer zal aankopen? Wat als er nieuwe opportuniteiten zijn?

3.4. Standpunt van de heer Bart Caron

De heer *Bart Caron* heeft de indruk dat de belangstelling voor cultuur in de Vlaamse Regering en in het Vlaams Parlement niet groot is. Hij heeft het gevoel dat hij als enige aanwezige van de oppositie wordt gebombardeerd tot woordvoerder van de oppositie, maar dat is geen prettige positie en hij voelt zich geïsoleerd. De bespreking van de begroting en van de beleidsbrief moet nochtans het hoogtepunt zijn van het parlementaire jaar. Hij wil het debat met de minister en de collega's voeren met respect voor elkaars positie, zo hoort dat in een democratie.

De beleidsbrief is zeer volledig en ambitieus. Het nadeel is dat er geen focus is. Sommige beleidsterreinen zoals Erfgoed zijn zeer concreet ingevuld, andere blijven vaag. Ook de SARC heeft deze opmerking gemaakt. De ruime aandacht voor het erfgoed valt op. Een negatief punt is wel de noodzakelijke vertraging van de uitvoering van het Erfgoeddecreet. Deze opmerking geldt ook voor de andere beleidsbrieven: men krijgt een soort inventarisatie waardoor het meer een databank wordt dan een wervend document. Er zal driftig worden geëvalueerd en onderzocht. De heer Caron kijkt met interesse uit naar de vele rapporten en hoorzittingen die daarvan het gevolg zullen zijn. Beleid moet worden geëvalueerd, maar enige terughoudendheid zou soms op zijn plaats zijn.

In de beleidsbrief staan veel zaken waarmee de heer Caron het eens kan zijn, maar hij vindt niet dezelfde teneur in de toelichting bij de begroting. Hij vraagt zich af of beide documenten van dezelfde minister afkomstig zijn. Het meest opvallende is dat er in de beleidsbrief geen link wordt gelegd naar de harde besparingen die in de begroting en de toelichting ervan wél staan. Misschien moet het Bureau van het Vlaams Parlement eens onderzoeken hoe men die dingen beter op elkaar kan afstellen.

De heer Caron vindt ook dat de Vlaamse Regering een onbegrijpelijke interne verdeling van de besparingen heeft gemaakt. Hij leest in diverse beleidsbrieven, over bijvoorbeeld de relatie met de gemeentebesturen, de meest uiteenlopende dingen. Minister Bourgeois laat het Gemeentefonds stijgen met 3,5 percent, maar hij schaft tegelijk de onderhoudspremies voor de openbare besturen voor onroerend erfgoed en monumenten af. Minister Schauvliege raakt niet aan het lokaal cultuurbeleid, maar minister Smet doet het wel door ongeveer 10 percent weg te halen bij het lokale jeugdwerk. Er is een ongehoorde inconsistentie.

De minister bespaart niet in het lokaal cultuurbeleid. Dat is een uitdrukkelijke keuze. Maar ze bespaart wel drastisch op het sociaal-cultureel werk. Misschien moet men eens stilstaan bij de vraag waarom de sociaal-culturele sector de minst gegroeide sector is de voorbije dertien of veertien jaar. Ook de Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk (FOV) gaat er in haar nota op in. Er spelen toevalligheden, maar ook politieke keuzes. In de twee voorbije subsidierondes, toen het budget voor het sociaal-cultureel werk werd vastgelegd, moest de Vlaamse Regering toevallig dan telkens gas terugnemen. In 2003-2004 is er bespaard, evenals in 1998-1999, telkens in de rondes dat het sociaal-cultureel werk gedoteerd werd. De subsidierondes voor kunsten daarentegen vielen iedere keer in de goede jaren. Dat is gewoon toeval, maar het effect is een scheeftrekking in de subsidiëring.

Zoals de minister nu duidelijk veel moeite heeft met het steunen van pluralistische initiatieven, was Open Vld er bij de hervorming van het decreet op het sociaal-cultureel werk destijds niet mee gediend dat het budget voor de verenigingen aanzienlijk zou verhogen, omdat zoveel christelijk geïnspireerde verenigingen in Vlaanderen een ernstige subsidie-stijging zouden kennen. De budgetten zijn in de laatste fase van de beslissing van het voorontwerp van het decreet dus drastisch verminderd onder druk van de toenmalige coalitiepartner. Een spijtige politieke keuze.

Deze factoren hebben tot gevolg dat de grafieken van het sociaal-cultureel werk niet dezelfde stijging vertonen als andere werkvormen. Het lokaal cultuurbeleid levert niet in, maar andere sectoren wel. De heer Caron wil eerst even stilstaan bij die besparingen die dieper snijden dan 5 percent. De beleidsinstrumenten voor de cultuurindustrie leveren 90.000 euro in, dat is 7 tot 8 percent minder. Internationale ondersteuning voor pop en rock was al drastisch verminderd, maar levert nog eens 15.000 euro in, 10 percent minder. De internationale en interregionale samenwerking levert nog eens 187.000 euro in, wat 15 percent van het budget is, terwijl er dit jaar al twee derde van het budget verdwenen is. Het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) levert 832.000 euro in, dat is 6 percent. Daarkom levert meer dan de helft van het budget in: 569.000 euro. Het Steunpunt voor Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk (SoCiuS) levert 183.000 euro in, 10 percent. Lokaal, Cultuur en Steunpunt (LOCUS) levert 188.000 euro in, 12 percent. Het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed (FARO) levert 191.000 euro in, 10 percent. De drie kunstensteunpunten samen – het Vlaams Theaterinstituut (VTi), het Muziekcentrum Vlaanderen, BAM (Beeldende kunst, audiovisuele kunst en mediakunst) – leveren 375.000 euro in, telkens 10 percent. Het zijn drastische ingrepen die een lijn vertonen.

Er moet worden bespaard in tijden van crisis, maar er zijn regeringen die andere klemtonen leggen. Ondanks een precair budget, verhoogt de Franse Gemeenschap het budget voor Cultuur met 1,8 percent. Cultuur moet ook in Vlaanderen zijn bijdrage leveren, maar er gebeuren onlogische dingen. Onderwijs moet niet inleveren en dat is goed, maar een bedrag van ongeveer een kleine helft van het Cultuurbudget gaat naar het deeltijds kunst-onderwijs. Het deeltijds kunstonderwijs (DKO) levert niet in. Waarom moet het DKO niet inleveren terwijl de amateurkunsten wel moeten inleveren?

De besparingen missen een inhoudelijk kader en intenties op middellange termijn. Als men in de kunstenbudgetten structureel 10 of 15 percent moet besparen, dan moet men in de aanvullende criteria voor het Kunstendecreet bijvoorbeeld bepalen dat er in de volgende ronde minder gezelschappen mogen zijn. Bij de opbouw van een inhoudelijke visie moet er ook worden nagedacht over het aanbod. Is dat te groot, of liever worden er niet teveel initiatieven gesubsidieerd? Die vragen moeten besproken worden met de sector, aan de hand van een analyse en een gewenste landschapstekening. Zo'n inhoudelijke kader bepaalt wat men wil op het vlak van kunsten, hoeveel grote instellingen men wil en met welke ambities. Eenzelfde visie op lange termijn is nodig voor besparingen in het sociaal-cultureel werk en het erfgoed. Het landschap moet worden geactualiseerd, hertekend en ingevuld. Men moet durven te zeggen hoeveel orkesten er nodig zijn, hoe ambitieus de opera mag zijn, hoeveel grote musea en kleine musea er in dit land gewenst worden. Een regering moet de moed hebben om afspraken te maken met de sociaal-culturele sector over zijn opdrachten en taken. Ook onder de vorige ministers zijn er gelijkaardige stappen gezet.

Misschien was het in het sociaal-cultureel werk wel beter geweest om een uitvoeringspercentage van de subsidiebedragen te hanteren als techniek om te besparen. Want als de minister besparingen decretaal verankert, dan beoogt ze geen veranderingen op de korte termijn, maar een beleidswijziging op een langere termijn. De visie op deze besparing werd helaas niet geëxpliciteerd en kan dus ook niet worden geëvalueerd.

Inzake spreiding werden in het decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid wél duidelijke keuzes gemaakt. Het aantal cultuurcentra in Vlaanderen werd enigszins beperkt. Daar zijn criteria voor gebruikt gebaseerd op de gebiedsgerichte verzorgingsfunctie (o.a. het publieksbereik), de infrastructuur en het budget. Dat zijn duidelijke keuzes. Daarnaast zijn er voorzichtige aanzet gegeven voor langere speellijsten, een betere tourneeplanning enzovoort, om op een zuinigere manier een groter publiek te bereiken.

De heer Caron vraagt zich af of de minister wel van remediëren heeft gehoord? Als ze meent dat een organisatie of een deelsector niet werkt zoals ze meent dat die moet werken, dan kan ze die remediëren. Als iemand zijn vinger heeft verzwikt, moet je toch niet meteen de hand amputeren? Dat is wat ze doet bij de volkshogescholen en het internationaal cultuurbeleid. De besparingen zijn zo drastisch dat ze de leefbaarheid ervan bedreigen.

De heer Caron ontdekt drie lijnen in de besparingen. Ten eerste zijn er besparingen op pluralistische initiatieven. Daarnaast worden relatief recente vernieuwingen teruggedraaid, bijv. de steunpunten en de volkshogescholen. Tot slot is er ook enig revanchisme ten opzichte van de vorige minister van Cultuur en daarbij bespeurt de heer Caron een ouderwetse visie op een strijd tussen particulier (verzuild) initiatief enerzijds en openbaar of particulier pluralistisch initiatief anderzijds. In de beleidsbrief trekt de minister de kaart van de eerste, en geeft daarbij de indruk dat ze de achterstelling van filosofisch geïnspireerde initiatieven ongedaan wil maken. Dat is een vooroordeel en het is onjuist, aldus de heer Caron. Het is niet omdat er pluralistische of openbare initiatieven zijn dat die de particuliere verdringen. De heer Caron vraagt om dit oude denkbeeld definitief op te bergen. De cultuurcentra, openbare initiatieven, zijn volgens de heer Caron zeer nuttig voor het verenigingsleven in Vlaanderen. Het eigen initiatief van die centra en de activiteiten van de verenigingen moeten elkaar versterken, en aldus bijdragen aan de uitbouw van een warme lokale samenleving.

De heer Caron sluit zich aan bij het pleidooi van mevrouw Idrissi voor het valoriseren van lokale netwerken in het kader van het participatiedecreet. Daarin wordt samengewerkt met nieuwe middenvelden en met nieuwe verenigingen die actief zijn op het terrein, zoals

bijvoorbeeld verenigingen waar armen het woord voeren, die er samen handelen met het OCMW, sociale diensten, de cultuurdiensten enzovoort. Dit blijkt helaas geen prioriteit te zijn voor de minister.

De heer Caron las de verantwoording van de besparingen voor de volkshogescholen in een brief van de minister aan de CD&V-mandatarissen in de gemeenten. De brief had als onderwerp ‘besparingen Vormingplus’ en was gericht aan de burgemeesters en schepenen van Cultuur van CD&V. De heer Caron citeert uit de brief: “Vermoedelijk werd u reeds aangesproken door de Vormingplus-volkshogeschool in uw regio. Het klopt inderdaad dat ik de moeilijke beslissing nam om hierop extra te besparen. Het lijkt me goed om u als CD&V-mandataris dan ook extra informatie te verschaffen over die besparing. Uiteraard kan iedereen van zijn eigen stad of gemeente het beste inschatten welke gevolgen deze besparing kunnen hebben. Waarom wordt er net op deze sector meer bespaard? Er moet worden bespaard! We hebben de culturele sector gevraagd zelf voorstellen te doen, maar kregen er geen. De huidige budgettaire context maakt echter dat het kaasschaafprincipe niet langer volstaat, vandaar de noodzaak tot meer drastische ingrepen op alle beleidsdomeinen. Ik heb als minister gerichte keuzes moeten maken en koos er daarbij voor om het middenveld zo veel mogelijk te sparen en meer te besparen op een aantal van boven opgelegde structuren. Als CD&V-minister blijf ik het belangrijk vinden dat initiatieven van onderuit kunnen groeien. Een aantal jaren geleden waren er in Vlaanderen dertien volkshogescholen. Vaak waren dat toen gedwongen fusies of ging dat ten koste van andere organisaties, dit onder impuls van mijn voorganger, minister Anciaux die hiermee voor een stuk de sector wilde rationaliseren en de verzuiling terugdringen. De volkshogescholen kregen vier decretale opdrachten. (...) Op de vormingsmarkt zijn tal van aanbieders. Een besparing moet ertoe leiden dat de volkshogescholen zich concentreren op complementair aanbod en selectiever programmeren. In overleg met de belangenbehartiger FOV werd afgesproken dat zij de consequenties van de beslissing voor de volkshogescholen concretiseren zodat de beoogde overgangsmaatregelen kunnen worden genomen. De subsidie-enveloppe en de overgangsmaatregelen zullen spoedig worden meegedeeld.”.

De heer Caron peilde in de plenaire zitting reeds naar de motieven waarom deze volkshogescholen zo hard worden aangepakt, maar kreeg geen duidelijk antwoord. Het is ongepast dat hij deze motieven moet lezen in een brief aan de CD&V-mandatarissen.

De heer Caron verwijst naar de samenwerkingsverbanden en de gedwongen fusies voor de amateurkunsten, aangezet onder toenmalig minister Martens en afgerond onder minister Anciaux. Toen werd met de betrokken actoren in de kunstdisciplines overlegd om te komen tot fusies of samenwerkingsverbanden. Hetzelfde gebeurde bij de volkshogescholen. Daar werden regionaal werkende vormingsinstellingen samengebracht, zodat er een rationelere aanpak zou kunnen zijn van het vormingsaanbod gericht op een bepaald gebied. Die vernieuwingen leidden niet tot jobverlies, noch in de amateurkunstensector, noch bij de volkshogescholen. Alle betrokken organisaties zijn deel gaan uitmaken van de nieuwe structuur, behalve natuurlijk de organisaties die ervoor hebben gekozen een gespecialiseerde vormingsinstelling te worden. Het betrof een rationalisatie om efficiëntiewinsten te behalen, door meerdere structuren met een gelijkaardig aanbod om te vormen tot één structuur ten dienste van een ruim publiek. Het was geen strijd tegen verzuiling. Het overgrote deel van die instellingen was immers pluralistisch en ze zijn vrijwillig deel gaan uitmaken van die samenwerkingsverbanden.

De heer Caron betwist ook de redenering van de minister dat door het weghalen van één van de vier opdrachten van de hogescholen, het budget met een kwart kan worden verminderd. Als de minister wil dat ze cursusboeren worden, hoeven ze het aanbod niet

meer te spreiden in de regio, moeten ze niet streven naar samenwerking en coördinatie, en hoeven ze het aanbod van anderen niet bekend te maken. Dan kunnen ze gewoon cursussen organiseren in één gebouw, een eenvoudig en populair aanbod, liefst niet met een toeleiding van kansarmen, niet over geletterdheid en duurzaamheid. De vormingsuren zullen dan nog veel goedkoper zijn dan die van de gespecialiseerde vormingsinstellingen. Maar als organisaties decretaal moeilijke opdrachten krijgen, zoals bij volkshogescholen, durft het al eens iets meer te kosten. Als de minister efficiëntiewinsten wil behalen en minder overheadkosten wil zien, hoe ziet ze dat? De VormingPlus zijn namelijk al pure efficiëntiewinst. Kan de minister aangeven wat het budgettaire aandeel was van de weggehaalde coördinatieopdracht in de werking?

De adjunct-kabinetschef van de minister, mevrouw Van der Plas, zou hebben voorgesteld de coördinatieopdrachten te herformuleren, zodat “elke Vormingplus een regionaal leer-knooppunt kan zijn doorheen het niet-formele lerenlandschap”. De adjunct-kabinetschef is vervolgens positief ingegaan op een uitnodiging van de sector om dat te bespreken en uit te werken, terwijl die opdracht nu gewoon wordt geschrapt. De heer Caron begrijpt dat niet. Naar verluidt werden de Vormingplus-centra positief geëvalueerd. Hij vraagt of die adviezen aan het parlement kunnen worden bezorgd.

De heer Caron wijst er verder op dat voor alle niet-beroepsgerichte vormingsinstellingen de opleidingscheques ondertussen ook al zijn geschrapt. Niet alleen voor die Vormingplus-centra, maar ook voor de gespecialiseerde vormingsinstellingen is dat geen lachertje. Dat geldt ook voor de vormingsinstellingen voor personen met een handicap. Die hebben al een kwetsbaar en moeilijk publiek en worden ook daardoor nog eens extra getroffen.

Er is in de wandelgangen gewezen op de reserves die volkshogescholen en andere instellingen zouden hebben opgebouwd, en op dure gebouwen die ze betrekken. Deze elementen moeten niet alleen in het perspectief van de sociaal-culturele sector, maar ook in dat van de erfgoed- en de kunstensector worden bekeken. Waarom zou de cultuursector niet in behoorlijke gebouwen mogen werken? Verhalen over luxe en grote reserves zijn uit de lucht gegrepen.

De heer Caron wijst er nogmaals op dat de verenigingen historisch gezien niet goed zijn bedeed. Nu worden er weer twee poten onder hun stoel weggezaagd. Er is de projectenpot van 500.000 euro voor vernieuwing die wordt geschrapt. Ook zijn er problemen met migrantenverenigingen. Er was de nobele intentie om de allochtonenverenigingen mee te trekken met de Vlaamse verenigingen en ze te normaliseren. Dat verloopt echter niet zo vlot. De heer Caron vernam dat de meerderheid daar via een voorstel van decreet snel een oplossing voor wil vinden

De heer Caron betwijfelt of de besparingen van de minister trouwens juridisch te staven zijn. In het decreet op het sociaal-cultureel volwassenenwerk werden voor de bewegingen immers minimumgrenzen voor subsidiëring vastgelegd die hoger liggen dan de 80.000 euro die de minister wil toepassen, nl. 111.500 euro. Wie naar de Raad van State stapt, kan de vernietiging vragen van de besparingsmaatregelen. Hij is ervan overtuigd dat de Raad de klagers gelijk gaat geven.

En dan zijn er nog de personeelsleden met een DAC-statuuut. In het voorontwerp van programmadecreet stond dat er een uitdoofregeling komt voor de geregulariseerde DAC'ers. Dat wekte veel ongerustheid bij de organisaties. In het ontwerp is dit artikel geschrapt. De heer Caron vraagt wat de langetermijnbedoeling is. Zal het regularisatiedecreet, dat zeer breed is gedragen, gewijzigd worden of zelfs afgeschaft? De heer Caron verwijst in dit verband ook naar de intenties van minister Muyters die ook een uitdoofregeling wil

voor de nog niet-geregulariseerde DAC-ers in andere sectoren. Ook die intentie is finaal uit het programmadecreet gehaald. Het lijkt wel wafelijzerpolitiek. Maar zo is ongerustheid gewekt. Gaat het over 235 mensen in Cultuur? Kunnen die DAC-ers definitief aan het werk blijven? Of komt er toch nog een ingreep tijdens de begrotingscontrole? Dat zou pas woordbreuk zijn! De heer Caron hoopt dat het regularisatiedecreet wordt uitgevoerd, en dus het engagement honoreert toen dit parlement dit decreet stemde.

Dan is er het punt van de interne staatshervorming. De minister schrijft in haar beleidsbrief een impulsinstrument te willen overhouden voor het lokaal cultuurbeleid. Tegelijk schaart ze zich achter de intenties van haar collega die vanaf 2012 één strategisch meerjarenplan wil van elk lokaal bestuur, in plaats van de aparte plannen voor cultuur, jeugd, sport, mobiliteit, enz. De heer Caron weet ook, als oud-strijder van het lokaal jeugdwerk en het lokaal cultuur- en sportbeleid, dat de versnippering contraproductief werkt. Hij vraagt de minister echter, dat ze volop zou inzetten op de planlast, maar dat ze de planning niet overboord zou gooien. Hij komt immers uit een tijd waarin de planning bij lokale besturen voor Cultuur, Jeugd en Sport onbestaande was. Die drie sectoren waren de ondergeschoven kindjes van het gemeentelijke beleid. Daar wil hij niet naar terug. Het schrappen van de rapportageverplichtingen kan worden verantwoord, maar een strategisch meerjarenplan dat slechts een halve pagina over cultuur bevat, zonder een voorafgaand participatieproces en zonder instrumenten, is terug naar af. Het regeerakkoord bevat overigens de bepaling dat er ‘geoormerkte’ kredieten moeten zijn voor die sectoren. De minister heeft het over een impulsregeling. De heer Caron vraagt wat ze daarmee bedoelt en wat ze vindt van het voorstel om die planning toch te behouden, weliswaar op een hedendaagse, veel meer eenvoudige en heldere manier.

De heer Caron vindt ook dat er mag worden nagedacht over de relatie tussen een aantal regelingen die in aparte decreten staan, de relatie tot de reguliere decreten, zoals bijv. de lokale netwerken in relatie het lokaal cultuurbeleid. Nu neemt de minister een initiatief voor een vrijetijdspas, maar is er geen enkele relatie met de lokale netwerken. Hoe zal dat verder gaan?

Het volgende punt is participatie. Er is een verschil tussen het Participatiedecreet en de visie van de minister. Dat komt neer op het verschil tussen deelhebben en deelnemen. Het decreet heeft het over deelhebben, de minister over deelnemen. Het is niet alleen nodig dat de kansarme naar het theater gaat, hij moet ook meedenken over het programma en de organisatie. Pas dan wordt een maximaal effect bereikt van sociale emancipatie. De heer Caron kan zich niet voorstellen dat de minister die doelstelling niet deelt.

Participatie gaat over meer dan publiekscijfers. Deelnemen is een doelstelling die ook de volkshogescholen nastreven, net zoals het sociaal-artistiek werk. Participatie maakt ook deel uit van de criteria van het Kunstendecreet, Erfgoeddecreet, Lokaal Cultuurbeleid en Sociaal-cultureel Werk. De integrale transversale gedachte rond participatie is in alle decreten aanwezig en dat moet behouden blijven.

De minister wil de sociaal-artistieke projecten onderzoeken op hun bereik, hun betrokkenheid en hun effect op mensen in armoede. Is dat een suggestie dat deze projecten niet goed werken? De heer Caron was vorig weekend op het festival ENTER in Brugge, het festival van de sociaal-artistieke sector. De sfeer was warm en dynamisch. Men kon er voelen wat participatie en deelhebben van kansengroepen betekent. De voorstellingen waren prachtig. In de beleidsnota werd al gesuggereerd dat de sector niet op zijn plaats zat bij de kunsten. De heer Caron hoopt dat de minister de breedte vooral ondersteunt en de sector niet nodeloos kwetst.

De heer Caron deelt de bekommernissen van de heer Dehandschutter inzake het internationale cultuurbeleid. Klopt het dat er nog geen echt overleg geweest is met de Franse Gemeenschap?

Er is in overleg met de kunstensector een oplossing op korte termijn gevonden voor een aantal problemen. Er is al over de langetermijnbesparingen gesproken. De heer Caron zou willen dat de middelen voor projecten worden versterkt. Is er ook al voor 2011 een stijging? Is er door de specifieke aanpak van besparingen voor de kunstensector, na overleg met oKo, een verhoging gerealiseerd van de budgetten voor projecten?

Een laatste algemene opmerking gaat over de grote culturele instellingen en de terechte vraag naar synergie. Het budget voor de grote instellingen daalt voor elke instelling met 331.000 euro. Dat hebben ze na gemeenzaam overleg voorgesteld. Zal dat impact hebben op de beheersovereenkomst? Intussen heeft iedereen ambitieuze plannen ingediend. Hoe schat de minister de verdere evolutie in?

De heer Caron wil ook een aantal meer punctuele vragen stellen over de beleidsbrief en de begroting.

Er komt een prijs voor cultuurmanagement. Hoe zit het met de prijs voor sociaal-cultureel werk? Het ene staat wel, het andere niet in de beleidsbrief. Wat is de verhouding met de prijs van de vrijwilliger? De heer Caron is het eens met het instellen van een prijs voor het sociaal-cultureel werk.

Op pagina 8 van de beleidsbrief over de realisatie van de participatie leest de heer Caron de prognose van 2011. Er staat dat de minister: de bestaande instrumenten (decreten, beheersovereenkomsten, subsidies) zal inschakelen voor een verdere verankering van participatie, diversiteit en interculturalisering. Hierbij zal ze rekening houden met de eigenheid van elke organisatie. Wat betekent de eigenheid van elke organisatie?

De heer Caron steunt de plannen inzake digitalisering, maar kreeg graag extra informatie. Vaak zit digitalisering in het backoffice, al zijn de recente ontwikkelingen van erg groot belang.

Pagina 12 van de beleidsbrief behandelt competentieverwerving. Dat is een van de strategische doelstellingen. Bij de realisaties schrijft de minister dat ook met actoren buiten het beleidsdomein CJSJ samenwerkingsverbanden rond competentieontwikkeling worden opgezet. Zo praat de minister met Onderwijs en Vorming over cultureel leren. Dat wordt geformaliseerd in een 5-jarig samenwerkingsplan. Dit protocol zal jaarlijks worden geconcretiseerd in een actieplan en een financieel plan. Zijn daar teksten van? Kunnen de leden dat protocol lezen?

Over de landschapsatlas staat op diezelfde pagina: “(...) een gedetailleerde, actuele landschapsschets op te maken van het cultuureducatieve vrijetijdsveld (...)”. Is dat al begonnen?

Is er met de minister van Onderwijs al een structureel overleg geweest over de maximumfactuur?

Minister Muyters is bevoegd voor de EVC's. Hoe kan minister Muyters er aan de ene kant voor pleiten om de competenties die zijn verworven in de cultuurwereld en culturele omgevingen, te erkennen als onderdeel van het portfolio van de leerloopbaan en tegelijk de opleidingscheques daarvoor te schrappen? Dat is toch niet logisch? De minister van

Werk reduceert leren tot strikt arbeidsgelateerd leren. Dan moet hij de EVC's ook maar afschaffen.

Op pagina 15 heeft de minister het over CultuurInvest. De evaluatie van CultuurInvest en de samenwerkingsovereenkomst met PMV wordt eind 2010 afgerond. Kan de minister de evaluatie aan het parlement overmaken?

De heer Caron informeert wie in het transversaal strategisch managementcomité voor internationaal beleid zetelt, hoe dat comité werkt en of het een publiek karakter heeft, dan wel een ambtelijk comité is. Hij vraagt ook meer informatie over de vermelde evaluatie van de reis-, verblijfs- en transportkosten.

De heer Caron drukt de hoop uit dat de aangekondigde hertekening van de samenwerking met Nederland op een goede manier zal gebeuren en dat de parlementen daarbij zullen worden betrokken, gelet op het feit dat we dezelfde taal spreken en dat er via een aantal instellingen zoals de Nederlandse Taalunie onderlinge verbanden zijn. Hetzelfde geldt voor de samenwerking met de Franse Gemeenschap: de spreker roept op tot een gesprek met de collega-parlementsleden van die andere gemeenschap, zodat de wetgevende macht daarbij wordt betrokken, parallel met wat de uitvoerende macht doet.

Hoe verloopt het traject voor de evaluatie van het Participatiedecreet? Welke stappen worden daarbij gezet en door wie? Hetzelfde geldt voor de evaluatie van het Amateurkunstdecreet. Wat is de achtergrond van die evaluatie? Gebeurt dat ook samen met de sector? De heer Caron merkt op dat die sector de laatste jaren heel goed werkt en veel meer aandacht van de samenleving verdient dan hij vandaag krijgt. Hij merkt op het terrein echter hoe moeilijk veel organisaties het hebben om het hoofd boven water te houden.

Op pagina 25 van de beleidsbrief is er sprake van een onderzoek door het Instituut voor de Overheid naar de effecten die de aanstelling van een cultuurbeleidscoördinator en het cultuurbeleidsplan als beleidsinstrument teweeg hebben gebracht. Dat onderzoek is uitgevoerd in 2010. De heer Caron vraagt of dat al beschikbaar is. Gelet op het feit dat de minister het budget status-quo houdt, neemt hij aan dat ze een believer is. Met betrekking tot het meerjarig strategisch beleidsplan van de gemeenten, pleit de heer Caron voor waakzaamheid.

Inzake de rol van de openbare bibliotheken en de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting in de werking voor 2011 vraagt de heer Caron bijkomende informatie.

Verder wordt gesproken over de herdefiniëring van de rol en de opdrachten van de steunpunten. Er staan echter geen realisaties voor 2010, enkel een prognose voor 2011 die een werkwaardige zin bevat: “De steunpunten en andere bovenbouworganisaties werken als een verlengstuk van de overheid.”. De heer Caron is het hier niet mee eens. Vlaanderen beschikt over een overheid met al haar administraties, diensten en organisaties, een middenveld, met een eigen structuur en zelf georganiseerde belangenbehartiging, en daartussen bevinden zich de steunpunten. De steunpunten slaan de brug tussen de overheid en het veld. Ze ondersteunen het beleid en ze vangen als antennes de signalen op die duidelijk maken wat in de samenleving leeft. Het gaat hier niet om een belangenbehartiging. Die is immers apart gestructureerd. In ruil voor de subsidies moeten de steunpunten opdrachten uitvoeren. Er is telkens een beheersovereenkomst opgesteld. Wat is het onderscheid met een verzelfstandigd agentschap nog, en is het de bedoeling de steunpunten vanaf nu als agentschappen te beschouwen? In de beleidsbrief staat ook volgende vage zin: “Ook de werking van de kunsten- en erfgoedsteunpunten wordt mee bekeken met het oog op meer synergie en samenwerking”. De heer Caron kreeg hierover graag verduidelijking. Hij gaat

ervan uit dat de minister de oplossing nog niet helemaal heeft uitgewerkt. De heer Caron stelt vast dat de minister bij de steunpunten gewoon 10 tot 15 percent zal besparen. Dat is een eigenaardige vertaling van het begrip ‘synergie’.

Op pagina 29 van de beleidsbrief kondigt de minister een landschapstekening aan over het kunstenlandschap. De steunpunten zullen veldanalyses uitvoeren. Dit moeten bouwstenen worden voor de volgende ronde van het Kunstendecreet. De landschapstekening zal gemaakt worden samen met de adviescommissie Kunsten voor eind 2010. Wanneer zijn de resultaten bekend en worden die ook aan het Vlaams Parlement bezorgd?

Op pagina 31 van de beleidsbrief staat bij de operationele doelstellingen het volgende over de verhouding tussen de structurele subsidies en de projectsubsidies: “De nieuwe periode voor meerjarige ondersteuning binnen het Kunstendecreet start in 2013. Pas dan is het mogelijk wezenlijk in te grijpen in de verhouding tussen structurele en projectmatige subsidies”. De heer Caron leidt hieruit af dat tot dan geen budgetverhogingen zullen plaatsvinden. De kaasschaaf zal over de budgetten worden gehaald. Het is blijkbaar niet de bedoeling van de minister ondertussen zelf in eventuele compensaties te voorzien of door middel van interne verschuivingen binnen het budget voor een verhoging te zorgen. Zullen de projectsubsidies voor de kunsten gedurende een lange periode van 3 jaar dus minimaal blijven? En zullen na 2013 misschien een deel van de structurele subsidies gewoon naar de projectsubsidies verschuiven zodat er geen verhoging van het budget hoeft te komen?

Pagina 33 van de beleidsbrief situeert de individuele kunstenaars. Het Kunstenloket krijgt een bijkomende opdracht voor zakelijke begeleiding. Wordt die opdracht binnen het bestaande budget uitgevoerd. Het Nieuw Internationaal Cultureel Centrum (NICC) en de Verenigde Organisaties Beeldkunst (VOBK) – de belangenbehartigers in de sector van de beeldende kunsten – hebben een communiqué verstuurd waarin ze stellen dat het budget voor individuele kunstenaars met 30 percent is gedaald. De heer Caron vraagt zich af of dit klopt en, zo ja, hoe de minister dit met de doelstellingen op pagina 33 rijmt.

De heer Caron stelt zich vragen over wat op pagina 34 over het cultureel erfgoed te lezen staat. Volgens de minister zijn een aantal aanvragen voor landelijke expertisecentra voor cultureel erfgoed ingediend. Aangezien daar geen budget voor is, heeft de minister die nieuwe aanvragen echter niet kunnen honoreren. De heer Caron vraagt zich af of in een andere oplossing zal worden voorzien en vooral om welke organisaties het gaat. Hebben de adviescommissie en de administratie die organisaties positief geadviseerd? Hebben die organisaties, nu een negatieve beslissing is genomen, op middellange termijn nog een perspectief? Als ze een positief advies hebben gekregen, gaat het evenwel om waardevolle werkingen.

Over de collectie van de Vlaamse Gemeenschap leest de heer Caron: de minister “wil inspraak houden, zowel bij de verdere ontwikkeling en implementatie van het Vlaams Archiefdecreet als bij de inhoudelijke invulling van het project ‘De Waalse Krook’ in Gent.”. Wat bedoelt de minister hiermee?

De heer Caron wijst erop dat de minister het evenementenbeleid wil bijsturen en de middelen optimaal wil benutten. Ze vermeldt een aantal manifestaties die ze zou willen stroomlijnen. De heer Caron vraagt zich af wat hiermee wordt bedoeld.

Op pagina 42 verwijst de minister naar de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL) in Gent. De minister wil onderzoeken hoe deze instelling haar specifieke opdracht en rol in een geïntegreerd letterenbeleid kan vervullen. De heer Caron merkt op dat het budget voor de KANTL in de begroting stijgt, maar zelf vraagt hij

zich af of het nog zinvol is de KANTL als aparte instelling te behouden. De KANTL beheert momenteel het kasteel van Beauvoorde, dat ten gevolge van een schenking uit een nalatenschap eigendom is geworden van de Vlaamse Gemeenschap. Een aantal andere taken hoort veeleer thuis in een geïntegreerd letterenbeleid en erfgoedbeleid. De KANTL bevindt zich op de brug tussen beide sectoren. In elk geval kan op een rationelere manier te werk worden gegaan en kunnen hier nog efficiëntiewinsten worden geboekt.

Het zal heel wat kunst- en vliegwerk vergen om alle opdrachten in het domein van de letteren binnen het bestaande budget uit te voeren. De heer Caron deelt de in de beleidsnota geuite doelstelling om het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) ook in verband met non-fictie een opdracht en een verantwoordelijkheid te geven. Aangezien voor het budget van het VFL de kaasschaaf is gehanteerd, kan dit enkel ten koste van de literaire genres gebeuren. Is het de bedoeling de subsidies voor de literaire genres te verminderen? Worden de nieuwe opdrachten misschien pas binnen enkele jaren van kracht? Verder heeft de minister een aantal onderzoeken naar de inkomensstructuur van auteurs en vertalers aangekondigd. De heer Caron zou hier graag wat meer over vernemen.

Wat de filmsector betreft, heeft de minister het over impulspremies voor het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF). Kunnen succesvolle filmmakers een enveloppe krijgen om nieuwe projecten te ontwikkelen? Hier zouden dan weinig voorwaarden aan verbonden zijn. Wie zal die premies ontvangen en hoe wordt succes gedefinieerd? Gaat het, zoals bij andere kunstenaars, om een vrijbrief die de filmmakers in staat stelt dit geld vrij te besteden? Hoe staat het met het veldonderzoek naar de filmvertoningssector en wanneer zullen de resultaten bekend zijn?

Op pagina 45 van de beleidsbrief heeft de minister het over “de ongebreidelde stijging van de bijdrage aan Eurimages”. Kan de minister dit nauwkeuriger omschrijven?

Op pagina 47 van de beleidsbrief staan verwijzingen naar de nieuwe criteria van het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI). De minister vermeldt een aantal specifieke thema's en werkvormen waarvoor het FoCI in de toekomst subsidies kan toekennen. Zijn dit de enige thema's? Zal hiervoor een reglement worden opgesteld?

De aandacht voor ecocultuur in de beleidsbrief is duidelijk aanwezig. Dat juicht de heer Caron toe. De Strategische Adviesraad voor Cultuur (SAR) vindt de idee echter nogal smalletjes ingevuld. Er is geen vermelding van realisaties in 2010. Het start blijkbaar pas in 2011 met subsidies voor kunstcreaties in groenprojecten. Zijn er veel aanvragen, waarover, en bestaat er een reglement?

Een positief geluid is de te onderzoeken idee op pagina 48 van de beleidsbrief om de sociale economie in verband te brengen met culturele organisaties en in welke mate die diensten kunnen functioneren voor de cultuursector.

De heer Caron heeft ook nog een reeks punctuele vragen bij de begrotingsdocumenten.

De basisallocatie voor het Vlaamse Intersectorale Akkoord daalt licht. Is dat een besparing? Er staat alleen: “het budget (...) dat nodig is voor de uitvoering van de interprofessionele akkoorden voor de sociaal-culturele sector – cluster sociaal-cultureel werk”.

HB0 HC026, de eindejaarspremies en de dotaties aan het Fonds VIA, daalt. Zal het krediet volstaan om de verplichtingen na te komen?

De verdeling van de overgedragen middelen van de Nationale Loterij, HB0 HC030 wordt verminderd van 229.000 naar 127.000 euro. Is dat een besparing?.

Het krediet voor de cultuurprijzen vermindert, maar er komen prijzen bij. Hoe vat de minister die besparing op? Zal het systeem veranderen?

Ook voor de amateurkunsten wordt de kaasschaaf van 2 percent gehanteerd. De heer Caron vraagt of alle organisaties die onder dit krediet vallen, zowel de landelijke organisaties als het Forum, op dezelfde manier worden aangepakt.

De allocatie HC0 1HD115 gaat over de verschillende budgetten van het Participatiedecreet. In de beleidsnota zelf worden de verschillende deelgroepen zelf goed toegelicht, maar de verdeling van de budgetten over de deelsectoren is niet duidelijk. Het gaat over leesbevordering, over de vereniging voor gedetineerden, kansengroepen, hobbyverenigingen, culturele manifestaties. Hoe is de interne verdeling want er gaat ongeveer 250.000 euro van dit krediet af?

Het budget voor lokaal cultuurbeleid blijft gelijk terwijl er nieuwe cultuurbeleidscoördinatoren zouden moeten worden gesubsidieerd. Hoe wordt het budget verdeeld?

Op pagina 126 gaat het over de allocatie HD0 HB200. De heer Caron informeert wat precies wordt bedoeld met volgend citaat: “Met de rest van de middelen uit de alternatieve besparing wordt een provisie voor eenjarige subsidies in uitvoering van het Kunstendecreet aangelegd. De middelen op deze basisallocatie zullen in de loop van het begrotingsjaar verdeeld worden over de betrokken basisallocaties, afhankelijk van de concrete budgettaire behoefte voor de verschillende vormen van eenjarige subsidies.”. Er staat ook: “Een groot deel van de middelen die gegenereerd worden via besparingen op meerjarige organisaties wordt gebruikt om besparingen bij andere meerjarige organisaties te compenseren.”. Wat wordt daar concreet mee bedoeld? Betekent dit dat het niet voor iedereen gelijk is en dat sommigen meer moeten besparen dan anderen? Hoe wordt dit dan georganiseerd?

De basisallocatie HD0 HE205 voor het Fonds voor Kunsten en Erfgoed blijft gelijk aan die van 2010, maar dat was nog maar een derde van 2009. Het uitvoeringspercentage van 2009 was heel erg laag: 6 percent in vastleggingskredieten en 19 percent in uitbetalingskredieten. Is dit ook zo voor 2010?

Voor de Dossinkazerne en het Holocaustmuseum te Mechelen is er een aparte allocatie. Waarom wordt dit initiatief weggetrokken van de andere musea en waarom is het geen grote Vlaamse instelling? Wordt het in de toekomst via een samenwerkingsovereenkomst gesubsidieerd?

Op pagina 139 en 148 handelen twee allocaties over de nationale loterij. Basisallocatie HD0 HE244 vermindert het krediet van 760.000 naar 500.000 euro. “Ten gevolge van de noodzakelijke besparingen in 2011 werd het voorziene krediet beperkt tot 500.000 euro.”. De heer Caron vraagt zich af of de minister niet krijgt wat de loterij heeft beloofd, en of ze er misschien zelf kredieten weghaalt? Men toch niet kan besparen op geld dat men krijgt van de loterij. Wordt erop bespaard of niet? Krijgt men het geld niet?

Op pagina 148 gaat het de basisallocatie HD0 HE280. Die gaat van 509.000 euro naar 0 euro. “Bij de begrotingsopmaak 2011 worden er geen middelen voorzien op deze basisallocatie. Een eventueel variabele gedeelte wordt in het najaar toegevoegd”. In de inleiding staat er nochtans dat er niet meer zoals vroeger wordt herverdeeld in de loop van het jaar, maar dat er in één keer wordt ingetankt. Dat is niet erg duidelijk.

Er werd 441.000 euro ingeschreven voor het Concertgebouw van Brugge. De heer Caron begrijpt meteen welke West-Vlaamse minister zijn sloffen heeft afgelopen. Het Concertgebouw Brugge verdient deze erkenning artistiek gezien, maar het is helaas gebaseerd op Vlaamse wafelijzerpolitiek: deSingel krijgt een budget omdat er een grote verbouwing is gepland en dan moet West-Vlaanderen ook zijn deel krijgen. Het is een blamage voor het Concertgebouw dat de middelen op die manier worden toegekend.

Er wordt niet bespaard op het budget voor individuele kunstenaars. Hier gaat geen kaas-schaaf over. Het is een politieke keuze die de minister maakt om de individuele kunstenaar niet meer te treffen, en een correctie op de discussie over project- en structurele subsidie. De heer Caron ondersteunt die keuze van harte.

De heer Caron is benieuwd naar wat de Nederlandse regering doet met het budget voor de Nederlandse Taalunie. Wordt het budget voor 2011 door de nieuwe Nederlandse regering gerespecteerd of komt er ook een besparing met 25 percent? En zijn er afspraken gemaakt voor de jaren nadien?

3.5. Standpunt van de heer Jean-Jacques De Gucht

De heer *Jean-Jacques De Gucht* wenst niet meer in te gaan op het reeds ruim gevoerde debat over de volkshogescholen, maar wat zijn de gevolgen voor de werknemers?

Wat is de zuivere inlevering voor Cultuur, want de apparaatskredieten worden voor het volledige departement berekend.

Op 20 oktober 2010 sloot de heer Schueremans zich aan bij een vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine over de derdebetalersregeling van de billijke vergoeding (*Hand. VI. Parl. 2009-10, nr. C35, 8*). De discussie raakte ook andere elementen aan, en de minister stelde toen dat de administratie een evaluatie maakt van CultuurInvest waarbij niet alleen de interesse wordt geanalyseerd, maar er ook een klantenenquête gebeurt om een duidelijk beeld te krijgen van de werking van CultuurInvest en de mogelijke pijnpunten. De resultaten hiervan werden verwacht tegen midden november. Zijn die resultaten er al? Wanneer worden ze geanalyseerd? De heer Schueremans deed toen ook de suggestie om de interne evaluatie van CultuurInvest erbij te voegen en na te gaan of ze samen konden worden onderzocht. De heer De Gucht vraagt om beide evaluaties en de conclusies voor te leggen aan de commissie en daar eventueel een hoorzitting over te organiseren.

Kan de minister een termijn vooropstellen voor de indiening van het decreet op de indemniteitsregeling en op het Topstukkendecreet?

De minister wil een prijs voor cultuurmanagement toekennen. Er is ook al gevraagd naar een prijs voor het sociaal-cultureel werk. De heer De Gucht vraagt ook aandacht voor cultuureducatie, die de minister zelf vermeldt als strategische doelstelling nummer 1.

De heer De Gucht vindt nergens terug dat er een overleg zou moeten plaatsvinden over de verschillende mogelijkheden van alternatieve financiering. Wel wordt gesproken over een verfijning en optimalisering van de huidige taxshelterregeling. Hij vraagt zich af wat daaronder begrepen moet worden. De huidige taxshelterregeling houdt niet alle verschillende soorten van alternatieve financiering in die zouden moeten worden besproken met de federale overheid.

Het Centrum voor Intercultureel Management en Internationale Communicatie onderzoekt de effecten van het Actieplan Interculturaliseren. Op basis van onderzoek naar de

effecten van dit plan wordt de sector aangespoord om de doelstellingen uit te werken. Dat actieplan is volgens de heer De Gucht echter geen officieel plan. De vraag is of het mogelijk is om een niet-officieel plan te analyseren en te evalueren.

Wat het internationaal cultuurbeleid betreft, hebben de ateliers van het Cultuurforum hoogwaardig werk geleverd. De heer De Gucht mist echter inspanningen om het buitenland naar Vlaanderen te halen en vraagt wat de concrete plannen zijn van de minister om dat te doen.

Er zijn contacten geweest met de Franse Gemeenschap. De vraag is echter hoe de minister die in de toekomst concreet wil invullen.

Binnen de operationele doelstellingen wil de minister het participatiebeleid versterken terwijl de evaluatie nog moet worden uitgevoerd. De heer De Gucht vraagt zich dan ook af wat daar precies onder begrepen moet worden. Het Participatiedecreet valt onder de bevoegdheid van verschillende ministers. De vraag is dan hoe de collega-ministers staan tegenover dit decreet en of dit wordt gedragen door heel de Vlaamse Regering.

4. Antwoord van de minister

4.1. Strategische doelstellingen van de beleidsbrief en de band met de begroting

Minister *Joke Schauvliege* verwijst naar de bewering van de heer Bart Caron dat zij geen visie zou hebben en er geen vertaling van de doelstellingen van de beleidsbrief naar de begroting zou zijn. Dat verbaast de minister omdat de heer Caron toch ook sprak over een “ouderwetse visie op openbare en pluralistische initiatieven”. Ze heeft dus toch een visie, zij het een waarmee de heer Caron het niet eens is. Deze visie steekt achter de strategische doelstellingen van haar beleidsnota.

Ten eerste : participatie en diversiteit zijn niet flankerend maar moeten worden verankerd in de werking zelf van organisaties. Ten tweede : evoluties naar e-cultuur en digitalisering moeten worden geïntegreerd. Ten derde: competenties worden gestimuleerd en gewaardeerd, met het accent op culturele competentie. Ten vierde is er aandacht voor cultuurmanagement en culturele economie. Ten vijfde: de uitstraling van Vlaanderen wordt bekrachtigd door een versterkt internationaal cultuurbeleid. Ten zesde: ecocultuur moet een volwaardige plaats krijgen.

Deze strategische doelstellingenpassen allemaal in een duurzaam beleid (zevende strategische doelstelling). Dat is voor haar het grote uitgangspunt waaruit de genoemde principes voortvloeien. Een duurzaam beleid is een beleid dat verdiept en niet verbreedt. Niet nog meer verspreiding en versnippering, maar verdieping. De beleidsbrief concretiseert deze visie. De beleidsbrief, de beleidsnota en de begroting 2011 moeten dus samen worden gelezen.

De minister weet dat zij niet om de budgettaire realiteit heen kan. Er is echter geen willekeur toegepast in de besparingen. De lineaire besparingen die werden doorgevoerd zijn het resultaat van afspraken die voor alle beleidsdomeinen werden gemaakt. Er werd 2 procent bespaard op de gereguleerde subsidies en 5 procent op de facultatieve subsidies. Bovenop die lineaire besparing moet elke minister in elk beleidsdomein ook nog eens extra middelen zoeken. Het ging in totaal om 65 miljoen euro, verdeeld over alle beleidsdomeinen. Voor Cultuur betekende dat een bedrag van 3,7 miljoen euro dat extra moest worden gezocht bovenop de lineaire besparing. Dat is veel. Er moesten moeilijke keuzes worden gemaakt. Dat gebeurde op basis van analyses. Een extra lineaire besparing doorvoeren,

was geen optie. Veel sectoren waren daardoor al zwaar getroffen. Vandaar de punctuele besparingen.

De heer *Paul Delva* noemt de beweringen over een afwezigheid van een visie op het culturele beleid gratuit. Dit wordt in andere commissies ook gezegd over andere ministers en beleidsdomeinen. De beleidsnota en de operationele doelstellingen getuigen van een uitgebreide visie. Die is moeilijker samen te vatten in oneliners en slagzinnen, maar dat doet geen afbreuk aan de lijn van deze regering en deze minister. In de huidige budgettaire context is het echter moeilijker om gestalte te geven aan die visie.

De heer *Bart Caron* antwoordt dat zijn opmerking over het verschil tussen geen visie en een ouderwetse visie slaat op de volgens hem schijnbare tegenstelling tussen particuliere en openbare initiatieven en in extenso tussen particuliere initiatieven van pluralistische aard, zoals de gefuseerde organisaties in de amateurkunstensector, en veeleer door een bepaalde inspiratie gedragen organisaties. Beiden zijn even waardevol, maar zijn perceptie blijft dat de verzuilde organisaties, die hij niet negatief wil bejegenen, in het beleid hoger worden aangeslagen. Zijn opmerkingen slaan niet op het geheel van het beleid van de minister, maar op dit gedeelte van het sociaal-cultureel werk en meer in het bijzonder op de amateurkunsten.

In het verleden zijn in het Vlaams Parlement al een aantal stappen gezet om op bepaalde vlakken tot fusies te komen. Soms is hier wat lichte dwang mee gepaard gegaan. In het Amateurkunstendecreet is in stimuli voorzien. Dit betekent niet dat de inspiratie van de mensen wordt ondergesneeuwd of dat op deze manier minder waardevolle kunst ontstaat.

De heer *Lieven Dehandschutter* roept op om, ondanks de kritiek en het onpopulaire karakter van een aantal besparingen, het globale perspectief niet uit het oog te verliezen. Er wordt nogal gemakkelijk uitgeschreeuwd dat Cultuur het eerst en het meest wordt gevisieerd als er bespaard moet worden. Nochtans zijn er van de 64 miljoen euro aan extra besparingen slechts voor 3,7 miljoen in euro in Cultuur gebeurd. Dat is een te verantwoorden cijfer.

Mevrouw *Yamila Idrissi* hoopt dat de minister in de toekomst bij elk beleidsaspect ook de budgettaire impact in rekening brengt. Daar kan de leesbaarheid en de duidelijkheid alleen maar bij winnen.

De *minister* reageert hier graag op, en ook op de opmerking van de heer Caron dat de decreten die in het parlement worden goedgekeurd en waarin minimumbedragen voor subsidies werden opgenomen, niet correct zouden worden uitgevoerd. Ze stelt vast dat in heel wat decreten, vooral omtrent het sociaal-cultureel werk, maar bijvoorbeeld ook voor erfgoed, een groeipad is afgesproken. Er zijn bijkomende erkenningen, maar de budgetten volgen nooit. In de begroting zijn daarom nooit voldoende middelen opgenomen en het wordt begrotingstechnisch niet aanvaard als een structureel beleid. Daar ligt het probleem. Men weigert structureel de budgetten mee te laten volgen met de implementatie van het decreet. Budgetten opnemen in decreten getuigt van een lovenswaardige intentie, maar er is een probleem als de middelen niet meer voorradig zijn.

4.2. Evaluatie van het Participatiedecreet

Op de vragen van de heren Delva, Caron en De Gucht en van mevrouw Idrissi over de evaluatie van het Participatiedecreet, antwoordt de *minister* dat de middelen het afgelopen jaar werden verdeeld, omdat het decreet drie domeinen beslaat waarvoor ook drie ministers bevoegd zijn. Het afgelopen jaar werd de opdeling gemaakt en kreeg elke minister een budget toegekend, waardoor het niet evident is om een vergelijking van de budgetten voor

het Participatiedecreet te maken. De verdeling van de budgetten houdt ook de inhoudelijke verdeling en afbakening in. De minister merkt op dat het merendeel van het Participatiedecreet onder haar beheer valt, maar dat de andere betrokken ministers uiteraard bij die evaluatie worden betrokken, voor de onderdelen van het decreet waarbij ze betrokken zijn, zoals de proeftuinen, grote evenementen, Dēmos en De Rode Antraciet vzw.

De minister licht toe hoe daarbij te werk wordt gegaan. Per onderdeel van het decreet wordt een werkgroep opgericht waarbij de stakeholders worden uitgenodigd om te participeren. De administratie voert de evaluatie uit en de resultaten daarvan worden voorgelegd in het voorjaar van 2011. De minister laat weten dat ze zoals steeds bereid is om het parlement daarbij te betrekken en om terug te koppelen eenmaal de resultaten er zijn. Ze meent dat hierover een interessante discussie in de commissie kan worden gevoerd.

Op de vraag van de heer Jean-Jacques De Gucht waar die evaluatie nu plotseling vandaan komt, antwoordt minister Schauvliege dat die al in het regeerakkoord en de beleidsnota stond en ook werd goedgekeurd binnen de Vlaamse Regering. Ze stelt dat er absoluut geen tegenspraak is tussen het versterken van het participatiebeleid en een evaluatie ervan. De evaluatie van het decreet is nog bezig, maar een beleid is veel ruimer dan dat. Het decreet moet worden gezien binnen het globaal cultuurbeleid.

Omdat een aantal leden aan de minister heeft gevraagd wat ‘participatie’ voor haar betekent, verwijst ze uitdrukkelijk naar haar beleidsnota: “Participatie betekent voor mij niet alleen deelnemen, maar ook deelhebben en deel uitmaken. Dit houdt in dat er samen met alle betrokkenen wordt vormgegeven aan het culturele veld.” De minister vindt die definitie duidelijk. Beleidsparticipatie blijft ook belangrijk zoals ook de SARC in zijn advies vermeldt, bijvoorbeeld inzake armenverenigingen en permanent armoedeoverleg,

De heer *Bart Caron* ontkent niet dat de participatie in de beleidsnota van de minister aan bod komt. De minister moet die in de uitvoering, zoals die in de beleidsbrieven staat omschreven, echter zo goed mogelijk vertalen. Hij heeft echter de indruk dat het enkel een opsomming van bestaande en nieuwe participatieve initiatieven betreft die vaak naast elkaar bestaan. Hij denkt daarbij onder meer aan de participatieve initiatieven voor doelgroepen, zoals de vrijetijdspas. De heer Caron zou graag wat meer aanvoelen dat de verschillende dimensies van participatie meer in elkaar overvloeien.

4.3. De Vlaamse vrijetijdspas

De heer *Paul Delva* en mevrouw *Idrissi* en de heer *Bart Caron* hadden vragen over de Vlaamse vrijetijdspas. De *minister* verwijst naar de oproep om in de communicatie over dit proefproject niet alleen de nadruk te leggen op het armoedeaspect opdat de pas niet stigmatiserend zou werken of een hypotheek zou leggen. De minister deelt de bezorgdheid die geformuleerd werd en ze zal een draagvlak creëren voor iedereen en ervoor zorgen dat de pas heel ruim kan worden gebruikt en zo veel mogelijk kan worden opengetrokken. De pas moet versterkend werken en niet remmend.

De minister merkt op dat het belangrijk is om de bestaande netwerken bij de vrijetijdspas te betrekken. Het is ook de bedoeling van het proefproject in Aalst om de heel goed werkende netwerken te integreren.

De heer *Paul Delva* is tevreden dat de vraag over de communicatie inzake de vrijetijdspas goed is aangekomen. De pas zal terecht in een ruimere context worden ingebed. Als men zich bij de communicatie enkel zou focussen op armoede, zou een groot gedeelte van de wervende kracht van de pas bij het ruime publiek verloren gaan.

Mevrouw *Yamila Idrissi* is verheugd met de mededeling van de minister dat de vrijetijdspas in Aalst versterkend moet werken en niet remmend. De dynamiek die de jongste jaren is ontwikkeld, mag niet teniet worden gedaan. Zij blijft echter op haar honger over de wijze waarop de minister de verhouding ziet tussen de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie. Zou het niet interessant zijn om in het proefproject uitdrukkelijk de aandacht te vestigen op de vraag hoe ervoor kan worden gezorgd dat de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie mee opnemen voor mensen in armoede? Hoe kan worden voorkomen dat die netwerken teniet worden gedaan?

De *minister* stelt dat het uitdrukkelijk de bedoeling is om de netwerking en de effecten van de vrijetijdspas in kaart te brengen. Dat staat in de opdracht van het proefproject, en het is ook de reden waarom Aalst geselecteerd werd. Men werkt daar sterk samen met de bestaande organisaties rond die netwerking.

4.4. Het stroomlijnen van grote evenementen met andere departementen

De *minister* stelt vast dat 2012 blijkbaar een heel populair jaar is voor het organiseren van evenementen. Waarschijnlijk is dat niet toevallig, want dan zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Het is een attractief jaar om allerlei lokale initiatieven te nemen die meer dan een lokale uitstraling zouden moeten hebben. De minister wijst erop dat de budgetten niet volstaan om al die aanvragen te honoreren die op tafel liggen om die grote evenementen in 2012 te organiseren. Er zal dus een samenwerking moeten zijn. Samen met andere ministers zal er moeten worden gezocht naar een gezamenlijke visie. Minister Schauvliege denkt dan aan minister Bourgeois, die een evenementenpot heeft voor Toerisme, en ook aan het Stedelijk Beleid van de minister-president. Ze wil bekijken welke afspraken kunnen worden gemaakt om een en ander op elkaar af te stemmen.

4.5. Cultuureducatie

Zoals gevraagd legt de *minister* de documenten inzake cultuureducatie en het samenwerkingsprotocol ter informatie voor aan de commissieleden.

4.6. Internationaal cultuurbeleid

4.6.1. Samenwerking met Nederland

De *minister* noteerde de opmerkingen over het internationaal cultuurbeleid. Ze heeft reeds een gesprek gehad met de nieuwe Nederlandse minister en staatssecretaris die volop bezig zijn met de opmaak van hun begroting voor 2011. De afspraak werd gemaakt om elkaar begin volgend jaar terug te zien om dieper in te gaan op bepaalde zaken. Het engagement is er om nooit eenzijdig een samenwerkingsinitiatief met Vlaanderen terug te schroeven of op te zeggen. Er kopen immers heel wat contracten en internationale verdragen met Nederland die niet eenzijdig gewijzigd kunnen worden.

4.6.2. De Nederlandse Taalunie

De *minister* deelt mee dat er geen besparing is op de middelen voor de Nederlandse Taalunie (NTU) voor 2011. Deze middelen liggen immers vast wegens het verdrag dat onderlinge afstemming vereist met Nederland. Vermoedelijk wordt in het voorjaar van 2011 een inspanning van de NTU besproken met de Nederlandse bewindslieden.

De heer *Bart Caron* vindt het geruststellend dat de Nederlandse regering de samenwerking niet eenzijdig zal wijzigen. De slimme kilometerheffing of de Hedwigepolder zijn echter voorbeelden van engagementen die de Nederlandse regering toch eenzijdig heeft verbroken. Hij gaat ervan uit dat volgend jaar voor het budget van de Nederlandse Taalunie zal worden gevochten. Nu is de wat hoger liggende Nederlandse index gevolgd. Indien in de toekomst een index zou worden gebruikt die op de Nederlandse besparingsplannen wordt gebaseerd, is er een ander scenario.

Zonder vooruit te lopen op een specifiek debat binnen de Interparlementaire Commissie (IPC) van de Nederlandse Taalunie, wil de heer *Philippe De Coene* het toch hebben over de werking van de (NTU). Die moet de volgende jaren niet ontsnappen aan een besparing, al vraagt hij niet om de kraan dicht te draaien. Hij vraagt wel een transparantere werking van de NTU. Misschien is er een verschil in opvatting van cultuur en politieke besluitvorming. Hij had het genoeg op 19 en 20 november 2010 deel te nemen aan de viering van de dertigste verjaardag van de NTU, als lid van de IPC. Hij vond het inhoudelijk een non-event. De volksvertegenwoordigers werden van de inhoudelijke discussie geduwd en ministers moesten plaats ruimen voor prinsessen. De heer De Coene nam samen met de andere volksvertegenwoordigers deel aan een B-vergadering, terwijl hij als lid van een begrotingsautoriteit graag deel uitmaakte van een A-vergadering waar uiteindelijk een samenwerkingsovereenkomst werd ondertekend. Als IPC-lid beschikte hij helaas ook over onvoldoende informatie om volwaardig deel te nemen aan de Top. Hij roept de ministers van Onderwijs en Cultuur samen met hun bevoegde commissie in het Vlaams Parlement op om de werking van de NTU mee op te volgen, samen met de IPC. Er moet dringend worden nagedacht over het functioneren van de NTU, de strategie, de toekomstperspectieven en de concrete doelstellingen.

Minister *Joke Schauvliege* bevestigt dat de NTU met zijn vele instellingen voor de buitenwereld best een beetje meer zichtbaar mag worden. Er is echter wel controle want toen zij vorig jaar voorzitter was, moest ze zich voor de IPC verantwoorden voor de keuzes die in de begroting werden gemaakt. In Nederland is er mogelijk een andere traditie van beleid voeren dan in Vlaanderen, maar dat is op zich niet het probleem.

De heer *Philippe De Coene* houdt niet van de traditie waarbij, net als bij de Europese Commissie, de ambtenaren het beleid bepalen en de beleidsmakers af en toe eens mogen passeren. Deze manier van werken past niet in de Vlaamse context.

De *minister* stelt voor om dit item binnen de IPC te bespreken tijdens de volgende bijeenkomst op 24 januari. Ze is het eens met de heer De Coene dat moet worden nagedacht over het dynamisch maken van de NTU en het beter bekend maken van de realisaties bij het grote publiek.

De heer *Bart Caron* deelt de bekommernis over de goede werking van de NTU, maar als ex-lid en -voorzitter van de IPC moest hij vaststellen dat er onvoldoende medestanders waren om te participeren aan de IPC, laat staan om de verandering te verwezenlijken. Bij de politici past dus ook een mea culpa wegens te weinig aandacht voor het taalbeleid, want pas dan kan een dergelijke instelling beter worden aangestuurd. De ambtelijke cultuur, de technocratie die daar mogelijk een gevolg van is, heeft heel veel te maken met de desinteresse van de politiek. Natuurlijk sluit hij zich aan bij de wens om de NTU beter te doen werken, maar het werk moet ook uit het parlement komen.

De heer *Philippe De Coene* merkt op dat hij hierover al heeft gepraat met de huidige voorzitter en vraagt hem om remediërend op te treden. Hij denkt aan het promoten van het Nederlands in bepaalde onderdelen van de wereld, waar die taal die niet eens de moeder-

taal is, maar een marginale taal waarvan de vertegenwoordigers zelf zeggen dat het aanleren ervan niet leidt tot sociale vooruitgang, maar tot sociale achteruitgang. Als hij zoiets hoort, vraagt hij zich af waar de NTU mee bezig is.

De heer *Bart Caron* wijst erop dat dit niet overal het geval is. In Suriname leven 500.000 mensen die 21 talen spreken uit alle windstreken. Door historische redenen is Nederlands tamelijk dominant en werd het de officiële taal in het bestuur, onderwijs en cultuur. Dat leidt tot een ongelofelijke dynamiek. Vlamingen kunnen er nog een voorbeeld nemen aan de ‘goesting’ die men daar heeft om met de taal om te gaan en om de NTU bij hun taal te betrekken.

De heer *Johan Verstreken* stelt voor om deze discussie verder te zetten op 24 januari binnen de IPC. Hij hoopt dat de mensen die in deze discussie het woord hebben genomen daar aanwezig zullen zijn.

4.6.3. Batsha-programma in Zuid-Afrika

De *minister* deelt mee dat de nadruk van dit project vooral lag op het jeugdproject. De centrale as van het project was cultuur, jeugd, sport en media. Ze stelt dat het project liep tot eind 2010 en dat er geen vraag is naar verlenging, waardoor er geen nieuw transversaal project voor jeugd, sport en cultuur zal zijn.

4.6.4. Het Vlaams-Marokkaans huis Daarkom

De *minister* vindt het evident dat ze de engagementen zal nakomen die in het samenwerkingsakkoord staan dat werd afgesloten in 2006 voor een periode van zes jaar. In de artikelen 12 en 13 van het samenwerkingsakkoord is sprake van een stuurcomité dat onder het gezag van beide partijen staat. Dit stuurcomité is samengesteld uit zes leden, drie voor elke betrokken partij, en komt eenmaal per jaar samen. De laatste vergadering dateert van 3 juni 2010. Namens het koninkrijk Marokko zetelen de heren Lahoussine Akraji, Mohammed Khaddour en Mohcine Charkaoui, een raadgever van de Marokkaanse ambassadeur in Brussel. Namens de Vlaamse Gemeenschap zetelen mevrouw Christine Claus, de heer Koen Verlaeckt en de heer Hedwig Van Der Borgh.

Het is niet de bedoeling dat het stuurcomité zich in de dagelijkse werking mengt. De dagelijkse werking van de vzw staat los van de werking van het stuurcomité, dat in het licht van de samenwerkingsovereenkomst is opgericht.

In de begroting 2010 is voor de werking van Daarkom een bedrag van ongeveer 800.000 euro uitgetrokken. Aangezien er dit jaar geen volledige werking is, werd dit budget niet volledig aangewend. Daarom is nu besloten voorlopig niet opnieuw in die middelen te voorzien. Het gaat niet om de huur van het gebouw en dergelijke. Er zit voor 2011 pas een werking aan te komen na de opening. Indien zou blijken dat die werking niet te realiseren is, kan dit worden herbekeken.

Het is niet de bedoeling de werking van Daarkom stil te leggen. Indien in tijden van budgettaire krapte 800.000 euro voor een werking wordt uitgetrokken, verwacht de minister dat er ook een werking is. Indien er geen werking is, vindt de minister het geoorloofd te beslissen die betalingen even on hold te zetten. Dit is echter geen definitieve stopzetting. Het is de bedoeling binnenkort met Daarkom in overleg te treden over de manier waarop de werking sneller actiever kan worden.

De heer *Bart Caron* wijst erop dat er wel degelijk een werking is, maar dan buiten het eigen gebouw. Hij vraagt zich af wat er moet gebeuren met het team dat nu aan de rand-programmatie extra muros werkt. De subsidie van 300.000 euro komt immers overeen met niets meer dan de gebouwenkost.

De heer *Lieven Dehandschutter* noteert de afwachtende houding van de minister in het dossier. Hij is verheugd dat er op dit ogenblik geen fundamentele beleidsommezwaai is.

De *minister* antwoordt dat er vorig jaar voor Daarkom een aantal ad-hoc initiatieven zijn geweest. In 2010 is er op de begroting in iets minder dan 900.000 euro voorzien. Daar is niet alles van gebruikt. De minister vindt het maar logisch dat ze aan Daarkom vraagt om samen te bekijken wat er in 2011 zal worden gebruikt en hoeveel middelen men bij de begrotingscontrole volgend jaar moet voorzien. Dat is gewoon goed beleid. Als er nog geen actieve werking is, moet de minister geen 900.000 euro voorzien in tijden dat anderen serieus inleveren.

4.6.5. Internationale presentatieplekken

De *minister* verwijst naar het voornemen in de beleidsbrief om een geactualiseerd beleid te voeren. Er zijn heel wat internationale toonplekken waar Vlaamse kunstenaars worden geprogrammeerd. Dit is op zich zeer positief. De minister vermeldt Guy Cassiers, Rosas, Alain Platel en Jan Fabre als voorbeelden van kunstenaars en gezelschappen die overal prominent aanwezig zijn.

Er wordt echter nog te zeer ad hoc gewerkt, waardoor deze initiatieven soms naast elkaar bestaan. Het is de bedoeling proactiever te werk te gaan en de zaken meer op elkaar af te stemmen. Dit moet het mogelijk maken tijdens andere belangrijke internationale toonmomenten met andere Vlaamse talenten in de slipstream te geraken. Deze versterking van de eigen positie is precies wat de minister onder een geactualiseerd beleid inzake internationale presentatieplekken verstaat.

Er zijn twee overlegplatformen: het Strategisch Overlegplatform Internationale Aangelegenheden en het gemengde Managementcomité Culturele Diplomatie.

Het Strategisch Overlegplatform Internationale Aangelegenheden is een overlegplatform over de grenzen van de beleidsdomeinen heen. Elk beleidsdomein heeft een afgevaardigde in dit platform. Voor het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media is dit de heer Gaetan Poelman. Onder het strategisch overleg horen een aantal subwerkgroepen met betrekking tot specifieke onderwerpen en dossiers thuis. Er zijn subwerkgroepen voor het cohesiebeleid, de mensenrechten en de United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). Het departement volgt dit op.

Het Managementcomité Culturele Diplomatie is een strategisch overlegplatform waar afspraken over de culturele diplomatie worden gemaakt. Hierin zetelen onder meer de heer Koen Verlaeckt van het Vlaams Agentschap Internationaal Vlaanderen, mevrouw Claire Tillekaerts voor Internationaal Ondernemen (FIT.), de heer Peter De Wilde van Toerisme Vlaanderen, de heer Sam Van den Abeele van het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS), mevrouw Christine Claus van het Departement CJSM en de heer Jos Van Rillaer van het Agentschap Kunsten en Erfgoed.

4.6.6. *Eurimages*

De *minister* begrijpt de vraag over de ongebreidelde groei van Eurimages niet goed. Eurimages is een Europees fonds. Beide gemeenschappen dragen 50 percent van de Belgische bijdrage bij. De beslissingen over de bijdragen van de lidstaten worden door het plenair comité genomen. Alle lidstaten zijn hierin vertegenwoordigd. Aangezien die afspraak op Europees niveau wordt gemaakt, liggen de bijdragen vast volgens afgesproken verdeelsleutels.

Op pagina 45 van de beleidsbrief leest de heer *Bart Caron*: “De participatie van de Vlaamse audiovisuele bedrijven aan het mediaprogramma en aan Europese coproducties met Vlaamse inbreng aan Eurimages wordt aangemoedigd. Er moet echter gekeken worden hoe op de ongebreidelde stijging van de bijdrage aan Eurimages een rem gezet kan worden zonder dat de Europese solidariteit in twijfel wordt getrokken.”. Wat houdt dit precies in?

De groei van Eurimages is volgens de *minister* een gevolg van de verhoging van de bijdragen. De percentages blijven hetzelfde maar het totale bedrag stijgt. Dat moet voor de toekomst worden opgevolgd. Net als bij de NTU zijn ook hier de te volgen procedures vastgelegd in een verdrag. Zonder concrete acties in onderling overleg blijft het budget maar groeien.

4.6.7. *Interculturaliseren*

De vraag werd gesteld hoe een niet-officieel plan kan worden geëvalueerd. Naar aanleiding van het Europees Jaar van de Interculturele Dialoog, heeft de administratie op september 2008 in de Commissie CJSM een plan voorgesteld om tot meer interculturalisering te komen. Er waren heel veel positieve reacties. Daar werd volgens de *minister* ook een heel goed debat over gevoerd. Bij de actualisering van het plan zal rekening worden gehouden met wat er toen is gezegd.

4.6.8. *Overleg met de Franse Gemeenschap*

Minister *Joke Schauvliege* heeft in april minister Laanan van de Franstalige Gemeenschap uitgenodigd met het oog op een betere samenwerking en om de contacten op een structurele en constructieve manier op te starten. Op 21 juni 2010 is er een eerste keer vergaderd. De vergaderingen verlopen op een constructieve manier. Op 1 september was er een inhoudelijk overleg tussen beide kabinetten. In oktober was er ook nog een vergadering en in december volgt er ook nog een. In november was er geen vergadering omdat minister Laanan voorzitter is van de Europese Raad voor Cultuur en al haar energie daar heeft ingestoken.

Wat is de bedoeling van de contacten met de Franse Gemeenschap? De vraag kwam uitdrukkelijk vanuit de verschillende culturele actoren die bijvoorbeeld in Brussel actief zijn. Er moet meer worden samengewerkt en de initiatieven moeten meer op elkaar worden afgestemd.

Voor de toepassing en de evaluatie van de bestaande samenwerking gaat de minister in op de vraag van de Franstaligen om een inventaris op te stellen van alle acties die op de verschillende terreinen reeds gebeuren. Nu gebeuren al die acties versnipperd. Beide gemeenschappen zijn het erover eens dat de inventaris als een dynamisch gegeven moet worden beschouwd. Er komt dus een inventaris maar er wordt ook gesproken over andere terreinen van samenwerking: een gezamenlijke cultuuragenda, uitwisseling van artistieke

evenementen, interculturele dialoog, profilering in het buitenland op internationale evenementen. Er zal ook werk worden gemaakt van een duurzame overlegstructuur. Er is al een Franse titel voor: 'Plateforme de coopération durable'. Er moet nog een Nederlandse titel worden gevonden.

4.7. Brussel

Mevrouw *Yamila Idrissi* informeerde naar de studie 'What strategies for sustainable employment and urban development planning?'.

De *minister* deelt mee dat de studie is voorgesteld op het Forum d'Avignon. Het is geen uitgebreid onderzoek, maar een reeks interviews, waaraan ook het Brussels Kunstenoverleg en het Réseau des Arts heeft deelgenomen. De minister vindt de suggestie van mevrouw Idrissi om een intendant voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest aan te stellen geen goed idee, omdat er geen politiek draagvlak is om het gewest ook culturele bevoegdheden te geven. De minister gelooft er ook niet in, wel in een sterkere inbreng van de gemeenschappen in Brussel. Dat hoeft niet te leiden tot meer versnippering, integendeel, het kan leiden tot versterking. Het komt er op aan om meer dynamiek te hebben en beter samen te werken. Op die manier wordt de verbondenheid met Brussel ook veel sterker. De minister vindt dit een veel betere optie dan een intendant.

De synergie tussen het Brussels Kunstenoverleg en het Réseau des Arts heeft voor de minister een belangrijke coördinerende rol op het terrein van de kunsten. Mogelijk is deze overlegstructuur voor Brussel zelfs de best mogelijke vorm om tot meer coördinatie te komen.

De minister heeft in de commissie reeds uitgebreid geantwoord op de vraag wat het Cultuurplan Brussel inhoudt. Er zijn suggesties gemaakt, er zijn werkgroepen opgestart. Er wordt gewacht op concrete voorstellen van de werkgroepen om die op het terrein te implementeren.

De heer *Paul Delva* vindt een cultuurintendant in Brussel inderdaad niet nodig. Het gewest heeft geen culturele bevoegdheid; dat zijn de gemeenschappen. Hij is het niet eens met de bewering die al eens wordt gehoord dat het cultuurbeleid in Brussel fundamenteel versnipperd is. Er zijn wel twee verschillende motoren die het culturele beleid in Brussel aansturen. De twee belangrijkste zijn de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. Die twee zouden elkaar kunnen versterken. Als het gewest ook nog een rol zou krijgen, dan pas zou er sprake zijn van versnippering. Een gewestelijke intendant naast, boven of onder de gemeenschappen zou complicerend werken. Eén absolute noodzaak ligt daaraan ten grondslag, en dat is het overleg tussen de gemeenschappen. Dat gebeurt blijkbaar. De heer Delva hoopt dat dat ook in andere beleidsdomeinen verder zal plaatsvinden.

Mevrouw *Yamila Idrissi* is blij dat de minister een intensief overleg heeft met haar Frans-talige collega in Brussel, en dat er al concrete – zij het minimale – stappen worden genomen, bijvoorbeeld om een inventaris te maken van de verschillende initiatieven die in Brussel worden genomen op cultureel vlak en hoe daar beter rond kan worden gecommuniceerd in de cultuuragenda. Ze is het op dit punt echter niet eens met de heer Delva. Het Brussels Kunstenoverleg en het Réseau des Arts hebben heel duidelijk aangetoond dat er een versnippering is. De internationale studie die een aantal steden vergelijkt zoals Brussel, Avignon en Bilbao, toont aan dat Brussel een heel goed cultureel aanbod heeft maar economisch te weinig profiteert van dat aanbod omdat het te versnipperd is. In de studie staat ook hoeveel mensen daar op politiek niveau mee bezig zijn. Het zou gaan om 42 mensen. Zij pleit dus nogmaals voor een gewestelijke cultuurintendant. Wat haar

betreft, mag dat iemand zijn die wordt aangeduid door beide gemeenschappen. Dat initiatief zou kunnen worden besproken door de Vlaamse en Franse Gemeenschap, het zou versnippering kunnen tegengaan en mee kunnen zorgen voor coördinatie. Er is nood aan één persoon die praat met de beide gemeenschappen en die op het terrein iets kan doen.

4.8. Sociaal-artistiek werk

De *minister* deelt mee dat de bijzondere werkvorm sociaal-artistiek werk binnen het Kunstendecreet zeker zal worden opgenomen in de landschapstekening die begin 2011 afgerond moet zijn. Dēmos heeft daarover suggesties gedaan die zeker opgenomen zullen worden in de evaluatie en, indien ze nuttig zijn, ook in de nieuwe criteria. De minister wil echter niet vooruitlopen op die landschapstekening. Ze zal de basis vormen om naar de volgende structurele erkenning te gaan. Ze benadrukt dat het sociaal-artistieke zeker een onderdeel is van het kunstenlandschap en dat het ook ondersteund wordt vanuit het Kunstendecreet.

Mevrouw *Yamila Idrissi* is tevreden met het antwoord van de minister. Ze hoopt dat de minister de visietekst van Dēmos onderschrijft als basistekst om een bepaald traject af te leggen.

4.9. Samenwerking met Media : het Mediafonds en het e-boek

Minister *Joke Schauvliege* deelt mee dat het VAF bijkomend 4 miljoen euro krijgt van de begroting Media voor het ontwikkelen van kwaliteitsvol televisiedrama. Dat betekent een interessante economische return. Het Mediafonds wordt geïntegreerd in het VAF dat ter zake reeds expertise bezit. Er is afgesproken dat de 4 miljoen euro specifiek dient voor tv-producties. De minister zal binnen het cultureel budget van het VAF de scenario's en regie voor tv-reeksen ondersteunen. Daarvoor is 2,52 miljoen euro gepland. Dat zal worden uitgewerkt in de nieuwe beheersovereenkomst.

De heer *Lieven Dehandschutter* stelt met veel genoegen vast dat het Mediafonds zal worden geïntegreerd in het VAF dat ter zake reeds expertise bezit. Hij informeert naar het jaarverslag van het VAF.

Het verwondert de *minister* dat het jaarverslag van het VAF nog niet aan het parlement bezorgd is. Er werd al opdracht gegeven aan de administratie om dat zo snel mogelijk in orde te brengen en te zorgen dat dit niet meer gebeurt.

Het Innovatief Aanbesteden, het e-boek, is een platform voor de digitale verspreiding van Vlaamse boeken. Het eerste deel is al afgerond. De voorstellen werden gedaan op 27 oktober 2010, ze zijn raadpleegbaar op www.innovatiefaanbesteden.be. Dat is een samenwerkingsproject met minister Lieten, bevoegd voor Innovatie. De conclusies die het platform formuleerde worden verwerkt tot een masterplan. Op basis daarvan zal het Agentschap voor Innovatie, Wetenschap en Technologie (IWT) beslissen of dit naar een precommerciële aanbesteding kan gaan. In de volgende fasen zullen één of meer demonstratoren worden ontwikkeld die competitief of complementair zijn aan elkaar.

4.10. Het Kunstendecreet en de problematiek van het overaanbod

Mevrouw *Yamila Idrissi* is verbaasd dat ze de criteria over participatie en spreiding in het kunstlandschap uit de pers heeft moeten vernemen. Zijn de criteria correct geciteerd?

De *minister* antwoordt op de vele vragen in dit verband dat ze zelf in de beleidsnota heeft aangegeven dat er naar verdieping en minder naar verbreding wordt gegaan. Ze bevestigt dat de oefening in de loop van volgend jaar moet gebeuren.

Er waren ook vragen over de planning en de wijze waarop de nieuwe beleidsperiode voor het Kunstendecreet zal worden aangepakt. Eerst wordt de nieuwe landschapstekening voorgesteld en een veldanalyse opgemaakt door de beoordelingscommissie. Die moeten klaar zijn begin 2011. Op basis daarvan worden dan heel duidelijke criteria geformuleerd in verband met de nieuwe beleidsperiode. De nieuwe criteria worden uitgewerkt tegen april 2011. Ze worden dan ook meegedeeld aan de sector. De kunstenorganisaties die dat willen, kunnen tegen 30 september 2011 een nieuw beleidsplan indienen voor twee of vier jaar.

De minister is van mening dat het goed is dat er een divers aanbod is, dat er veel wordt gecreëerd, getoond. Dat valt alleen maar toe te juichen. Er zijn echter ook nadelen aan verbonden. Heel wat creaties kampen met een beperkt publieksbereik of worden gedurende maar een beperkte periode getoond, zodat geïnteresseerden niet de mogelijkheid hebben om te gaan kijken. Dergelijke situaties moeten worden vermeden, stelt ze. De problematiek zal zeker worden aangepakt bij de nieuwe beleidsronde in verband met het Kunstendecreet. De minister heeft ook aan de steunpunten gevraagd om zich over deze problematiek te buigen en er een aantal beleidsadviezen over te formuleren., die dan ook in de landschapstekening 2011 zullen worden opgenomen.

De heer *Bart Caron* kijkt met belangstelling uit naar de landschaps- en de veldanalyse die zal worden gemaakt en naar de criteria die de minister daaraan zal verbinden. Hij hoopt dat de commissie deze analyses zal kunnen bespreken. Het lijkt hem interessant want de discussie over het aanbod is een delicate maar nodige discussie die breed maatschappelijk moet worden gevoerd.

4.11. De kunstkoopregeling

In verband met de kunstkoopregeling antwoordt de *minister* dat het agentschap Kunsten en Erfgoed momenteel bezig is met het vergelijken van verschillende systemen en regelingen die in het buitenland bestaan. Ze stelt voor om af te wachten wat uit die analyse komt, en er dan ook een aantal conclusies uit te trekken. De timing daarvoor is maart 2011. Op basis daarvan kan een debat worden gevoerd in de commissie.

De minister antwoordt bevestigend op de vraag van de heer Philippe De Coene of in het onderzoek ook de budgettaire impact in kaart wordt gebracht. Er wordt inderdaad nagegaan wat haalbaar is in de huidige context.

4.12. Het letterenbeleid

Wat betreft het geïntegreerd letterenbeleid en de nieuwe beheersovereenkomst die moet worden afgesloten met het Vlaams Fonds voor de Letteren, stelt minister *Joke Schauvliege* dat binnenkort een gesprek gevoerd zal worden met het fonds dat reeds alternatieve analyses heeft voorbereid. Er werden ook gesprekken gevoerd met de literaire organisaties, er werden hoorzittingen gehouden in deze commissie en het Rekenhof heeft opmerkingen gemaakt. De minister verwacht een doorlichting door het Rekenhof tegen eind 2010, begin 2011. Ze hoopt die zo snel mogelijk te krijgen.

In de eerste helft van 2011 moet het geïntegreerd letterenbeleid worden uitgetekend. Op die manier kan er ook gekeken worden hoe de literaire organisaties, die nu ondersteund

worden via het Kunsten- of Participatiedecreet, dit geïntegreerd letterenbeleid mede vorm gaan geven. De vraag is of dat allemaal al dan niet via het fonds moet gebeuren.

De heer *Bart Caron* noteerde dat het de bedoeling is om ook de non-fictie een plaats te geven in de opdracht van het VFL. Hij vraagt zich af of dat kan zonder dat het fonds meer middelen krijgt. Als er een groot volume non-fictie bij komt, vreest hij voor de literaire sector. Hij is geen vragende partij om spanningen te creëren in het fonds en in de wereld van het boek.

Mevrouw *Yamila Idrissi* noteerde ook dat het woord interculturaliteit niet is opgenomen in de meerjarenplanning van het VFL. De minister kan deze zorg om interculturaliteit meenemen bij de onderhandeling over de nieuwe beheersovereenkomst met het VFL en er uitdrukkelijk laten in opnemen.

De *minister* zal tijdens de besprekingen met het VFL rekening houden met de opmerkingen van mevrouw Idrissi inzake interculturaliteit en diversiteit. Het fonds krijgt een dotatie en beslist zelf over de verdeling tussen fictie, non-fictie, strips en vertalingen. In de beheersovereenkomst kan natuurlijk wel de nadruk worden gelegd op het een of het ander, aldus de minister. Het moet perfect mogelijk zijn om intern een aantal verschuivingen door te voeren. Het is niet de bedoeling dat er extra middelen komen specifiek voor de non-fictie. Men moet iedereen op eenzelfde manier behandelen.

4.13. Het budget voor de individuele kunstenaars

De *minister* stelt dat het Nieuw Internationaal Cultureel Centrum (NICC) en de Verenigde Organisaties BeeldKunst (VOBK) hadden opgemerkt dat het budget voor de individuele kunstenaar met 30 percent zou worden verminderd. De minister wijst er echter op dat die opmerking op de budgetten van 2010 slaat, en niet op de begroting voor 2011.

Het totale budget van ondersteuning aan individuele kunstenaars bedroeg in 2010 1.597.000 euro. In 2009 was dat 1.635.000 euro. Dat is een besparing van 2,3 percent. De vergelijking tussen 2009 en 2010, is dus geen min 30 percent. Wat wel wordt vastgesteld, is dat er minder dossiers van beeldende kunstenaars zijn ingediend. Daardoor worden er minder beeldende kunstenaars ondersteund. De minister zegt dat ze enkel kan oordelen over dossiers die worden ingediend en haar na beoordeling door de beoordelingscommissie worden voorgelegd.

De heer *Bart Caron* verwijst naar het budget voor de individuele kunstenaars, en de website van het departement waar al een hele tijd een paragraaf staat om individuele kunstenaars te ontmoedigen dossiers in te dienen. Het komt erop neer dat er maar heel weinig dossiers gehonoreerd zullen worden. Hij vraagt zich af wie zo gek zal zijn om een dossier in te dienen als vooraf wordt gezegd dat het niet gehonoreerd zal worden. Het antwoord van de minister dat er niet veel dossiers zijn ingediend, is dan ook wat flauw.

Mevrouw *Yamila Idrissi* sluit zich aan bij de heer Caron. Het klopt dat er steeds meer ontmoediging is op het terrein. Het is bijzonder jammer dat kunstenaars die op het punt staan om door te breken zich beginnen af te vragen wat het nog baat om een subsidieaanvraag in te dienen.

De *minister* creëerde op de website voor de individuele kunstenaar bewust veel duidelijkheid. Vorig jaar vroeg het parlement immers om de onzekerheid voor de kunstenaars op te heffen en hen duidelijke informatie te geven. De middelen zijn momenteel beperkt en niet alle aanvragen zullen kunnen worden gehonoreerd. Het is normaal dat dit ontmoediging

creëert en dat er minder dossiers worden ingediend, maar dit ligt niet aan de minister. In 2009 had men een aantal projecten in uitvoering, waarbij men moest vaststellen dat er opeens geen middelen meer waren. Dergelijke situaties moeten worden vermeden.

4.14. De projectenpot van het Kunstendecreet

De minister wijst erop dat de projectenpot Kunstendecreet stijgt, in tegenstelling tot wat sommige commissieleden beweren. Voor de uitvoering van het Kunstendecreet en de implementatie van de bij de regeringsvorming afgesproken besparingen, heeft de minister de steunpunten en de sector (VOBK en oKo) bevestigd naar voorstellen. Het Overleg Kunstenorganisaties (oKo), de grootste sectororganisatie binnen de kunsten, hebben een alternatief voorstel gedaan, wat door de minister werd gevolgd. Zo wordt op de meerjarige erkende organisaties 1,5 percent bespaard op het subsidiebedrag tot 300.000 euro, en 3 percent op het subsidiebedrag boven de 300.000 euro. De alternatieve besparing is doorgevoerd op de basisallocaties voor meerjarige subsidies, in uitvoering van het Kunstendecreet: de basisallocaties gelinkt aan het letterenbeleid, het Kunstenloket, de spreiding van kunstwerken, theater Stap en Brusselse podia.

Er worden bijkomende middelen vrijgemaakt voor een bedrag van 839.000 euro voor een provisie in de loop van 2011. Dit zal worden verdeeld voor de projectsubsidies en de subsidies aan kunstenaars. Die middelen stijgen door de extra besparing op de structurele erkenningen. Het is een voorstel dat uit de sector zelf komt en door de sector is uitgewerkt. Op die manier geeft de minister een duidelijk signaal dat ze de wanverhouding tussen de meerjarige structurele erkenning projectenpot tijdens deze legislatuur terug wil brengen naar een percentuele verhouding van 10-90. Momenteel is dat 3-97.

Het bedrag van 300.000 euro is samen met oKo vastgelegd, maar er zit ook een logica achter, verduidelijkt de minister. Het is een grensbedrag, dat binnen het Kunstendecreet wordt gehanteerd, waardoor organisaties met een meerjarig financieringsbudget dat hoger ligt dan of gelijk is aan 300.000 euro, geen aanvullende subsidies meer kunnen krijgen voor projecten. Die grens ligt vast en die keuze is niet onlogisch. De decreetgever vond dat een organisatie die 300.000 euro ontvangt, een sterke organisatie is in het professionele kunstenveld. Organisaties die minder ontvangen, zijn meestal jonger of startend en daarom is het besparingspercentage 1,5 percent.

Slechts 29 percent van de gesubsidieerde organisaties ontvangt een subsidie hoger dan 300.000 euro. Dit betekent dat de huidige berekeningsmethode ervoor heeft gezorgd dat 71 percent van de gesubsidieerde organisaties minder moet inleveren dan bij een lineaire besparingsmethode. De minister vermeldt hierbij nog dat, hoewel er bij elke kunstendiscipline een aantal jongerenorganisaties zijn die ook subsidies ontvangen, er een concentratie van kleinere organisaties is binnen volgende disciplines: architectuur en vormgeving, audiovisuele kunst, beeldende kunst, kunsteducatie, muziekpublicatie en de sociaal-artistieke sector. Dat zijn de meest kwetsbare disciplines.

De heer *Bart Caron* drukt zijn waardering uit over de manier waarop de minister samen met oKo die oplossing in elkaar hebben gezet. Zowel voor de gesubsidieerde organisaties als voor de aanvulling van de projectenpot is dat een goede zaak. Deze aanpak kan tot voorbeeld strekken.

4.15. Het budget van de grote kunstinstituten

De *minister* verwijst naar de grondige en constructieve discussie die er op 10 november in deze commissie is geweest over de grote kunstinstituten en het hervormingstraject. Er is een gelijkmatige verdeling en een besparing overeengekomen. Iedere instelling bespaart 2,3 procent. Dat is minder dan de 3 procent op de meerjarige gesubsidieerde kunstorganisaties omdat deze instellingen ook een veranderingstraject aangaan en ze dus in het begin van een nieuwe beleidsperiode staan. Het veranderingstraject begint in 2011 en loopt over twee jaar. Het agentschap Kunsten en Erfgoed werkt momenteel een planning uit.

De heer *Paul Delva* vindt de voorliggende nota een enorme stap voorwaarts voor de sector die beantwoordt aan de vraag van velen. Het veranderingstraject start binnenkort en duurt twee jaar. Hopelijk brengt men dat tot een goed einde. Hij zet de kwaliteit van de verslagen van de visitatiecommissie nog eens in de verf. Die hebben immers toegelaten om een aantal keuzes te maken.

4.16. De evaluatie van CultuurInvest

De *minister* stelt dat de evaluatie van CultuurInvest gebeurt door zowel het Departement CJSM als door de raad van bestuur van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV). De PMV is reeds klaar en het departement is zo goed als klaar. Op basis daarvan zullen een aantal bijsturingen gebeuren. Het krediet op de basisallocatie waarmee de beheersvergoeding CultuurInvest wordt gefinancierd, daalt met 90.000 euro in 2011. Uit de aanwending van de kredieten op deze basisallocatie blijkt immers dat er jaarlijks een overschot is zodat het krediet, net zoals in 2010, kan worden verminderd.

De heer *Jean-Jacques De Gucht* kijkt uit naar de resultaten van CultuurInvest. Hij hoopt dat in navolging van wat de heer Schueremans heeft voorgesteld, een vergelijking wordt gemaakt en een hoorzitting wordt georganiseerd.

4.17. Project ter voorkoming van gehoorschade

Het project rond gehoorschade is gemengd, aldus minister *Joke Schauvliege*. Het wordt gevolgd vanuit Cultuur en vanuit Leefmilieu. De reglementering ter zake is vooral gericht op omgevingslawaaï en hinder voor omwonenden. De minister wil dat vertalen naar Cultuur betreffende klachten en gevolgen van te luide muziek. Er bestaan momenteel geen specifieke normen voor muziekevenementen. Dat moet worden uitgewerkt op een gedragen manier. Er is een werkgroep gehoorschade opgericht. Er wordt een regeling uitgewerkt, die is bijna klaar en zal vergezeld gaan van een reguleringsimpactanalyse (RIA). Daarna zal ze opnieuw worden afgetoetst met de werkgroep. Dat zal in de loop van 2011 worden afgerond.

Het doet de heer *Lieven Dehandschutter* genoeg dat de minister een regeling voorbereidt in verband met de voorkoming van gehoorschade. Het belang ervan wordt helaas vaak onderschat.

4.18. Regionale volkshogescholen

Minister *Joke Schauvliege* noteerde de vele vragen betreffende de maatregelen met betrekking tot de volkshogescholen. Er zijn twee overlegmomenten geweest met FOV, één op 19

mei en één op 21 juni 2010, over een mogelijke aanpassing van de subsidie-enveloppe voor het decreet sociaal-cultureel werk voor volwassenen in het kader van de beleidsprioriteiten en de levensduurte. Daarbij is ook telkens duidelijk gesteld dat er geen budget beschikbaar is voor een subsidieverhoging, dat er integendeel nagegaan moest worden hoe met de schaarse middelen kan worden omgegaan.

Er was een budgettaire landschapstekening opgemaakt door de FOV met een meerkost van 11,4 miljoen euro voor de uitvoering van het decreet Sociaal-cultureel Werk over de beleidsperiode 2011-2015. Die middelen zijn er niet waardoor moeilijke keuzes moesten worden gemaakt. Er zijn geen alternatieve voorstellen geformuleerd door de sector.

Er is ook gevraagd of er al dan niet voldoende rationalisering is gebeurd in de sector van de volkshogescholen. De minister is er van overtuigd dat men daar nog verder in kan gaan. Zij denkt dan aan een verdergaande synergie en samenwerking bijvoorbeeld op het vlak van communicatie, boekhouding, ICT. Nu behandelen de volkshogescholen dat apart wat veel middelen opsloopt. Er werd met de sector afgesproken dat er binnenkort voorstellen zullen worden gedaan over die samenwerking en synergie.

De minister bevestigt dat het netwerk van Vormingplus een uitgebreid netwerk is. Er is echter een groot verschil tussen de verschillende Vormingplussen en per regio. Contacten worden ook gebruikt in functie van het bereiken van kansengroepen, in functie van behoeftedetectie, coördinatie, afstemming, bekendmaking van het aanbod en van Vormingplus zelf. Een netwerk is ook geen garantie voor coördinatie en afstemming van het aanbod. Om een goed en complementair vormingsaanbod te hebben en de juiste doelgroep te bereiken hebben de volkshogescholen dat netwerk nodig.

Er waren ook vragen over de budgettaire impact van de coördinatiefunctie. Ook daar werden grote verschillen tussen de volkshogescholen vastgesteld. Aangezien de coördinatie vaak via projectwerking gebeurt, is het niet altijd een constant gegeven.

De minister heeft beslist om de berekening van de subsidie-enveloppe te doen op basis van 1,2 euro per inwoner. Tegenover die vermindering heeft ze een werklastermindering willen formuleren. Het opheffen van de coördinatie en de afstemmingsopdracht leek haar het meest aangewezen. Sommigen zijn het daar niet mee eens. De minister herhaalt dat er overleg is met de volkshogescholen om na te gaan hoe een en ander kan worden uitgewerkt. Er was ook voordien al overleg.

De minister wil nog eens de omstandigheden schetsen waarin de besparingen tot stand zijn gekomen. Een begrotingsopmaak is een traject dat wordt uitgestippeld, eerst technisch en dan politiek. Nadien zijn er afspraken gemaakt over lineaire besparingen die worden doorgevoerd. De vraag was om 65 miljoen euro extra te besparen wat voor Cultuur 3,75 miljoen euro betekent. De minister had 48 uur de tijd om dat geld te vinden. Dat was een moeilijke oefening die ze zo goed en objectief mogelijk heeft proberen te doen. Veel tijd voor overleg was er ook niet. De minister herhaalt dat dit niets afdoet aan het waardevolle werk van de hogescholen. Het is ook niet haar bedoeling om te stoppen met de volkshogescholen, zij wil die werking echter meer vorm geven en sturen vanuit de overheid.

Er zijn ook opmerkingen gemaakt over een 'droom' die zou zijn geformuleerd in verband met de coördinatie en afstemmingsfunctie van de vormingplussen. De minister wil ook hier even de geschiedenis schetsen. Tijdens de medewerkersdag werd haar adjunct-kabinetschef gevraagd om een droom te vertellen over de coördinatie en afstemmingsfunctie van de Vormingplussen. Er was een aantal documenten bezorgd als voorbereiding op het

formuleren van die droom. Uit de voortgangsrapporten 2008-2009 blijkt het volgende: “Niet iedereen heeft al een duidelijke visie op het coördineren en afstemmen. Niet iedereen weet al duidelijk waar men naartoe wil en hoe men dit wil aanpakken. De inhoudelijke invulling van het concept coördineren en afstemmen verschilt van centrum tot centrum. Coördineren en afstemmen gebeurt vaak op projectwerking, via het opzetten van overlegplatforms of het begeleiden van het opzetten van een vormingsbeleid. Legitimiteit verkrijgen om te coördineren is een groot probleem. Wie zit er immers te wachten om gecoördineerd te worden door een Vormingplus? Educatieve vragen en behoeften in kaart brengen, een opdracht voor de Vormingplussen?”.

Ook in 2007 is tijdens de medewerkersdag gezegd dat men worstelt met die opdracht. Dat is ook de reden waarom de minister die opdracht wil schrappen als de budgetten naar beneden worden gehaald. Er is nog altijd geen gemeenschappelijke invulling. De adjunct-kabinetschef van de minister heeft dan ook een droom geformuleerd: er zou invulling worden gegeven aan die coördinatieopdracht. Volgens de minister is daar trouwens reactie op gekomen van de FOV die daaraan wilde meewerken. Toen bleek echter dat het aanbod was om dit te doen gedurende een traject van 9 maanden dat zou starten na het zomerreces. Op dat moment is het kabinet dan gevat door de budgettaire besparingscontext en heeft men die moeilijke keuze moeten maken.

De minister verwijst naar de vele discussies over de cijfers en wijst erop dat de cijfers die zij gehanteerd heeft, uit Boekstaven komen. Wat de Vormingplussen betreft, bevestigt de minister dat er een positieve evaluatie is geweest. Dat moest ook, omdat anders de erkenning ter discussie zou staan.

Minister Schauvliege benadrukt nogmaals dat ze de werking van de volkshogescholen niet betwist. De subsidie die zij nu nog krijgen, moet hen in staat stellen om die werking verder te zetten, mits een aantal bijstellingen. Er zijn grote verschillen wat betreft de consequenties voor de volkshogescholen zelf. Het FOV zal die consequenties per hogeschool gedetailleerd in kaart brengen. Dat zal over enkele weken worden opgeleverd. Voorlopig zijn enkel de globale cijfers beschikbaar, maar die zijn onvoldoende gedetailleerd.

De heer *Bart Caron* kan zich niet van de indruk ontdoen dat er uit het betoog van de minister over de volkshogescholen een soort van schuldbesef spreekt over de genomen maatregel. De minister doet alle moeite om haar appreciatie voor de werking van de volkshogescholen uit te drukken, maar neemt wel 25 percent van hun middelen af. De heer Caron wenste dat de minister de sector – en wat ze heeft gezegd over netwerken, over samenwerken, over de coördinatiefunctie – eerst eens van nabij had bekeken, vooraleer erop te besparen.

De minister wees erop dat men verder kan rationaliseren, bijvoorbeeld in ICT, promotie en communicatie. De heer Caron stelt dat dit al eens is gebeurd want dat dit het opzet van Vormingplus zelf was. Precies de opdracht van coördinatie heeft als bedoeling om binnen de regio waar zo’n instelling actief is, te vermijden dat er een dubbel aanbod is. Er is in essentie een dubbele rationalisatie geweest. De rationalisatie moet niet op nationaal niveau gebeuren, maar regionaal. De aanbieders zelf moeten elkaar versterken zoals gemeentelijke, culturele spelers samenwerken om de cultuurcommunicatie samen te doen om de kosten te drukken. De heer Caron staat achter het idee van rationalisering, maar hij begrijpt de manier niet waarop het gebeurt.

De heer Caron begrijpt dat de minister in de snelheid van de politieke ‘bilaterales’ is gepakt. De minister heeft te snel moeten beslissen. Hij wil niemand viseren, maar de

andere vormingsinstellingen blijven buiten schot, evenals een aantal andere actoren. Deze keuze is niet te verantwoorden.

De heer Caron had liever gehad dat de droom van mevrouw Van der Plas een droom was die zij en de minister echt wilden realiseren. Hij wordt echter genadeloos weggeknipt via het programmadecreet. Zelf droomt hij van volksverheffing en educatie en hij hoopt die droom met veel mensen te kunnen delen.

De FOV zal de consequenties van de beslissing in kaart brengen en met de minister bekijken. Als er sprake is van twintig gedwongen ontslagen, tien mogelijke brugpensioneringen of tien banen waarbij dit wordt opgevangen door middel van arbeidsduurverkorting, zal de minister daar dan iets voor doen? Anders heeft het ook geen zin om dat te vragen, stelt de heer Caron. Hij wijst erop dat minister Schauvliege de enige minister van deze Vlaamse Regering is die rechtstreeks in banen ingrijpt. Zelfs haar collega van Media slaagt erin zonder gedwongen ontslagen een erg pijnlijke besparing door te voeren bij de VRT. Ook in die andere grote Vlaamse instellingen, ook in veel kunstenhuizen in Vlaanderen zijn er gedwongen ontslagen. De heer Caron begrijpt dat besparen niet gemakkelijk is, maar hij vindt het een pijnlijke zaak voor de samenleving, voor die organisaties en voor het ruime cultuurbeleid.

De heer *Paul Delva* wijst erop dat iedereen wel beseft dat de ingrepen op de volkshogescholen moeilijk vallen. Hij herhaalt zijn vraag om de sector zeker en vast te betrekken bij de implementatie van dat plan en van de nodige flankerende maatregelen te treffen. Ook daarvoor is overleg met de sector aangewezen.

De heer *Lieven Dehandschutter* blijft bezorgd over het beleid rond de volkshogescholen. Die ongerustheid is zelfs nog toegenomen door de uitspraken van de minister over verdere rationalisering. De besparingen van 15 tot 29 percent komen in de dertien instellingen zeer zwaar aan. De volkshogescholen pleiten voor het behoud van hun coördinatiefunctie en stellen dat de besparingen die hun worden opgelegd, niet in verhouding staan tot de opdracht die zij hebben. De minister heeft op basis van de evaluatie gezegd dat de invullingen op verschillende manieren gebeuren, maar de heer Dehandschutter wijst erop dat ze niet allemaal over dezelfde kam mogen worden geschoren.

De heer *Philippe De Coene* vernam dat de consultatie van de volkshogescholen in twee rondes zal gebeuren. Eerst met een algemeen beeld van de impact van de besparingen, en dan een beeld per instelling. Hij zou het als commissievoorzitter goed vinden dat de commissie op de hoogte wordt gehouden. Verschillende volksvertegenwoordigers hebben immers gepeild naar de opvolging. Waarschijnlijk kan daarover in het algemeen iets worden gezegd, maar als het concreter wordt, kan er een inhoudelijke terugkoppeling gebeuren, zodat de commissie dit kan volgen.

De minister legt in haar betoog de relatie tussen de 3,7 miljoen euro besparingen voor Cultuur en de 65 miljoen euro voor het algemeen Vlaams beleid. De heer De Coene vraagt zich af of het voor de volkshogescholen gaat over een operatie van ongeveer 2 miljoen euro. Gerelateerd aan de 3,7 miljoen euro wordt een deel van de extra besparing geamortiseerd door die dertien instellingen.

Minister *Joke Schauvliege* geeft toe dat de oefening met betrekking tot de volkshogescholen heel moeilijk is geweest. Er werd beslist om van 1,5 euro per inwoner naar 1,2 euro per inwoner te gaan. Dat werd zo vertaald in de begroting. Nu zal er inderdaad in twee fasen worden overlegd met de volkshogescholen. Eerst zal in kaart worden gebracht wat de gevolgen zijn van die beslissing. Daarna zullen de opdrachten zelf van de volkshogescholen worden bekeken en zal er worden gezocht naar synergie.

Met betrekking tot het mogelijke verzachten van de gevolgen, wijst minister Schauvliege op een aantal pistes. Men kan bijvoorbeeld voor een deel tegemoetkomen aan het sociaal passief. Daar wordt over nagedacht. Dit zal geen rechtstreeks gevolg hebben voor de voorliggende begroting. Als daar tot een regeling wordt gekomen, zal dat moeten worden vertaald in de begrotingscontrole 2011. De minister beseft dat de volkshogescholen inderdaad een groot deel dragen van de extra besparing van 3,7 miljoen euro in het beleidsdomein cultuur.

De heer *Jean-Jacques De Gucht* stelt vast dat de minister nu een meer terughoudende houding aanneemt met betrekking tot de volkshogescholen. Hij vraagt zich ook af wat het doel is van het volgende contactmoment, dat gepland is op 17 december. Op welke manier wil de minister op dat moment nog iets bijsturen?

De *minister* antwoordt dat het overleg op 17 december als bedoeling heeft de effecten per volkshogeschool in kaart te brengen en na te gaan of die effecten nog wat kunnen worden verzacht. Over de begroting 2011 zal pas op 21, 22 en 23 december 2010 in plenaire zitting worden gestemd. Dat is, met andere woorden, nog na de vergadering van 17 december 2010. De minister zal de begroting nu echter niet meer wijzigen. Als er iets moet veranderen, zal dat in de begrotingscontrole 2011 gebeuren. Uiteraard zal het parlement bij de follow-up van de maatregel mbt de regionale volkshogescholen worden betrokken.

Het verheugt mevrouw *Yamila Idrissi* dat de forse besparingen in het sociaal-cultureel werk toch met de sector werden overlegd en dat nog meer overleg op de agenda staat. Indien blijkt dat zich in sommige vormingsinstellingen een sociale ramp voordoet hoopt ze op een kordate oplossing, eventueel bij de volgende budgetcontrole.

4.19. Sociaal-culturele verenigingen

De *minister* deelt mee dat er in een budgettair gunstige situatie vanaf 2011 een prioriteitenregeling zou zijn. Gebrek aan budget noopt de minister er evenwel toe om die regeling niet toe te passen. De 500.000 euro die aan projecten werd besteed, zit wel nog in het totale budget van de verenigingen.

Negen migrantenverenigingen kregen een volwaardige erkenning. Voor de anderen is er een voorstel van decreet om de voorlopige erkenning te continueren (*Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 799/1). Op basis van het decreet en de vaststellingen bij de inspectie die ter plaatse is gebeurd, en na het horen van de organisaties, werden ook de subsidie-enveloppen toegekend, binnen de huidige budgettaire kaders.

De heer *Bart Caron* weet dat er een voorstel van decreet komt voor de migrantenverenigingen. Velen, ook in deze commissie, hadden gehoopt dat met de erkenning van de migrantenverenigingen de normalisatie ervan iets sneller zou verlopen dan dat nu het geval is. Hij waardeert dat de meerderheid het initiatief neemt om dat recht te zetten.

4.20. Sociaal-culturele bewegingen

De heer *Bart Caron* vraagt zich af of hij, wat de bewegingen betreft, in het decreet op het sociaal-cultureel werk een paar woorden heeft gemist. Hij heeft meegewerkt aan teksten waarvan hij de consequenties blijkbaar niet kende. In de vorige legislatuur werd een ontwerp van decreet goedgekeurd waarin de minimumsubsidie voor de bewegingen op 111.500 euro werd vastgelegd. Dat staat letterlijk in de decreettekst. Natuurlijk is er een

artikel 46 van het decreet van 4 april 2003 dat de minister toelaat bedragen aan te passen, gelet op de levensduurte. Dat artikel slaat echter niet op de bedragen van artikel 18 met betrekking tot de bewegingen. Er is een rechtstreekse relatie met het begrip ‘levensduurte’: is het leven dan zoveel goedkoper geworden? Mocht dat artikel al gelden, dan nog klopt het argument niet.

De *minister* twijfelt er niet aan dat het juridisch wel degelijk mogelijk is om de benedengrens van subsidie-enveloppe van bewegingen te verminderen. De minister wijst erop dat ze zich daarvoor heeft gebaseerd op artikelen 18 en 46 van het decreet van 4 april 2003 en op artikel 17 voor de nieuwe en artikel 18 voor de eerder gesubsidieerde bewegingen. Er is ook het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2008. Alles is wettelijk in orde, aldus de minister.

De heer *Bart Caron* kondigt aan dat te zullen bestrijden, in de commissie en de plenaire vergadering. Dat is een principiële kwestie en waarschijnlijk juridisch niet correct. Het minimum van 111.500 euro is nodig om aan die bewegingen een minimale leefbaarheid toe te kennen en een minimum aan professionaliteit toe te laten, zodat die beweging mede-werkers heeft en werkbaar is. Die ondergrens zomaar arbitrair veranderen, op basis van een foutieve lezing van het decreet én een verkeerd argument, stuut hem tegen de borst.

De *minister* stelt dat de minimumgrens werd aangepast omdat – door de budgettaire beperkingen en het gebrek aan bijkomende middelen – er een wanverhouding is gekomen tussen de grote en kleine bewegingen. Men moest dan bekijken of men alles op hetzelfde niveau zou brengen. Dat is een moeilijke oefening die men heeft gemaakt en die men juridisch heeft gecheckt. De ondergrens werd aangepast om het verschil tussen de grote en kleine bewegingen in rekening te brengen.

4.21. DAC-normalisatie

Het blijft, aldus de *minister*, de bedoeling om de DAC-normalisatie te laten plaatsvinden zoals is afgesproken met de betrokken partijen. Er is een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering opgesteld. De Inspectie van Financiën heeft daar een negatief advies over gegeven, niet inhoudelijk, maar wegens een budgettair tekort. Daarom heeft de minister 1,7 miljoen euro geïnjecteerd, mits compensatie ergens anders. Op deze wijze kon de DAC-normalisatie toch plaatsvinden. Het dossier ligt nu voor bij de minister van Begroting.

De heer *Bart Caron* noteert dat de minister de afspraken met betrekking tot de DAC’ers zal naleven. Hij wijst er echter op dat hij had gevraagd hoe het staat met de lange termijn. Het gaat over banen en over de toekomst van mensen. Werden er binnen de regering afspraken gemaakt over die DAC’ers voor de middellange termijn?

De *minister* stelt dat er met betrekking tot het traject van de DAC’s een ontwerpbesluit is van de Vlaamse Regering waarin alles heel duidelijk is voorzien. In 2011 wordt het trekingsrecht vastgesteld. In 2012 volgt de eerste fase en daarna de verdere fasering voor de volledige uitvoering van de normalisatie van de DAC’s.

4.22. Het Erfgoeddecreet

De *minister* is zich ervan bewust dat de erfgoedconvenanten een groot succes zijn. Dat is bijzonder positief. Zo’n convenant is ook een heel goed instrument, met veel aandacht voor het erfgoed en dat het lokale draagvlak daarvoor groter maakt. Het is ook een sys-

teem dat een voortdurende groei inhoudt: er kunnen telkens opnieuw nieuwe convenanten worden afgesloten met nieuwe besturen en samenwerkingsverbanden. Afhankelijk van het aantal inwoners kunnen daar subsidies voor worden verkregen. Het gaat over een bedrag van minimaal 100.000 euro en maximaal 300.000 euro. De voorwaarde is dat er sprake moet zijn van een waardevol cultureel erfgoed in de regio. De kritische massa moet dus groot genoeg zijn. Kleinschalige, heel lokale initiatieven kunnen daar niet mee worden ondersteund. In tegenstelling tot het decreet Lokaal Cultuurbeleid is het ook nooit de bedoeling geweest dat dit gebiedsdekkend zou worden gemaakt. De minister is er zich echter van bewust dat er nog heel wat witte vlekken zijn en dat er regio's staan te trappelen om zich in te schakelen in dit decreet.

Tot nu is het de overheid altijd gelukt om de aanvragen die een positief advies hadden gekregen van de beoordelingscommissie, ook te honoreren. Dat was niet altijd even evident. Het spreekt vanzelf dat dit dan elders moest worden gecompenseerd: dat zijn immers geen nieuwe middelen. In 2011 start het convenant met het Pajottenland. De minister verwacht eind dit jaar heel wat nieuwe aanvragen. Momenteel is het nog onduidelijk of er ook in 2012 middelen zullen zijn voor die convenanten en om die groei aan te houden.

De minister stelt dat er ook moet worden nagedacht over de toekomst. Ze ziet deze subsidie als een impulssubsidie. Ze zal die subsidie niet stopzetten, maar dit is een traject waarbij de erfgoedwerking leven wordt ingeblazen. Het zal de bedoeling zijn dat na een termijn af te bouwen en de lokale besturen daarin wat meer te laten participeren. Die oefening zal worden gemaakt. De minister denkt trouwens dat ook in het groenboek Interne Staats-hervorming een aanzet wordt gegeven om dat in die zin te herdenken. De vraag rijst dus of een en ander na zes jaar niet voldoende verankerd moet zijn om een eigen inbreng te kunnen doen. De overheid zal die oefening niet alleen maken. Ze zal dat samen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) en met de lokale besturen doen.

Dan zijn er de erfgoedfora, zoals het STAM in Gent en het MAS in Antwerpen. Die zijn dus ook interessant voor grote steden. STAM is een succesverhaal, ook omdat dit lokaal werd gedragen.

De minister is zich ervan bewust dat er nog heel wat noden zijn wat de depotwerking betreft. Vandaag hebben de provincies een regierol ter zake. Voor de zomer heeft de minister met de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) rond de tafel gezeten om een eerste stand van zaken op te stellen. Er is heel veel werk aan de winkel. Ook daar moet men creatief zijn en andere mogelijkheden zoeken. Niet alles hoeft van de overheid te komen. Er moet publiek-private samenwerking mogelijk zijn.

De minister verwijst naar een eigen voorbeeld van de Vlaamse Gemeenschap, namelijk de collectie Ghysels. In samenwerking met de Katoennatie heeft men de orgels kunnen onderbrengen in hun depots. Dat was de meest efficiënte en voordelige oplossing. Er wordt een plan van aanpak opgemaakt. Het komt erop aan te komen tot een betere afstemming. Het nieuwe FoCI-reglement (Fonds Culturele Infrastructuur) zal die erfgoeddepots als een van de prioriteiten aanduiden.

Op het vlak van digitalisering werd onlangs het project CEST (Cultureel ErfgoedStandaarden Toolbox) voorgesteld. Het onderzoek is afgerond. Het ging om een haalbaarheidsstudie om over te gaan naar generieke standaarden. Dat zal nu worden vrijgegeven en er zal over worden gecommuniceerd met de sector. Het moet de bedoeling zijn dat als de overheid subsidies geeft, de generieke standaarden ook gehanteerd worden, zodat de uitwisselbaarheid mogelijk is.

De heer *Lieven Dehandschutter* stelt vast dat met de erfgoedcel Pajottenland, in 2011 slechts één erkenning in het vooruitzicht wordt gesteld. Voor 2012 is er nog geen enkele duidelijkheid. Hij onthoudt dat de steden en gemeenten in de toekomst in elk werkgebied meer financieel zullen worden geresponsabiliseerd.

4.23. Schrapping van het kunstaankoopbudget

De *minister* bevestigt dat het kunstaankopenbudget inderdaad wordt geschrapt voor het jaar 2011, en dat is tijdelijk. Het gaat om het budget van de Vlaamse Gemeenschap dat sinds een paar jaren integraal werd toegewezen aan het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen (M HKA). Er is de afgelopen jaren heel wat hedendaags internationaal werk aangekocht met dat budget, zoals bijvoorbeeld de Chinese collectie die vorig jaar werd verworven. In tijden van budgettaire krapte moeten echter keuzes worden gemaakt.

De heer *Lieven Dehandschutter* hoopt dat voor de aankoop van kunstwerken niet recurrent wordt bespaard, maar enkel in 2011.

De heer *Jean-Jacques De Gucht* looft de aankoop van de Chinese hedendaagse kunst van het M HKA, maar dat is geen voldoende reden om het budget voor een jaar te bevriezen. Voor de aankoop van hedendaagse kunst moet erg kort op de bal worden gespeeld, anders betaalt men jaren later het veelvoud voor hetzelfde kunstwerk. De bevriezing van de middelen is alleen daarom al een vergissing.

De *minister* antwoordt dat achter de inderdaad tijdelijke bevriezing van het aankoopbudget van het M HKA geen inhoudelijke motivatie moet worden gezocht. Wie zoekt naar extra middelen, moet creatief zijn. Zij beseft dat dit voor het M HKA essentieel is, maar er zijn nog essentiële zaken waar zij moet aan raken.

4.24. Sint-Niklaas- en Sint-Maartenerfgoed

Minister *Joke Schauvliege* deelt mee dat inzake immaterieel erfgoed het Sinterklaas- en Sint-Maartengebruik al op de inventaris van Vlaanderen staan. Dat is gebeurd onder andere onder impuls van de Erfgoedcel Waasland. De minister heeft daarover al contact gehad met haar Nederlandse collega, vóór de verkiezingen in Nederland. Het plan bestond voor een snelle ondertekening, maar de verkiezingen hebben dit vertraagd.

De heer *Lieven Dehandschutter* dankt de minister voor de aanvraag bij de Unesco tot erkenning van de Sinterklaas- en Sint-Maartensgebruiken in Vlaanderen en heel West-Europa en kijkt hij uit naar de contacten tussen de minister en haar Nederlandse ambts-genoot.

4.25. De Week van de Smaak

De *minister* heeft beslist om de Week van de Smaak, die vijf jaar bestaat, volgend jaar niet te laten doorgaan. Zij wil dat jaar gebruiken om het initiatief te verdiepen, verduurzamen en minder verbreden. De Week van de Smaak is een succesverhaal waar ze achter staat, maar het is een heel intensieve onderneming die enorm veel organisatie vraagt. Bovendien ontstaat er wat vermoeidheid als dat jaarlijks wordt georganiseerd: men kan niet telkens opnieuw nieuwe dingen uitvinden. Er wordt ook niet samengewerkt met Horeca Vlaanderen, Toerisme Vlaanderen en de landbouwsector. Er kan ook meer worden ingezet op de Vlaamse streekproducten. Dat kan tot een versterking leiden van het concept. Men moet

op het terrein een jaar krijgen om dat uit te werken en om te onderzoeken hoe dat in de praktijk kan worden gerealiseerd.

De heer *Bart Caron* wijst op de uitspraak van de minister dat ze liever bespaart aan de bron bij de Lotto, dan dat er sectoraal moet worden bespaard. Het eerste slachtoffer is de Week van de Smaak dat met Lottogeld werd gesubsidieerd. Die schijf wordt dus gewoon weggenomen. De minister wil zoeken naar duurzame samenwerking en alternatieven maar wat houdt dit in? Het initiatief bestaat al vijf jaar, is erg succesvol en vormt een interessante verbreding van het cultuurbegrip. Het zou jammer zijn als de kruisbestuiving van actuele cultuur, volkskunst en culinaire cultuur voor een breed publiek verloren zou gaan. Er was vorig jaar een buitengewoon succesvolle editie met Turkije als gastland.

De Week van de Smaak wordt zeker niet afgeschaft, aldus de *minister*. Er wordt in een budget voorzien binnen het Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed (FARO) om het nieuwe concept uit te werken. Het klopt inderdaad dat daardoor volgend jaar wat wordt bespaard. De Week van de Smaak neemt een enorme hap uit het budget. Men kan daarbij de vraag stellen of het een taak is van de overheid om gratis proevertjes aan te bieden op een moment waarop elders zwaar moet worden bespaard. Dat kan enkel als de boodschap erg duidelijk is en het initiatief goed wordt gekaderd. Er komt zeker een zesde editie van de Week van de Smaak. Het totaal budget van ongeveer 450.000 euro voor één week is echter veel.

De heer *Philippe De Coene* betreurt dat een recente verklaring van de minister de bespreking van deze beleidsbrief doorkruiste, want oorspronkelijk was de Week van de Smaak geen thema in de begrotingsbesprekingen. Misschien moet er in de commissie eens fundamenteeler van gedachten worden gewisseld over wat de toekomst van de Week van de Smaak kan zijn.

4.26. De Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde

De *minister* verduidelijkt dat de KANTL een instelling is van de Vlaamse Gemeenschap die deels werkt met ambtenaren van die Vlaamse Gemeenschap. De middelen zijn berekend volgens de codering van de basisallocatie in de begroting. Los daarvan bekijkt de minister op dit moment wat de plaats is van KANTL binnen een geïntegreerd letterenbeleid.

Het agentschap Kunsten en Erfgoed maakt tegen begin 2011 een analyse van de werking, maar ook van het personeelsstatuut van KANTL dat destijds werd opgericht als een wetenschappelijke instelling. Het Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (CTB) staat in voor studie van taalkunde, elektronische edities van oudere teksten, edities over de Nederlandse literatuur enzovoort. Het werkt ook samen met het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO). Daarnaast is er vrij recent een culturele werking met ruim honderd publieksmanifestaties op jaarbasis. Dat gaat over literaire, culturele en soms muzikale activiteiten, samen met andere culturele partners. De minister ziet een mogelijke functie binnen het geïntegreerd letterenbeleid.

De heer *Bart Caron* stelt dat hij enkel heeft gesuggereerd dat er over de KANTL mag worden nagedacht. In de buitenwereld weet haast niemand waar deze instelling voor staat. Het zou goed zijn dat de werking van de KANTL en het Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie in te bedden in het algemene letteren- en erfgoedbeleid in Vlaanderen, precies om hun relevantie te verhogen. De inhoudelijke werking is immers zinvol maar moet gekoppeld worden aan de rest van het erfgoed- en letterenbeleid.

4.27. Het Joods museum voor Deportatie en Verzet – Kazerne Dossin

De *minister* deelt de stand van zaken mee van het Joods Museum van Deportatie en Verzet (JMDV) in de Dossinkazerne te Mechelen. De eerstesteenlegging is gebeurd. Het dossier wordt tot nu toe opgevolgd door de minister-president, die via de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR) de nodige bouwbudgetten ter beschikking heeft gesteld. Die beslissing was al genomen door de vorige Vlaamse regering. Binnen de begroting van minister Schauvliege is er een ad nominatimsubsidie voor de museumwerking zelf. Het JMDV dat de voorbereiding van het museum op zich neemt, zal opgaan in de vzw Kazerne Dossin. In juli 2012 moet het nieuwe museum opengaan.

4.28. De erkenning van landelijk expertisecentrum voor cultureel erfgoed

De *minister* deelt mee dat er voor de expertisecentra zes aanvragen zijn ingediend. De Beoordelingscommissie Landelijke Cultureel-erfgoedorganisaties Volkscultuur en Landelijke Expertisecentra voor Cultureel Erfgoed en het agentschap Kunsten en Erfgoed adviseerden haar om aan twee organisaties een subsidie toe te kennen als landelijk expertisecentrum voor cultureel erfgoed, namelijk de vzw David en de vzw Variaties. De beoordelingscommissie hield geen rekening met de budgettaire beperkingen. De minister adviseerde de Vlaamse Regering daarom om ook aan vzw Variaties en vzw David geen subsidie toe te kennen. De minister stelt voor de commissieleden een lijst ter beschikking met de beoordelingen.

4.29. Evaluatie van het Topstukkendecreet en het Idemniteitsdecreet

Minister *Joke Schauvliege* wijst erop dat zowel het Topstukkendecreet als het Indemniteitsdecreet vermeld staan in de beleidsbrief, wat wil zeggen dat daar in 2011 aan zal worden voort gewerkt. De minister vindt het niet relevant om in de beleidsbrief tot in detail de timing van dergelijke zaken op te nemen, want men is beperkt in het aantal pagina's. Voor het Indemniteitsdecreet is de minister ook afhankelijk van de minister van Begroting en van de onderhandelingen met de verzekeringssector. Voor het Indemniteitsdecreet is wel al een werkgroep opgericht. Die zal een gemengd systeem voorstellen waarbij het eerste risico wordt gedragen door een verzekeraar en het resterende risico door een overheidswaARBorg. Het gaat om 20 à 30 percent privésector en 80 à 70 percent overheid.

Voor het Topstukkendecreet wordt volgend jaar een werkgroep opgericht die de sterktes en de zwaktes in kaart zal brengen en de effecten van de recente ratificatie door België van de UNESCO '70 Conventie op het Topstukkendecreet.

4.30. FoCI-reglement

De *minister* deelt mee dat het nieuwe FoCI-reglement in opmaak is. Er zullen nieuwe accenten worden gelegd. De minister beschouwt 2011 als een overgangsjaar. Het nieuwe reglement zal ten volle operationeel zijn vanaf 2012. In 2011 zullen de lopende projecten verder worden afgewerkt.

4.31. Groenprojecten

De groenprojecten worden gefinancierd door het Agentschap voor Natuur en Bos. Er is op de begroting 2010 in 700.000 euro voorzien. Binnenkort zal de *minister* beslissen over

de aanvragen. Er is een sterke samenwerking met het agentschap Kunsten en Erfgoed. Men kan enkel subsidies krijgen als beide beoordelingscommissies een positief advies hebben gegeven. In 2010 zijn er vijf projecten ingediend. Er is ook overleg gepleegd over hoe een en ander volgend jaar kan worden aangepakt.

4.32. Nieuwe formule voor het uitreiken van de cultuurprijzen

De *minister* wil voor de cultuurprijzen een nieuwe weg inslaan. Men zal niet meer met één groot evenement werken, maar met sectorevenementen waarop de prijzen worden toegerekend. De prijs algemene cultuurverdienste zal worden uitgereikt op het moment dat het Cultuurforum samenkomt. Er komt een prijs voor het sociaal-cultureel werk, voor de amateurkunsten en het lokaal cultuurbeleid.

De heer *Lieven Dehandschutter* dankt de minister voor de duidelijkheid die ze heeft gegeven. De formule was inderdaad aan verandering toe.

4.33. Tax shelter

Minister *Joke Schauvliege* verduidelijkt dat de taxshelterregeling een federale materie is. Zij hoopt dat er snel een federale regering zal zijn om het overleg terug op te starten.

De heer *Jean-Jacques De Gucht* weet dat de tax shelter een federale materie is, maar onderstreept toch het belang ervan voor de verschillende takken van de cultuur. Het is dus belangrijk om binnen de Vlaamse beleidsdomeinen na te gaan waar een verdere uitbouw van die alternatieve financiering mogelijk is. Hij vraagt de minister om een gemengde werkgroep te organiseren om een regeling uit te werken. Daarvoor kan ze nu al contact opnemen met de Waalse minister en later met de bevoegde federale minister.

4.34. Lokaal Cultuurbeleid

De *minister* verwijst naar de vragen over het lokaal cultuurbeleid en het onderzoek naar de effecten van de cultuurbeleidsplannen. De minister heeft de resultaten pas vorige week gekregen en nog niet bestudeerd. Men vroeg ook of er al dan niet bespaard werd op lokaal cultuurbeleid.

De minister stelt dat de cijfers van het lokaal cultuurbeleid gelijk zijn gebleven. Er zijn geen bijkomende middelen, hoewel er ook in een groeipad is voorzien. Normaal zou er 1,6 miljoen euro nodig zijn voor het groeipad. De uitbreiding moet dus worden gecompenseerd door de bestaande middelen. Iedereen zal dus wel iets minder krijgen doordat er meer gemeenten gesubsidieerd zullen worden en de middelen hetzelfde gebleven zijn.

Het moet worden toegejuicht dat er nieuwe besturen meedoen. De stelling dat ze niet op lokaal cultuurbeleid, maar wel op andere domeinen bespaart, gaat volgens de minister niet helemaal op. Binnen de Vlaamse Regering is afgesproken om de middelen voor die lokale besturen zo weinig mogelijk aan te tasten. Doorslaggevend was bovendien dat via het lokaal cultuurbeleid heel wat subsidies worden gegeven, bijvoorbeeld aan het sociaal-cultureel werk. De gemeenten amputeren en daar bijkomend besparen, betekent dat ook aan die subsidies zou worden geraakt.

Er waren vragen over de bibliotheeksector en hoe bibliotheken zullen worden ingezet met betrekking tot de digitale kloof. Die bibliotheken zijn inderdaad heel belangrijk in het

lokaal cultuurbeleid, zo stelt de minister. Ook de lokale besturen moeten ter zake hun verantwoordelijkheid nemen. In 2011 zal, in samenspraak met de sectoren, een visienota worden opgesteld over de toekomst van die openbare bibliotheken. De minister wil daar niet op vooruitlopen maar vertrekt evenmin van een wit blad.

Er is heel wat denkwerk verricht, onder meer op het Europees congres over e-inclusie onder de titel 'Naar een digitaal Europa met openbare bibliotheken', dat op 20 en 21 september 2010 plaatsvond in het Vlaams Parlement. Op het congres waren er meer dan 200 deelnemers uit 27 landen, die samen hebben nagedacht over de toekomst van de openbare bibliotheken in Europa. Zij zien de bibliothecaris niet langer als iemand met een analoge rol, maar als iemand die een digitale rol speelt, iemand die de gids in de internetwereld zal zijn, en niet langer de collectioneur. Ze stellen ook voor dat de openbare bibliotheken meer zouden communiceren over de meerwaarde die ze hebben. Het volledige rapport van die studiedag is te raadplegen op de website van het departement www.cjsm.vlaanderen.be/voorzitterschap/evenementen. De conferentie stond ook in het teken van het Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting, en natuurlijk ook van de Digitale Agenda voor Europa. Tijdens het congres werden ook de internationale Jodi Awards voor de meest toegankelijke website uitgereikt.

De minister verwijst ook naar Bibnet, dat heel wat initiatieven neemt voor de uitbouw van de digitale bibliotheek. Door die digitalisering zullen de lokale bibliotheekmedewerkers minder taken hebben en dus ook meer tijd hebben om andere dingen te doen, zoals bezoekers meer ondersteunen. Ze moeten immers niet meer alles manueel inscannen.

De heer *Bart Caron* noteert dat er 1,6 miljoen euro extra nodig is voor het groeipad van het lokaal cultuurbeleid. Die middelen zijn er niet waardoor de meerkost van de intredende gemeentebesturen wordt omgeslagen op het geheel. De heer Caron vraagt wanneer de minister de gemeentebesturen op de hoogte zal brengen van de enveloppe die ze zullen krijgen, want de meeste gemeentebesturen zitten al in een relatieve finaliseringsfase voor hun eigen gemeentebegroting. De weerslag op het lokale sociaal-culturele leven en het culturele leven in de breedste betekenis van het woord moet door hen zo goed mogelijk worden ondervangen.

De heer Caron informeert ook of het bedrag van 1,6 miljoen euro betrekking heeft op de post cultuurbeleidscoördinatoren of op het geheel. Voor de gemeentekas maakt dat op zich niet zoveel uit maar de vraag is: waar wordt het op verrekend?

De heer *Paul Delva* gelooft dat de overbrugging van de digitale kloof een grote uitdaging wordt voor onze bibliotheken, vooral voor de kleine. Hij wacht nieuwsgierig op de visienota van de minister ter zake en vervolgens een debat daarover in het parlement. Bibnet is uiteraard een bijzonder geschikte partner om mee samen te werken.

De heer *Lieven Dehandschutter* dankt de minister voor haar uitgebreide en gedetailleerde antwoorden. Wanneer zullen de gemeenten duidelijkheid hebben in verband met de middelen die zij in 2011 mogen verwachten?

De *minister* deelt mee dat de gemeenten begin 2011 zal worden meegedeeld welke subsidie zij krijgen. De nieuwe aanvragen moeten nog in kaart worden gebracht.

4.35. Het groenboek Interne Staatshervorming en de gevolgen voor Cultuur

De *minister* is ervan overtuigd dat het groenboek opportuniteiten biedt. Het is echter geen gemakkelijke oefening en het moet bovendien snel gaan. Het groenboek bevat een lijst

met voorstellen van de Vlaamse Regering, die ook werd voorgelegd aan de twee andere bestuursniveaus. Het is de bedoeling om de lijst in partnerschappen te bespreken en om in overleg te gaan met de verschillende sectoren.

Vanuit het kabinet Cultuur werd al heel wat overlegd met steunpunten en belangenbehartigers. De effecten werden door de administratie in kaart gebracht. Cultuur is binnen de persoonsgebonden materie ook de sector waarin de provincies het meest investeren. Het gaat om 104 miljoen euro directe kosten. Daar is heel veel versnipperd beleid waarin niet altijd een lijn te trekken is. Er zijn op provinciaal niveau grote verschillen. Er zijn heel wat verschuivingen mogelijk, wat ook een kans biedt om een en ander te herdenken.

De minister benadrukt dat de provincies voor Cultuur een meerwaarde kunnen bieden en dat ze dat ook in de toekomst voor een aantal deelthema's van Cultuur zullen blijven doen. Uiteraard wordt een en ander goed opgevolgd en besproken. In het cultureelerfgoedbeleid wordt bijvoorbeeld door middel van protocols met alle bestuursniveaus goed samengewerkt. Dat is de manier waarop het groenboek ook in Cultuur tot een goed einde kan worden gebracht.

4.36. Beheers- en beleidsyclus op de planlastvermindering

De *minister* weet dat inzake planlastvermindering de vrees leeft dat Cultuur geen volwaardige plaats meer zou krijgen op het lokale niveau. Zowel het recente goedgekeurde besluit op de beheerscyclus van de lokale besturen als het ontwerp van decreet op de planlastvermindering, dat nu op tafel ligt, zullen een grote impact hebben op hoe er wordt omgegaan met de lokale besturen. Minister Schauvliege stelt dat besturen meer zelf zullen kiezen welke middelen zij inzetten en op welke manier zij een welbepaald doel moeten zien te bereiken. Zij zal geen verplichting meer mogen opleggen met betrekking tot hoeveel personen van welk niveau bijvoorbeeld een cultuurcentrum of een bibliotheek zal moeten hebben. Er zal op een volwassen manier met de lokale besturen overlegd moeten worden.

De minister is er echter van overtuigd dat lokale besturen zullen blijven inzetten op Cultuur. Zij zullen daarvoor vanuit Vlaanderen extra middelen blijven krijgen. Het is de bedoeling om de sectorale subsidies te behouden. Er zal moeten worden aangegeven welke effecten de Vlaamse overheid graag bereikt ziet. De lokale besturen zullen zelf moeten bepalen hoe die effecten moeten worden bereikt. Dat vergt een andere manier van denken, zowel van de lokale besturen als van de administratie. Het zal erop aankomen om ervoor te zorgen dat binnen het integrale beleidsplan de Cultuurraad voldoende inspraak zal hebben.

De minister vertrouwt erop dat er voldoende garanties zijn ingebouwd, zodat cultuur niet verdrinkt in dat integrale plan. Op deze manier hoeft men zich geen zorgen te maken dat cultuur zal ondersneeuwen of vergeten worden.

4.37. Internationale beleidskredieten

De heer *Bart Caron* stelt vast dat de besparingen in 2011 voor het internationale cultuurbeleid relatief bescheiden zijn. Dat is mogelijk gezichtsbedrog want wat concreet is ingeschreven op het krediet voor internationale samenwerking, komt slechts overeen met 30 percent van het initiële bedrag. Hoe zal de minister het internationale cultuurbeleid realiseren? Werden er middelen gereserveerd op andere begrotingsposten van internationale orde?

Minister *Joke Schauvliege* geeft een overzicht met de basisallocaties in het kader van de internationale kredieten en de internationale en de interregionale culturele samenwerking. In de begrotingscontrole 2010 was daarvoor in 1,25 miljoen euro voorzien, in 2011 wordt dat 980.000 euro. Voor de internationale ondersteuning van pop en rock is dat in 2011 130.000 euro in plaats van 145.000 euro. Voor de internationale en interregionale culturele samenwerking is dat 1.090.000 euro in plaats van 1.277.000 euro. Voor diverse internationale initiatieven in het kader van het Kunstendecreet blijft het 377.000 euro, dus evenveel als in 2010.

De minister vindt het belangrijk te beklemtonen dat heel wat van die middelen verspreid zijn. Ze zijn bijvoorbeeld teruggebracht naar het Vlaams Fonds voor de Letteren. Zo krijgen die middelen de plaats die ze verdienen. Het zijn niet allemaal brute besparingen, er zijn ook heel wat herverdelingen en verschuivingen naar andere basisallocaties. Zo zijn ook de Lottomiddelen voor een deel verschoven. Daarmee worden ook heel wat internationale initiatieven gefinancierd.

4.38. Verschillen in de besparingen op sommige basisallocaties

De *minister* bevestigt dat er wel degelijk een lijn is in haar beslissingen om op de ene basisallocatie meer te besparen dan op de andere. De berekening van de 2 percent en de 5 percent besparingen is gebeurd op de bedragen van 2009. Doordat die bedragen altijd als basis werden genomen, lijken er soms hele rare effecten en verschuivingen te zijn, de ene keer ten gevolge van een indexering, de andere keer niet.

De percentages werden echter niet uit de losse pols toegepast. Er zit wel degelijk een lijn in. In de toelichting bij de begroting zelf werd ook aangeduid op welke basisallocaties wat moet worden toegepast. De minister herhaalt dat de vergelijking moet worden gemaakt met de bedragen van 2009, niet met die van 2010, wat voor een aantal basisallocaties voordelig en voor een aantal andere nadelig uitkomt.

De minister stelt nogmaals dat het belangrijk is dat de middelen van de gemeenten ook worden aangewend voor het lokaal cultuurbeleid en dat ze ook het verenigingsleven ten goede kunnen komen. Ze herhaalt ook dat er nieuwe gemeenten bij zullen komen waardoor de middelen, per gemeente zullen dalen.

De middelen voor de KANTL werden aangepast wegens de wijziging van de index. Voor de besparing op de VIA-middelen werd de lineaire besparing toegepast.

In verband met de opdeling van de apparaatskredieten in het beleidsdomein CJSM verduidelijkt de minister dat er voor het departement 9.299.000 euro werd voorzien, voor het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk 4,93 miljoen euro, voor het Agentschap Kunsten en Erfgoed 7,243 miljoen euro en voor de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België (KMSK) 3,192 miljoen euro. Het totaal van het programma HA bedroeg hiermee 24,677 euro.

Voor het bedrag van 9.299 miljoen euro voor het departement CJSM kan moeilijk bepaald worden hoeveel precies ging naar Cultuur, Jeugd, Sport of Media. Dit zijn immers middelen voor het departement in zijn geheel waarbij niet alle ambtenaren en middelen aan een specifiek beleidsdomein zijn toe te wijzen.

4.39. Vergelijking van de besparingen op cultuur met andere landen

De heer *Bart Caron* stelt vast vast dat de Franse Gemeenschap de middelen voor cultuur in crisistijden nog liet stijgen.

De *minister* antwoordt met de vaststelling dat er binnen Europa heel grote verschillen zijn. In het Verenigd Koninkrijk is er een daling met 30 percent voor cultuur, net als in Nederland. In andere landen is dat niet het geval.

In Vlaanderen werd ervoor geopteerd dat cultuur de lijn van de andere bevoegdheden volgt. De Waalse overheid bespaart niet zo veel als Vlaanderen, maar Vlaanderen heeft beslist om in 2011 een begroting in evenwicht te hebben en dat is op lange termijn de verstandigste manier is om de toekomst veilig te stellen. Dat zal op termijn ook voor cultuur een betere return opleveren.

4.40. Basisallocatie HC030 – Lottomiddelen en het variabele gedeelte van de lottomiddelen

De *minister* bevestigt dat bij de te verdelen Lottomiddelen – althans bij de begrotingsopmaak 2011 – onmiddellijk 100 percent van het vaste gedeelte wordt toegekend. In 2010 was dat 80 percent van het vaste gedeelte en werd voor de resterende 20 percent later een herverdeling voorgesteld.

Belangrijk is dat in 2011 onmiddellijk 100 percent wordt vrijgegeven en dat er naast het vaste deel ook een variabel deel is. Het klopt dat daarop wordt bespaard, maar de minister doet dat liever op die manier dan via een besparing op de sector, met daarna een compensatie via de Lottomiddelen. Het is een begrotingstechnische keuze, maar die is perfect verdedigbaar.

4.41. Verdeling van de budgetten van het Participatiedecreet

Op het Participatiedecreet werden lineaire besparingen doorgevoerd en toegepast. Daarnaast is het evident dat er ook overdrachten zijn naar andere beleidsdomeinen. De *minister* verwijst naar haar toelichting over de verdeling van de middelen over Sport, Jeugd en Cultuur. Ook daarbij werd de lineaire besparing aangehouden.

De minister geeft een overzicht van de geraamde bedragen die nodig zijn voor de verschillende begunstigden van het Participatiedecreet. Het totale krediet bedraagt 3.981.000 euro (inclusief. 25.461 euro VIA), maar dat is niet voldoende om alles uit te voeren. Daarom moet ook gebruik wordt gemaakt van de kredieten HD 127, uitvoering van artikel 62 bis financieringswet voor het participatiebeleid. Voor verenigingen met specifieke opdracht met betrekking tot het verenigingsleven wordt een bedrag voorzien van 300.000 euro. Voor de vereniging ter bevordering van de culturele en sportieve participatie van gedetineerden (de Rode Antraciet) wordt een bedrag voorzien van 1.100.000 euro. Voor participatieprojecten kansengroepen is dat 697.501 euro, voor meerjarige participatieprojecten kansengroepen 302.498 euro, voor hobbyverenigingen 41.500 euro, voor projecten leesbevordering 170.000 euro, voor culturele manifestaties 300.000 euro en voor praktijkgerichte laagdrempelige educatie 1.419.030 euro.

4.42. Steunpunten

De *minister* benadrukt dat bij de steunpunten wordt bespaard op de zogenaamde bovenbouw van de respectieve sectoren. De minister ziet de steunpunten als echte partners van de overheid. Dat onderscheidt zich duidelijk van de sectorale belangenbehartigers. De zin: “Ook de werking van de kunsten- en erfgoedsteunpunten wordt mee bekeken” op pagina 28 van de beleidsbrief, moet worden begrepen als een verduidelijking, om aan te geven dat het niet alleen gaat om de steunpunten uit het hoofdstuk Sociaal-Cultureel Werk, maar om alle steunpunten.

De heer *Bart Caron* wil niet discussiëren over het geslacht der engelen. Natuurlijk zijn ze een partner van de overheid en zijn ze iets anders dan een belangenbehartiger, maar ze zijn ook niet de overheid. Er is de overheid, er is de sector en er is het steunpunt dat wordt gevoed door zowel de bedoelingen en de strategische doelen van de overheid als door de intrinsieke doelen van de werksoort en de sector zelf. Tegelijk probeert dat steunpunt die sector mee vooruit te krijgen. Dat is een moeilijke positie in de samenleving, maar een heel interessante.

4.43. Basisallocatie HE 205 1211 Werkingskosten Kunsten en Erfgoed

Op de vraag over het lage aanwendingspercentage van deze basisallocatie antwoordt minister *Schauvliege* dat dit louter te maken heeft met de aard van die allocatie. Het betreft de uitgaven gekoppeld aan het Fonds voor Kunsten en Erfgoed.

In de finale uitvoeringsrekening wordt in het vermelde bedrag voor 2009 niet alleen rekening gehouden met de ingediende begroting, maar ook met de saldi die in het verleden werden opgebouwd. Dat geeft aanleiding tot een zeer laag aanwendingspercentage. Het is niet de bedoeling van de minister om alle middelen in één keer ter beschikking te stellen. De middelen op deze basisallocatie worden bijvoorbeeld aangewend voor tentoonstellingen of publicaties waar er een terugverdieneffect kan zijn. Die uitgaven kennen dus geen uniform uitgavenpatroon.

II. JEUGD

1. Toelichting van de uitgavenbegroting Jeugd door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Minister *Pascal Smet* is blij dat hij erin geslaagd is de begroting jeugd te vrijwaren van zware ingrepen. De besparingen blijven beperkt tot enkele percenten die in lijn liggen van wat door de Vlaamse Regering in algemene zin werd afgesproken.

Naast deze algemene besparingsmaatregel zitten er verschuivingen op de volgende basisallocaties:

De middelen voor het EU voorzitterschap jeugd (HG130) werden teruggebracht op 0 omdat dit voorzitterschap achter de rug is.

De middelen voor de prijs jeugdvriendelijkste stad of gemeente (HG119) werden eveneens teruggebracht op 0 aangezien het hier een tweejaarlijkse prijs betreft waarvoor op de begroting 2010 middelen werden voorzien.

De middelen op HG121 – buitenspeeldag werden ook teruggebracht op 0. Een deel van

dit bedrag voor deze ondersteuning van de buitenspeeldag werd toegevoegd aan de allocatie HG120 waarmee de vzw VVJ wordt gesubsidieerd. De VVJ is al jaren partner in het project buitenspeeldag, vandaar dat het beter was hun subsidie te verhogen zodat zij rechtsreeks kunnen instaan voor de organisatie ervan.

De middelen voor de aankoop kampeermateriaal (HG129) worden verhoogd met 253.000 euro ten opzichte van de eerste begrotingscontrole 2010. Deze middelen dienen voor de aankoop van kampeermateriaal dat dan uitgeleend wordt door de DAB ULDK.

Zowel in 2009 als 2010 werden deze middelen geschrapt in het kader van de besparingen. Dit was mogelijk aangezien er in 2008 een grote aankoop gebeurde zodat de stock niet al te drastisch daalde. Voor 2011 moet er evenwel opnieuw geïnvesteerd worden in seniortenten. De weigeringsgraad van aanvragen is immers fors gestegen (+ 6 percent) en dit ten gevolge van de vele 'uitdienststellingen' van totaal versleten tentzeilen. Belangrijk te vermelden is dat op vraag van de jeugdsector lichtere en stevigere doeken werden aangekocht. Deze zijn goedkoper dan voorheen, waardoor er meer aangekocht kunnen worden. De kwaliteit blijft dus bewaard, maar de kwantiteit zal stijgen.

2. Toelichting van de beleidsbrief Jeugd door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

De minister deelt mee dat de beleidsbrief een concrete stand van zaken geeft over het Vlaamse jeugdbeleid anno 2010 en de beleidsopties voor 2011.

In de beleidsbrief wordt regelmatig verwezen naar het Vlaams Jeugdbeleidsplan. Heel wat doelstellingen van het jeugdbeleid wil de minister namelijk in samenwerking met zijn collega's in de Vlaamse Regering realiseren. Het belangrijkste instrument om werk te maken van een categoriaal jeugdbeleid is het Vlaams Jeugdbeleidsplan, waarvan de opmaak moet gerealiseerd zijn tegen eind 2010. De uitvoering ervan is het belangrijkste objectief.

De beleidsbrief 2011 volgt de structuur van de beleidsnota "Samen toekomst maken door ruimte geven aan kinderen en jongeren". Ruimte geven aan kinderen en jongeren blijft het grote uitgangspunt om kinderen en jongeren de gelegenheid te geven zich te verenigen, zich te ontwikkelen, om te leren, om zich goed te voelen, om vanuit hun leefwereld de samenleving mee vorm te geven. Het gaat over culturele ruimte, fysieke ruimte, maar doorheen dit alles ook duidelijk om beleidsruimte.

In de beleidsbrief worden per strategische doelstelling uit de beleidsnota telkens de realisaties in het afgelopen jaar besproken, gevolgd door de geplande initiatieven en de budgettaire weerslag voor het komende jaar. In de toelichting overloopt de minister de belangrijkste acties voor 2011.

2.1. Zoveel mogelijk kinderen en jongeren ruimte geven om zich te verenigen en te engageren

In 2011 wil de minister systematisch en onderzoeksmatig de kennis over het jeugdwerk uitbouwen en een betere netwerking en afstemming van het onderzoek naar kinderen en jongeren realiseren.

In 2011 start het proces op voor de opmaak van een monitor van de Vlaamse gesubsidieerde organisaties binnen het decreet jeugd- en kinderrechtenbeleid. Het resultaat van dit proces is de staat van het jeugdwerk in Vlaanderen. Ook worden opnieuw data verzameld voor het nieuwe Cijferboek lokaal jeugdbeleid. Anderzijds werd een onderzoek uitge-

schreven rond de integrale toegankelijkheid van de lokale jeugdwerkinfrastructuur en zullen de jeugdgerelateerde proeftuinen binnen het participatiedecreet geëvalueerd worden.

In 2011 wil de minister een stap verder gaan in de samenwerking en de afstemming van de diverse instellingen voor het jeugd- en kinderrechtenbeleid. De hervormde ‘bovenbouw’ zal decretaal vastgezet worden in het nieuwe decreet Vlaams Jeugd- en kinderrechtenbeleid, dat in de 2011 aan het Vlaams Parlement zal worden voorgelegd.

In het internationaal jaar van de vrijwilliger wordt de inzet van de ontelbare jonge vrijwilligers in het Vlaamse jeugdwerk gehonoreerd via subsidies, maar ook door met hen te zoeken waar de administratieve verplichtingen voor jeugdorganisaties kunnen verlaagd worden.

De minister zal blijvend impulsen geven om het jeugdwerk te vernieuwen, opdat meer kinderen en jongeren erdoor geboeid zouden geraken: via proeftuinen, de lokale prioriteit jeugdcultuur, projectsubsidies. Over het vernieuwde decreet op het Vlaams Jeugd- en kinderrechtenbeleid werd met veel mensen stevig nagedacht om de ondersteuning correcter te maken. Volgend jaar wordt het ontwerp van decreet voor bespreking voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

De minister wil de creatieve, sprankelende projecten in Vlaanderen en Brussel zichtbaar maken. Via een ‘inspired by’-label zal hij good practices op verschillende beleidsniveaus in beeld brengen. Het grootstedelijk jeugdwerk wordt bijzonder in de kijker gezet. In 2011 wil de minister een traject Jongeren en jeugdwerk in de stad oprichten, waarbij de focus in de eerste plaats ligt op een netwerk en een platform. Binnen dit traject wordt de dialoog tussen het jeugdwerk, de centrumsteden en andere relevante actoren geactiveerd en wordt een antwoord gezocht op vragen zoals ‘welke acties zijn nodig om de positie van kinderen en jongeren in de Vlaamse steden en Brussel te versterken’ en ‘wat is het toekomstperspectief van het jeugdwerk in onze Vlaamse steden en Brussel’ De JOP-monitor Brussel en de resultaten van het EU- event rond Urban Youth zal dit traject voeden. Ook wordt een link gelegd naar de verschillende ‘inspirerende’ ideeën in Antwerpen, Europese jongerenstad 2011.

Ook in 2011 na het EU voorzitterschap wordt verder ingezet op het internationaal beleidsniveau. Vlaanderen wordt aangesloten op het vlaggenschip Youth on the move in de EU-strategie 2020. De minister focust hierbij in het bijzonder op de toegankelijkheid van internationale mobiliteit voor maatschappelijk kwetsbare groepen; anderzijds wijst hij erop dat de verworven vaardigheden in het jeugdwerk een belangrijke troef zijn m.b.t. werkgelegenheid.

2.2. Kinderen en jongeren ruimte geven om competenties te ontdekken en te ontwikkelen

In 2011 moet het geïntegreerd EVC-beleid voor onderwijs, werk, cultuur, jeugd en sport duidelijk worden via een onderhandelde conceptnota. Dit beleid moet het mogelijk maken dat competenties die mensen verworven hebben, op een maximale wijze erkend en aangewend kunnen worden in om het even welke context, zij het voor toegang tot opleiding, de arbeidsmarkt of persoonlijke ontplooiing. Belangrijk is dat het effect het grootst is bij de maatschappelijk kwetsbare jongeren in onze samenleving.

De minister vraagt ook dat de jeugdsector betrokken blijft bij de uitwerking van het uitvoeringsbesluit bij het decreet betreffende de Vlaamse kwalificatiestructuur, zodat competenties ontwikkeld in non-formele vormingsprocessen er een plaats in kunnen vinden.

Anderzijds worden in 2011 de bestaande criteria voor attestering in de jeugdsector kritisch geëvalueerd en geactualiseerd of wordt zelfs een nieuw erkenningsbewijs ontwikkeld. Voor de minister is het hierbij belangrijk dat alle organisaties uit het decreet Vlaams Jeugdwerkbeleid en de lokale actoren gestimuleerd blijven om met competenties aan de slag te gaan en dus niet enkel het landelijk jeugdwerk. De nadruk ligt in de eerste plaats op het herkennen van de competenties en de minister wil in de jeugdsector bruggen inbouwen om ervoor te zorgen dat jongeren met de herkende competenties ook erkend kunnen worden voor onderwijs voor de arbeidsmarkt. Hierbij wenst de minister optimaal rekening te houden met de in het jeugdwerk en jeugdbeleid reeds ontwikkelde portfolio- en competentie-instrumenten.

2.3. Kinderen en jongeren ruimte geven om vanuit hun eigen leefwereld de samenleving mee vorm te geven

In eerste instantie wil de minister investeren in een betere kennis van de leefwereld van kinderen en jongeren, en meer expertise opdoen m.b.t. interactief bestuur en consultatietechnieken. Via het Vlaams Jeugdbeleidsplan schuift de minister van Jeugd deze doelstelling op het bord van alle collega-ministers en wil hij een jeugdparticipatienetwerk oprichten, kijken hoe ook hier goede voorbeelden kunnen worden ontsloten, jeugdwerkers en leerkrachten een participatieve basishouding kunnen bijbrengen, participatieprojecten kunnen verduurzamen.

Voor het jeugdinformatiebeleid zal het Vlaams Informatiepunt Jeugd verder worden aangestuurd om goede praktijken en nieuwe communicatiestrategieën uit te wisselen en in te zetten op het verhogen van de competenties van jeugdinformatiewerkers, in het bijzonder in functie van het beter bereiken van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.

Het jeugdwerk wordt alvast steviger betrokken bij de taalstimuleringstrajecten Nederlands, in de eerste plaats via het uitwisselen van voorbeelden die er al zijn. Anderzijds zal de minister jeugdorganisaties, en de jeugdinformatieorganisaties in het bijzonder, ertoe aanzetten om voldoende in te zetten op digitale media en nieuwe communicatievormen van kinderen en jongeren. De jeugdmediapartners en jongerenmedia-initiatieven zullen worden uitgenodigd om mee vorm te geven aan het op te richten Kenniscentrum Mediawijsheid, om de competenties van kinderen en jongeren m.b.t. gaming, digitale media, sociale netwerken en dergelijke in beeld te krijgen.

De minister blijft alert voor de directe beleidsinspraak van kinderen en jongeren. Dit moet duidelijk worden in zijn manier van werken, maar krijgt volgend jaar bijvoorbeeld concreet vorm in de terugkoppeling en communicatie over het Vlaams Jeugdbeleidsplan en het traject Jongerenpact 2020 dat de minister in het voorjaar 2011 zal lanceren.

Bij de voorbereiding van het groenboek Interne Staatshervorming, waarin ook de planlastvermindering voor lokale besturen als doelstelling wordt opgenomen, zorgde de Vlaamse Regering ervoor dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de participatiekansen van kinderen en jongeren aan het lokale beleid. Mede dankzij de minister van Jeugd zijn volgende waarborgen rond inspraak en participatie opgenomen in het groenboek Interne Staatshervorming: “Bij deze participatie is het belangrijk dat de methodiek wordt afgestemd op de doelgroepen (vb. kinderen en jongeren) en dat de bestaande lokale adviesraden worden ingeschakeld.” (p. 53-54). “Doelstelling is om, daar waar het gezamenlijk optreden relevant blijft, de bureaucratie die hiermee gepaard gaat drastisch te vereenvoudigen zonder het planmatig werken, een noodzakelijke rapportage en de inspraak en participatie van burgers en verenigingen overboord te gooien”(p. 67-68). Ook na deze geplande planlastvermindering voor de lokale besturen, zal de minister er over waken dat de directe

beleidsinspraak van kinderen en jongeren op lokaal niveau gegarandeerd blijft. Hierbij wordt onderzocht hoe alternatieve incentives kunnen worden gegeven vanop het Vlaams niveau, hoe de Vlaamse overheid met de gemeenten en provincies als partners kan samenwerken.

De minister maakt in 2011 ook een link tussen de jongerenambassadeurs, gegroeid vanuit de gestructureerde dialoog op EU-niveau, en het platform jonge werklozen. Bedoeling is dat een Platform jonge werklozen structureel een plaats krijgt.

Jint zal een divers jongerenpubliek blijvend stimuleren om zijn leefwereld te verruimen en te verrijken via internationale uitwisselingen. Tijdens de Europese Jeugdweek in mei 2011 wordt hierover domeinoverschrijdend een studiedag georganiseerd, waaraan de minister graag zijn medewerking verleent.

2.4. Kinderen en jongeren culturele ruimte geven

De samenwerking tussen veldactoren, jeugd- en cultuurdiensten en overkoepelende en praktijkondersteunende initiatieven die inzetten op jongeren en cultuur, wordt gestimuleerd. Lokale besturen zullen verder gestimuleerd en ondersteund worden rond de prioriteit Jeugdcultuur, die in 2011 het eerste jaar van uitvoering krijgt.

Anderzijds wordt verder uitvoering gegeven aan het thema cultuureducatie binnen het protocol Onderwijs-Cultuur, Jeugd, Sport en Media. In eerste instantie kijkt de minister uit naar de resultaten van de uitgebreide veldtekening die op een gemeenschappelijk onderzoeksbudget werd uitgeschreven door het departement CJSM. Samen met zijn collega bevoegd voor Cultuur zal de minister in januari 2011 de tweede Dag van de Cultuureducatie organiseren en ervoor zorgen dat de jeugdsector betrokken wordt bij de hervorming van het Deeltijds Kunstonderwijs.

De publicatie en voorstelling van de nieuwe Smakers, een lees- en kijkboek over jongeren en cultuur anno 2010, is voorzien in het voorjaar.

Het project Dharts, de interne kunst- en cultuureducatieve dienst van het Vormingscentrum Destelheide, wordt verder financieel ondersteund via de subsidiëring van de Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme. Het Fonds voor Culturele Infrastructuur zal aangesproken worden voor de noodzakelijke infrastructurele ingrepen.

2.5. Kinderen en jongeren ruimte geven voor levensbreed leren

Samen met de collega's van de Vlaamse Regering zal de minister, vanuit zijn bevoegdheden onderwijs en jeugd, een beleid ontwikkelen dat brede scholen aanmoedigt. In 2011 wordt verder gewerkt aan een coherent concept brede school, en zullen projectmiddelen vrijgemaakt worden. Een brede school is voor de minister een actief netwerk van organisaties uit verschillende sectoren die een bondgenootschap vormen voor een gemeenschappelijk doel: de brede ontwikkeling van kinderen en jongeren, op school en in de vrije tijd. Een brede school is ingebed in de buurt en in het sociaaleconomisch weefsel en werkt van daaruit nauw samen met de samenleving, het verenigingsleven, de bedrijven, de social profit en de overheidsinstellingen. Het is belangrijk dat het reeds bestaande jeugdwerk in alle dimensies ingeschakeld wordt in het Brede Schoolverhaal.

2.6. Kinderen en jongeren fysieke ruimte geven

In 2011 wordt opnieuw een Buitenspeeldag georganiseerd en tegelijk wordt werk gemaakt van een toekomstvisie op de Buitenspeeldag. Meteen wordt gekeken welke bijkomende incentives nodig zijn om buitenspelen te promoten.

De minister van Jeugd wil zich expliciet scharen achter het recht van kinderen en jongeren om te spelen. Dit is een duidelijke stellingname i.v.m. het counteren van geluidsoverlast door spelende kinderen en jongeren. Hij is ervan overtuigd dat de inrichting van steden en gemeenten een stuk kindvriendelijker kan. Hij wil dit graag openlijk aankaarten en onderzoekt de mogelijkheden tot het organiseren van een Staten-Generaal over de kindvriendelijke inrichting van de publieke ruimte.

De minister zal ook in 2011 binnen zijn bevoegdheden blijven investeren in jeugdinfrastructuur. Hij onderzoekt samen met zijn collega bevoegd voor sociale economie of een tewerkstellingsproject haalbaar is waarbij de gemeentebesturen de kans krijgen om langdurig (laaggeschoolde) werklozen in te schakelen bij het (brand)veiliger maken van jeugdlokalen.

Het Masterplan de Hoge Rielen wordt verder uitgevoerd, samen met de vraag om ook voor Destelheide een groot investeringsplan uit te werken.

De minister zal in 2011 mee blijven werken aan de uitvoering van het goedgekeurde actieplan Jeugdverblijven, blijft de erkende jeugdverblijfcentra en hostels verder ondersteunen, en zorgt voor de goedkeuring van een nieuw decreet en uitvoeringsbesluit voor de ondersteuning van de jeugdverblijven in de loop van 2011. Dit decreet is een raamdecreet en zal drie afzonderlijke luiken blijven bevatten: subsidiëring ADJ, subsidiëring van een ondersteuningsstructuur voor de jeugdverblijfcentra en de subsidiëring van een ondersteuningsstructuur voor de hostels alsook een rechtstreekse subsidiëring van jeugdverblijven en hostels. Belangrijk hierbij is dat de link met het decreet 'toerisme voor allen' behouden blijft.

Het is belangrijk dat kinderen en jongeren in groene ruimte kunnen spelen. Daarom zullen waar mogelijk stimulansen worden gegeven voor het creëren van meer stadsrandbossen en groene ruimte in de stad.

Verder wordt in 2011 werk gemaakt van een plan van aanpak m.b.t. educatie voor duurzame ontwikkeling voor de jeugdsector.

2.7. Kinderen en jongeren ruimte geven voor welbevinden

Aandacht hebben voor het welbevinden van kinderen en jongeren is niet puur een bevoegdheid van de minister van Welzijn. De minister van Jeugd zal in eerste instantie uitvoering geven aan de acties die hij uitwerkte in het doelstellingenkader voor het Gelijkekansenbeleid in Vlaanderen. Zo zal hij ervoor zorgen dat in onze jeugdonderzoeksopdrachten systematisch geslachtspecifieke gegevens worden opgevraagd, aandacht wordt besteed aan holebi's en hetero's, gender en etniciteit. Hij ondersteunt het Steunpunt Jeugd om binnen het jeugdwerk goede voorbeelden over gelijke kansen te verspreiden en vorming over diversiteit op te zetten. Zoals eerder gemeld zal hij laten onderzoeken waar er zich vooral problemen stellen m.b.t. de integrale toegankelijkheid van de jeugdwerkinfrastructuur.

In het ontwerp van Vlaams jeugdbeleidsplan zoals voorbereid voor de Vlaamse Regering worden expliciet doelstellingen geformuleerd in functie van een geïntegreerd beleid voor kinderen en jongeren die kwetsbaar zijn door problemen m.b.t. geestelijke gezondheid en problematische opvoedingssituaties. Deze doelstellingen werden voorbereid in gemengd samengestelde werkgroepen die geleid werden door vertegenwoordigers van respectievelijk het departement Onderwijs en Vorming, en het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

2.8. Naar een inclusief en integraal jeugdbeleid

De minister komt bij het sluitstuk, maar tegelijk het uitgangspunt van het hele jeugdbeleid. Met het Vlaams jeugdbeleidsplan zal de hele Vlaamse Regering stappen zetten naar een inclusief en integraal jeugdbeleid. Begin 2011 wordt het voorgesteld aan het Vlaams Parlement en start de uitvoering. De minister van Jeugd neemt de coördinatie voor zijn rekening samen met een heel aantal eigen opdrachten. Hij zorgt ook voor een activerend opvolgingssysteem om de vooruitgang vast te leggen die wordt geboekt.

De minister spreekt liever van een jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan. In het voorjaar van 2011 zal hij een voorstel doen met betrekking tot de opvolging van de VN-slotbeschouwingen over de naleving van het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind tijdens deze regeerperiode. Hij streeft hierbij naar een zo groot mogelijke verwevenheid met het jeugdbeleidsplan. Het IVRK is immers het fundament waarop het jeugdbeleidsplan steunt. Hier wordt momenteel, ook transversaal, aan gewerkt. In het licht van de volgende rapportage over de toepassing van het verdrag in 2017 wordt ook hiervoor een monitoringsysteem uitgewerkt.

De minister wil de eigen basisinstrumenten voor een integraal en inclusief jeugd- en kinderrechtenbeleid optimaliseren: Houdt de decreetgever via de JoKER effectief rekening met de effecten van de nieuwe wetgeving op kinderen en jongeren? Krijgen de aansprekpunten voor het jeugd- en kinderrechtenbeleid in de verschillende beleidsdomeinen voldoende armslag en hoe kan de dialoog met het middenveld wordt versterkt? De coördinatie van het jeugd- en kinderrechtenbeleid wordt in deze legislatuur concreter vorm gegeven.

2.9. Conclusie

Het voorbije jaar werd zeer intens gewerkt om het jeugdbeleid van de volgende jaren vorm te geven. Het nieuwe decreet op het Vlaamse Jeugd- en kinderrechtenbeleid werd voorbereid, op Europees niveau werden onder het Belgisch EU-voorzitterschap voor een aantal thema's ferme afspraken gemaakt, het ontwerp van Vlaams Jeugdbeleidsplan is klaar en wordt voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Het traject Jongerenpact 2020 staat in de steigers. Er is het voorbije jaar heel wat gepland. Het is tijd om aan de uitvoering te beginnen.

De minister organiseert de werkzaamheden steeds in nauw en veelvuldig overleg met het jeugdig middenveld. Hij zal dat blijven doen.

Het klopt dat er tegenwoordig veel meer dan vroeger aandacht besteed wordt aan kinderen en jongeren. Maar de stap naar het effectief betrekken van kinderen en jongeren, naar échte participatie, dat is een drempel die de overheid zelf nog te weinig overwint. Kwestie is expliciet tijd en beleidsruimte in te bouwen om met kinderen en jongeren in dialoog te gaan. De minister wil dit alvast proberen.

3. Algemene bespreking van de beleidsbrief en de uitgavenbegroting Jeugd

3.1. Standpunt van de heer Chokri Mahassine

De heer *Chokri Mahassine* vindt de beleidsbrief duidelijk, overzichtelijk en concreet. Hij is het ermee eens dat de vrijwilliger de rijkdom van de samenleving is. Dat moet zo blijven. De sterkte-zwakteanalyse is een goede zaak. De minister wil een inventaris maken van administratieve verplichtingen van lokale verenigingen en op basis daarvan een traject van vereenvoudiging opzetten. Heel wat administratieve last vloeit immers voort uit federale verplichtingen. Hoe zal de minister die gegevens verzamelen? Is het niet nodig dit probleem structureel aan te pakken? Misschien kan de minister daarover contact nemen met zijn collega's van de Franse en Duitstalige Gemeenschappen. Allicht hebben zij dezelfde problemen zodat ze samen bij de federale overheid kunnen aankloppen.

Het laatste woord over de interne staatshervorming is nog niet gezegd. De Vlaamse Jeugdraad heeft drie cruciale voorwaarden opgesomd: inspraak, het labellen van middelen en financiële garanties. Daarmee is rekening gehouden in het groenboek. Het lid pleit voor grondig overleg met de sector alvorens te beslissen.

Jongeren verwerven in het jeugdwerk competenties die ze meestal niet op de arbeidsmarkt kunnen valoriseren. Hoe wil de minister de werkgevers betrekken bij het beleid van de elders verworven competenties?

De minister wil meer structurele samenwerken met het deeltijds kunstonderwijs en inzetten op de brede school. Dat is lovenswaardig maar de praktische uitwerking situeert zich vooral op het lokale niveau. Het lid betwijfelt of de gemeenten, zeker de kleinere en het lokale jeugdwerk al doordrongen zijn van die ideeën. Niet alleen is het concept van de brede school niet altijd bekend, lokale gevoeligheden kunnen een cruciale rol spelen. Het is nodig om eerst een draagvlak te creëren op lokaal niveau. Hoe ziet de minister dat?

De heer Mahassine blijft zich zorgen maken over de jeugdverblijfsinfrastructuur. Er is dan wel een goedgekeurd actieplan dat vanaf 2011 wordt uitgevoerd, maar er zijn nogal wat knelpunten, vooral op gebied van de ruimtelijke ordening. Heel wat beleidsdomeinen zijn er trouwens bij betrokken. Welke garanties heeft de minister gekregen? Wat is de timing?

3.2. Standpunt van de heer Chris Janssens

De heer *Chris Janssens* vraagt of de Vlaamse Jeugdraad advies gegeven heeft over de begroting 2011 en over de beleidsbrief. Als er geen is, neemt hij aan dat het niet gevraagd is. In de begroting Jeugd is vooral lineair bespaard, voor het overige wijzigen de kredieten bijna niet. Het Rekenhof merkt op dat de ontwerpbegroting 2011 het overgedragen overschot van de vorige boekjaren voor de DAB uitleendienst kampeermateriaal voor de jeugd op 83.000 euro raamt. In hetzelfde document wordt het over te dragen overschot van 2010 op 113.000 euro geraamd. Wat is de verklaring van dat verschil?

De minister kondigt heel wat studies en onderzoeken aan zonder de concrete doelstellingen ervan te vermelden. Wat wil hij aanvangen met al dat cijfermateriaal? Wie bedoelt de minister precies met de maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren? Over hoeveel kinderen en jongeren gaat het dan? Welk percentage vormen zij van het totale aantal kinderen en jongeren?

De minister wil met minister Van den Bossche een tewerkstellingproject opzetten om langdurig werkzoekenden, vooral laaggeschoolden, in te schakelen bij het veiliger en brandveiliger maken van jeugdlokalen. Wie zal de rekening daarvan betalen? De Vlaamse

overheid, de lokale besturen of de jeugdverenigingen zelf? Welke ‘ferme’ afspraken werden op Europees niveau onder Belgisch voorzitterschap gemaakt?

Vervolgens behandelt het lid de strategische en operationele doelstellingen van de beleidsbrief. Hoeveel personeelsleden werken bij het kenniscentrum Kinderrechten? Wat zijn de taken van die vzw? Organisaties die de bovenbouw van het jeugdwerk uitmaken, hebben specifieke taken. Is het niet beter enkele organisaties te fuseren? Dat zou de verwarring en het risico op dubbel werk verminderen.

Het proefproject voor jongeren met een etnisch-cultureel diverse achtergrond leidt tot minder integratie en zelfs tot segregatie. Uit een enquête in Genk blijkt dat de meeste jongeren een kloof tussen de bevolkingsgroepen ervaren. Dat is ook voelbaar in de jeugdverenigingen. Voor Vlaams Belang moeten allochtone jongeren lid worden van de gewone jeugdverenigingen. Het oprichten van aparte jeugdverenigingen zal integratie of assimilatie tegenwerken.

Antwerpen zal de Europese jongerenstad worden in 2011. Welke acties zullen daarvoor ondernomen worden? Welke verbintenissen worden er verwacht van de stad? Wat zal de Vlaamse overheid ondernemen? Hoe kan het dat de minister nu al kan voorspellen dat de Europese raad zijn voorzitterschapsdocument op 18 november zal aanvaarden? Wat houden de conclusies precies in.

Taalstimuleringstrajecten horen meer thuis onder de beleidsbrief Onderwijs. Dat neemt niet weg dat elk initiatief om taalachterstand weg te nemen, belangrijk is. Initiatieven mogen echter niet vrijblijvend zijn via sport- en jeugdverenigingen, maar moeten onder auspiciën van het onderwijs verlopen, bijvoorbeeld een taalbadklas.

Ondanks de plannen voor planlastvermindering, zal de minister erover waken dat de directe beleidsinspraak voor kinderen en jongeren op lokaal niveau gegarandeerd blijft. Hoe kan de minister die garantie bieden nu de jeugdbeleidsplannen wegvallen?

In het kader van de proeftuin brede school hebben uiteindelijk 33 verenigingen een projectaanvraag ingediend. Slechts vier ervan zijn goedgekeurd. Waarom zijn de andere 29 niet goedgekeurd? Het lid merkt op dat begin volgend jaar drie belangrijke decreten voor Jeugd besproken zullen worden. Het actieplan Jeugdverblijven is door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 23 juli 2010. Waarom is dat nog niet aan het parlement voorgelegd?

3.3. Standpunt van de heer Jean-Jacques De Gucht

De heer *Jean-Jacques De Gucht* maakt zich zorgen over de vele onderzoeken die worden aangekondigd. Onderzoek is nodig, maar het lijkt te veel de rode draad van het beleid. Op een onderzoek moet actie volgen. Zo wordt de plan- en regeloverlast bijvoorbeeld nogmaals geïnventariseerd. Een goed overzicht is nodig, maar allicht is het mogelijk die gegevens te distilleren uit eerder onderzoek en de maatregelen daarop te baseren.

De structurele samenwerking tussen het steunpunt Jeugd en de Vlaamse Jeugdraad is positief.

2011 wordt het jaar van de vrijwilliger. Hoe zal dat geconcretiseerd worden?

Het is goed dat in het kader van de brede school de infrastructuur van de school ook buiten de schooluren en door andere verenigingen kan worden gebruikt. De samenwerking tussen scholen en verenigingen is ook positief.

Daarnaast zet de minister in op een doelgroepgerichte benadering van kansengroepen om ze meer te stimuleren tot het ontwikkelen van jeugdverenigingen. De heer De Gucht

vindt echter dat men kansengroepen niet moet stimuleren tot het ontwikkelen van eigen jeugdverenigingen. Men moet wel de jeugdverenigingen over het algemeen toegankelijker maken.

Wat verstaat de minister precies onder verduidelijking bij de uitbreiding en verdieping van de bestaande initiatieven op het vlak van cultuureducatie?

3.4. Standpunt van mevrouw Tinne Rombouts

Mevrouw *Tinne Rombouts* merkt op dat de degelijke en concrete beleidsbrief het beste laat verhoppen voor het volgende Vlaamse jeugdbeleidsplan. Zo is onder meer het respect voor de vrijwilligers in het jeugdwerk lovenswaardig. Het is ook goed dat de minister samen met de jeugdsector de administratieve regulitis wil aanpakken. Wat is de timing van het nieuwe actieplan? Die timing is immers van belang om ook het federale niveau te betrekken.

De vrij gedetailleerde bespreking van de resoluties van het Vlaams Parlement in de beleidsbrief is positief, maar minder positief is de afwezigheid van een afkortingenlijst.

Loopt de beleidsbrief niet te zeer vooruit op de hervorming van de bovenbouw? Werd al teruggekoppeld met de Jeugdraad en het steunpunt Jeugd? Wanneer zal het debat plaatsvinden over hun kernopdrachten en samenwerking, en die van de andere organisaties, die evenzeer betrokken dienen te worden.

Mevrouw Rombouts vindt dat het adviesrecht van de Vlaamse Jeugdraad niet mag beperkt blijven tot het kader van de Vlaamse regelgeving. De raad moet zich kunnen uitspreken over alles wat jongeren aanbelangt, welk niveau er ook voor bevoegd is. Ze steunt verder het streven naar meer synergie tussen de Vlaamse instellingen voor jeugd- en kinderrechtenbeleid.

De reflectiegroep over de herziening van het decreet Jeugdbeleid is al ver gevorderd. Wat is de stand van zaken en de visie van de minister?

Wat de interne staatshervorming betreft, blijft de ze vasthouden aan de geoormerkte middelen voor lokaal jeugdbeleid, zoals afgesproken in het regeerakkoord. Bij de planlastvermindering moet het proces van communicatieve planning bij de opmaak van het lokale jeugdbeleidsplan overeind blijven.

De taak van de provincies in het jeugdwerk kan niet zonder meer kan afgeschaft worden. Onder meer met betrekking tot de jongeren met een handicap moet overlegd worden met de betrokkenen op het terrein, met het oog op een haalbaar alternatief. Mevrouw Rombouts attendeert daarnaast op de subsidiëring van initiatieven waarvan de schaal te klein is voor Vlaamse en te groot voor lokale ondersteuning. Zij vraagt dat de minister optreedt als ambassadeur van de jeugdsector. Dat de hervorming winst oplevert voor het jeugdbeleid moet nog aangetoond worden. Het lid geeft de uitleendiensten als voorbeeld. Ze wil niet dat wat waardevol is aan het provinciale jeugdwerk, uitverkocht wordt.

Dat de minister de geoormerkte middelen, de Vlaamse subsidie-impulsen, participatie en inspraak verdedigt, stelt mevrouw Rombouts voorlopig gerust, maar zij blijft waakzaam tot het planlastdecreet geïmplementeerd wordt. De aparte methodiek van het lokale jeugdbeleidsplan moet overeind blijven. Het moet blijven uitgaan van overleg en van de behoeften van kinderen en jongeren. De sector moet mee het voortouw nemen.

Mevrouw Rombouts hoopt dat de minister het door de sector gewaardeerde participatieproces bij het wijzigingsdecreet Vlaams jeugdbeleidsplan doortrekt naar de toekomstige wijziging van het decreet jeugdverblijven en de eventuele aanpassingen van het lokale jeugddecreet aan de interne staatshervorming.

Jeugdcultuur is wellicht aantrekkelijker voor jongeren dan jeugdinformatie. Het lid pleit wel nauwe opvolging en goede evaluatie van het thema. Er moet met name over gewaakt worden dat de gemeenten de middelen voor deze lokale prioriteit niet gebruiken om op de kap van het jeugdbeleid hun cultuurbudget uit te breiden en bijvoorbeeld de jongerenprogrammering in hun cultuurcentrum te financieren.

Het werken met labels roept bedenkingen op. Als ze het landschap overwoekeren, verliezen ze hun waarde. Wie zal in dit geval voor de voorafgaande controle instaan en volgens welke criteria? Aangezien het uiteindelijk vooral om goede voorbeelden gaat, is deze laatste term te verkiezen boven 'inspired by'.

De titel 'Vetste gemeente van Vlaanderen' roept vragen op. Wie kreeg de eerste prijs en wat vond die gemeente van de benaming? Is die naam nog bespreekbaar? Verder kijkt de spreker uit naar de evaluatie van het participatiedecreet. Wordt zij door de drie ministers gezamenlijk of apart uitgevoerd? Het lid vraagt ook verduidelijking bij Formaat+. Zij waardeert de inspanningen om de werking met maatschappelijk kwetsbare jongeren te subsidiëren, maar pleit wel voor zorgvuldigheid gezien hun moeilijke inpasbaarheid.

De minister is gelukkig bevoegd voor zowel Jeugd als Onderwijs. Hij zal die combinatie nodig hebben om zijn ambitieuze plannen met EVC-attestering uit te werken in een conceptnota, zodat de competenties die jongeren verwerven in het jeugdwerk, maximaal renderen in hun verdere loopbaan.

Mevrouw Rombouts begrijpt dat jeugdinformatie niet te eeuwigen dage een beleidsprioriteit kon blijven, maar is toch heel bezorgd. Haar fractie onderschrijft de analyse van de minister dat het VIP sterker moet aangestuurd worden. Zij kijkt uit naar de resultaten van het onderzoek naar de vraag waarom de beschikbare informatie zo moeilijk kinderen en jongeren bereikt, pleit voor een bespreking in de commissie en samenwerking met Welzijn, en benadrukt dat het niet enkel over jongeren uit doelgroepen mag gaan. Het probleem is immers ruimer dan dat.

De minister wordt aangespoord om de ontwikkeling van een kenniscentrum Mediawijsheid door zijn collega Lieten van nabij op te volgen en er de jeugdsector bij te betrekken. Het is wel te betreuren dat de uitvoering van de aanbevelingen uit de VIWTA-studie over jongeren en gaming, 'Game on. We krijgen er niet genoeg van' en de daarmee verband houdende resolutie van het Vlaams Parlement zo lang op zich laat wachten (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1735/1*).

De spreker verwacht veel van het Jongerenpact. De minister wil het koppelen aan het Vlaamse jeugdbeleidsplan, maar zowel het bereik als de tijdshorizon van het pact zijn ruimer, net als bij ViA, Pact 2020 en Cultuurforum 2020. Daarom wordt gepleit voor een grondige aanpak, met alle actoren en op lange termijn.

Mevrouw Rombouts is heel tevreden met het protocol tussen Onderwijs en Cultuur en vraagt de tekst van zowel de overeenkomst als het actieplan. Daarnaast heeft zij veel sympathie voor het slaan van bruggen tussen Onderwijs en Jeugd. Er is heel wat werk, maar alleen daar waar de expertise in het jeugdwerk een meerwaarde kan betekenen voor onderwijs. Het lid denkt aan de methodiek van het jeugdwerk inzake relationele vorming zoals in het aanbod van KSJ-Tegenstroom en Chiro-Zinding. Dergelijke organisaties vallen vandaag vaak tussen twee stoelen en dus is een doorbraak in hun subsidieregeling wenselijk.

Taalstimulering is typisch een onderwijsaangelegenheid. Het is dan ook logisch dat het jeugdwerk voorbehoud maakt bij het voorstel van de minister om hen hierbij te betrekken. Het jeugdwerk wil geen vrijwilligersorganisatie zijn die het onderwijsbeleid uitvoert.

De bredeschoolprojecten worden nog tot 2012 gesubsidieerd met projectsubsidies. Dat kan de structurele uitbouw bemoeilijken want partners zijn niet geneigd op langere termijn te investeren. Hoe zal de financiering verlopen na 2012?

Op het vlak van jeugdinfrastructuur blijven er knelpunten bestaan. De minister behoudt dit terecht als prioriteit in het lokale jeugdbeleidsdecreet en past de praktische regeling aan, waardoor de gemeentebesturen enkel op het eind van de planningsperiode moeten verantwoorden waarvoor ze het geld hebben gebruikt. Wordt er bij de begeleiding van alle initiatieven in verband met jeugdwerkinfrastructuur aandacht besteed aan duurzaamheid? De minister van Cultuur en Leefmilieu is hiervoor met succes een traject gestart in de culturele sector. Misschien kan dit overgenomen worden in de jeugdsector?

De Vlaamse Regering keurde in de zomer een aangepaste versie van het actieplan Jeugdverblijven goed. Het zou goed zijn dat in de commissie te bespreken, gelet op de angekondigde aanpassing van het decreet Jeugdverblijven. Een bespreking samen met de commissie toerisme is misschien nuttig.

Diversiteit en toegankelijkheid zijn belangrijke prioriteiten in het jeugdbeleid maar zonder overleg met de jeugdsector heeft dat geen kans op slagen. Bovendien lopen de plannen van de minister ook niet altijd gelijk met de acties die al lopen in de jeugdsector. Meer onderzoek en studie en overlegplatforms met de sector zijn nodig vooraleer concrete acties te lanceren.

Mevrouw Rombouts kijkt uit naar het nieuwe Vlaamse Jeugdbeleidsplan, maar roept de minister op actief toe te zien op de uitvoering ervan door de volledige Vlaamse Regering. Dat was een verbeterpunt van de vorige plannen.

In de begroting 2011 verandert de subsidie aan KeKi (Kenniscentrum Kinderrechten) niet. Waarom moeten het steunpunt Jeugd, JINT en de Vlaamse Jeugdraad wel besparen?

De subsidies voor de uitleendienst kampeermaterialen dalen met 4000 euro. Wat is de reden? Het is goed dat de middelen voor de verwerving van kampeermateriaal stijgen met 253.000 euro, want er is een structureel tekort aan kampeermateriaal.

Bij de budgetcontrole van de begroting 2010 werden er middelen voor de gemeenten geblokkeerd, die niet opnieuw gedeblokkeerd worden. Dit betekent dat het saldo 2010 niet of niet volledig wordt uitbetaald maar de gemeenten en organisaties hebben die kosten uiteraard wel al gemaakt. Dit betekent ook dat de vertrekbasis voor de begroting 2011 lager is dan gehoopt. Op het moment dat de gemeenten bezig zijn met de goedkeuring van het lokaal jeugdbeleidsplan is dit niet echt een vertrouwenwekkend signaal. De kans is reëel, gelet op de financiële situatie van de gemeenten, dat de nieuwe beleidsplannen zullen worden afgezwakt. Hoe denkt de minister daarop te reageren?

Er was grote onrust ontstaan over de DAC-maatregelen die in het voorontwerp van programmadecreet waren opgenomen. De Vlaamse Regering heeft beslist om die maatregelen te schrappen maar zal bij de budgetcontrole 2011 het probleem opnieuw bekijken. Mevrouw Rombouts roept minister Smet op om dit dossier van nabij te volgen. Ook al is de grote DAC-herverdeling in de landelijke jeugdsector al gebeurd, er zijn nog ruim 200 ex-DAC'ers tewerkgesteld in lokale projecten zoals jeugthuizen en kinderboerderijen.

3.5. Standpunt van mevrouw Katrien Schryvers

Volgens mevrouw *Katrien Schryvers* is de beleidsbrief gedetailleerd maar bijna uitsluitend gericht op het jeugdwerk. Welzijn en jongeren in probleemsituaties komen te beperkt aan bod. De minister besteedt terecht de nodige aandacht aan cijfermateriaal en onderzoeksgegevens. Dat is onontbeerlijk voor een efficiënt beleid. Het is goed dat er een onderzoeksstuurgroep wordt opgericht en een omvattend onderzoeksplan werd opgesteld. Kan het parlement inzage krijgen in dit plan? En staat er in dit plan ook een timing voor de ontsluiting van de onderzoeksdata?

Het voornemen om fiches over het kind in Vlaanderen op te stellen, komt tegemoet aan het gebrek aan een gesynthetiseerd overzicht, dat de ad-hoccommissie Jeugdzorg telkens vaststelt. De commissie onderzoekt waarom er steeds meer en steeds jongere kinderen in de jeugdhulp terechtkomen en hoe de maatschappij dat kan voorkomen. Het is jammer dat de minister daaraan geen aandacht besteedt in zijn beleidsbrief. Het lid hoopt dat de minister de resultaten van de commissie mee zal uitvoeren. Die zullen niet enkel betrekking hebben op Welzijn, Jeugdbeleid en Onderwijs maar ook op tal van andere beleidsdomeinen.

Wat zijn de precieze opdrachten van KeKi? Wat zijn de voorlopige resultaten van het initiatief?

Het thema Jongeren en Werkgelegenheid krijgt terecht aandacht van het EU-Trio. De oprichting van een Platform Jonge Werklozen zal deze vergeten groep een stem geven. De Vlaamse jeugdraad bracht een interessant advies uit over uitzend- en interim-arbeid. Mevrouw Schryvers stelt voor om daarover een gezamenlijke commissievergadering te organiseren met de commissie Werk, gekoppeld aan een gedachtewisseling met de Vlaamse Jeugdraad.

Bij het parlement is een verzoekschrift ingediend tegen de ergste vormen van kinderarbeid. Misschien kan ook de uitvoerende macht het voortouw nemen om hier op Europees en internationaal vlak tegen te ijveren.

De minister heeft de andere ministers op de hoogte gebracht over de concluding observations na de presentatie van de kinderrechtenrapporten in Geneve. Heeft hij met hen specifieke afspraken gemaakt? Met de minister van Welzijn zijn er afspraken over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen. Dat ontslaat de minister van Onderwijs echter niet van zijn verantwoordelijkheid. Onderwijs in instellingen is niet evident, maar wel belangrijk omdat het de re-integratie van de jongere in de maatschappij vergemakkelijkt.

De minister wil werken aan het recht van kinderen om buiten te spelen. Het volstaat niet te vragen dat het geluid van spelende kinderen niet als burenlawaai vervolgd wordt. Dat houdt mensen immers niet tegen een klacht in te dienen. Er is onder meer sensibilisering nodig. Minister Schauvliege beloofde te onderzoeken wat mogelijk is in het kader van de milieureglementering. Zal minister Smet er op zijn domein ook werk van maken? De heer Philippe De Coene wijst erop dat eerdere procedures uitgewezen hebben dat het geluid van spelende kinderen nooit als milieubelastend kan worden betiteld. Mevrouw Katrien Schryvers antwoordt dat minister Schauvliege een positieve actie beoogt, geen wijziging van de milieureglementering.

De concluding observations inzake kinderrechtenrapporten bevatten ook bepalingen tegen geweld op kinderen en jongeren. Heeft de minister in dat verband acties ondernomen? Heeft hij concrete acties gevraagd aan zijn collega-ministers?

3.6. Standpunt van de heer Lieven Dehandschutter

De heer *Lieven Dehandschutter* merkt in de begroting weinig verschuivingen naast de lineaire besparingen van de Vlaamse Regering. Er is één positieve verschuiving, namelijk meer middelen voor de aankoop van kampeermateriaal. Zowel in 2009 als in 2010 werden die middelen geschrapt. Dat was mogelijk omdat er in 2008 heel wat materiaal aangekocht werd. In 2011 moeten er vooral seniortenten aangekocht worden.

Het is goed dat de beleidsbrief een kaderscheppend beleid aankondigt waarin vrijwilligers centraal staan. De leefwereld van kinderen en jongeren zijn de basis voor acties. Hoe verhoudt het KeKi zich tot het Kinderrechtencommissariaat? Werken ze formeel of informeel samen?

De titel ‘Vetste gemeente in Vlaanderen’ is ongelukkig gekozen en misleidend. Zijn er ondertussen steden en gemeenten voor de prijs van de jeugdvriendelijkste stad of gemeente genomineerd? Wanneer wordt dat bekend gemaakt? Krijgt de winnaar de som van 20.000 euro die in de begroting is ingeschreven? Of dient een deel van de middelen om de organisatiekosten te betalen?

In de begroting 2010 is onder de titel ‘Uitgaven EU-voorzitterschap Jeugd’ 1,341 miljoen euro ingeschreven. In de beleidsbrief is er sprake van 304.000 euro. Wat is het correcte bedrag?

Het is vreemd dat de voorgenomen taalstimulering onder Jeugd en niet onder Onderwijs valt. Het jeugdwerk heeft eigen doelstellingen en methoden.

Het is ook vreemd dat de buitenspeeldag samen met de televisiezender Nickelodeon georganiseerd wordt. Die buitenlandse televisiezender hoeft zich niet te houden aan de vijfminutenregel waarbij er vijf minuten voor en na een kinderprogramma geen reclame mag worden uitgezonden. Het zou beter zijn de dag te organiseren met alle Vlaamse kinderzenders. Werden Ketnet en VTM KZoom daarvoor gecontacteerd? Toonden zij belangstelling?

De minister zou de erkenning en subsidiëring van politieke jongerenorganisaties herbekijken. Daarover staat echter niets in de beleidsbrief 2011. Zal de minister toch iets ondernemen in 2011 of wordt dat doorgeschoven naar 2012?

3.7. Standpunt van mevrouw Elisabeth Meuleman

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* stelt dat de minister van Jeugd met meer dan alleen jeugdwerk moet bezig zijn. Hij moet zich transversaal richten op gezondheid, welzijn, milieu, verkeersveiligheid, armoede en andere thema's. Ook zij vindt dat de minister te meegaand is in de interne staatshervorming en pleit voor een sterkere verdediging van de jeugdsector. De minimumvoorwaarden op pagina 13 van de beleidsbrief vormen een goede vertrekbasis, maar moeten aangevuld worden met de aandachtspunten uit het advies van de Vlaamse Jeugdraad, zoals de specifieke methodiek van de jeugdbeleidsplannen.

De spreker noteert de relatief grotere daling van het budget voor de proeftuin participatiebeleid, waarbinnen de brede school valt. Hoe valt dat te rijmen met de extra aandacht die de minister beweert te geven?

De brandveiligheid van jeugdlokalen levert problemen op. De lokale brandweer wil niet altijd inspecties uitvoeren, waardoor men dure privébedrijven moet inschakelen. Zowel bij de inspectie zelf als bij de interpretatie van haar resultaten bestaan grote variaties. De

voorwaarden zijn ook te weinig bekend. Houdt de minister rekening met de conclusies uit het rapport van zijn voorganger?

Binnen het aandachtspunt fysieke ruimte is de buitenspeeldag een belangrijk signaal, maar er is meer nodig om de publieke ruimte kindvriendelijk te maken. Mevrouw Meuleman vraagt om permanente criteria binnen de ruimtelijke ordening.

Wat de taalstimulering betreft, is niet zozeer het doorbreken van de specificiteit van Jeugd en Onderwijs een probleem, maar wel de keuze om extra uren in te lassen of die van andere algemene vakken te verminderen. Het is beter om dit idee te schrappen.

4. Antwoord van de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Minister *Pascal Smet* bedankt de commissie voor de steun aan zijn beleidsbrief. Het in kaart brengen van de administratieve planlast heeft niet tot doel om de bestaande inventaris over te doen, wel om hem te actualiseren en samen met de jeugdsector te beslissen wat echt moet aangepakt worden. Over de effecten van de federale regelgeving op Jeugd en Onderwijs zal de minister zo vlug mogelijk overleggen met de eerstvolgende federale minister. Wil de federale overheid niet mee, dan is er nog altijd het Overlegcomité of het belangenconflict. De minister neemt de suggestie mee om de Franse en de Duitstalige Gemeenschap naar hun bevindingen te vragen.

De minister begrijpt niet waarom men hem meegaand noemt in de interne staatshervorming. Om te beginnen is het groenboek Interne Staatshervorming een discussiedocument, geen beslissingsdocument. Bovendien is wat de Jeugdraad vroeg, onder meer de inspraak, erin opgenomen, behalve het jeugdbeleidsplan. De gemeenten vragen immers zelf om een omvattend plan voor de hele bestuursperiode. Het zal erop aankomen dat de schepen van Jeugd ervoor zorgt dat gemeenten rekening houden met hun jeugdsector. Wat de provincies betreft, staat niet in de beleidsbrief dat ze op dit vlak niets meer te vertellen hebben. Anderzijds staat het wel in het regeerakkoord. Het valt af te wachten wat daar verder uitkomt.

De werkgevers moeten zeker betrokken worden bij het EVC-beleid. De minister stelt wel vast dat de bedrijven terughoudend zijn om nog maar beroepscompetentieprofielen op te stellen. Hij rekent op de gemeenschappelijke conceptnota met de collega's van Werk en Cultuur. Die komt er in 2011, net zoals die over de brede school. Volgens de minister moet niet hij maar de lokale overheid een en ander regisseren.

Voor de uitvoering van het goedgekeurde actieplan jeugdinfrastructuur is hoofdzakelijk de minister van Toerisme verantwoordelijk. Minister Smet belooft zijn collega en die van Ruimtelijke Ordening op te zwepen.

Op de opmerking van de heer Janssens dat er in de begroting verschillende bedragen zijn terug te vinden voor het overgedragen overschot van de vorige boekjaren voor de DAB uitleendienst kampeermateriaal voor de jeugd, antwoordt de minister dat het verschil tussen de bedragen 83.000 en 113.000 euro niet meer is dan een verschuiving tussen de opmaak van de begroting en de effectieve vastleggingen.

In verband met Antwerpen Europese jongerenstad 2011 en de vraag van de heer Chris Janssens antwoordt de minister dat zijn voorzitterschapsdocument een A-punt is, en dus reeds aangenomen is. Het is trouwens zijn grote frustratie dat alle onderwerpen van het Europese voorzitterschap onder bevoegdheid van de minister A-punten zijn. Dat betekent dat alle lidstaten het ermee eens zijn.

Wetenschappelijk onderzoek is wel degelijk nodig als basis voor de beleidsvoering. Veel informatie over jongeren is immers verspreid, ook over beleidsdomeinen. De minister wil alles samenbrengen en de lacunes opvullen.

Wat de brandveiligheid van jeugdlokalen betreft, moet uitgeklaard worden in welke mate, naast Jeugd, ook het Stedenfonds, de gemeenten en de verenigingen zelf kunnen bijdragen. De brandweer moet haar medewerking verlenen, onderstreept de minister, die ook van plan is het handboek dat men in Antwerpen voorbereidt, te veralgemenen tot het hele onderwijs. Iets soortgelijks komt er ook voor de hele jeugdsector, al is het niet de Vlaamse overheid die de normen bepaalt.

Het is de bedoeling om de bovenbouw van het jeugdwerk te vereenvoudigen, al spreekt de minister zich nog niet uit over de manier waarop. Op 24 november komt er een eerste formele vergadering met de Jeugdraad en het steunpunt Jeugd, later met het bredere veld. De minister mikt op decretale vastlegging in 2011.

Maatschappelijk kwetsbare jongeren zijn zij die via het normale beleid niet bereikt worden, vanwege een sociaaleconomisch achtergestelde situatie. Voor hen moet een aangepast beleid worden gevoerd.. De minister suggereert een plaatsbezoek door de commissie aan die werking.

De heer De Gucht heeft gelijk en geen gelijk in het integratiedebat. Het klopt dat de keuze voor integratie uiteindelijk aan het individu is, maar niet alleen. Ook de gemeenschap waartoe mensen behoren, speelt een rol. Dat is een werkelijkheid die men niet mag ontkennen en die minstens een fase vormt waar men doorheen moet, ook voor wie de individuele benadering als het uiteindelijke ideaal ziet.

Natuurlijk moeten jongeren van Marokkaanse of Turkse afkomst in gewone jeugdbewegingen terecht komen. Alleen blijken die laatste daar niet in te slagen, hoezeer ze ook hun best doen. Communicatie speelt een rol, het gevraagde engagement, de uniformen, afspraken over uren en nog andere redenen. De minister onderstreept dat hij niet pleit voor jeugdverenigingen voor Marokkaanse of Turkse jongeren. Hij wil op zoek naar nieuwe methoden, waarbij ook het bestaande jeugdwerk zich aanpast. Diversiteit is ook daar noodzakelijk, net zoals in sportverenigingen bijvoorbeeld. Om dat te bereiken moet men de gemeenschappen als instrument durven gebruiken, wat vroeger te weinig gebeurde.

Er komt nog een tweede ronde voor de subsidiëring in het kader van de brede school, buiten de vier primordiale projecten die al toegekend zijn.

Europa heeft 2011 uitgeroepen tot Jaar van het Vrijwilligerswerk. Vlaanderen participeert aan de expertgroep mobiliteit jonge vrijwilligers in Europa. Instrumenten als Youth in Action van JINT, de Pejakampen en Bel'J-uitwisselingen, worden voortgezet en gestimuleerd. Er wordt ook geprobeerd maatschappelijk kwetsbare jongeren te betrekken. De vzw Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk is aangesteld als nationaal coördinatieorgaan en krijgt daar 50.000 euro voor van de Europese Commissie en 10.000 euro van de Vlaamse Gemeenschap. Doel is een programma op te stellen, maar natuurlijk niet alleen voor jongeren. Het mikt op een stimulerende omgeving voor vrijwilligerswerk, de versterking van vrijwilligersorganisaties met het oog op kwaliteitsbevordering, waardering en erkenning, en sensibilisering rond waarde en belang van vrijwilligerswerk. Er komt ook een Europese roadshow, die start met twee weken in Brussel, in de omgeving van het Centraal Station. Samen met zijn collega's is minister Smet vooral van plan de bestaande initiatieven te actualiseren en verder te ondersteunen.

'Inspired by' wordt geen label met eigen logo. Het idee is ontstaan door de overname door Vlaanderen van een goed initiatief van de provincie Limburg, met name een campagne tegen de overbelasting van de oren in discotheken. Lokale creativiteit moet beloond wor-

den, en dat is wat de minister wil doen. Het hoeft niet om overheden te gaan, het kunnen ook organisaties zijn.

De benaming Vetste Gemeente is overgenomen uit het jongerenjargon. Jongeren weten perfect wat het betekent en het is tenslotte de prijs voor de jeugdvriendelijkste gemeente. De term bekt vlot en komt goed over in de media. Er zijn 33 gemeenten genomineerd. In de jury zitten: Peter Pype van Ketnet, San De Bruyn van Studio Brussel, Linda Boudry en Kathy Lindekens. De 20.000 euro zal volledig uitgekeerd worden. De prijs wordt om de twee jaar uitgereikt.

Met Formaat+ wordt de netwerkspecifieke ondersteuning voor allochtone jeugthuizen in de reguliere werking van Formaat geïntegreerd. Een goed Vlaams Jeugdbeleidsplan behelst de meeste aspecten van een Jongerenpact, maar geldt voor een langere termijn en is algemener. Het pact zal ruim zijn en concrete verbintenissen bevatten. Het zal gedragen en gedegen zijn. Het Jeugdbeleidsplan moet inderdaad uitgevoerd worden door alle leden van de regering. Het plan zal daarvoor garanties bevatten. Dat zal duidelijk worden bij de bespreking ervan. Ondertussen is er met de sector overlegd over de finale versie.

Het klopt dat er gemeentelijke middelen geblokkeerd worden. Maar gemeenten spendeerden niet meteen al het geld dat ze van de Vlaamse overheid kregen. De middelen gingen vaak naar een reservefonds. De middelen zullen dus niet overal gemist worden. Bovendien geven andere ministers extra middelen. Het verhaal is dus genuanceerd. De sector begrijpt goed dat, als er middelen geblokkeerd moeten worden, dit de beste post is. Het gaat slechts om 10 percent, 90 percent wordt uitgekeerd.

Heel wat opmerkingen van mevrouw Schryvers zullen opgelost worden met het Vlaams Jeugdbeleidsplan. De verbintenissen worden daarin concreter gemaakt, ook de garanties van de andere ministers komen aan bod.

Het KeKi heeft het Vlaams Jeugdbeleidsplan gescreend en heeft meegewerkt aan een studie over het Europese kinderrechtenbeleid. Het centrum werkt nauw samen met het Kinderrechtencommissariaat en heeft goede afspraken met die dienst.

Ruimte creëren om te spelen is in Vlaanderen niet evident. De minister van Jeugd moet vooral een maatschappelijk draagvlak creëren, de communicatie verzorgen. De minister bekijkt met minister Muyters welke richtlijnen Vlaanderen dienaangaande aan de lokale besturen kan geven.

Televisiezender Nickelodeon heeft de rechten op de buitenspeeldag. Het is dus moeilijk de andere zenders erbij te betrekken. De minister zet zijn inspanningen daarvoor verder.

De partijpolitieke jongerenbewegingen zullen deel uitmaken van het decreet Vlaams Jeugdbeleid. Momenteel wordt daarover overlegd. De minister voert de met redenen omklede motie van het Vlaams Parlement uit betreffende de subsidiebedragen voor de periode 2010-2012 van de jeugdorganisaties in het kader van het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid (*Parl. St.* Vl. Parl. 2009-10, nr. 222/1).

Het jeugdbeleid is inderdaad breder dan het jeugdwerk. Jeugdwerk moet jeugdwerk blijven. De vrije tijd moet gevrijwaard blijven maar desondanks kan jeugdwerk wel aan taalstimulering doen. De jeugdsector is zelf voorstander van deze regeling, eens men weet hoe kinderen spelenderwijs Nederlands kunnen leren. Dat toont de maatschappelijke betrokkenheid van de jeugdwerkers aan. Natuurlijk zal taalstimulering in het jeugdwerk voor sommige kinderen niet volstaan. Daarom gaf de minister het voorbeeld van lessen op

woensdagnamiddag en zaterdagvoormiddag. Sommige kinderen zullen op school extra Nederlandse les moeten krijgen. Onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers moeten misschien opengesteld worden voor alle anderstaligen. Een ander beleid is nodig. De minister zal dat uitwerken in zijn talennota.

De minister heeft het bewuste krantenartikel over taalstimulering niet geschreven en zelfs niet nagelezen. Hij heeft zelfs de informatie niet verschaft, hoewel hij zeker weet dat de informatie correct was. De redacteur heeft zelf geselecteerd. Het artikel is niet verkeerd geschreven, maar een en ander werd wel uit de context gerukt. De redacteur heeft op één aspect gefocust. Maar de minister heeft geen inspraak in dergelijk artikel. Op Radio 1 heeft de minister wel de hele ketenaanpak kunnen vertellen aan mevrouw Imbo. Ook in de commissie Onderwijs werd reeds verduidelijking gegeven, in aanwezigheid van bazen en koepels, al ging het toen over de gevolgen van de diagnosetest. De meeste ouders, ook de Marokkaanse en Turkse Belgen, zijn het trouwens met de minister eens. Zij willen het beste voor hun kinderen. Als voorbeeld neemt de minister de zomerscholen in Brussel en Antwerpen, een combinatie van school- en speelpleinwerking. De kinderen hebben daar een fijne tijd. Ze leren er spelenderwijs Nederlands. Het hele concept zal nader uitgewerkt worden in een nota. Ondertussen zal de minister in de domeinen Jeugd en Onderwijs experimenten blijven organiseren.

De minister hoopt op de meeste vragen te zijn ingegaan. Over sommige suggesties heeft hij niet gesproken, maar dat is omdat hij het ermee eens is. Hij dankt de leden voor de steun aan zijn beleidsbrief.

III. SPORT

1. Toelichting door de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

1.1. Krachtlijnen van het sportbeleid

Minister *Philippe Muyters* stelt dat de titel van de beleidsnota Sport ‘Door samenspel scoren, naar een gezond, duurzaam en resultaatgericht sportbeleid’, na een jaar nog steeds actueel is. De rode draad is het bevorderen van samenwerking tussen de verschillende actoren in het werkveld om te komen tot een gezond, duurzaam en resultaatgericht beleid.

Op microniveau betekent dit samenwerking met de verschillende sportactoren (Bloso, departement, VSF, Sportfederaties, ISB, lokale en provinciale overheid, sportclubs). Een belangrijk principe hierbij is dat alle betrokkenen hun verantwoordelijkheid nemen, en geprikkeld zijn om hun slagkracht te vergroten door flexibel, creatief en innovatief aan de slag te gaan, ondanks eerder moeilijke financiële omstandigheden.

Op mesoniveau omvat dit overleg met verschillende beleidsdomeinen (Welzijn, Gezondheid, Ruimtelijke Ordening, Onderwijs, Werk, Leefmilieu enzovoort), gericht op het benutten van opportuniteiten en creëren van kansen en synergie.

Op macroniveau betekent dit sport in een Europese context, tot de universele dimensie van doping.

De minister licht de belangrijkste krachtlijnen uit de beleidsbrief Sport 2011 toe. Voor een gedetailleerd overzicht van de verwezenlijkingen van het afgelopen werkjaar verwijst hij naar de tekst van de beleidsbrief.

1.2. Verhogen van sportparticipatie en bevorderen van levenslang sporten

De *minister* geeft aan dat de eerste strategische beleidslijn het verhogen is van de sportparticipatie en levenslang sporten. Dat is het fundament van de breedtesport.

Belangrijk voor het komende werkjaar zijn de voorstellen van de acht werkgroepen die zijn samengesteld in het kader van het platform sport voor Allen. Tegen het einde van 2011 verwacht de minister een ontwerp van een breed gedragen ‘Sport voor Allen Actieplan’ waarbij rekening wordt gehouden met de gewijzigde maatschappelijke behoeften aan actieve vrijetijdsbesteding.

De inspanningen die geleverd zijn om de acties naar kansengroepen te stroomlijnen zullen voortgezet worden. De minister denkt hierbij concreet aan de uitwerking van beleidsplannen naar onder meer senioren, personen met een handicap, mensen in armoede en etnisch culturele minderheden. De focus ligt hierbij op het formuleren van gemeenschappelijke doelstellingen op lange termijn. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de behoeften en drempels waarmee de respectieve doelgroepen nu geconfronteerd worden.

De opmaak van het beleidsplan voor senioren kadert binnen Vlaanderen in Actie (ViA). In juni 2011 wordt een ViA-rondetafel georganiseerd ‘Naar een vernieuwd beweeg- en sportbeleid voor senioren in Vlaanderen’ waarmee Vlaanderen het belang van een gezond beweeg- en sportbeleid voor alle senioren aangeeft.

De aanbevelingen die geformuleerd worden in het kader van de evaluatie van de proeftuinen binnen het participatiedecreet zullen besproken en waar mogelijk toegepast worden. Een eerste algemene vaststelling is alvast dat er nood is aan transversaal overleg tussen de verschillende sportaanbieders voor wat betreft kansengroepen zodat de projecten van elkaar kunnen leren en mekaar versterken.

Hierbij zal nodige aandacht worden gegeven aan het visualiseren van good practices.

De minister benadrukt dat hij sterk wil inzetten op de concretisering van sociale inclusie in en door sport.

Naast het stroomlijnen van de initiatieven naar kansengroepen wordt ook ingezet op nieuwe maatschappelijke behoeften. Een nieuw initiatief omvat het opstarten van het project multisporten voor de allerjongsten. Ook hier wordt vanuit een breed gedragen transparant referentiekader gewerkt zodat het voor iedereen duidelijk is wat de doelstelling van dergelijke nieuwe projecten zijn.

Binnen deze strategische beleidslijn geeft de minister nog graag mee dat hij in het volgende werkjaar ook wil starten met de opmaak en uitwerking van een project op maat van mensen met een gezondheidsbeperking zoals bijvoorbeeld reumapatiënten of hartpatiënten.

1.3. De kwaliteit van het sportaanbod verhogen

De tweede beleidslijn richt zich tot het verhogen van de kwaliteit van het sportaanbod. Hierbij wordt gestreefd naar het opnemen van verantwoordelijkheid door de sportactoren zelf.

In september 2011 zullen de lokale overheden een tussentijdse evaluatie van hun sportbeleidsplan indienen. Bloso en ISB zullen hiervoor de nodige ondersteuning bieden.

De sportfederaties investeren in het zoeken naar antwoorden op uitdagingen zoals het uitwerken van concepten rond life-time sportbeoefening en het aangaan van transversale samenwerkingsverbanden.

Gezien het belang van een efficiënt en effectief beleid gericht op het ondersteunen van sportclubs, wil de minister ook in het komende werkjaar het overleg tussen de verschillende sportaanbieders continueren en verder afstemmen. De aandacht voor ondersteuning en professionalisering van jeugdwerking blijft hierbij een belangrijk speerpunt. Om dit te realiseren worden middelen voorzien via de impulssubsidies (jeugdsport) en subsidies in het kader van de facultatieve opdracht jeugdsport van de sportfederaties.

Daarnaast wil de minister de eerste resultaten van het onderzoek naar typologieën van sportclubs bekijken en bespreken hoe deze inzichten gebruiksvriendelijk kunnen vertaald worden op maat van lokale overheden en sportfederaties.

Het is zaak te blijven zorgen voor een geschikt en geactualiseerd aanbod van sportkaderopleiding zodat nog meer mensen zich aangesproken voelen om een opleiding te volgen. In 2011 zal de Vlaamse Trainersschool concrete initiatieven nemen om ook de doorstromingsgraad naar een hoger niveau te realiseren. Bijkomend zal de VTS verder werk maken van de inschaling van de generieke competentieprofielen voor sport in de Vlaamse Kwalificatiestructuur.

1.4. Gezonde sportbeoefening en vrijwaren van de integriteit van de sport

Het verhogen van de algemene fysieke fitheid van alle inwoners in Vlaanderen met bijzondere aandacht voor de niet of weinig actieve Vlamingen is een belangrijke doelstelling die voorop is gesteld door de Vlaamse Regering. Omdat deze gezondheidsdoelstelling maar kan gerealiseerd worden via een gecoördineerde aanpak vanuit zowel sport als volksgezondheid heeft de minister samen met zijn collega van Welzijn en Gezondheid een intentieverklaring ondertekend om het beleid inzake gezondheid, beweging en sport af te stemmen, overlappingen te vermijden en gemeenschappelijke acties te ontwikkelen. Acties zullen gemeenschappelijk worden gedragen. Zo worden bijvoorbeeld binnen de werkgroep ‘voeding en beweging’, die sinds april 2010 operationeel is, concrete acties besproken en opgevolgd door zowel gezondheids-, voedings- en sportactoren.

Voor de dopingbestrijding wil de minister werk maken van een goed doordacht beleid waarbij efficiëntie en resultaatgerichtheid hand in hand moet gaan met het respect voor de privacy van de sporter. Ondanks het feit dat Vlaanderen hierin een voortrekkersrol heeft gespeeld moet worden vastgesteld dat we meespelen in een veel ruimere context en dat we dus actief moeten meewerken aan een harmonisering in België, in Europa en op mondiaal vlak. Alhoewel voor Vlaanderen een nieuw en apart anti-dopingdecreet wordt voorbereid, moet de minister vooreerst het nieuwe samenwerkingsakkoord tussen de verschillende gemeenschappen en met Brussel gefinaliseerd krijgen, zodat eenzelfde groep topsporters door de verschillende NADO's van dit land op een éénvormige wijze worden behandeld.

De minister maakt zich sterk dat dit eerstdaags kan gefinaliseerd worden. Terzelfdertijd werkt hij verder om de 27 landen van de Europese Unie op eenzelfde lijn te krijgen – o.a. via de conclusies inzake dopingbeleid die in november 2010 op de formele Europese ministerraad werden goedgekeurd – om vervolgens samen met de 20 andere landen van de Raad van Europa met een gemeenschappelijke Europese visie naar het WADA te trekken. De herwerking van de WADA-code, die normaal voorzien is om in 2015 in voege te gaan, kan zo beter en gemeenschappelijk worden voorbereid in Europa.

Op preventief vlak wordt gewerkt aan een globaal plan inzake sportletselpreventie met als doel een relatieve daling van letsels en gezondheidsschade ten gevolge van sportbeoefening. De sensibilisatie over algemene sportletselpreventie zal gericht worden naar de sportfederaties, maar vooral naar de sporters zelf, en ondersteund worden door het infor-

matieaanbod op de website www.gezondsporten.be. Specifieke aandacht zal gaan naar de risicovechtsporten.

Voor het Ethisch Verantwoord Sporten betekent het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 2010 voor de erkende sportfederaties het definitieve startschot om daadwerkelijk het ethisch verantwoord sporten uit te werken. De gekozen richtsnoeren worden in praktijk gebracht vanaf 1 januari 2011. Naast deze implementatie is het belangrijk dat binnen de sportsector goede praktijken met elkaar gedeeld worden en dat er een platform ontstaat waaruit ideeën kunnen groeien. Aan de orde is het inhoudelijk uitbouwen, het uitwerken, het wetenschappelijk onderbouwen en stofferen van een visie op middellange en langere termijn over ethisch verantwoord sporten. Hiervoor moeten aanknopingspunten en samenwerkingsverbanden gezocht worden met bestaande initiatieven en organisaties. Een ruimere communicatiecampagne zal worden opgestart.

1.5. Een optimaal topsportklimaat en een duidelijk afgebakende organisatiestructuur

De minister stelt dat 2010 een jaar was om meer duidelijkheid te creëren in het afbakenen van verantwoordelijkheden en van de organisatiestructuur. De één loketfunctie wordt door Bloso uitgeoefend. In 2011 moet er bijkomend meer aandacht komen voor de lange termijnwerking rond topsport. Concreet betekent dit dat er nood is aan een goed overlegmodel inzake topsport.

In Vlaanderen wordt dit overlegmodel ingevuld door de taskforce die in 2010 opnieuw werd samengesteld. In december 2010 zal een nieuwe stuurgroep worden samengesteld. Dit is een strategisch overlegorgaan voor de voorbereiding en de evaluatie van het topsportbeleid. De stuurgroep bestaat uit een mix van zeven personen uit de beleidsdomeinen – telkens een persoon uit het departement, BOIC en het kabinet Sport, en twee personen uit Bloso en VSF – en met acht onafhankelijke, niet gebonden experts uit het werkveld. Deze experts komen uit diverse hoeken: o.a. uit universiteiten, media, een ex-topsporter, en een topcoach zodat een brede benadering gegarandeerd wordt.

Op nationaal en internationaal niveau wordt overleg gestimuleerd met de Franstalige en Duitstalige gemeenschap met het oog op het optimaal afstemmen van visie, doelstellingen en selectiebeleid tussen Vlaanderen (topsportfederaties en Bloso), Wallonië (Franstalige topsportfederaties en Adeps), en de Duitstalige Gemeenschap en het BOIC.

Naast het geschetste overlegmodel moet ook worden gewerkt aan de visibiliteit van Vlaanderen in de topsport. Er zal in de toekomst worden gewerkt met één logo Topsport Vlaanderen. Dit zal uitgedragen worden door de topsporters, toptrainers en topsportfederaties die door de Vlaamse overheid worden ondersteund. In ruil voor deze ondersteuning zorgen zij voor return op het gebied van visibiliteit. Het verplicht gebruik van het Logo topsport Vlaanderen zal worden gerealiseerd door het vast opnemen van een clause bij nieuwe contracten en samenwerkingsovereenkomsten of verlengingen ervan.

De missie en visie van Atletiek Vlaanderen en de Vlaamse wielerploegen zijn afgestemd op het topsportbeleid van hun respectievelijke federaties, namelijk de Vlaamse Atletiekliga en de Wielerbond Vlaanderen.

De uitvoering van het Topsportactieplan II bevat een aantal belangrijke elementen. De carrierebegeleiding zal geïntegreerd worden binnen de afdeling topsport Bloso, met een verdere optimalisering van de loopbaanbegeleiding van elitesporters. Inzake topsportinfrastructuur zullen in 2011 in het kader van een lange termijnvisie de toekomstige noden bepaald worden. Ook in 2011 zal de Taskforce Topsport en de adviescommissie topsport en wetenschap de mogelijkheid onderzoeken om efficiëntiewinsten te boeken via het clus-

teren van kwalitatief hoogstaande projecten inzake sportwetenschappelijke en medisch/paramedische begeleiding in Vlaamse expertisecentra voor topsport. Bij de Olympische ploegsporten wordt toegewerkt naar de ondersteuning van gekwalificeerde ploegen voor de Olympische Spelen van Londen 2012, maar ook reeds een gerichte ondersteuning voor ploegsportprojecten met uitzicht op een reële selectiekans voor Rio 2016 – realisatie van een volwaardig training- en wedstrijdprogramma, professionele omkadering, loopbaanbegeleiding enzovoort). De Paralympische sporten worden verder geprofessionaliseerd via de financiering van topsporttrainers.

1.6. Optimaliseren van de omgevingsfactoren

Om de omgevingsfactoren te optimaliseren zal de minister vooral aandacht blijven besteden aan het onderzoek rond werkgelegenheidsmogelijkheden in de sportsector en de opvolging van de btw-problematiek.

Er is reeds gewerkt aan een voorstel tot administratieve vereenvoudiging voor de uitvoering van de verschillende VIA-akkoorden. Nadat dit voorstel is afgestemd tussen de drie bevoegde ministers voor Cultuur, Jeugd en Sport, zal het nog worden voorgelegd aan de sociale partners.

In het najaar van 2010 zal een nieuw VIA-akkoord voor de non-profit sector worden onderhandeld. Dit akkoord zal ook voor de sportsector de contouren uittekenen van het werkgelegenheidsbeleid voor de komende periode.

Het is verder de bedoeling om in 2011 te starten met de aangekondigde integratie van de DAC-projecten in de structurele subsidieregelingen.

In het VIA-akkoord 2005-2010 werd de monitoring van de werkgelegenheid in de social profit sectoren afgesproken. Het is de bedoeling om deze monitoring, zowel voor het privé- als voor het publieke segment van de sportsector, ook na 2010 voort te zetten, zodat doorlopende datareeksen kunnen opgebouwd worden. De monitoring zal worden geëvalueerd en bijgestuurd indien nodig. Daarnaast wordt verder gezocht naar mogelijkheden om bestaande databanken te ontsluiten en bevragingen onderling af te stemmen.

De bevindingen van de werkgroep ‘professionalisering en tewerkstelling’ zullen opgenomen worden in een visienota Sport voor Allen. Eind 2011 zullen deze onder de vorm van concrete beleidsaanbevelingen opgenomen worden in het ‘Sport voor Allen Actieplan I’.

Om de btw-problematiek in de sportsector verder aan te pakken, is het de bedoeling dat de Vlaamse Sportfederatie (VSF), via het ‘Dynamo Project’, ook in 2011 de sportclubs verder zal begeleiden in het correct toepassen van de btw-regelgeving.

In het kader van het Overlegplatform Sport voor Allen zal een werkgroep rond btw-regelgeving suggesties aanleveren die onder concrete beleidsaanbevelingen in ‘het Actieplan SVA’ zullen opgenomen worden. De aanpak van de btw-regelgeving zelf is een federale materie en moet dan ook op dat niveau aangepakt worden. De minister zal in het kader van de heersende btw-problematiek in de sportwereld, inspanningen leveren om een transversale dialoog op te starten tussen zijn Waalse collega, de federale minister van Financiën en hemzelf. Het is de intentie om de beleidsaanbevelingen vanuit de werkgroep ‘btw-regelgeving voor de sportsector’ op dit transversaal overleg ter sprake te brengen.

1.7. Een planmatig sportinfrastructuur beleid

De minister deelt mee dat binnen het ‘Vlaams Sportinfrastructuurplan’ momenteel de eerste kunstgrasvelden worden aangelegd die heel binnenkort kunnen worden gespeeld. Op basis van de reeds geselecteerde dossiers wordt bijkomend verwacht om in het voorjaar

van 2011 de opdracht voor het realiseren van een tweede cluster kunstgrasvelden te kunnen gunnen. Ook de opdracht voor een eerste en tweede cluster eenvoudige sporthallen zal tegen eind 2011 kunnen worden gegund evenals deze van de – ook al is het een beperkt aantal – geselecteerde zwembaden.

Er werd evenwel in het najaar een tussentijdse evaluatie van het Vlaams Sportinfrastructuurplan opgestart, die tevens kaderde in een bredere bevraging over de noden aan sportinfrastructuur bij alle lokale besturen. Onder andere op basis van de resultaten van deze bevraging rond sportinfrastructuur bij alle lokale besturen, zal het Sportinfrastructuurplan waar nodig bijgestuurd worden. Tevens zal aan het Vlaams sportinfrastructuurbeleid in het algemeen op een aangepaste manier vorm en inhoud gegeven worden.

Wat de Bloso-centra betreft zal in 2011– conform het goedgekeurde investeringsprogramma 2007-2014 voor de uitbouw en renovatie van de Bloso-centra – de verdere voltooiing beoogd worden van projecten die in 2010 werden opgestart en wordt de uitbouw en de verbetering nagestreefd van een aantal deelaccommodaties. Zoals in de voorbije jaren zal bij de realisatie van dit investeringsprogramma maximaal worden samengewerkt met andere partners. De voorgestelde projecten zullen een maximale exploitatie en kwaliteitsverbetering van de Bloso-centra mogelijk maken.

Voor de topsportinfrastructuur werden, op basis van de bilaterale gesprekken met alle Vlaamse topsportfederaties, de acute noden van Vlaamse topsporters ad hoc ingevuld. In 2011 zullen, in het kader van een langetermijnvisie, de bijkomende noden inzake topsportinfrastructuur in nauw overleg met de sector bepaald worden en zal aansluitend een ‘Topsportinfrastructuurplan Vlaanderen’ uitgewerkt worden.

Met betrekking tot de acute noden voor de vernieuwing van de voetbalstadions, is de minister er in geslaagd het door zijn voorganger opgestarte dossier te heroriënteren en te koppelen aan het invullen van de noden voor de eventuele organisatie van het wk voetbal in 2018 of 2022. Zelfs indien het WK niet in ons land zal worden georganiseerd, zal aan tien stadions van grote Vlaamse voetbalclubs een financiële ondersteuning worden gegeven in de vorm van een goedkope lening. De financiële opvolging van deze dossiers is in handen van de Participatiemaatschappij Vlaanderen.

Voor de sporten met een hinderlijk karakter werd in samenwerking met de minister bevoegd voor leefmilieu een overlegronde met de provincies georganiseerd en is een nieuwe screening aan de gang waarbij eveneens locaties gelegen in militaire domeinen, brownfields en bedrijventerreinen onder de loep genomen worden. Die laatste zijn weliswaar gerelateerd aan een beperkt tijdelijk karakter van de sportactiviteiten. De minister verwacht tevens dat de heropstart van het Sport voor Allen-platform, met zijn werkgroepen rond sportinfrastructuur en ruimtelijke ordening, er zal in slagen om in de loop van 2011 een visienota met bijhorend actieplan omtrent sportinfrastructuur in het algemeen en de sporten met een groot ruimtelijk beslag in het bijzonder uit te werken.

Als voorstander van het partnerschapsmodel dat hij als minister van Ruimtelijke Ordening hanteert, stelt de minister vast dat de sportsector thans te weinig betrokken wordt in de verschillende processen en overlegorganen. Hij zal dan ook nagaan op welke wijze de sportsector structureel en volwaardig kan betrokken worden in het algemeen ruimtelijk orderingsverhaal.

1.8. Een efficiënt en effectief sportbeleid

Om de efficiëntie en effectiviteit van het sportbeleid tastbaar te maken, zal de minister verder investeren in beleidseffectmetingen

Blijven investeren in wetenschappelijk onderzoek dat de sport ten goede komt is erg belangrijk. De resultaten moeten maximaal toegankelijk gemaakt worden voor de sportsector en andere geïnteresseerden. De definitieve resultaten van de verschillende onderzoeksprojecten uit het Steunpunt (Cultuur, Jeugd en) Sport zullen kenbaar gemaakt worden via de bestaande communicatiekanalen en raadpleegbaar zijn via de website van het steunpunt. Daarnaast vindt men op de website van Bloso, onder VTS-redactioneel, een steeds groeiend aanbod aan wetenschappelijke artikels met vertaalslag naar de praktijk. De minister zal meewerken aan de evaluatie van het steunpunt voor beleidsrelevant onderzoek Cultuur, Jeugd en Sport. Er zal alvast strategisch nagedacht worden over de mogelijke verlenging van het Steunpunt Sport.

Naast wetenschappelijk onderzoek, draagt ook transversaal overleg bij tot efficiënt beleid. Naast overleg met zijn Vlaamse collega's, mag de bestaande dialoog tussen de verschillende gemeenschappen in het kader van het EU-voorzitterschap na het einde van dit Belgisch voorzitterschap niet zomaar opgeborgen worden. Dit overleg kan ook naar de toekomst toe een meerwaarde betekenen op verschillende niveaus en de minister zal er dan ook werk van maken om dit onder een vernieuwde vorm verder te zetten.

Afhankelijk van het tijdsverloop van het omzetten van een nieuw samenwerkingsakkoord tussen de verschillende gemeenschappen in een decretaal kader, zal het ontwerp van een nieuw apart antidopingdecreet zijn rechtsgang kennen in 2011. Tevens zal dan een aanvang worden genomen met het opstellen van het restdecreet inzake het medisch en ethisch verantwoord sporten.

Een derde luik ter ondersteuning van een efficiënt en effectief sportbeleid betreft communicatie. Het is de bedoeling in 2011 via de geëigende communicatiekanalen zowel de sportsector als het brede publiek te informeren over de sportpromotionele initiatieven, om op die manier nog efficiënter te sensibiliseren en stimuleren tot sportbeoefening. Naast de 'Sport voor Allen'-praktijk is het ook nuttig dat zowel de sector als het brede publiek zicht heeft op het gevoerde 'Sport voor Allen'-beleid. Om deze informatie te coördineren zullen in de werkgroep 'Communicatie' de nodige initiatieven genomen worden in overleg met de betrokken partners. Inzake ethisch verantwoord sporten moet verder ingezet worden op communicatie- en sensibilisatieacties via verschillende kanalen en bij verschillende doelgroepen. In 2011 zal een communicatieplan Topsport finaal uitgewerkt worden.

Het label 'Topsport Vlaanderen' heeft doorheen de jaren zijn plaats verworven als kwaliteitslabel bij vele organisaties, atleten en projecten. Alle topsporters, topsporttrainers en topsportfederaties die door de Vlaamse overheid ondersteund worden, zullen voldoende return op het gebied van visibiliteit voor Vlaanderen moeten garanderen. Alle topsporters en topsporttrainers die een contract met de Vlaamse overheid hebben (Bloso of departement CJSM) of financieel ondersteund worden door de Vlaamse overheid zullen voortaan Vlaanderen promoten via het logo 'Topsport Vlaanderen', voor zover dit binnen de competities die door de internationale federaties worden georganiseerd, toegelaten is.

De minister zal in overleg met zijn collega bevoegd voor Media, onderzoeken hoe al de Vlaamse topsporters maximaal aan bod kunnen komen binnen het Vlaams medialandschap.

1.9. Een onderbouwd en duurzaam sportbeleid laten doorwegen op internationaal niveau

In de tweede helft van 2010 vervulde België de rol van voorzitter van de EU. Voor sport werd Vlaanderen aangewezen om de ministerraad voor te zitten. Vanaf januari 2011 wordt het voorzitterschap doorgegeven aan Hongarije en zal minister Muyters voor België de taak van woordvoerder in de Raad Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport opnemen.

De minister wil zich engageren om het EU-sportbeleid blijvend op te volgen op lange termijn. Vanuit Vlaanderen zal hij een nauwe samenwerking onderhouden met de Permanente Vertegenwoordiging. Verder zal hij de mogelijkheden onderzoeken om een gestructureerde dialoog met de Franstalige en Duitstalige Gemeenschap op te starten om tot een beter gecoördineerd Belgisch standpunt inzake sport te komen binnen de EU.

De minister wil ook streven naar een sterkere positie van Europa in WADA en werken aan een meer uniforme implementatie van de WADA-code. Hij zal ook een toetreding tot EPAS onderzoeken in overleg met de Franstalige en Duitstalige Gemeenschap.

Daarnaast wil de minister nagaan of internationale samenwerkingsakkoorden vanuit een onderbouwd referentiekader kunnen worden opgenomen of voortgezet. Ontwikkelings-samenwerking vanuit sport zal meer afgestemd worden op het algemeen Vlaams beleid rond ontwikkelingssamenwerking.

2. Algemene bespreking van de beleidsbrief en de uitgavenbegroting Sport

2.1. Standpunt van de heer Johan Sauwens

De heer *Johan Sauwens* dankt de minister voor de overzichtelijke beleidsbrief, coherent met de begroting. De acht strategische doelstellingen worden verder uitgewerkt in de concrete, operationele doelstellingen. Er is heel wat werk verricht, soms ook achter de schermen. Dat verklaart waarom het parlement soms wat op zijn honger blijft zitten. Het lid vraagt de minister om het parlement niet te vergeten in de ketting die vaak internationaal vertrekt en eindigt bij de clubs. Hij hoort trouwens niets dan lovende reacties over de kleine sportcel van de minister.

De heer Sauwens is tevreden dat het overlegplatform Sport voor Allen opnieuw gestart is en dat er werkgroepen komen. Hij kijkt uit naar de bespreking van de nieuwe Visienota en het Actieplan Sport voor Allen. Hij hoopt dat de permanente stuurgroep Sportpromotie, al aangekondigd door de vorige minister, er dit keer wel komt. Een betere afstemming van gezondheid, beweging en sport is een goede zaak. Daarvoor wordt het accent gelegd op recreatiegerichte bewegingsactiviteiten in de onmiddellijke omgeving.

Om de kwaliteit van het sportaanbod te garanderen is het nodig dat de minister de lokale besturen blijft steunen. Bijna alle gemeenten zijn ondertussen in het sport-voor-allende-decree gestapt. Het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid staat op een heel pragmatische en efficiënte manier in voor de begeleiding.

Is de Voetbalfederatie Vlaanderen helemaal in orde met alle erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden van het decreet op de sportfederaties? Of is de Voetbalfederatie Vlaanderen enkel een vehikel om Vlaamse subsidies te ontvangen? Die indruk krijg je wel als je de website van de Koninklijke Belgische Voetbalbond bezoekt.

Heel wat voetbalclubs, maar ook basketbalclubs, wielclubs, waarvan de federaties recent toegetreden zijn, maken gretig gebruik van het Vlaamse dienstenaanbod.

Wie heeft het Bloso-tevredenheidsonderzoek uitgevoerd? Als Bloso dit zelf deed is het niet verwonderlijk dat de resultaten positief zijn.

De nieuwe cursus aspirant-sportinitiator blijkt echt wel te beantwoorden aan de behoeften in de sector. Maar van een echte kwaliteitsverbetering op het terrein is er ondanks de honderden cursussen van de Vlaamse Trainerschool nog niet veel te merken. Het is nodig

de trainersopleiding verder te evalueren. De elektronische communicatie werkt drempelverhogend voor sommige groepen, bijvoorbeeld voor de senioren. Het zou goed zijn ook andere mogelijkheden van inschrijving open te laten dan enkel via de website.

Op het vlak van de tewerkstelling in de sport kan de minister nog een tandje bijsteken. Het Vlaams Bureau voor Sportbegeleiding (Vlabus) heeft zeker zijn waarde als ‘databank’ voor lesgevers. Vermoedelijk plukken lokale overheden er wel de vruchten van voor het rekruteren van monitoren voor losse initiatieven. Maar clubs en federaties hebben lesgevers, sportbegeleiders, officials en scheidsrechters nodig die gebonden zijn aan de organisatie, op lange termijn, in vast engagement. De gunsttarieven voor sportclubs die Vlabus biedt, zijn een oplossing voor acute problemen, bijvoorbeeld de ziekte van een trainer. Ondanks de tariefverlaging van 20 euro naar 15 euro per uur blijft het een dure zaak voor clubs. De meeste trainers werken immers op vrijwillige basis.

Er ligt een scala aan mogelijkheden tussen vrijwillige en professionele sportbegeleiders. Ongetwijfeld zijn er nog heel wat bijkomende versoepelingen mogelijk, bijvoorbeeld een vrijstelling van sociale bijdrage, maar dat is een federale aangelegenheid. De heer Sauwens verwijst naar de studie van professor Scheerders over de semi-agorale arbeid in de sport. In het brede sociaalculturele veld moet een oplossing gezocht worden om vrijwilligers toch op een of andere manier te vergoeden, zonder echt een loon uit te keren. Duitsland is daar vrij ver in gevorderd. Zal de minister in dat verband initiatieven nemen dit werkjaar?

Het antidopingbeleid van de Vlaamse regering verdient uitgebreide ondersteuning. Toch is het belangrijk om de Vlaamse regelgeving volledig af te stemmen op het Wereldantidopingagentschap (WADA). Hopelijk zal de minister ook voldoende aandacht blijven besteden aan de andere aspecten van Medisch Verantwoord Sporten (MVS). Misschien moet in het nieuwe decreet meer expliciete aandacht gaan naar preventie van sportkwetsuren en bevorderen van gezonde en verantwoorde sportbeoefening, zodat de Vlaming levenslang blijft sporten. De samenwerking met minister van Welzijn Vandeuren is in dit verband erg lovenswaardig.

Wat zijn de risicogroepen in de fitnesssector die deskundige begeleiding zullen krijgen ?

In 2010 zijn veertien binnenlandse en buitenlandse toptrainers aangeworven. Kan de minister de lijst met hun namen geven? Welk statuut hebben die mensen? Worden topsporters die een statuut krijgen, nog altijd betaald naargelang hun diploma en niet naargelang hun prestaties?

In het kader van de talentdetectie werden tot op heden 3500 jongeren van zes tot achttien jaar herhaaldelijk gescreend. Is die screening gebiedsdekkend of zijn het slechts steekproeven? Dit jaar werden de topsportscholen geëvalueerd. Op basis daarvan werd er een plan van aanpak voor 2011 opgesteld. Kan dat toegelicht worden op een aparte vergadering? Waartoe leidt de evaluatie? Wat is de link tussen de topsportscholen en de werkgelegenheidsinitiatieven in het kader van de verdere begeleiding van het Topsportactieplan?

Heeft het beleid oog voor de misbruiken bij de tewerkstelling van topsporters? Wordt nagegaan aan welke arbeidsvoorwaarden bijvoorbeeld buitenlandse topsporters werken? Ook al heeft dat te maken met federale fiscaliteit en sociale zekerheid, de minister mag daar op ingaan want hij is de rechtstreekse belangenverdediger van de eerlijke sport in Vlaanderen. Dit sluit rechtstreeks aan bij de bepalingen over ethisch verantwoord sporten.

De minister wil, ondanks de problemen, toch een nieuwe cluster uitschrijven voor het sportinfrastructuurplan. De opdracht van de Vlaamse overheid ligt echter vooral in het

aanleggen van bovenlokale sportinfrastructuur, terwijl de gemeentelijke sportinfrastructuur een verantwoordelijkheid is van de gemeente. De studie van professor Van Hecke maakte een ruimtelijke analyse over de behoeften aan sportinfrastructuur. Is er al onderzocht of de tot nu toe gekozen pps-projecten helpen de witte vlekken inzake sportinfrastructuur uit deze studie, op te lossen? De heer Sauwens vraagt de minister een grondige evaluatie van alle pps-projecten te maken en daaruit conclusies te trekken. Als het niet werkt, werkt het niet. De aanzienlijke overheadkosten voor sportinfrastructuur in de algemene begroting is een verzwarende factor.

De heer Sauwens informeert wat de stand van zaken is van de lening van de Participatie-Maatschappij Vlaanderen voor de sportstadions in het kader van de kandidatuur voor het wk voetbal.

Inzake sporten met een hinderlijk karakter moet de minister gebruik maken van het feit dat hij ook minister van Ruimtelijke Ordening is en een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan moet maken. Dat RUP moet het mogelijk maken om zoals voorzien, in elke provincie een aantal motorcrossterreinen aan te leggen. Dat zal zeker op weerstand stuiten en de lokale besturen moeten een inbreng hebben, maar het heeft geen zin de kwestie opnieuw te bestuderen of erover met de provincies te overleggen. Als het uiteindelijk niet mogelijk blijkt terreinen aan te leggen, moet dat aan deze nochtans belangrijke sector duidelijk gezegd worden.

Het is belangrijk dat de minister het voortouw neemt in Europa, niet alleen in de Europese Unie maar ook in de Raad van Europa. Ook Vlaanderen moet Europa mee in de goede banen leiden en sport leent zich daar uitstekend toe.

Er gaan ettelijke miljoenen euro naar projecten, proeftuinen in samenwerking met allerhande sectoren. Minister Anciaux had graag minister van Gelijke Kansen, minister van Sociale Zaken, en minister van Integratiebeleid geweest, en was maar minister van Sport. Dat blijkt uit die talloze projecten. Het verwondert de heer Sauwens dat minister Muyters dat beleid quasi ongewijzigd voortzet terwijl blijkbaar bespaard wordt op de werkings- en personeelskosten van de sportverenigingen. Ook worden er tal van studies aangekondigd. Die zijn nodig – Vlaanderen beschikt over topdeskundigen zowel op medisch, paramedisch als sportmanagementsgebied – maar die studies moeten beleidsrelevantie hebben. De heer Sauwens vraagt de minister zich terug te trekken op zijn corebusiness: sport. Zijn preferentiële partners zijn Bloso, de sportfederaties en de lokale besturen en sportdiensten. Sociale parameters kunnen zeker een rol spelen, maar voor elke parameter telkens opnieuw geldverslindende aparte projecten oprichten, moet stoppen. De projectwerking mag in geen geval de reguliere sportwerking terugdringen.

De heer Sauwens vraagt concluderend aan de minister om zich te concentreren op zijn corebusiness en het parlement meer te betrekken bij de visienota's en bij de concepten, maar algemeen krijgt het sportbeleid de steun van zijn fractie.

2.2. Standpunt van de heer Wim Wienen

De heer *Wim Wienen* vindt dat de ambitieuze beleidsnota heel wat goede aspecten bevat zoals het beleid voor senioren en gehandicapten, en de rondetafelconferentie Sport, maar kunnen de goede voornemens echter wel gerealiseerd worden met de middelen uitgetrokken op de begroting? Hij vindt het noodzakelijk om de invloed van het Sport voor Allen-beleid op de lokale besturen te evalueren. Het mag niet de bedoeling zijn de autonomie van de lokale besturen aan te tasten, maar er zijn wel degelijk grote verschillen tussen de gemeenten in de manier waarop ze het beleid voeren en de middelen van de Vlaamse over-

heid inzetten. Hetzelfde geldt voor het Sportinfrastructuurplan. De inhaalbeweging voor sportinfrastructuur verloopt trager dan gepland. De besparingen zullen het allemaal nog wat trager laten verlopen. Om daar aan te verhelpen is een bijsturing van het plan essentieel. Antwerpen stelt zich dan wel kandidaat voor Europese sporthoofdstad 2012 maar het tekort aan sportinfrastructuur is er groot.

Bijna geen enkel voetbalstadion in Vlaanderen voldoet aan de UEFA-normen. Heel wat steden hebben projecten ingediend maar het lid vreest dat een en ander stil zal vallen als Vlaanderen en Nederland het wk voetbal niet binnenhalen. Vlaanderen moet de regie verzekeren. De mobiliteit en de ruimtelijke ordening rond het stadion zijn immers belangrijke aspecten.

De heer Wienen heeft de indruk dat de proeftuinen niet beantwoorden aan hun doelstellingen. Er moet nagegaan worden of de projecten nog nuttig zijn en of er ernstige bijstellingen nodig zijn.

Het is goed dat de mogelijkheden voor hinderlijke sporten op vliegvelden, militaire domeinen, industrieterreinen enzovoort onderzocht worden, maar het wordt tijd om knopen door te hakken. Het dossier sleept al jaren aan.

De website van de Voetbalfederatie Vlaanderen (VfV) bewijst dat ze gewoon deel uitmaakt van de Koninklijke Belgische Voetbal Bond (KBVB). Dat doet vermoeden de KBVB enkel een Vlaamse federatie oprichtte om Vlaams geld in de wacht te slepen. Dat mag niet de bedoeling zijn. Waar staat de VfV op dit moment?

2.3. Standpunt van de heer Peter Gysbrechts

Voor de heer *Peter Gysbrechts* bewijst de beleidsbrief dat de minister structuur weet aan te brengen in de vele initiatieven op sportgebied. Het lijkt de minister menens met het evalueren van experimenten en proefprojecten. De spreker hoopt dat die evaluatie tot bijsturing zal leiden. De heer Gysbrechts wijst er ook op dat zijn fractie reeds meermaals gevraagd heeft naar evaluatie van de diverse projecten en mogelijke heroriënteringen. De minister heeft natuurlijk ook tal van projecten geërfd van zijn voorganger. Bij de evaluatie en heroriëntering moet het belang van zorgvuldig gekozen projecten in het sportbeleid een belangrijk uitgangspunt zijn.

Het stoort de spreker immers dat de minister te veel op zijn eigen domein blijft. Het mangelt vooral aan de samenwerking met Onderwijs. Als de kinderen op school niet kennismaken met een breder pallet van sporten, zullen er nooit méér mensen aan sport doen of méér toptalenten gedetecteerd worden. Voor bewegen, plezier in sport, gezond leven en gezonde voeding, wordt de basis best op jonge leeftijd gelegd. Wat wil de minister bereiken met zijn overleg met de minister van Onderwijs? Welke stappen zullen volgen na 2011? Hoe zal hij ervoor zorgen dat sport een groter gewicht krijgt in het onderwijs?

Het seniorensportbeleid is belangrijk, niet in het minst wegens het verband met duurzame gezondheid. De omschrijving van senioren als 50-plussers is echter uiterst ruim. Sommige mensen van rond de 50 sporten intensief terwijl 75-plussers vooral in beweging moeten blijven. Het gaat niet op om sport van de hele groep te betitelen als sportelen.

De concrete stappen in het dopingbeleid zijn te weinig zichtbaar. Een goede begeleiding van de amateur- en topsporters is belangrijk. De uitspraak van het Hof van Beroep in de zaak Iljo Keisse bewijst dat een eigen beroepsprocedure nodig is. Vanuit de oppositie wer-

den reeds een aantal voorstellen van decreet ingediend. Zal de minister ook een decretaal initiatief nemen?

Het lijkt alsof de minister de visibiliteit van de Vlaamse topsporter op dezelfde hoogte stelt als de prestaties. Dat mag echter niet het belangrijkste criterium zijn om het rendement van een investering in een sporter te meten. Topsporters moeten een loon krijgen dat varieert naargelang hun prestaties. Nadat ze goede prestatie neergezet hebben, volgt de bekendheid vanzelf.

De werking van de topsportscholen moet dringend geëvalueerd worden. Momenteel volgen er 270 voetballers les aan een topsportschool. Dat kunnen onmogelijk allemaal topsporters zijn. De heer Gysbrechts vindt dat er wel degelijk topsportscholen moeten zijn, maar deze moeten enkel echte topsporters in hun rangen tellen. Topsportafdelingen in sportscholen zouden enkel de absolute top in een bepaalde sport moeten verzamelen.

De lokale besturen zullen een enquête krijgen over sportinfrastructuur. Wat is het doel van deze enquête? Wanneer zal ze afgelopen zijn? Vlaamse investeringen in bovenlokale sportinfrastructuur zijn logisch, in gemeentelijke infrastructuur is dat al heel wat minder. Dat vergt een goede evaluatie en de enquête kan daartoe bijdragen.

De heer Gysbrechts hoopt op een snelle doorbraak in verband met het aanduiden van terreinen voor het beoefenen van sporten met een hinderlijk karakter.

Voor de minister staan de investeringen in voetbalstadions blijkbaar los van de organisatie van het wk voetbal. In de beslissing van de Vlaamse Regering van december 2009 staat nochtans dat de regering de vier dossiers voor wedstrijdstadions wenst te ondersteunen in hun kandidatuurstelling voor het WK.

De samenwerkingsovereenkomsten met Catalonië, Marokko en Zuid-Afrika worden geëvalueerd. Desondanks is er al sprake van een vervolg. De heer Gysbrechts pleit ervoor dat vervolg pas te laten starten als de evaluatie klaar is. De specifieke meerwaarde voor het Vlaamse sportbeleid is hem immers niet duidelijk.

2.4. Standpunt van mevrouw Ulla Werbrouck

Mevrouw *Ulla Werbrouck* vindt de beleidbrief realistisch en ambitieus. Het Sport voor Allen-actieplan wordt in werkgroepen besproken. Het is jammer dat het parlement slechts op het einde betrokken wordt. Voor het Dopingdecreet geldt hetzelfde. Het parlementaire werk mag niet herleid worden tot vragen stellen.

Slechts na een grondige evaluatie kan beslist worden welke proeftuinen goed zijn.

Het aanbod voor kansengroepen is versnipperd. Een goede coördinatie en eventuele samensmelting van bepaalde initiatieven is zeker nodig. Kan de minister het parlement op de hoogte te houden van de vorderingen?

Het netwerk van de bewegwijzerde parcours is een goed initiatief maar het mountain-bikeparcours loopt voor een deel over paden voor paarden. Het lid vraagt de minister aandacht te besteden aan beide sporten, maar een aparte en eenvormige bewegwijzering in samenwerking met de lokale overheden is een goede zaak.

Een organisatie die voor sportkampen voor gehandicapten gebruik maakt van de infrastructuur van Bloso krijgt korting, maar dat zou niet het geval zijn als ze de Topsportthal gebruikt. Klopt dat?

De leidend ambtenaar van Bloso, mevrouw Galle, twijfelt of er nog een 31ste Gordel komt. Volgens de beleidsbrief komt die er wel. Werd dit niet met haar besproken?

Sportclubs kunnen hun trainers legaal tewerkstellen via Vlabus, maar slechts een minderheid maakt daar gebruik van. Het lid hoopt dat de minister iets zal doen aan de grijze zone. Het vrijwilligerstatuut volstaat daar niet voor.

Het decreet op de dopingbestrijding vertoont hiaten. Een grensoverschrijdende Europese aanpak is nodig.

De verschillende BTW-tarieven voor fitness zijn een federale aangelegenheid, maar dat is niet houdbaar. Fitness bij scholen mag de concurrentie niet vervalsen.

De visibiliteit van een sport en sporters is afhankelijk van de sporttak en de situatie van de individuele sporter. Mevrouw Werbrouck vraagt om voor alle topsporters, ook in die sporttakken die minder in de media komen, de nodige inspanningen te leveren om hun prestaties in de verf te zetten.

Mevrouw Werbrouck blijft betreuren dat de Vlaamse wielerploegen een aparte status hebben. Wie zal de nieuwe directeur voor de Wielerbond Vlaanderen selecteren? Het departement of de Wielerbond?

De Vlaamse middelen voor topsport groeien gestaag. Op vier jaar tijd zijn ze bijna verdrievoudigd. Maar dat geldt niet voor de prestaties. Kan de minister een overzicht geven van de sporttakken die meer en meer middelen krijgen en toch minder presteren?

Toptrainers krijgen een competitief loon naargelang hun marktwaarde. Topatleten worden echter vergoed volgens diploma. Wat is de reden van dat verschil? Sporters zouden ook op basis van prestaties betaald moeten worden. Het mag niet zijn dat een goede sporter zonder diploma minder verdient dan een minder goede sporter met een hoog diploma. Kan de minister een lijst geven van de buitenlandse toptrainers?

Het is goed dat de pool van Jeugdtrainers Topsport verder uitbreidt. De VTS is op de goede weg. Een goede trainer moet immers niet alleen de kneepjes van de sport kennen, maar ook de kennis kunnen overbrengen.

De minister werkt aan een oplossing voor de hinderlijke sporten. Het is nodig om het parlement over de vorderingen te informeren, want er zijn een aantal parlementaire initiatieven die in dit verband op een behandeling wachten.

Mevrouw Werbrouck leest dat de topsportscholen geëvalueerd zijn door Bloso. Ze pleit echter voor een evaluatie door een externe organisatie. Momenteel mikken de topsportscholen op goede sporters, terwijl ze eigenlijk enkel de absolute top moeten opleiden. Heel wat topsporters hebben trouwens geen les gevolgd aan een topsportschool. Ook dat moet nader bekeken worden.

Globaal is mevrouw Werbrouck tevreden met de aanpak van de minister. Hij overlegt terecht veel met andere ministers, want sport zit verankerd in alle beleidsdomeinen. Het lid steunt zijn beleid, maar zal het nauwlettend volgen.

2.5. Standpunt van de heer Kris Van Dijck

De heer *Kris Van Dijck* vindt de beleidsbrief ambitieus maar toch realistisch. De beleidsbrief start terecht met het verhogen van de sportparticipatie. De werkgroep Sport voor Allen zal een visienota opstellen. De minister zal de krachtlijnen daarvan omzetten in concrete acties. Het is goed dat de thema's van de werkgroep ruim opgevat zijn. Het zal onder meer gaan over opleidingen, professionalisering, sportpromotie, de BTW-regelgeving, laagdrempelig aanbod.

De vijf proeftuinen leveren zonder twijfel zinvol werk. Een tussentijdse evaluatie moet het desondanks mogelijk maken een en ander bij te sturen.

Het netwerk bewegwijzerde mountainbikeroutes is een goede zaak. De gemeente Dessel bakende zo'n tien jaar geleden al een mountainbikepad af. Het was een huzarenstuk dat heel wat overleg vergde. Het Campinapad loopt immers over privé- en gemeenteground en is het hele jaar toegankelijk. Het Agentschap Natuur en Bos heeft recent echter beslist dat er in bepaalde zones van april tot augustus niet meer gefietst of gewandeld mag worden. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat een niet-verhard fietspad, waar lokaal volledige overeenstemming is over bereikt, opeens gedurende een bepaalde periode van het jaar niet meer mag worden gebruikt?

De Gordel is een sportieve organisatie met een politieke betekenis. Mevrouw Galle heeft gezegd dat na de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde (BHV) de Gordel niet meer georganiseerd zou worden. Maar ook na de splitsing is een groene gordel rond Brussel een lovenswaardig streven. De Gordel moet dus blijven bestaan. De deelnemerscijfers bewijzen de aantrekkingskracht van het initiatief.

In het kader van de professionalisering en de optimalisering van structuren en sportclubs neemt de minister zich voor om in 2011 de inspanningen van verschillende actoren, ter ondersteuning van sportverenigingen, verder op elkaar af te stemmen. Dat is een goed voornemen want enkel zo kunnen de inspanningen ten volle renderen. De kwaliteit van de sportbeoefening op alle niveaus en voor alle doelgroepen wordt grotendeels bepaald door de kwaliteit van de begeleiding. De inspanningen van de VTS om de kwalificatiegraad van de sportbegeleiders te verhogen, moeten daarom zeker voortgezet worden.

De minister heeft het EU-voorzitterschap benut om de gezonde sportbeoefening en het vrijwaren van de integriteit van de sport op de Europese agenda te plaatsen. De contacten met WADA zijn er steeds op gericht een eenvormige Europese aanpak te vinden. Vlaanderen kan ook in deze een trekker blijven.

De heer Van Dijck stond kritisch tegenover een één-loket-functie voor topsport bij Bloso, maar uiteindelijk blijkt het een goede evolutie. De minister blijft de regisseur. In het kader van het Topsportactieplan 2010-2014 worden tal van toptrainers aangeworven. Een goede coach is belangrijk, maar talent is onontbeerlijk. Talentdetectie, talentidentificatie en talentontwikkeling zijn dus cruciaal. Vlaanderen investeert in sport, dat mag ook zichtbaar zijn. Het universele logo is daar een goed middel voor. Een logo zonder dat de sporter die het draagt, prestaties neerzet, verliest natuurlijk zijn waarde.

Wat het optimaliseren van de omgevingsfactoren betreft, wordt er aan de oplossing van het btw-probleem gewerkt onder meer in de proeftuin Dynamo. Het is dan ook een goede zaak dat er meer dan 1900 brochures verspreid zijn naar sportverenigingen.

Voor een planmatig sportinfrastructuurbeleid zijn de middelen beperkt. Voor de grote infrastructuurprojecten van het Vlaams Sportinfrastructuurplan wordt het schema des-

ondanks gevolgd. De minister heeft middelen vrijgemaakt voor drie nieuwe projecten: de regionale Vlaamse sportinfrastructuur in Brussel-Noord, de overkapping van de ijsbaan in Herentals en een topsporthal in Antwerpen-Noord.

De heer Van Dijck hecht veel belang aan het onderzoek vooraf en een degelijke evaluatie en outputmonitoring van het sportbeleid. Op die manier kunnen de beleidseffecten duidelijk zichtbaar en meetbaar worden. Het beleid kan dan waar nodig op een gefundeerde manier bijgestuurd worden. De investeert dan ook terecht in beleidsondersteunend onderzoek, hoewel er steeds een evenwicht moet zijn tussen studie en uitvoering.

De Vlaamse overheid moet via een onderbouwd en duurzaam sportbeleid doorwegen op internationale discussies en het internationale sportbeleid. Vlaanderen toont aan dat het op dit gebied een internationale voortrekkersrol kan spelen. De heer Van Dijck is tevreden dat de minister groot belang hecht aan het onderhouden en verder uitbouwen van de internationale contacten. Zo houdt Vlaanderen voeling met wat er in de internationale sportwereld beweegt.

2.6. Standpunt van de heer Philippe De Coene

De heer *Philippe De Coene* spreekt namens zijn fractie zijn steun uit voor de beleidsbrief Sport. De beleidsbrief benadert goed wat er in het regeerakkoord is overeengekomen en zorgt voor enige continuïteit, waar de sector om vroeg.

Het is een fijne vaststelling dat de minister de breedtesport blijft koesteren. Belangrijk is dat topsport en sport in de breedte elkaar goed in evenwicht houden en elkaar naar een hoger niveau tillen. Topsporters geven immers het goede voorbeeld, en de jongere en minder jongere generaties trekken zich daaraan op. Dat is vaak de beste stimulans om in een sport in te stappen. Hoe meer jonge mensen participeren aan sport, hoe groter het draagvlak voor de creatie van topsporttalent.

De heer De Coene wil namens zijn fractie een andere klemtoon leggen dan de heer Sauwens, die had gevraagd om te stoppen met het ‘proeftuinengedoe’. Een proeftuin moet immers de tijd krijgen om zich te ontwikkelen. Nadien moet worden bekeken wat moet worden gewijzigd en wat eventueel moet worden omgezet in een structureel beleid. Proeftuinen maken bovendien niet het leeuwendeel uit van de begroting Sport: het gaat bruto om slechts 3 percent van de te spenderen middelen. Het project Open Stadion en het communitygevoel worden uitgespeeld als belangrijke elementen in het bidbook van België en Nederland voor het WK 2018. KV Kortrijk deed ook volop mee aan dat project, en de campagne mocht er zijn.

Naar verluidt zou de golfsportnota van de vorige regering worden herzien. Ze omvat twee delen: een categorisering van de diverse terreinen en het antwoord op de insteek van de golfsportfederatie. Daarin heeft de Vlaamse Regering de behoeften afgelijnd en gezegd voor welke projecten men wil gaan in de drie categorieën. Wordt de nota effectief herzien en wordt er nieuwe ruimte ingenomen voor de golfsportterreinen?. Zeker in Vlaanderen waar we voorzichtig moeten omspringen met de schaarse open ruimte en de functionaliteiten goed op elkaar moeten afstemmen, lijkt dat geen prioriteit.

Inzake de dopingbestrijding merkt de heer De Coene een evolutie. Er is blijkbaar een zeer goede uitwisseling tussen de minister op het Vlaamse niveau en WADA op internationaal niveau. Er is recent correspondentie over gevoerd. Dat toont aan dat men op pragmatische en gepaste wijze probeert te remediëren waar nodig, dat er geen paniek en onrust

wordt gezaaid waar het niet nodig is, maar dat doordacht en goed wordt opgetreden en het onderscheid wordt gemaakt tussen de hoofdzaken en de bijzaken.

2.7. Standpunt van de heer Veli Yüksel

Over de eerste pijler in de beleidsbrief – namelijk de sportparticipatie verhogen zodat meer mensen levenslang sporten – stelt de heer *Veli Yüksel* dat zijn fractie niet tegen de proeftuinprojecten is. Hij bekijkt ze kritisch en kijkt uit naar de wetenschappelijke studie en evaluatie want er komen tegenstrijdige berichten uit de sector. Zo worden ‘Brede school met sportaanbod’ en ‘Opleiding buurtsportbegeleider’ positief geëvalueerd, al is het wel jammer dat door de besparingen van minister Smet vijf Follo’s (Flexibele Opdracht van de Leerkracht Lichamelijke Opvoeding) moesten afvloeien en het werkingsbudget sterk onder druk is gekomen omdat Bloso en Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS) vijf andere afgedankte Follo’s op hun budget hebben overgenomen. Dat is niet alleen jammer voor de betrokken Follo’s maar ook voor de kernen waar zij opereerden en voor de overblijvende Follo’s die het met heel wat minder werkingsmiddelen moeten doen. In tegenstelling tot andere sprekers meent de heer Yüksel dat het verenigingsondersteuningsproject Dynamo Project niet op algemene instemming kan rekenen, hoe goedbedoeld het ook is. Dynamo levert op zich wel kwalitatief goed werk, maar de output voor meer dan 775.000 euro per jaar is vrij beperkt omdat de vrijwilligers in de sportclubs niet vertrouwd zijn met de werking van de Vlaamse Sportfederatie (VSF), de koepelfederatie van de sportfederaties. De kritiek is vooral dat VSF onder de duiven schiet van de federaties door rechtstreeks in en met de clubs te handelen en bij te sturen. De begeleiding van sportclubs is immers een taak van de sportfederaties en niet van de VSF, die de sportfederaties moet begeleiden. De federaties bereiken trouwens veel meer clubs en dat met heel wat minder subsidies.

Volgens het decreet op het lokaal sportbeleid doet het Instituut voor Sportbeheer (ISB), de begeleiding van de lokale sportdiensten, bijvoorbeeld bij het opstellen van de lokale sportbeleidsplannen. Naar analogie hiermee zouden de Dynamomiddelen beter besteed worden aan begeleidende maatregelen voor de federaties want er zijn nog heel wat federaties die alles behalve professioneel werken. Volgens de heer Yüksel is er een dringende nood aan begeleidende maatregelen voor een aantal sportfederaties. De nadruk moet blijven liggen op het belang van verdere professionalisering van sportclubs en het verhogen van de kwaliteit van de sportbegeleiders op het terrein, waarvoor ondersteuning en begeleiding vanwege de federaties nodig is.

Ook minister Schauvliege en minister Smet kondigen een evaluatie aan van hun deel van het Participatiedecreet. Zullen die evaluaties worden samen gelegd of zal elke minister zijn of haar stuk van het decreet zelf evalueren en bijsturen?

De heer Yüksel is blij met het experimenteel project voor de allerjongsten, maar hij vraagt zich af wie het uitvoert en waar. Het is nog niet ruim gekend. Hij vraagt zich ook af waarvoor de projecten voor mensen met een gezondheidsbeperking concreet gebruikt worden en hoe men een project kan indienen. Ook dat is haast niet gekend bij de bevolking.

Het is goed dat de minister kinderen en jongeren wil stimuleren tot bewegen en sporten, samen met de ministers van Onderwijs en Jeugd, maar de spreker stelt vast dat daarover niets staat in de beleidsbrief Jeugd. Hij hoopt dat er in het nieuwe Vlaamse Jeugdbeleidsplan, dat binnenkort door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd, wel concrete acties staan om samen aan deze belangrijke doelstelling te werken. De heer Yüksel is daarom tevreden dat de minister in zijn beleidsbrief schrijft dat hij zijn medewerking zal verlenen aan het realiseren van dit nieuwe Vlaamse jeugdbeleidsplan door het vertalen van de specifieke doelstellingen in concrete acties en met een focus op sport en bewegen.

Het is belangrijk dat er inzake proeftuinen aandacht is voor kansengroepen en dat de versnipperde initiatieven goed op elkaar worden afgestemd. Er zijn goede initiatieven van de minister om drempelverlagende maatregelen te nemen en hij stoort zich eraan dat men zich bij de Vlaamse Trainersschool (VTS) enkel per mail kan inschrijven om een cursus te volgen, want dat is eerder drempelverhogend, zeker voor senioren en mensen die in armoede verkeren. Het zou goed zijn om kansengroepen makkelijker toegang te geven tot de initiatieven.

Pijler 2 van het sportbeleid betreft het verhogen van de kwaliteit van het sportaanbod met alle actoren en op alle niveaus, de kwaliteitsverbetering en facultatieve opdrachten van de sportfederaties. De heer Yüksel merkt dat de ingediende aanvragen voor de facultatieve opdrachten stabiel blijven en vraagt of alle sportfederaties die in aanmerking komen, al ingestapt zijn of dat er nog een groeimarge mogelijk is. Hij dacht dat het de doelstelling van de vereenvoudigde uitvoeringsbesluiten was om meer federaties te laten instappen.

Het is positief dat de Vlaamse Sportfederatie samen met de sportfederaties zal nadenken over de vraag hoe de sportsector een antwoord kan bieden op de verschillende maatschappelijke trends en vragen.

Pijler 3 betreft een gezonde sportbeoefening, het vrijwaren van de integriteit van de sport en het ethisch verantwoord sporten, een stokpaardje van de voorganger van de minister. De heer Yüksel stelt dat het niet evident is om concrete zaken te doen, maar dat hij de verdienstelijke pogingen van de minister steunt om de sector te sensibiliseren. Hij zou graag willen weten wat de output daarvan is en hij vraagt aan de minister om die nauwgezet in de gaten te houden en om waar nodig bij te sturen.

Pijler 4 luidt dat Vlaanderen aan een succesvol topsportbeleid bouwt door het creëren van een optimaal topsportklimaat en een duidelijk afgebakende organisatiestructuur. De heer Yüksel stelt in verband met topsport de concrete vraag wanneer de minister voorziet in een evaluatie van de enorme inspanningen en investeringen van de afgelopen tien jaar. Hij vraagt zich af of de minister daarvoor zal wachten op de resultaten van de Olympische Spelen in Londen. Hij informeert ook of er een verschil merkbaar is sinds de invoering van de eenloketfunctie voor topsport bij Bloso.

Pijler 5 gaat over het optimaliseren van omgevingsfactoren. De heer Yüksel merkt op dat over de btw-problematiek in het verleden al vragen werden gesteld door collega's uit zijn fractie. Hij verwijst naar de federale link maar stelt dat het goed zou zijn indien de sector zich voorbereidt op een oplijsting van de knelpunten om zo tot een gezamenlijke visie te komen.

2.8. Standpunt van de heer Bart Caron

De heer *Bart Caron* vindt in de beleidsbrief over het algemeen veel positieve en waardevolle dingen terug maar wil toch een aantal kritische bedenkingen geven. De kracht van de beleidsbrief is meteen ook de zwakte ervan. Het document is erg volledig en probeert alle elementen en aspecten, groot of klein, van het beleidsdomein Sport te vatten. De heer Caron heeft respect voor die ambitie. Hij herkent zich daar ook wel enigszins in, maar tegelijk mist hij ook een focus. Natuurlijk is de minister al twee jaar op post en weet de commissie ook ongeveer waarvoor hij staat en waarop de klemtoon ligt. De heer Caron vraagt zich af of hij de beleidsbrief al dan niet moet beschouwen als uiting van een grote ambitie. Enerzijds is dat wel het geval. Anderzijds beseft de heer Caron, die niet zo rigoreus de minister van Begroting zou willen volgen en dus nog meer middelen voor Sport

zou willen uittrekken, ook dat er grenzen zijn aan de huidige beleidsmogelijkheden. Zelfs in de meest optimistische scenario's kunnen we niet verder gaan dan we soms willen.

Als de minister in de beleidsbrief bijvoorbeeld spreekt over het subsidiëren van de sportfederaties voor hun facultatieve opdrachten worden de decretale opdrachten en missies volledig herhaalt. De heer Caron verwacht veeleer te vernemen waar de minister meer of minder klemtonen wil leggen dan zijn voorgangers. Idem voor de aanvullende subsidies voor de Vlaamse unisportfederaties. Die worden tot in de details opgelijst. De beleidsbrief wordt daardoor soms veeleer een logboek van de Vlaamse sport, terwijl een duidelijke beleidslijn en keuzes moeten worden aangegeven.

Toch heeft de heer Caron in de beleidsbrief heel veel dimensies ontdekt, misschien te veel waardoor er nood is aan het bundelen van krachten. De kwaliteit van de sportbegeleiders is bijvoorbeeld erg belangrijk. Daaraan wordt gewerkt vanuit het centrale beleid, de Vlaamse Trainersschool (VTS) en Bloso, net als de lokale sportdiensten. Het wordt echter tijd voor een kwaliteitssprong. We doen immers op alle vlakken iets, maar net iets te weinig. Misschien kan er ter zake een strategische denkoefening worden gemaakt.

De heer Caron pleit voor het behouden en gestaag aanpassen van de twee basisdecreten voor de sport, namelijk die met betrekking tot Sport voor Allen en de sportfederaties. Inzake de professionalisering van de sportfederaties is er werk aan de winkel. De twee decretale bouwstenen van het sportbeleid zouden echter ook een instrumentarium kunnen aanreiken om de doelstelling van de kwaliteit op het terrein te versterken, zeker inzake sportbegeleiders. Op die manier wordt Sport voor Allen gestimuleerd en wordt gezorgd voor een goede selectiebasis voor potentiële topsporters.

Dan is er de dopingproblematiek. Diverse leden hebben ter zake al voorstellen van decreet ingediend, die zeer nauw aansluiten bij de beleidsbrief en de verklaringen van de minister van de voorbije weken, maar die in de commissie nog wachten op een bespreking. De minister pleit voor proportionaliteit in de dopingbestrijding: proportionaliteit bij de opsporing en proportionaliteit bij de bestraffing. Zo hoeft een recreatief sporter niet onderhevig te zijn aan de whereaboutsverplichting, evenmin als veel nationale sporters die eigenlijk nog geen nationaal niveau halen. Tegelijkertijd is de heer Caron een groot voorstander van een strenge aanpak. Proportionaliteit en gerichtheid, dat zijn veeleer uitdagingen. Het dopingbeleid moet nauw aansluiten bij WADA dat zijn eigen beleid ook beter zou kunnen stroomlijnen.

De heer Caron is het niet eens met de aanval van de heer Sauwens op proeftuinen als niet essentiële taken van het sportbeleid. Hij houdt integendeel een warm pleidooi voor overlappende bevoegdheden om maatschappelijke problemen te helpen oplossen. Bij onderwijs gaat bijvoorbeeld niet alleen over kennis die men aan kinderen wil overbrengen. Men wil ook mensen vormen. Dat geldt ook voor de sport, zonder in te korten op de zuivere doelstellingen. Hij betreurt het ten zeerste dat sommige collega's doen alsof sport een eiland is. Sport maakt integendeel deel uit van de wereld waarin we leven en draagt ook bij tot de opbouw ervan.

Wat de geluidssporten betreft, is ook Groen! vragende partij voor een oplossing. Mensen die lawaaierige sporten willen beoefenen, moeten dat ook kunnen doen. Het vastleggen van geschikte terreinen in recreatief gebied is blijkt haast onmogelijk te zijn. Misschien moet men ze inplanten in gebieden die al verstoord zijn, zoals tijdelijke havengebieden en industriegebieden die nog niet in gebruik zijn. Over enkele jaren zal motorcross trouwens vermoedelijk met elektrische motoren worden gereden.

Wat het topsportbeleid betreft, wil de minister een aantal zaken evalueren. De heer Caron vraagt om de uitgezette lijnen een kans te geven. Rendement halen is een traag proces omdat men moet vormen en kweken. Hij vraagt om door te gaan en tijdig bij te sturen. Hij gelooft immers niet in de grote revolutie maar veeleer in evaluatie, bijsturing en koppig doorzetten, zoals de sportbeoefening zelf.

Het infrastructuurbeleid is al meermaals aan bod gekomen. De heer Caron zit op dat vlak op dezelfde lijn als de heer Sauwens. Hij pleit al jaren voor een heldere taakverdeling, en die was tijdens de vorige legislatuur een beetje zoek. Het had inderdaad beter gekund.

Wat mogelijke besparingen in deze sector betreft, vraagt de heer Caron of de heldere taakverdeling bij infrastructuur en exploitatie van sportcentra al een aantal beleidsmaatregelen heeft gegenereerd. Tien jaar geleden heeft Bloso een aantal infrastructuren overgedragen aan andere besturen. Bloso doet echter nog altijd veel zaken zelf die andere overheden tot hun beleidsdomein zouden moeten rekenen.

De heer Caron zou het overigens appreciëren indien de topambtenaren van het beleidsdomein aanwezig zouden zijn bij de begrotingsbesprekingen.

Wat de gemeenten en provincies betreft, is de heer Caron voor een relatief terughoudende overheid in de exploitatie en voor een sterke overheid wanneer het over sturing gaat. Een overheid moet keuzes maken. Voor de uitvoering op het terrein kunnen echter ook veel privépartners worden ingeschakeld. Dat gebeurt nog te weinig in de sport, zeker op het vlak van de Vlaamse overheid. Bloso voert bijvoorbeeld tienmaal zoveel controles en inspecties uit dan in de sectoren Cultuur of Jeugd. Bloso moet een mentaliteitsverandering ondergaan en reflecteren over hun doelstellingen en hoe gepast omgaan met anderen.

De heer Caron pleit samenvattend voor sturing, terughoudendheid op controle, samenwerking met andere overheidsniveaus en minder zelf doen. Misschien kan daarop worden bespaard waardoor de rest van het sportveld kan worden ontzien. Een heldere taakverdeling is daarbij heel belangrijk. De heer Caron merkt in de discussie over de rollen van overheden en over de planlast erg grote cultuurverschillen op tussen de verschillende departementen en beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid. Hij besluit daaruit dat die Vlaamse overheid wat minder Jozef II moet zijn en meer moet leren aansturen op hoofdlijnen. Sommige administraties zijn op dat vlak goed op weg, andere niet. Een eventuele verschuiving van taakstellingen ten gevolge van de interne staatshervorming, mag echter niet ten koste mag gaan van de mogelijkheden van het sportveld zelf. Een aantal organisaties vreest voor een evolutie in die richting.

Met betrekking tot de bouw of renovatie van voetbalstadions zijn drie punten belangrijk: zij zijn nodig, ze moeten redelijk zijn en ze moeten ecologisch verantwoord zijn. De infrastructuurinspanningen moeten worden doorgezet, los van het eventueel organiseren van het wk voetbal.

2.9. Standpunt van de heer Paul Delva

De heer *Paul Delva* richt de aandacht op het hoofdstuk senioren sport in de beleidsbrief, en meer bepaald het sportelen. Hij stelde onlangs een schriftelijke vraag aan de minister en het antwoord daarop heeft hem verrast. Hij wil in dit verband enkele bekommernissen naar voren brengen. De doelstelling van het sportelen vindt de heer Delva prima, namelijk senioren op een zachte en vriendelijke manier in contact brengen met de sportwereld. Hij uit wel zijn twijfels over het instrument dat ervoor op poten werd gezet.

Sportelen wordt aangestuurd door Bloso. In 2010 had Bloso in een budget voorzien van 625.000 euro voor het voeren van een sensibiliseringscampagne in dat verband. Het aantal deelnemers aan verschillende activiteiten in het kader van de sportelcampagne bedroeg meer dan 10.000. De heer Delva kan moeilijk evalueren of dat veel is of niet. De minister antwoordde zelf op de schriftelijke vraag dat de evaluatie van de sportelcampagne een heikele zaak is. Men zou kunnen zeggen dat de campagne 62 euro per deelnemer heeft gekost, maar die vergelijking loopt mank. Relevant is wel om het bedrag van 625.000 euro te plaatsen naast het bedrag van 180.000 euro waar de sportfederaties in het kader van de beleidsprioriteit senioren sport een beroep op kunnen doen. De heer Delva vraagt zich af hoe het verschil tussen die twee bedragen kan worden verantwoord. Hij verwijst naar de mening van de heer Caron dat Bloso misschien een aantal taken doet die door andere overheden of federaties zouden kunnen worden uitgevoerd. Moet men niet nadenken over de verschuiving van het budget voor sportelen van Bloso naar de sportfederaties? Die hebben in het verleden al bewezen, zeker de senioren sportfederatie, dat ze senioren bereiken. Er is een parallel spoor getrokken, terwijl de knowhow al lang bij de sportfederaties zelf zit. De spreker huivert van parallelle instrumenten.

3. Antwoord van de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

3.1. Algemeen

Minister *Philippe Muyters* dankt de leden voor de ondersteuning van het sportbeleid vanuit de commissie, over meerderheid en oppositie heen. De felicitaties die zijn gegaan naar zijn kleine ploeg van vier mensen, heeft hij overgemaakt en vindt hij bovendien zeer terecht.

3.2. Sportelen

De *minister* wijst erop dat het aanvankelijk de bedoeling was om het inzetten op sport voor ouderen toe te vertrouwen aan de sportfederaties. De interesse vanuit de sportfederaties was echter bijzonder klein omdat er een relatief klein budget voor is. Daarom werd beslist om het op een ander niveau aan te pakken en om het te ondersteunen door een campagne vanuit Bloso.

Sportelen is typisch iets dat moet groeien. Het voorbije jaar is reeds gewerkt aan de verruiming van de doelgroep. Sportelen schuift vooral een interactief karakter, het samenzijn, naar voren. Er wordt gemikt op zowel de life-time sporter als de niet-sporter. Het inclusiebeleid is een belangrijk aspect daarin. Minister Muyters wijst erop dat hij het sportelen heeft geërfd van zijn voorganger.

De minister beaamt dat de groep van 50-plussers ruim is om als één doelgroep door het beleid te worden gevat, met zowel mensen die eerder zittend zijn als met de heel actieve sporters. Via het project 'Naar een vernieuwd beweeg- en sportbeleid voor senioren in Vlaanderen' willen de onderzoekers typologieën van senioren uitwerken, gekoppeld aan een aangepast beweeg- en sportaanbod. Bedoeling is om een beweeg- en sportaanbod te voorzien op maat van alle senioren in Vlaanderen. Om dit te realiseren wordt nauw samengewerkt met minister Vandeurzen.

Dat men bij de Vlaamse Trainersschool (VTS) alleen per mail kan inschrijven klopt niet helemaal. De inschrijvingen gebeuren in de regel steeds via de online webapplicatie die is ontwikkeld, maar bij uitzondering kan de aanvraag tot inschrijving nog steeds via brief gebeuren. Deze dient dan aan het VTS-secretariaat gericht te worden, waarna de inschrijving door het secretariaat zelf digitaal wordt ingevoerd.

3.3. Proeftuinen, de relatie Sport en Onderwijs en Sport voor Allen

De *minister* vindt de proeftuinen belangrijk. Het gaat niet op om in Europa een inclusiebeleid via sport op de agenda te zetten en tegelijk zaken zoals de proeftuinen te schrappen. Hij wil de proeftuinen dus zeker voortzetten. Hij is het wel eens met de kritiek dat er verbeteringen kunnen aangebracht worden, vandaar dat er ook een tussentijdse evaluatie is voorzien. Belangrijke elementen in deze evaluatie zijn een leereffect en een inzicht verkrijgen in de mogelijke effecten op lange termijn en de kostprijs ervan. Nadat hij de evaluatie krijgt, wil de minister in dialoog gaan met de proeftuinen zelf en het resultaat daarvan met de commissie bekijken.

Op de vraag om maximaal terug te koppelen naar de commissie in verband met Sport voor Allen, zal de minister zo veel mogelijk ingaan, in overleg met de voorzitter. Zo zal hij de visienota over Sport voor Allen in de commissie bespreken zodra dat mogelijk is.

Voor de vragen over de relatie met het onderwijs verwijst de minister naar de titel van zijn beleidsbrief: ‘door samenspel scoren’. Hij wil ook samenwerken met Onderwijs in functie van bepaalde thema’s. Hij wil in de eerste plaats samenwerken met Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS) die initiatieven heeft voor het kleuter-, basis- en secundair onderwijs. Hij zal ook bekijken wat de rol van de Flexibele Opdracht van de Leerkracht Lichamelijke Opvoeding (Follo) kan zijn en hoe die geoptimaliseerd kan worden. Er wordt een opvolgingsgroep SVS opgericht samen met onderwijs- en sportactoren om de slagkracht van schoolsport in een brede context te optimaliseren. Een volgend actiepunt is het openstellen van de schoolsportinfrastructuur buiten de schooluren. Hij wil daar het accent op leggen. Hij zal dit samen met minister Smet aanpakken.

3.4. Decreet Sportfederaties

De *minister* is het ermee eens dat de sportfederaties maximaal ondersteund moeten worden. Ze staan niet alleen in voor de organisatie van de sport, maar ze zijn ook proactief omdat ze moeten investeren in het ontwikkelen van sportproducten zodat de levenslange sportbeoefening, een van de doelstellingen van Sport voor Allen, kan worden gerealiseerd. Net zoals in een bedrijf, moet men daar innovatief in zijn.

De minister zou graag zien dat federaties meer innovatief zijn om op de ene of de andere manier echt iets extra toe te voegen. Hij geeft het voorbeeld van de tennisfederatie die begonnen is met ‘start to tennis’, gericht op volwassenen of ouderen. De minister vindt dat een positieve zaak en zal bekijken hoe hij in de loop van 2011 goed werkende federaties, die innovatief bezig zijn en nieuwe initiatieven hebben, kan stimuleren om zo het slagkrachtig resultaatgericht werken van sportfederaties te ondersteunen.

Inzake de lokale besturen is in september 2011 in een tussentijdse evaluatie voorzien. Daaruit moet blijken hoe de gemeenten hun sportbeleidsplan invullen. De minister zal de commissieleden op de hoogte brengen van deze bevindingen.

Op de wens van de heer Yüksel om het Dynamoproject meer te stroomlijnen met de werking van de Vlaamse sportfederatie (VSF) reageert de minister verbaasd omdat Dynamo volledig ingekapseld zit in de Vlaamse Sportfederatie. Dynamo werkt aanvullend waar de federaties het moeilijk hebben en biedt hen op deze punten de nodige ondersteuning. Dat was ook de bedoeling. De minister heeft de indruk dat dat goed loopt en dat de wisselwerking heel sterk is. Concrete problemen mogen uiteraard worden gemeld.

Er is ook gevraagd naar de vergoeding voor vrijwillige en professionele sportbegeleiders. Dat zal volgens de minister worden geregeld in het Sport voor Allen-actieplan.

3.5. De werking van Bloso

Op de suggestie van de heer Bart Caron dat Bloso beter een aantal taken zou afstoten antwoordt minister *Philippe Muyters* dat het beter bestuurlijk beleid nog altijd de basis van de taakverdeling is. Zoals de heer Delva al zei, werd Bloso in het verleden nogal gemakkelijk aangeduid om taken op te nemen die anderen lieten liggen. Dat is historisch gegroeid. De minister is het helemaal eens dat er een heldere taakverdeling moet zijn binnen de sportsector. Daar is in het afgelopen jaar heel sterk aan gewerkt. De één-loketfunctie van Bloso heeft daar al aan bijgedragen. Dat was nodig en wordt voortgezet. De heldere taakverdeling dient op alle gebied aanwezig te zijn. In de beheersovereenkomsten moet duidelijk staan wat de overheid verwacht. Dat is op zich reeds een cultuurverandering.

De heer *Bart Caron* begrijpt dat de minister de administratie door middel van beheersovereenkomsten wil aansturen om tot een heldere taakverdeling te komen. Hij vergelijkt echter de situatie binnen verschillende beleidsdomeinen en merkt grote verschillen. Voor het overige heeft hij alle begrip voor het standpunt van de minister.

Mevrouw *Ulla Werbrouck* noteert dat Bloso een zelfevaluatie maakte, maar een externe evaluatie heeft meer impact. Ze staat achter de minister als die zegt dat Bloso rationeler moet werken en de doelstelling moet halen.

3.6. De band tussen de Koninklijke Belgische Voetbalbond en de Voetbalfederatie Vlaanderen

De *minister* gaat wat dieper in op de vragen van de heren Wienen en Sauwens over de Voetbalfederatie Vlaanderen (VfV). Niet alles is zichtbaar en de perceptie dat de Belgische Voetbalbond nog steeds een belangrijke invloed heeft, is niet geheel onterecht. De VfV werkt echter verder aan zijn ontplooiing en autonomie. Voor de administratieve onafhankelijkheid lijkt vooral de dialoog tussen Bloso en de VfV hem van belang. Onder-tussen werd een aparte website ontwikkeld. Dat is een stap in de goede richting. Maar wil men echter sneller vooruitgaan in de richting van meer onafhankelijkheid, dan zou een tegenhanger aan Franstalige zijde kunnen helpen. Dat is klassiek: men kan pas echt iets uitwerken en een effectieve overdracht krijgen als er in de twee regio's een dynamiek is. Maar of die tegenhanger er nu is of niet, Vlaanderen gaat door op de ingeslagen weg, aldus de minister.

Volgens de laatste cijfers zijn er 1426 clubs aangesloten bij VfV. In totaal zijn er 228.193 leden, waarvan de meerderheid mannen zijn. Ze hebben 29 personeelsleden in dienst. Twaalf personeelsleden worden gesubsidieerd waarvan vier aan 90 percent, één aan 75 percent en de rest aan 50 percent.

De minister heeft van Bloso vernomen dat de VFV op sporttechnisch vlak duidelijk inspanningen doet om een eigen beleid uit te tekenen. Daardoor heeft de VFV al een eigen dynamiek kunnen ontwikkelen, los van de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB). De minister wijst erop dat het niet makkelijk is geweest om dit reeds te realiseren, niet alleen wegens de KBVB en het sporttechnisch beleid vanuit de KBVB, maar ook omdat er dictaten zijn van de Union of European Football Associations (UEFA) en de Fédération Internationale de Football Association (FIFA) over het sporttechnische gebeuren. In samenspraak met Bloso heeft de sporttechnische staf van de VFV voor het eerst een beleidsplan uitgewerkt met daarin vijf basisopdrachten. Op het terrein merken we volgens de minister dat dat beleidsplan de leidraad is, dat het wordt gebruikt en gehanteerd om het Vlaamse voetbalbeleid te sturen.

Als hij dan kijkt naar de kaderopleiding, vindt de minister dat de vooruitgang goed zichtbaar is. Dat is vooral te danken aan de input van Bloso en de wisselwerking met de VFV binnen het partnership van de Vlaamse Trainersschool (VTS). De integratie van de medewerkers van de VFV in de denkcelwerking Voetbal van de VTS leidt tot een sterke kwaliteitsverbetering van de kaderopleiding Voetbal, maar ook omgekeerd is de overheveling van de trainersopleiding van de nationale Heizelschool naar de VTS een belangrijk statement. De VFV heeft een personeelslid in dienst genomen dat voltijds belast is met de kaderopleiding binnen de federatie. Ook is er wekelijks overleg met de opleidingscoördinator Voetbal van de VTS. Er is dus wel degelijk vooruitgang, zo stelt de minister.

Met betrekking tot de kwaliteitsverbetering van het jeugdvoetbal wordt er duidelijk een specifiek Vlaams beleid gevoerd, met het opstarten en voort uitbouwen van het Jeugdsportfonds. Het systematisch auditen van Vlaamse clubs en het stimuleren van die kwaliteitsvolle jeugdwerking en omkadering moet en zal leiden tot het vergroten van de kwaliteit van die jeugdopleiding in Vlaanderen. De specifieke subsidie-inspanningen van de Vlaamse overheid, via Bloso, zorgen voor een bewaking van dat proces.

In het kader van de facultatieve opdracht jeugdsport voldoet de VFV aan de tien vooropgestelde beoordelingscriteria. In 2010 heeft de VFV zich ingezet om enerzijds een aantal clubs te auditen en anderzijds die clubs voort te ondersteunen, op basis van kwaliteitscriteria opgenomen in een reglement. Bij die audit is er sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid. Er zijn de auditkosten en de subsidies. Naar die facultatieve opdracht jeugdsport zal maximaal 380.000 euro gaan. Indien bij de afrekening aan alle voorwaarden is voldaan, kan de VFV dat volledige bedrag krijgen. Het is de bedoeling 115 clubs te auditen, en volgend jaar 150 clubs.

De heer *Johan Deckmyn* heeft minister Muylers horen zeggen dat het nu moeilijk is om te werken aan de splitsing van de Koninklijke Belgische Voetbalbond en de oprichting van de Voetbalfederatie Vlaanderen omdat er aan Waalse zijde geen volwaardige tegenhanger is. Maar daar heeft hij in het verleden al vaak op gewezen. Hij stelde ook dat er niet zo vroeg op die manier budgetten mochten worden vrijgemaakt omdat er immobilisme zou optreden. Hij dringt dus aan op nieuwe initiatieven en heeft hierover met enkele collega's trouwens een voorstel van resolutie ingediend (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 651/1).

Minister *Philippe Muylers* antwoordt dat zijn eigen actieprogramma voor de verdere ontvoogding van de VFV voldoende dynamisme inhoudt, ook al is er geen Franstalige tegenhanger.

3.7. Vlaams Bureau voor Sportbegeleiding - Vlabus

Minister *Philippe Muyters* deelt mee dat over de ‘Gunsttarieven voor sportclubs’ van Vlabus, recentelijk overleg werd gepleegd met Vlabus om te bespreken welke concrete pistes ze zelf kunnen voorstellen om de professionalisering van sportclubs te vergroten, want de minister is het er volkomen mee eens dat daar verder op ingezet moet worden. Er moet worden onderzocht wat hun bijdrage daarbij kan zijn als een soort van ‘sociaal secretariaat voor de sport’. De werkgroep ‘professionalisering’ binnen het SVA-platform moet het geheel verder uitdiepen.

3.8. Medisch verantwoord en Ethisch Sporten (MVES) en de relatie met WADA

Minister *Philippe Muyters* wijst erop dat een gezonde sportbeoefening en de integriteit van de sport zijn gebaseerd op het huidige MVES-decreet, maar dat hij aanpassing hiervan beoogt. Commissieleden merkten op dat er veel werd gepraat. De minister beaamt dat, maar er werd ook zeer veel gedaan, ook al is dit voorlopig nog niet onmiddellijk zichtbaar. Hij meent zijn tijd goed te hebben besteed. Er werden begin dit jaar inderdaad voorstellen van decreet neergelegd in het Vlaams Parlement, maar een zogenaamd herstel-decreet – de minister wil de term ‘paniekdecreet’ liever niet gebruiken – was niet meteen een goede oplossing. De minister benadrukt dat we ons in een complexe nationale en internationale context bevinden. De collega’s van de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap moesten een jaar geleden eigenlijk nog beginnen met een aantal zaken. De problemen met betrekking tot doping situeren zich ook steeds meer op internationaal vlak, waarbij het WADA een prominente rol opeist. Het lijkt de minister in dat licht beter om het totaalconcept opnieuw tegen het licht te houden en verbeteringen aan te brengen. Zeker in België is de gelijkberechtiging een vraag van de sportsector zelf. Het voorbije jaar werd duidelijk in die richting gewerkt.

De minister meent op het einde van dit jaar een samenwerkingsakkoord te kunnen bereiken tussen de diverse gemeenschappen, en ook met Brussel, voor de aspecten die op elk van de betrokken partijen van toepassing zijn. Het is de bedoeling te komen tot een gemeenschappelijk standpunt over onder meer de afbakening van het begrip ‘elitesporter’. Dat is een fundamentele zaak. De minister vindt dat men er de tijd voor moet nemen om samen te bekijken wat de buitencompetitiecontrole inhoudt en hoe we tot een gemeenschappelijke afbakening van de doelgroep kunnen komen. Dat wordt dan de basis van een nieuwe en betere Vlaamse regelgeving. Natuurlijk past dat alles in de WADA-code, die vastligt tot 2014 en vanaf 2015 misschien kan worden gewijzigd. Het voorbije jaar is er zeker niet alleen gepraat. Er is de Asserstudie geweest, die de toepassing van de WADA-code in alle Europese landen heeft vergeleken. Tijdens het Europees voorzitterschap heeft de minister dat duidelijk aan bod kunnen brengen. Er is zelfs al een conclusie van de Raad Sport aanvaard, die erop neerkomt dat Europa naar meer uniformiteit wil streven en dat ook onze inbreng bij het WADA zal worden versterkt. Dit was bij aanvang van het voorzitterschap niet voorzien en is dus een onverhoopt succes.

Bovendien kan men niet om het feit heen dat er ook een aantal rechtszaken gaande zijn die door het WADA met argusogen worden gevolgd. Het interview met David Howman dat recentelijk in enkele Vlaamse kranten verscheen, moet in dat licht worden gezien. De minister zetelt in het kader van het Europees voorzitterschap zelf in de foundation board van het WADA. In de marge daarvan heeft hij recent een gesprek gehad met de top van het WADA. Hij heeft hun uitgelegd in welke richting Vlaanderen evolueert en wat de grote lijnen zijn van een samenwerkingsakkoord. Hij heeft met de heer Howman afgesproken die grote lijnen, van zodra ze klaar zijn, voor te leggen aan het WADA, zodat kan worden bekeken of ze in overeenstemming zijn met de huidige code. Toen de heer Howman ver-

klaarde dat hij richtlijnen aan Vlaanderen had gegeven, dan doelde hij net op de aspecten die de minister naar voren heeft gebracht met betrekking tot dat nieuwe samenwerkingsakkoord.

Wat de beroepsmogelijkheid in eigen land betreft laat het huidige decreet volstrekt toe dat een federatie hierin voorziet. Het is echter aan de sportfederaties om die hiervoor het initiatief te nemen. De minister begrijpt dat een aantal federaties dat overwegen. Hij zal dat zeker niet tegenhouden en hoeft daar het decreet niet overhaast voor te wijzigen, want ze hebben die mogelijkheid. In het licht van de voortdurende internationale evoluties en de wetenschap dat binnen België de andere gemeenschappen eigenlijk nog heel de afbakening moesten doen, is de minister ervan overtuigd de juiste keuze te hebben gemaakt. Hij wil nog voor het einde van het jaar een goed samenwerkingsakkoord afsluiten en dat zelfs aan het parlement voorleggen. Op basis daarvan – en rekening houdend met de internationale context – kan er een nieuw MVES-decreet voor elitesporters worden gemaakt, en een beleid qua ethisch verantwoord sporten.

De minister wil even dieper ingaan op de gecontesteerde dopingcontrole op de Zesdaagse van Gent. Na de beelden te hebben gezien en de verklaringen te hebben gehoord, heeft hij uiteraard onmiddellijk contact opgenomen met zijn diensten. Er was trouwens tijdens de bewuste controle iemand van zijn kabinet aanwezig. De verhalen lopen nogal uiteen, en ook dat is typisch. Basis van het probleem is dat vanaf het ogenblik dat men zich aanbiedt voor controle, men de sporters in het oog moet blijven houden om een correcte naleving van de procedure te kunnen garanderen. Dat is een regel van het WADA. Als de renners bijvoorbeeld hun handen wassen en er daarna zeep in het staal raakt, is het staal gecontamineerd en bijgevolg ongeldig. Vanaf het begin heeft men met de organisatoren nagegaan hoe de controle het best zou gebeuren. Er werd niet gevraagd om onmiddellijk stalen te mogen nemen. De renners hadden de mogelijkheid om de dopingtest te ondergaan vanaf het moment dat de controleurs er waren tot na de wedstrijden.

Wat de fitnesssector aangaat, is er een akkoord met de fitnessorganisatie en de Belgische Beroepsvereniging voor de Fitness- en Wellnessindustrie (BBF&W) dat stelt dat de begeleiding van risicogroepen op termijn enkel door Masters L.O. met de afstudeervariant fitness (of gelijkgeschaalden) zou kunnen gebeuren. Er werden bijzondere doel- en risicogroepen uitgekozen.

De heer *Bart Caron* dankt de minister voor zijn gedegen antwoord. Hij vindt het positief dat de minister met betrekking tot het dopingdecreet en de relatie met het WADA een aantal zaken heeft verduidelijkt. Er moeten echter duidelijke keuzes worden gemaakt. Hij weet dat de minister aan een ontwerp van decreet werkt en gesprekken met het WADA voert. Er moet echter samen een constructieve oplossing worden gevonden, en hij is ervan overtuigd dat dit geen kwestie van partijpolitieke verschillen zal zijn. De beroepsmogelijkheden voor de federaties zijn er al langer. Hierdoor worden soms, onder meer in de sportwereld zelf, wat holle frases gebruikt. De rechtszaak rond Iljo Keisse toont in elk geval duidelijk aan dat er op veel terreinen nood aan een beter kader is.

Mevrouw *Ulla Werbrouck* noteert dat de sportfederaties de keuze hebben om zelf de beroepsmogelijkheid in te vullen. Maar als de federatie het niet doet, is de sporter daar de dupe van. Vanuit het standpunt van de sporters is dit onbegrijpelijk. Want zonder interne beroepsprocedure moeten zij immers beroep aantekenen bij het TAS in Lausanne. Uiteraard is er bereidheid, zeker wat haarzelf betreft, om de dopingkwestie en de toepassing van de WADA-akkoorden in de commissie te bespreken.

De minister wijst op de noodzaak van voorafgaand overleg. Als het samenwerkingsakkoord met de andere gemeenschappen rond is, zal de minister het ter bespreking voorleggen in het parlement, al is hij niet afwijzend om nu reeds een discussie op hoofdlijnen te starten. De betrokkenheid van de parlementsleden is op die manier maximaal.

3.9. Topsport en topsportscholen

Minister Philippe Muyters deelt mee dat de evaluatie van de topsportscholen op schema zit. Bloso heeft een bilateraal overleg gehad met de topsportfederaties in de periode mei-juni 2010. De VUB heeft in opdracht van het departement een studie verricht in 2010 – een opinieonderzoek bij atleten, trainers en federaties – en naast een globaal verslag ook per sporttak een rapport opgemaakt. De rapporten van Bloso en de VUB worden gebundeld per sportfederatie en aan elk van de sportfederaties bezorgd met de vraag om er tegen het einde van het jaar op te reageren. De reacties worden dan samen met de rapporten overgemaakt aan de Taskforce Topsport, die de aanbevelingen zal bespreken. In het voorjaar van 2011 krijgt de onderwijssector de kans om zijn opmerkingen te geven bij het rapport. Op het einde van het schooljaar 2010-2011 volgt dan een finaal rapport. De minister gaat ervan uit dat het dan gedragen wordt door Sport en Onderwijs. Op dat moment kan hij samen met Onderwijs de nodige conclusies trekken.

Inzake tewerkstelling en begeleiding is per topsportfederatie een quotum vastgelegd. Het quotum is nagenoeg ingevuld. Aanpassingen zijn mogelijk, maar dan wel via verschuivingen.

De situatie met een groot aantal leerlingen in de topsportschool voetbal is historisch gegroeid. De finaliteit bij de KBVB lag op het opleiden van profvoetballers voor eerste en tweede nationale, wat via de topsportscholen gebeurt sinds de opstart van de topsportscholen in 1987. De KBVB financierde dat autonoom en kon zo mee genieten van het topsportschoolsysteem. Bij de oprichting van de Vlaamse federatie werd voldoende extra budget vrijgemaakt om ook de topsportschool voetbal te kunnen subsidiëren, zonder negatieve impact op de andere sportfederaties. Op basis van het besluit van 2008 inzake de topsport worden de subsidies voor de topsportschool minder afgestemd op het aantal leerlingen, en meer op de behoefte inzake programma en omkadering. Met de Voetbalfederatie Vlaanderen (VfV) is inmiddels besproken dat de selectie en de daaraan gekoppelde subsidies voor de topsportschool in de toekomst meer afgestemd dient te worden op het aantal spelers of speelsters voor de toekomstige nationale ploegen en minder op profvoetballers als zodanig.

Mevrouw *Ulla Werbrouck* wijst op het te grote aantal topsportschoolatleten. De meesten zijn geen topatleten maar topatleten in spe. De doelstelling zou moeten zijn dat de topsporters worden begeleid via een topsportschoolsysteem terwijl andere sporters een ander kanaal krijgen aangeboden. Daarom is het verkeerd om de subsidies te koppelen aan het aantal deelnemers. Het systeem moet ook voor een deel resultaatgebonden worden. Dat is de essentie van topsport. Zonder resultaat deugt het systeem niet.

De heer *Veli Yüksel* vraagt of de topsportevaluatie er zal komen. En zo ja, binnen welke termijn? Nu of na de Olympische Spelen?

De *minister* wijst erop dat hij vorig jaar het Topsportactieplan II heeft opgestart. Hij zal dat pas evalueren als het in uitvoering is, dus na de volgende olympiade.

3.10. Verloning van Topsporters, Toptrainers en investering in sporttakken

De *minister* vindt de verloning van topsporters een belangrijk maar moeilijk thema. Moet dit gebeuren op basis van het diploma of op basis van prestatie? Als minister van Werk is minister Muyters geneigd te zeggen dat dit meer op basis van competenties moet gebeuren, waarvan het diploma er een is. Hij stelt wel dat zijn voorganger, die de zaak grondig had onderzocht, tot de conclusie was gekomen dat het niet haalbaar en niet wenselijk was.

Zeker voor jonge mensen voert de Vlaamse overheid inzake topsport een voorwaarden-scheppend beleid en geen beloningsbeleid. Het loon moet niet als een beloning worden bekeken, maar als een voorwaarde om voltijds te kunnen sporten. Topsporters ontvangen natuurlijk meer dan een loon. Ook hun programma met verplaatsingen en verblijf, de trainingstechnische en sportwetenschappelijke, medische en paramedische omkadering, accommodatie en materiaal, zitten in de subsidie. De vorige minister vond het aangewezen te blijven bij het aspect van het diploma. Na onderzoek over een gemengd systeem kwam hij na een bescheiden simulatie met een beperkte premie al op een meerkost van 500.000 euro per jaar. De betrokken topsporters zouden dat bovendien als nauwelijks in verhouding tot de prestatie opvatten. Toen werd besloten om de middelen veeleer in te zetten op de voorbereiding en omkadering van elitesporters en beloftevolle jongeren. Dat is gebeurd op het einde van de vorige legislatuur. De minister vindt dat hij al heel wat hooi op zijn vork neemt en geeft hier dan ook geen prioriteit aan in zijn beleidsbrief.

Wat het verloningsbeleid van de toptrainers betreft, is het belangrijk te beseffen dat topatleten vaak aan het begin van hun professionele carrière staan, terwijl de toptrainers zich in een andere fase van hun professionele carrière bevinden. Er is een verschil in behoeften en noden. Om concurrentieel te zijn moet men toptrainers volgens een marktprincipe verlonen, dus gekoppeld aan tijdelijkheid en resultaten. De lijst van de zestien toptrainers kan iedereen terugvinden op de website van het Bloso. Negen ervan oefenen hun functie uit op zelfstandige basis, via een overeenkomst met de federatie, en zeven zijn in loondienst. De contracten zijn tijdelijk en resultaatgebonden.

De verhouding tussen de stijging van middelen voor topsport en een verbetering in prestaties dient op twee manieren bekeken te worden. Ten eerste dient gesteld te worden dat de toegekende middelen steeds in verhouding staan tot de geleverde prestaties. Het topsportbeleid heeft daartoe een dubbel mechanisme. De topsportakkenlijst per Olympiade zorgt enerzijds voor duidelijke categorieën inzake maximale topsportsubsidies (zie UB topsport dd 19/12/2008). De lijst is gebaseerd op o.a. de resultaten in de voorbije Olympiade en de structuur en werking (waaronder talentdetectie), waaruit toekomstige resultaten moeten voortvloeien. De bijkomende financiering t.a.v. topsportfederaties in de loop van de Olympiade, in uitvoering van het Topsportactieplan Vlaanderen II (2009-2012), wordt anderzijds ad hoc op advies van de Taskforce Topsport toegekend. Of het nu om toptrainers, jeugdtrainers topsport, sportwetenschappelijke omkadering of wat dan ook gaat, telkens zijn de slaagkansen samen met de reële noden het uitgangspunt voor het toekennen van bijkomende middelen. De topsportakkenlijst kan dus als de verdeelsleutel beschouwd worden, de maandelijkse vergaderingen van de Taskforce Topsport als een bijsturing in functie van de evoluerende slaagkansen en noden.

Ten tweede moet men rekening houden met een toenemende globalisering en stijgende concurrentie. Voor de topsportwereld heeft dit als gevolg dat een lineaire stijging van de middelen niet langer een lineaire stijging in de topsportprestaties met zich meebrengt. Men is immers geëvolueerd naar een model waarbij een exponentiële middelentoename vereist is om tot een lineaire groei in topsportprestaties te komen. Omdat dit niet realistisch haalbaar is, gaat men nu steeds meer op zoek naar manieren om het beschikbare geld optimaal te besteden om zo efficiëntiewinsten te creëren.

De heer *Peter Gysbrechts* neemt nota van de verklaringen van de minister inzake verloning van topsporters, maar dringt aan op een evolutie richting prestatieverloning. Als men iemand verloont om hard te lopen, maakt het niet uit of dat een ingenieur is of een arbeider.

Het uitblijven van een prestatieverloning voor topsporters is ook voor mevrouw *Ulla Werbrouck* onbegrijpelijk. Een trainer die uit het buitenland met expertise komt, krijgt een tijdelijk contract. Waarom kunnen de topsporters geen tijdelijk contract krijgen? Als ze geen resultaten meer boeken vallen ze uit de boot. Topsport is hard, maar zo werkt het. Het is een moeilijk discours en er zijn andere prioriteiten, maar als ex-topsporter kan ze alleen vrede nemen met een prestatieverloning.

De *minister* vindt diploma's in de topsport niet zonder belang. In de beleidsbrief staat dat er wordt gestreefd naar een combinatie van topsport met diploma's omdat de carrière van topsporters zo kort is dat rekening moet worden gehouden met de toekomst van de topsporters na hun sportcarrière. Die combinatie moet ook beloond worden.

3.11. Vlaams Sportkompas

Wat de representativiteit voor de testpool van het Vlaams Sportkompas betreft, verduidelijkt de *minister* dat de testgroep bestaat uit 3500 jongeren tussen 6 en 12 jaar. De representativiteit is heel hoog, zeker voor de jongeren die nog geen sport beoefend hebben. Daardoor kan perfect een vergelijkingsmodel worden opgemaakt ten opzichte van een samplegroep. Voor minder bekende sporten is het sample kleiner. Onderzoekers durven zich daarom vandaag nog niet over uit te spreken over representativiteit in deze kleinere groepen. Hier wordt echter continu aan gewerkt.

Alle leerlingen van de topsportscholen zijn gedurende drie jaar telkens opnieuw opgevolgd. Die samplegroep is ook perfect representatief. In een aantal sporten zijn ook heel wat sporters opgevolgd buiten het circuit van de Topsportschool. Die samplegroep moet wel nog voortdurend worden uitgebouwd.

3.12. Sportinfrastructuur

Op de vragen in verband met sportinfrastructuur antwoordt de *minister* dat een mogelijke tweede oproep voor de kunstgrasvelden niet automatisch een bestendiging is van het verleden. Het gaat wel om de uitvoering van afspraken die de voorganger van de minister heeft gemaakt. De tweede cluster heeft te maken met het feit dat de initiële vraag naar de kunstgrasvelden vrij uitgebreid was. Voor een aantal van die kunstgrasvelden, op basis van de oproep in 2008, waren er problemen van ruimtelijke ordening. De minister heeft dan ook beslist de uitvoering in twee clusters te doen, maar op basis van de selectie van dossiers van de eerste oproep. Hij voert nu nog altijd de afspraken uit inzake infrastructuur zoals zijn voorganger die in 2008 heeft gemaakt.

De minister heeft besloten daar een grondige evaluatie over te houden. Hij heeft in het najaar een bevraging gehouden over de noden aan sportinfrastructuur bij alle lokale besturen. Dat was een groot succes. Meer dan twee derde van de bevroegden heeft immers geantwoord. Die cijfers worden op dit ogenblik statistisch verwerkt en zullen daarna voor de wetenschappelijke kijk op deze cijfers ook nog voorgelegd worden aan professor Van Hecke, die de oorspronkelijke behoeftenstudie in 2008 heeft uitgevoerd. Er zal ook rekening gehouden worden met de blinde vlekken die toen waren gedecteerd in de sportinfrastructuur.

Er zal uiteraard ook rekening worden gehouden met de noden van een bovenlokaal karakter, zowel voor topsport als voor breedtesport. Op basis daarvan moet worden beslist of er een bijsturing nodig is van het sportinfrastructuurbeleid, niet alleen op basis van de evaluatie van de bevraging, maar ook op basis van de resultaten van de werkgroepen over sportinfrastructuur en ruimtelijke ordening in het kader van het Sport voor Allen-platform.

De grondige evaluatie van de sportinfrastructuur vindt de heer *Peter Gysbrechts* zeer nuttig. De blinde vlekken moeten worden opgespoord, zeker voor subregionale installaties, maar niet elke gemeente heeft behoefte aan een uitgebreide sportinfrastructuur. Het Sportinfrastructuurfonds zou moeten waken over de spreiding van infrastructuur over een groter gebied. De noden zijn opgevraagd bij alle lokale besturen. De heer Gysbrechts denkt dat de minister ook wel weet dat bij veel van die besturen heel weinig enthousiasme bestaat voor het Sportinfrastructuurfonds omdat men eraan vastgekleusterd zit.

De heer *Wim Wienen* wijst erop dat steden behoefte hebben aan een inhaalbeweging inzake sportinfrastructuur. De vraag is ook of het sportinfrastructuurfonds voldoende functioneert. Hij vreest in elk geval een vertraging. Terwijl de vernieuwing wordt afgeremd, blijft de oude sportinfrastructuur verslijten. Dit zou de inhaalbeweging kunnen bemoeilijken.

De heer *Bart Caron* is benieuwd naar de resultaten van het onderzoek van professor Van Hecke naar de infrastructuurproblematiek. Professor Van Hecke vertrekt vanuit de sociale geografie en de heer Caron herinnert zich zijn benadering van publieksfluctuaties en dergelijke uit andere sectoren. Hij is in elk geval zeer benieuwd naar de resultaten van de wittevelekanalyse, die strategisch zeer belangrijk zou kunnen zijn.

Minister *Philippe Muyters* wijst erop dat hij nog volop bezig is met de uitvoering van de afspraken die zijn gemaakt door voormalig minister Anciaux met betrekking tot de aanleg van lokale sportinfrastructuur: sporthallen, zwembaden en kunstgrassen. Er loopt een evaluatie om, waar nodig en nuttig, tot een nieuw systeem te komen. Dat is zelfs sneller dan voorzien en er is dus geen sprake van een afremming.

3.13. De bouw van voetbalstadions

Minister *Philippe Muyters* benadrukt dat voor de bouw van voetbalstadions de manier van ondersteunen niet veranderd, ongeacht of België het WK binnenhaalt. De ploegen die hebben gekozen om zich kandidaat te stellen voor een wedstrijdstadion, kiezen voor een capaciteit van 40.000 plaatsen aangevuld met de 4000 voor pers en genodigden, en kunnen een beroep doen op de 10 miljoen euro goedkope lening via PMV. Er gelden andere normen voor wie zich kandidaat heeft gesteld voor een trainingsstadion. Zij komen in aanmerking voor een lening van 5 miljoen euro. Indien blijkt dat België het WK niet haalt, dan blijven de afspraken geldig. Indien een bepaalde ploeg die oorspronkelijk een groot stadion zou bouwen ervoor kiest geen groot stadion voor 40.000 personen te bouwen, maar wel een stadion dat voldoet aan de normen voor een trainingsstadion, dan komt die ploeg nog steeds in aanmerking voor een lening van 5 miljoen euro. Dat is de beslissing die de Vlaamse Regering heeft genomen.

In totaal hebben vier ploegen zich ingeschreven voor een groot stadion, Gent, Genk, Brugge en Antwerpen. Zes ploegen hebben een aanvraag ingediend voor een trainingsstadion. Tussen die twee groepen zijn nog verschuivingen mogelijk wanneer de capaciteit wordt beperkt. Het is echter niet zo dat de Vlaamse Regering stadions betaalt. De Vlaamse Regering geeft een goedkope lening en niets meer. Het stadion moet passen bin-

nen een businessconcept van de ploeg, met of zonder WK. Die ploegen hebben zich daar-toe geëngageerd.

Wat de nieuwe stadions betreft, vraagt de heer *Peter Gysbrechts* zich af hoe met de leningen zal worden omgegaan. De minister legde uit dat er momenteel twee soorten leningen worden toegekend, maar wat zullen de clubs te horen krijgen die nadien ook een lening vragen?

De heer *Wim Wienen* vreest in elk geval voor een vertraging in de bouw van voetbalstadions indien het Belgisch-Nederlandse bid het niet haalt. Dan zullen heel wat plannen worden herbekeken. Het is mogelijk dat bepaalde mensen zullen concluderen dat de stadions in dat geval niet langer een prioriteit vormen. Dit zou natuurlijk een probleem kunnen vormen. Het gaat immers niet enkel om de downsizing van de stadions in Gent en Genk. Het is ook een probleem voor Antwerpen. Brugge is allicht de enige stad die nog voor een stadion voor 40.000 mensen zal kiezen. De ploeg heeft althans voldoende toeschouwers om dit rendabel te maken. Er kan in de huidige stadions alvast geen Europees topvoetbal meer worden georganiseerd. Er moet dan ook worden gekeken hoe de vernieuwing van de sportinfrastructuur kan worden versneld.

De heer *Veli Yüksel* heeft nog twee concrete vragen. Voor de voetbalstadions is in een budget van 50 miljoen euro voorzien. Dit budget is momenteel opgedeeld in viermaal 10 miljoen euro en zesmaal 5 miljoen euro. De heer Yüksel vraagt zich af of – als we terugvallen naar het scenario zonder WK – die vier stadions ook terugvallen op 5 miljoen euro. Hij vraagt hoe dit dan zal worden berekend en hoe snel minister *Muyters* een nieuwe procedure zal moeten starten voor nieuwe aanvragen voor de bedragen die vrijkomen. Of zullen de leningen dan onder die tien verdeeld worden?

De heer *Bart Caron* betreurt dat inzake de berichtgeving over de bouw van voetbalstadions hier en daar foute berichtgeving in de media geslopen. Dit wordt trouwens ook enigszins in de hand gewerkt. De burgemeester van Brugge heeft in de krant verklaard dat hij 120 miljoen euro heeft gevonden om het nieuwe stadion te financieren. De heer Caron vindt dat een straf bericht en vraagt zich af waar dat geld vandaan komt. Hij weet dat 33 miljoen euro uit de verkaveling van de terreinen van het huidige Jan Breydelstadion zal komen. De rest zou uit de privésector afkomstig kunnen zijn. De heer Caron hoopt echter dat er geen misverstanden zijn en dat niemand denkt dat dit geld van de Vlaamse overheid zal komen.

Minister *Philippe Muyters* is formeel dat hij voor de bouw van voetbalstadions geen nieuwe oproep wenst te doen. Voormalig minister *Anciaux* heeft tijdens de vorige legislatuur – zonder WK in het achterhoofd – een oproep gedaan. Minister *Muyters* heeft een tweede oproep gedaan, met het WK als mogelijkheid in het verschiet. Beide komen ze ongeveer op hetzelfde uit. De minister is niet van plan een derde oproep te doen. Er zijn twee kansen geweest en er zijn finaal tien stadiondossiers aanvaard. Dat is dus afgesloten.

Aanvankelijk werd de beslissing genomen voor twee wedstrijdstadions en zes trainingstadions. Dat was samen de 50 miljoen euro die tijdens de vorige legislatuur met de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) was afgesproken. Toen werd beslist om, als er vier kandidaten waren, vier wedstrijdstadions te bouwen. Dat was een goede zaak, vooral omdat de clubs zelf voor de nodige middelen moesten zorgen. De minister stelt dat hij met een lening van enkele miljoenen de timing van die ploegen niet kan opleggen. Als iedereen blijft voortdoen, zullen die bijkomende middelen ergens moeten worden vrijgemaakt. Op het moment dat die 20 miljoen euro extra nodig zal zijn, zal de minister die middelen

vrijmaken, wellicht bij een budgetcontrole of een begrotingsopmaak. Dat is de afspraak binnen de Vlaamse Regering.

3.14. Aanleg van golfterreinen en terreinen voor sporten met een hinderlijk karakter

De *minister* wijst erop dat de aanleg van motorcrossterreinen aan de orde komt in de commissie Ruimtelijke Ordening. De inplanting ervan is immers aan allerlei niet-sportgebonden regels gebonden. De minister werkt nog even verder met de provincies omdat er nog geen signalen zijn dat zij niet ernstig meewerken. De Vlaamse Regering heeft beslist om ook tijdelijke mogelijkheden onder de loep te nemen, zoals haven-, bedrijven- of militaire terreinen en zelfs brownfields. Dat wordt uitgespit samen met de provincies.

De heer *Peter Gysbrechts* wijst op het bestaan van actiescomités tegen de aanleg van motorcrossterreinen. Provinciale besturen gaan daar niet graag tegen in. Hij kan zich dan ook perfect in een tijdelijke oplossing vinden. De minister zal echter ooit een handtekening moeten zetten voor definitieve terreinen. Dit is de enige manier om iets te bereiken.

Ook mevrouw *Ulla Werbrouck* dringt aan op een snelle oplossing voor de sporters die wachten op de aanleg van motorcrossterreinen. Er werd erg veel gepraat, maar nu is het tijd voor oplossingen. In de commissie Ruimtelijke Ordening staat dit probleem in januari opnieuw op de agenda. Dan verwacht ze resultaten.

Minister *Philippe Muyters* gaat verder in op de vragen betreffende de aanleg van golfterreinen. De regering blijft wat dit betreft bij de afspraken van de vorige Vlaamse Regering. Niet alle projecten kunnen worden gerealiseerd, bijvoorbeeld bij negatieve beslissingen inzake herbevestigde landbouwgrond of negatieve adviezen van de omgeving. Een voorbeeld is Bree. Als er bij de golfclubs geen interesse bestaat voor uitbreiding, dan komt die er ook niet natuurlijk, ook al staan die locaties in de nota van de Vlaamse Regering. De minister wil later wel naar alternatieven zoeken als er ruimtelijke bezwaren zouden zijn tegen de nieuwe golfterreinen die in het golfmemorandum zijn opgenomen. De basis blijft echter de uitvoering van de beslissingen van de vorige Vlaamse Regering met betrekking tot het golfmemorandum.

De heren *Philippe De Coene* en *Bart Caron* dringen aan op verduidelijking over de aanleg van golfbanen.

De *minister* verklaart dat de bestaande afspraken blijven gelden. Met uitzondering van vervangingen blijft het destijds door de Vlaamse Regering goedgekeurde plan dus gelden. Klopt deze analyse? Ja dus.

3.15. Toekomstige taakverdeling tussen de Vlaamse overheid, provincies en gemeenten

De *minister* wijst erop dat het groenboek Interne Staatshervorming een interessante discussie heeft geopend over de taken die de Vlaamse overheid, de provincies en de gemeenten op zich moeten nemen in de meest diverse sectoren. Dat geldt dus ook voor Sport. Via discussie en overleg moet het groenboek evolueren naar een witboek. Het groenboek is als basis voor de discussie goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het wordt besproken in de commissie Binnenlands Bestuur, en dat is voor de minister de juiste plaats voor het afbakenen van bevoegdheden voor bestuurlijke niveaus.

De minister is het wel eens met de heer Van Dyck dat in het belang van iedereen lokale initiatieven en overeenkomsten zo goed mogelijk te kaderen. De netwerken van beweg-

wijzerde parcours voor fietsen, mountainbike, paardrijden, wandelen of joggen waarnaar werd verwezen, zijn in elk geval positieve initiatieven. Het is aangewezen om de betrokken initiatiefnemers rond de tafel krijgen om te bekijken hoe de afstemming en samenwerking op het terrein kan worden geoptimaliseerd. Hij zal daartoe een initiatief nemen.

3.16. Veldrijden en wielrennen

Mevrouw *Ulla Werbrouck* wijst erop dat veldrijden niet op de topsporttakkenlijst staat waardoor het slechts deels gesubsidieerd wordt. Valt dat onder de groep van Atletiek Vlaanderen?

Minister *Philippe Muyters* repliceert dat veldrijden onder de groep Evenementen valt.

Mevrouw *Ulla Werbrouck* betreurt in elk geval dat de opleiding en de medische begeleiding van jonge veldrijders niet gesubsidieerd wordt.

De *minister* verwijst voor verdere details naar het antwoord op de schriftelijke vraag 68 van 27 oktober 2010 en de schriftelijke vraag 27 van 8 oktober 2009.

Wat de keuze van een nieuwe sportdirecteur voor wielerteams betreft, kan de minister enkel meedelen dat de ploeg autonoom de geschikte kandidaat kiest. De selectie wordt voorgelegd aan de taskforce Topsport die de minister een advies verleent. De minister bekrachtigt vervolgens dat advies.

3.17. Aanbod voor kansengroepen

Op de opmerking van mevrouw Werbrouck dat sporters met een handicap geen korting krijgen bij het gebruik van een topsporthal antwoordt de *minister* dat dit in de logica der dingen ligt. De topsporthal is bedoeld voor erkende topsporters, ongeacht of die valide of gehandicapt zijn. Sporters met een handicap die tot de groep topsporters behoren, moeten niet betalen, net als andere topsporters. Andere sporters met een handicap moeten wel betalen voor het gebruik, net zoals alle andere niet-topsporters.

3.18. Algemene opmerkingen over de begroting Sport

De heer *Wim Wienen* vindt het sportbeleid erg ambitieus, maar betwijfelt of dit wel binnen de huidige sportbegroting kan worden gerealiseerd. De minister verklaart immers uitvoerig waarom de besparingen slechts theoretisch zijn. Dat stemt tot wantrouwen. De meeste budgetten dalen, in het beste geval blijven ze status quo. De minister zal zoals voorheen stevig inzetten op medisch verantwoord sporten. De algemene werkingskosten daarvoor dalen echter. Hetzelfde geldt voor de sportcommunicatie. De minister zegt dat de besparingen lineair zijn in de begroting maar niet in de toepassing. Zal hij de begroting dan niet toepassen?

Minister *Philippe Muyters* legt uit dat de structurele besparingen op elk departement als volgt berekend worden: 1,5 percent op personeelskosten, 2 percent op reguliere en 5 percent op facultatieve subsidies. Dat resulteert in een totaal besparingsbedrag per beleidsveld, en dus ook per minister. Een minister hoeft voornoemde berekeningswijze niet toe te passen in zijn besparingen. Het staat hem vrij de manier van besparen zelf te bepalen, zo lang hij maar aan het opgelegde bedrag komt. De begroting klopt dus wel degelijk en zal dan ook toegepast worden. Enkel de berekeningswijze van het bedrag is theoretisch.

Voor de heer *Wim Wienen* verandert dat niets aan zijn vraag hoe de besparingen te rijmen vallen met de voornemens van de beleidsbrief.

Departementen en agentschappen van een zekere omvang, dus ook Bloso, hebben hun besparingsopdracht gekregen en de *minister* wil hen responsabiliseren om die ook uit te voeren. Bij alle beheersovereenkomsten die hij afsluit probeert de minister de verantwoordelijkheid maximaal te leggen waar ze moet liggen. Maar anders dan in het verleden wil de minister niet alleen goed meetbare doelstellingen in de beheersovereenkomsten opgenomen zien, maar ook andere doelstellingen, die moeilijk meetbaar zijn, maar meer klantgericht. Belangrijk is dat de klant tevreden is en hij krijgt wat hij verwacht.

Om die reden wil de minister zich niet te veel bemoeien met de manier waarop Bloso zijn begroting opmaakt, want om de opgelegde doelstellingen te halen, moet de verantwoordelijkheid, de responsabilisering, bij de organisatie zelf worden gelegd. Hij begrijpt de opmerkingen die hierover werden gemaakt, maar hij gaat er bewust niet op in omdat hij de responsabilisering van de topambtenaren voor ogen heeft.

De heer *Bart Caron* drukt zijn appreciatie uit voor het feit dat het bedrag voor ‘sociale maatregelen toegankelijkheid sport’ gelijk blijft. Hij merkt in de algemene dotatie aan Bloso echter onvoldoende welke subsidies voor topsport worden aangewend, en welke subsidie eigen middelen voor de administratie zijn die zich inzet voor topsport. Binnen Bloso merkt hij stijgende loon- en werkingskosten, terwijl het beleidsveld dat de administratie bedient, minder middelen krijgt. Hij pleit ervoor dat ook de administraties intern inspanningen zouden doen om te besparen, waarbij dat liefst ten goede zou komen aan het sportveld. Hij verwijst bij wijze van voorbeeld naar de stijging van middelen voor de Bloso-sportdatabank met 3000 euro terwijl er nog niks tastbaars gerealiseerd werd.

3.19. Basisallocatie HF 024 4140 Decreet sportfederaties

De heer *Veli Yüksel* wijst erop dat de uni-sportfederaties door de inkrimping van de personeelssubsidies minder worden getroffen. Ze hebben meer personeel dat aan 90 percent gesubsidieerd wordt en deze zouden buiten de besparingsoperatie vallen. De recreatiesportfederaties die dat niet hebben, worden harder getroffen dan de uniesportfederaties, niet alleen door een vermindering van de werkingstoelage, maar ook via de vermindering van de personeelssubsidies. Hoe rechtvaardigt de minister dat?

De heer *Johan Sauwens* betwijfelt of het budget wel voldoende is nu er twee nieuwe federaties een subsidieaanvraag hebben ingediend.

3.20. Flanders Classics

De heer *Bart Caron* merkt op dat er in de begroting onder meer sprake van een besparing en een verschuiving met middelen voor Flanders Classics. Hij informeert of het topsportbeleid door die besparing niet in het gedrang komt en of met die verschuiving hetzelfde niveau wordt bereikt voor Flanders Classics.

Minister *Philippe Muyters* antwoordt dat er voor de allocatie voor allerhande uitgaven rond topsport (evenementen Topsport Vlaanderen enzovoort) een reductie is van 134.000 euro. Hierin zit onder andere een verschuiving van 36.000 euro naar de allocatie van Flanders Classics, maar er wordt wel nog 24.000 euro terug toegevoegd vanuit een andere post. Het evenementenbeleid komt hierdoor niet in het gedrang en ook de steun aan Flanders

Classics blijft binnen de zelfde grootteorde als vorig jaar. Hij zal de vraag op een ander ogenblik meer gedetailleerd beantwoorden.

IV. MEDIA

1. Toelichting van de begroting Media door mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding

1.1. Overzicht van de middelen- en uitgavenbegroting 2011 voor het programma Media

Minister *Ingrid Lieten* stelt dat, ten opzichte van de begrotingscontrole 2010, de middenbegroting media voor 2011 werd verhoogd met 89.000 euro. Dit is een gevolg van de vermeerdering van de geraamde inkomsten van de Vlaamse Regulator voor de Media met 10.000 euro.

In de uitgavenbegroting werd voor 2011 het totaalbudget van de niet gesplitste kredieten verminderd met 5,723 miljoen euro. Dit brengt het totaal van de uitgavenbegroting op 314,466 miljoen euro niet gesplitste kredieten.

De voornaamste wijziging in de uitgavenbegroting is een gevolg is van het verminderen van de basisdotatie aan de VRT met 11.359.000 euro tot 284.547.000 euro. Dit gebeurde conform de afspraken die ook hier reeds werden toegelicht n.a.v. de bespreking van het Meerjarenplan VRT 2010-2012. De dotatie aan de VRT zal voor 2011 bestaan uit een basisdotatie van 275.095.000 euro en een dotatie knipperlichtprocedure die – zoals in 2010 – ten belope van 9.452.000 euro ingeschreven wordt in de begroting.

De dotatie aan de VRM werd op zijn beurt verminderd met 44.000 euro naar aanleiding van besparingen op de apparaatskredieten. Dit komt neer op een besparing van 21.000 euro op loonkredieten (1,5 percent) en een besparing van 23.000 euro op de werkingsmiddelen (2,5 percent).

Ten opzichte van de resultaten van de begrotingscontrole 2010 wordt er – conform de afspraken binnen de Vlaamse Regering – ook verder bespaard op de werkingsmiddelen Media en de subsidieartikelen van het programma H Media. Voor heel wat van deze doorgedrukte besparingen werden de besparingen opgevangen binnen het programma Media via interne compensaties.

Conform de afspraken binnen de Vlaamse Regering werd een besparing op communicatiebudgetten doorgevoerd. Hierdoor kwam het begrotingsartikel ‘e-Flanders en Communicatiebudgetten’ echter zo onder druk te staan, dat de minister besloot om het resterende budget van deze werkingsmiddelenpost aan te wenden voor compensaties binnen het programma Media. Deze basisallocatie wordt voor 2011 op pro memorie gezet. De initiatieven die normaliter aangerekend zouden worden op dit artikel zullen vanaf 2011 opgevangen worden op de overige werkingsmiddelen media.

Conform de begrotingsinstructies werden ook initieel alle facultatieve subsidieartikelen met 5 percent verminderd. In de mate van het mogelijke heeft de minister ervoor gezorgd dat deze verminderde subsidiebedragen zoveel mogelijk opgevangen werden onder de vorm van interne compensaties.

Zo werd de voorgestelde besparing van 5 percent op de ‘Steun aan de Vlaamse Vereniging van Beroepsjournalisten’ gecompenseerd op de algemene subsidiepot ‘Ondersteuning allerhande media-initiatieven in het binnenland’.

Ook de ‘ondersteuning aan de regionale televisieomroepen’ werd t.o.v. 2010 onveranderd gelaten door compensaties door te voeren op de werkingsmiddelen media en de steun aan de geschrevenperssector.

De steun aan de ‘VZW Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek’ werd eveneens gehandhaafd t.o.v. 2010 door compensatie op de algemene subsidiepot ‘Ondersteuning allerhande media-initiatieven in het binnenland’.

De minister geeft nog twee technische aanpassingen mee die nodig zijn voor de correcte begrotingsaanrekening. Met betrekking tot de steun aan de ‘Stichting het Beste van Vlaanderen en Nederland’ dient er – zoals vooropgesteld in de meerjarenovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en BVN – een indexaanpassing van 2 percent op jaarbasis toegepast te worden. Conform het verleende begrotingsakkoord hierbij wordt deze budgetverhoging telkenmale opgevangen binnen de werkingsmiddelen van het programma H Media. Hiertoe werd dan ook een budget van 25.000 euro overgeheveld afkomstig van basisallocatie ‘e-Flanders en Communicatieinitiatieven’. De besparing van 5 percent op de facultatieve subsidies werd evenwel wel doorgedrukt op dit initiatief.

Tot en met 2010 werd de projectsubsidie ‘Elektronisch Nieuwsarchief’ aangerekend op de algemene subsidiepot ‘ondersteuning allerhande media-initiatieven binnenland’. Vanaf 2011 wordt een nieuwe basisallocatie aangemaakt met gepaste ESR-code 4x.xx – Inkomensoverdrachten binnen eenzelfde institutionele groep. Vanaf 2011 wordt deze steunmaatregel dan ook aangerekend op basisallocatie ‘Interuniversitair onderzoeksplatform televisienieuws’. Het budget van 90.000 euro werd logischerwijze intern gecompenseerd op het ‘oude’ subsidieartikel ‘ondersteuning van allerhande initiatieven in het binnenland’.

1.2. Nieuwe beleidskeuzes

De minister onderstreept het belang van een integrale benadering van mediawijsheid. Om haar beleid rond mediawijsheid te kunnen operationaliseren en concretiseren werd 150.000 euro bijkomende middelen ingeschreven onder de noemer mediawijsheid op de werkingsmiddelen ‘allerhande initiatieven inzake media-educatie en mediawijsheid’. Op dit begrotingsartikel zal er dan ook naast de onderzoeksopdracht Kranten in de Klas extra ruimte zijn voor allerhande initiatieven inzake mediawijsheid.

Tevens werd een nieuw subsidieartikel ‘Subsidies voor projecten mediawijsheid’ gecreëerd waarop eveneens een budget van 150.000 euro ingeschreven werd.

De minister creëerde ook een basisallocatie om bepaalde Europese mediaprojecten mede te ondersteunen onder de vorm van cofinanciering onder de noemer ‘Allerhande subsidies in het kader van cofinanciering’. Het gebruik van deze middelen zal sterk afhankelijk zijn van de initiatieven vanuit de sector en vanwege externe organisaties.

Om initiatieven rond vernieuwing en innovatie in de mediasector mogelijk te maken werd de basisallocatie gecreëerd ‘Subsidies ter ondersteuning van innovatieve media-initiatieven’ waarop voor 2011 een budget van 1,5 miljoen euro ingeschreven werd. Hierbij wordt niet noodzakelijk of alleen technologische innovatie bedoeld, maar veeleer innovatie die zich situeert op het vlak van: nieuwe vormen van digitale archivering, presentatie en ont-

sluiting; nieuwe formats of manieren van crosssectorale samenwerking ; of nieuwe manieren om de mediaconsument beter te bereiken of te betrekken bij de media.

Ook pistes die de kwaliteit van de media of journalistiek kunnen verhogen zoals bijvoorbeeld nieuwe vormen van dataverwerking, -verwerking en -publicatie, behoren tot de mogelijkheden. Het zijn allemaal accenten die ook in de beleidsbrief media aan bod komen en dus een potentieel bieden om dergelijke initiatieven ook daadwerkelijk te kunnen realiseren.

Om een sterke Vlaamse audiovisuele productiesector te garanderen zal de minister binnen het Vlaams Audiovisueel Fonds een Mediafonds uitbouwen. Hiertoe werd het subsidieartikel 'in het kader van STIVO-regeling' uitgewerkt waarop een budget van 4.000.000 euro werd ingeschreven.

2. Toelichting van de beleidsbrief Media door mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding

2.1. Situering van de beleidsbrief

Minister *Ingrid Lieten* stelt dat de beleidsbrief 2010-2011 verder bouwt op de strategische en operationele doelstellingen die reeds in de beleidsnota Media 2009-2014 werden uitgewerkt. Het voorbije jaar werd sterk ingezet op de opstart van beleidsinitiatieven die de kwaliteit van de media en het medialandschap in het algemeen en de journalistiek in het bijzonder moeten bevorderen en stimuleren. Deze initiatieven moeten in het komende politieke jaar hun eerste resultaten opleveren en hun vruchten beginnen afwerpen.

Kwaliteit is uiteraard een subjectief begrip. De perceptie ervan is dikwijls gebaseerd op culturele, sociale of politieke voorkeuren. Een krantentitel of televisiezender is goed omdat ze een persoonlijke voorkeur bevestigen. Het gaat hier echter niet over dat soort kwaliteitsoordeel. Kwaliteit hangt voor de minister samen met velerlei lagen en dimensies. Ze haalt bij wijze van inleiding enkele begrippen aan die samenhangen met de kwaliteit die ze wenst te realiseren bij mediamakers en mediagebruikers. Het zijn de centrale ankerpunten voor de beleidsbrief 2010-2011. Het betreft de begrippen samenwerking en kennisdeling, maatschappelijke relevantie, deontologie, objectieve analyse van het medialandschap, vernieuwing, diversiteit, toegankelijkheid en duurzaamheid.

2.2. Onafhankelijkheid, pluriformiteit en kwaliteit van de media

De eerste grote strategische doelstelling van de mediabeleid is het stimuleren van de onafhankelijkheid, pluriformiteit en kwaliteit van de media. Een nieuw initiatief is de voorbereiding van de oprichting van een Vlaams onderzoeks- en discussieplatform rond nieuwsmedia en journalistiek. Dit moet ertoe leiden dat de lopende onderzoeksprojecten geïnventariseerd worden en meer op elkaar kunnen worden afgestemd. Het is essentieel dat een dergelijk platform ook een draagvlak kent in de mediasector zelf. Naast de betrokken universiteiten, hogescholen en de professionele mediasector zelf, zijn ook het Fonds Pascal Decroos en het Elektronisch Nieuwsarchief (ENA) natuurlijke partners in dit verhaal.

Een degelijk geïnformeerd publiek is een noodzakelijke voorwaarde voor een goed werkende democratie. Dit kan niet zonder goed uitgebouwde, kwaliteitsvolle, deontologisch correcte en autonome redacties die in goede werkomstandigheden hun job kunnen doen.

Vanuit die invalshoek zal de minister de steun aan de geschreven pers verder zetten, maar wil ze het debat voeren hoe de toekomstige steun aan de geschreven pers vorm moet krijgen. Zowel aan de uitgevers als aan de journalisten werd hun visie gevraagd over de toekomstige steun aan de geschreven pers. Een mogelijk nieuw protocol zal pas ingaan vanaf 2012. 2011 wordt een overgangsjaar.

Journalistieke kwaliteit begint en vaart wel bij een kwaliteitsvolle opleiding. Daarom werd een onderzoek uitgeschreven dat de opleidingen in de journalistiek in kaart zal brengen, en tevens zal nagaan in hoeverre deze opleidingen aansluiten bij de huidige en toekomstige verwachtingen van het werkveld. Eventuele knelpunten die hier aan het licht komen, zal de minister bespreken met haar collega bevoegd voor onderwijs. In de mate van het mogelijke zal ze ook via het mediabeleid een antwoord formuleren op de gestelde uitdagingen.

Journalistieke kwaliteit veronderstelt ook dat men in optimale omstandigheden kan werken. De minister wil ook daartoe de nodige impulsen geven. Daartoe zal – in overleg met de minister-president – worden nagegaan in hoeverre aan een nieuwe overeenkomst inzake Vlaamse overheidscommunicatie voorwaarden kunnen worden gekoppeld betreffende de werkomstandigheden binnen de media.

Digitalisering brengt niet alleen kansen mee voor de media, maar kan ook risico's inhouden voor de werkomstandigheden, wat op zijn beurt gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van het resultaat. Het groeiend takenpakket van journalisten zorgt voor meer tijdsdruk, en kan een impact hebben op accuraatheid en betrouwbaarheid. Daarom heeft de minister een onderzoek laten uitvoeren naar de werkomstandigheden en talentmanagement in het journalistieke werkveld en in de audiovisuele productiesector. De minister wil immers het debat over de werkomstandigheden ook ruimer voeren dan louter het journalistieke werkveld. De onderzoeksresultaten zullen de basis vormen van een rondetafel 'Talentmanagement' die in 2011 zal worden opgericht met o.m. vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers uit de mediasector. Met dit initiatief wil de minister een concreet antwoord bieden op de problematiek die tijdens de eerste Staten-Generaal voor de Media werd aangekaart.

Het ondersteunen van de onderzoeksjournalistiek in Vlaanderen is een wezenlijk onderdeel van een kwaliteitsbeleid binnen de media. Onderzoeksjournalistiek is trage journalistiek waarin de tijd wordt genomen om een welbepaald thema in al zijn complexiteit door te lichten. De subsidie aan het Fonds Pascal Decroos moet dan ook de nodige stimulans bieden voor bijzondere journalistiek in Vlaanderen.

De steun aan de Vlaamse Vereniging voor Journalisten (VVJ) en de Raad voor de Journalistiek zal in 2011 gecontinueerd worden. De minister hecht veel belang aan de werking van het platform voor journalistieke zelfregulering dat de Raad voor de Journalistiek is, en aan de nieuwe Code die de Raad nog zeer recent publiceerde. Deze Code vormt de deontologische bijbel van de hele professionele journalistieke mediasector. De minister roept alle betrokkenen in de mediasector op om deze nieuwe Code dagelijks in de praktijk te brengen. Zelf wil ze alvast de financiële tegemoetkomingen vanuit haar beleid in verband met journalistieke media koppelen aan de erkenning van de Raad voor de Journalistiek en het naleven van de nieuwe Code. Ze zal ook haar collega-ministers aansporen om hetzelfde te doen.

Het leesbevorderingsproject 'Kranten in de Klas' (KiK) wordt ook in 2011 verder gezet. KiK wil kinderen en jongeren stimuleren om vaker kranten te lezen en wil hun mediakritische zin aanscherpen. Het begeleidend onderzoek uitgevoerd door de VUB heeft enkele aandachtspunten aan het licht gebracht waar de minister volgend jaar wil aan werken. Ze

denkt onder andere aan het duidelijker communiceren van de doelstellingen van het project en kinderen en jongeren ook meer inzicht bieden in nieuwsprocessen, media-economie en journalistieke processen.

2011 wordt eveneens het jaar van de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT. De openbare omroep is voor het beleid een erg belangrijke hefboom en partner in het voeren van een kwaliteitsbeleid binnen de media. De minister verwacht nog dit najaar een advies van de Sectorraad Media van de SARC over de nieuw op te maken beheersovereenkomst. Dit advies zal gestoeld zijn op een aantal onderzoeken die de Sectorraad de voorbije maanden liet uitvoeren in samenwerking met het departement CJSM: een publieksbevraging, een stakeholdersbevraging, een studie betreffende de technologische evoluties en internationale tendensen in de mediasector, een studie naar de Vlaamse cultuur en identiteit op de VRT en een analyse van het Vlaams medialandschap door de VRM. De minister zal in kader van de voorbereidingen van de nieuwe beheersovereenkomst ook gesprekken aangaan met diverse betrokken stakeholders zoals de VRT-vakbonden, de brede mediasector, de relevante spelers van het middenveld, de culturele sector en de minderhedengroepen.

De minister hecht grote waarde aan de publieke opdracht van de VRT. De openbare omroep moet een kwalitatief aanbod bieden dat beantwoordt aan de mediabehoefes van de diverse sociale lagen van de bevolking en daarbij steunen op een groot maatschappelijk draagvlak. De VRT speelt een cruciale rol in het realiseren van een onafhankelijke, pluriforme en kwaliteitsvolle informatieverstrekking en vervult door haar brede publieke opdracht een noodzakelijke rol inzake gemeenschapsvorming, educatie en kwaliteitsvolle ontspanning.

In de beleidsbrief wordt ook het onderscheidend karakter beklemtoond dat de VRT als openbare omroep moet hebben. Haar aanbod moet zich richten op elke Vlaming, inclusief de doelgroepen die moeilijker worden bereikt of die door de commerciële omroepen minder als hun kernpubliek worden gezien. De VRT moet daarbij ook aandacht besteden aan een correcte en genuanceerde beeldvorming van kansengroepen. De minister verwacht dat de VRT ook in haar personeelsbeleid een voortrekkersrol vervult en werkt aan de evenredige arbeidsdeelname van kansengroepen. De VRT wordt ook aangemoedigd om de dialoog aan te gaan met de brede samenleving en in het bijzonder ook met de andere stakeholders uit de mediasector. Deze dialoog zou moeten leiden tot concrete samenwerking die een reële meerwaarde moeten opleveren voor de betrokken actoren en bovenal voor de kijker.

Als openbare omroep van en voor alle Vlamingen moet de VRT zijn gehele aanbod maximaal toegankelijk maken voor alle Vlamingen: haar lineaire aanbod moet in Vlaanderen en Brussel via de ether gratis beschikbaar zijn voor iedereen. De aanwezigheid van de publieke omroep op het Internet acht de minister een evidentie: weliswaar dient er een evenwichtig kader uitgetekend te worden voor de online activiteiten van de VRT.

Ook het belang van transparantie en van een adequate financiering van de publieke opdracht van de openbare omroep zal voorwerp zijn van de onderhandelingen.

Kwaliteit in de media veronderstelt ook de inbreng van een sterke Vlaamse audiovisuele productiesector. De samenwerking tussen de omroepen en een gezonde, onafhankelijke audiovisuele productiesector biedt kansen voor beide actoren. In Vlaanderen bestaat vandaag geen vast kader dat de interactie tussen de omroepen en de productiesector regelt. Binnen het Vlaams Audiovisueel Fonds zal de minister de STIVO-regeling uitbouwen tot een Mediafonds. Dit Mediafonds heeft als basisdoelstelling om de creatie te stimuleren van kwalitatieve “televisiecontent”, gemaakt in Vlaanderen, door Vlaams talent en in

hechte samenwerking tussen de Vlaamse omroepen en de onafhankelijke productiesector. Hierdoor krijgen tv-fictie, tv -animatie en tv -documentaire vanaf 2011 bijkomende zuurstof.

Ook de particuliere lokale en regionale media hebben een belangrijk aandeel in de kwaliteit van de media in Vlaanderen. De regionale televisieomroepen kregen in 2010 projectsubsidies voor de ondertiteling van hun nieuwsprogramma, voor de uitvoering van hun decretaire opdracht, voor het uitwerken van digitale en interactieve ontwikkelingen en voor opleidingen. Vanaf 2010 werden met de regionale omroepen concretere afspraken gemaakt over de verwachte output. Intussen loopt op vraag van de minister ook een onderzoek betreffende de financiering van de regionale omroepen en de doelmatigheid van de steun die zij krijgen vanuit het mediabeleid. Met de resultaten van dit onderzoek zal de minister het gesprek kunnen voeren over de eventuele structurele ondersteuning van de regionale televisie in de toekomst.

Inzake lokale radio blijft het een aandachtspunt om de FM-frequentieplannen van de beide Gemeenschappen op elkaar af te stemmen. Ter voorbereiding van een nieuw radiolandschap zal de minister tijdens deze legislatuur een grondige behoeften- en marktanalyse bestellen die het beleid moet helpen om een aantal strategische keuzes te maken voor een nieuw radiolandschap. In 2011 zal samen met het REC Radiocentrum een evaluatie worden gemaakt van de nieuwe radiotechnologieën en onderzoeken waarom nieuwe radio-distributiewijzen relatief moeizaam aanslaan. Ook zal het REC onderzoek doen naar de doelgroep medioren en senioren, hun mediagebruik en hun specifieke noden. Interessant is tenslotte dat het REC Radiocentrum vandaag werkt aan een testcase rond urban media, met radio als vertrekpunt, waarbij enkele formats voor urban radio in Vlaanderen zullen worden uitgetest bij relevante doelgroepen.

Kwalitatieve media gaan hand in hand met een intern te voeren diversiteitsbeleid, dat idealiter een impact heeft op het vlak van personeel, aanbod en publiek. Het is belangrijk dat in de mediasector diverse perspectieven aanwezig zijn op de werkvloer. De minister is er immers van overtuigd dat dit een positieve impact kan hebben op de diversiteit en de kwaliteit van het aanbod. De minister zal hier rond in 2011 een impulsbeleid voeren, specifiek naar de private sector. Ook voor wat betreft de diversiteit in het media-aanbod is er nog een weg af te leggen. Het is essentieel dat de thema's, ervaringen en invalshoeken van vrouwen en kansengroepen accuraat weergegeven worden in de media. In deze context zet de minister ook de steun aan TrefMedia verder. Trefmedia werkt het komende jaar aan een project betreffende kwaliteitsjournalistiek en interculturaliteit.

Een kwalitatief medialandschap veronderstelt ook een adequaat toezicht op de naleving van de geldende regels. Dit is in Vlaanderen de verantwoordelijkheid van de VRM. De VRM zorgt jaarlijks voor een overzicht van de concentraties in de Vlaamse mediasector. In 2010 werd hiervoor ook input gevraagd over de financiële vergoedingen tussen omroeporganisaties en distributeurs. De VRM werkt intussen ook aan de definitie en de analyse van de relevante markten voor producten en diensten in de sector van de elektronische communicatienetwerken. In het voorjaar van 2010 werd een externe consultant aangewezen die assistentie moet leveren bij de analyse van de markt voor omroepsignaaltransmissie.

De bekommernis over een adequate inzet van het frequentiespectrum brengt de minister tot de problematiek van het digitaal dividend. De subband 790 MHz- 862 MHz werd tijdens de Regionale Radioconferentie in 2006 bestemd voor digitale omroep. Ook de Vlaamse Gemeenschap verwierf tijdens deze conferentie omroepspectrum in deze band. De voorbije maanden werd vanuit Europa de druk verhoogd om de subband verplicht

open te stellen voor mobiele communicatienetwerken, tegen 2015 of mogelijks reeds tegen 2013. De minister wil zich uiteraard op deze evolutie voorbereiden. De administratie werkt momenteel op haar vraag aan een advies waarin de voor- en nadelen van deze ontwikkeling worden geschetst vanuit de diverse invalshoeken: de uitoefening van de Vlaamse bevoegdheden, de ontwikkeling van het brede medialandschap, maar ook het aanbod en de kostprijs voor de Vlaamse mediagebruiker.

2.3. Toegang van elke Vlaming tot een divers, kwalitatief en innovatief media-aanbod

Een tweede grote strategische doelstelling van het mediabeleid is de toegankelijkheid tot een divers, kwalitatief en innovatief media-aanbod voor elke Vlaming. In de eerste plaats wil de minister werken aan meer mediawijsheid. De media zelf zijn immers een complex gegeven. Ze zijn onderhevig aan eigen drijfveren en conventies, ze zijn een onderdeel van economische structuren en de visuele en cognitieve taal die ze hanteren evolueert door nieuwe tools voor digitale creatie en distributie. Inzicht in die complexiteit van de zogenaamde oude en nieuwe media is dan ook een belangrijke doelstelling. Mediawijsheid impliceert onder andere mediabewustzijn: het bewustzijn van de grote rol die media spelen, het inzicht in de economie van de media, en de kennis over economische spelers in de mediamarkt.

Een beleid rond mediawijsheid moet oog hebben voor de complexiteit aan de kant van het aanbod, maar evenzeer voor de complexiteit aan de vraagzijde. Ook de mediagebruiker verschilt bijvoorbeeld in vaardigheden, attitude, leeftijd, interesse en materiële mogelijkheden om media te raadplegen of zelf media te maken.

Inzake mediawijsheid wil de minister werk maken van een ‘multi-stakeholder governance model’. Een doeltreffend beleid ten aanzien van mediawijsheid is immers de verantwoordelijkheid van talrijke spelers die elk vanuit hun eigen invalshoek en kennis een bijdrage kunnen leveren. Een kenniscentrum mediawijsheid vormt een belangrijke schakel in dit verhaal. Het moet een open karakter hebben, samenwerken met diverse actoren en expliciet een verbindende en sensibiliserende rol spelen. De minister plant op relatief korte termijn nog de volgende initiatieven: oplijsten van de bestaande initiatieven, benchmark met internationale goede voorbeelden en een kwalitatief debat met de betrokken stakeholders. Dit moet haar toelaten in de loop van 2011 een aantal zaken te operationaliseren.

Toegankelijkheid van de media hangt nauw samen met een betaalbaar aanbod en een betaalbare dienstverlening. Specifiek m.b.t. digitale televisie zijn er een aantal aandachtspunten zoals de aankoop of huur van specifieke settopboxen, de betalende interactieve diensten en het energieverbruik van de settopbox. De minister zal hierover in overleg treden met de consumentenorganisaties en de distributeurs.

Ook voor mensen met een auditieve of een visuele handicap moet het Vlaamse media-aanbod maximaal toegankelijk zijn. Vandaag worden al belangrijke inspanningen voor ondertiteling geleverd door de VRT via specifieke afspraken in de beheersovereenkomst. De Vlaamse overheid geeft ook subsidies voor ondertiteling op de regionale televisieomroepen en voor het televisiejournaal op VTM.

In 2011 zal de minister verder werk maken van de uitvoering van artikel 151 van het mediadecreet dat bepaalt dat de Vlaamse televisieomroeporganisaties een aanzienlijk deel van hun programma's toegankelijk moeten maken voor personen met een auditieve of visuele handicap. Ze zal een voorstel van tijdspad, quota en een voorstel van subsidieregeling voorleggen aan de Vlaamse Regering. Haar administratie heeft op haar vraag al een internationale benchmark opgesteld en gesprekken gevoerd met de diverse doelgroepen van de

toegankelijkheidsmaatregelen, met de grootste Vlaamse omroepen en met enkele autoriteiten op het vlak van ondertiteling en audiodescriptie.

Tenslotte draagt ook de evenementenregeling bij tot de toegankelijkheid van de media. Het doel van deze regeling is om te vermijden dat een substantieel deel van de bevolking een evenement van aanzienlijk belang voor de samenleving niet op televisie kan bekijken zonder extra in de buidel te moeten tasten. Ook in de commissie Media werd hierover reeds het debat gevoerd. De minister zal dan ook werk maken van een aanpassing van de Vlaamse evenementenregeling o.m. om duidelijkheid te brengen over de betekenis van begrippen zoals ‘kosteloze televisie’ en ‘aanzienlijk belang voor de samenleving’. De administratie werkt op vraag van de minister momenteel aan een voorbereidende analyse. Daarnaast wacht de minister op de uitspraak van de Rechtbank van Eerste Aanleg in de zaak die door de UEFA en de FIFA werd ingeleid tegen de beslissing van de Europese Commissie die de Belgische evenementenlijst goedkeurde.

2.4. Media stimuleren als partners in een vooruitstrevende informatiemaatschappij

Binnen deze strategische doelstelling schenkt de minister in 2011 aandacht aan de digitalisering en archivering van ons audiovisueel erfgoed. Ze wil hierbij inzetten op de duurzame bewaring en de brede ontsluiting ervan. De onderzoeksresultaten uit BOM-Vlaanderen, Vlaanderen in Beeld en Archipel zullen dienen als uitgangspunt voor de opmaak van een strategisch en operationeel plan voor de stapsgewijze uitbouw van een Vlaams Instituut voor de Archivering. De opdracht van dit Instituut moet minstens tweeledig zijn: in de eerste plaats is er het digitaliseren, archiveren en langdurig bewaren van audiovisueel materiaal, een tweede grote opdracht focust op het ontsluiten en toegankelijk maken van de opgeslagen informatie.

De minister wil de beschikbaarheid van een kwalitatief digitaal aanbod ook stimuleren door in te zetten op duurzame en innovatieve toepassingen binnen e-media, e-cultuur en e-learning. In 2011 zal de minister zich o.a. laten inspireren door het forum van de rondetafel rond ‘creatieve industrieën’ in het kader van ‘Vlaanderen in Actie’. Ook het VRT-medialab heeft in het kader van de O&I overeenkomst VRT 2007-2011 onder meer als opdracht te zoeken naar nieuwe toepassingen. In 2011 zal de evaluatie van deze overeenkomst het uitgangspunt zijn voor een nieuw model voor innovatief mediaonderzoek in Vlaanderen.

Ook games hebben hun rechtmatige plaats verworven als onderdeel van het digitale media-aanbod. Zij zijn als volwaardig cultureel en maatschappelijk gegeven niet meer weg te denken uit onze samenleving. De minister lanceerde vorig jaar de website gaming, www.vlaanderen.be/gaming die bedoeld is als een richtwijze voor ouders, opvoeders en gamers.

In 2011 zal de minister, in samenwerking met haar collega bevoegd voor onderwijs, verder de mogelijkheden verkennen van games als educatieve tools. In dit verband steunt zij het project PING – Poverty is not a game, dat ook het uitgangspunt vormde van de EU-conferentie ‘Serious games as a means to discuss complex societal issues’. PING is een spel dat zich situeert op het kruispunt van innovatie, media, onderwijs en armoedebestrijding, en waarin deelnemers op een realistische manier armoede beleven. De minister zal in 2011 het gebruik en de impact van PING evalueren en nagaan of er ook meer structurele steun kan worden voorzien voor de ontwikkeling van serious games in Vlaanderen.

De toegankelijkheid van het media-aanbod hangt uiteraard samen met de beschikbaarheid en uitbouw van nieuwe digitale platformen. In dat verband wenst de minister dat de

VRT in 2011 breder communiceert over het feit dat al haar uitzendingen gratis te ontvangen zijn voor iedereen met een DVB-T decoder.

Ondanks de geleverde inspanningen, worden ook vandaag nog steeds mensen uitgesloten van de mogelijkheden die de kennis- en informatiemaatschappij te bieden heeft. De e-inclusieve samenleving is een voortdurende en noodzakelijke opdracht. De minister wil in 2011 e-inclusie meer integreren in haar beleid rond mediawijsheid, en daarbij ook specifiek rekening houden met mensen die leven in armoede.

Tot slot vermeldt de minister ook dat ze in 2011 een tweede Staten-Generaal voor de Media zal organiseren. Ze ziet deze Staten-Generaal als een tweejaarlijks initiatief van de minister van media, een publiek moment waarop actuele thema's kunnen worden besproken.

3. Algemene bespreking van de beleidsbrief en de uitgavenbegroting Media

3.1. Standpunt van de heer Carl Decaluwe

De heer *Carl Decaluwe* vindt de beleidsbrief net als de beleidsnota nogal vaag. Sommige aspecten worden niet belicht, andere worden in detail uitgewerkt. Hij herhaalt zijn visie van een jaar eerder dat bijvoorbeeld de rol van de distributeurs dringend moet worden uitgewerkt. Met diversiteit heeft het lid geen probleem, maar hij ziet geen heil in quota alleen. Er is een flankerend beleid nodig. Het medialandschap verandert. Hoe de overheid daarop een antwoord formuleert lijkt hem belangrijker. Ook dat blijft vaag.

Bijna elk hoofdstuk van de beleidsbrief kondigt wel een monitoring, evaluatie, onderzoek, analyse of een overleg aan. Op zichzelf heeft de heer Decaluwe daarmee geen moeite, maar het impliceert dat de minister in 2012 wel met resultaten en beslissingen zal moeten komen.

Algemeen is de heer Decaluwe tevreden met de uitdrukkelijke nadruk op kwaliteit. De minister zegt dat de openbare omroep het verschil moet maken met de commerciële zenders, en ook dat wordt toegejuicht. Het is voor het eerst dat een minister dat zo scherp durft te stellen. Nu is het nog wachten op de verwezenlijking daarvan.

De heer Decaluwe maakte een vergelijking tussen de beleidsnota 2009-2014 en de beleidsbrief 2011. De beleidsbrief stelt dat de decretale opdracht van de openbare omroep niet wordt gewijzigd. Daar kan het lid zich in vinden. De beleidsnota zag het echter anders. Waarom is de strategie veranderd? Hoe zal de beleidsbrief geïmplementeerd worden in een nieuwe beheersovereenkomst?

Het mediadecreet voorziet in een tussentijdse evaluatie van de beheersovereenkomst van de VRT. Daarover wordt met geen woord meer gerept in de beleidsbrief. Dat is nochtans een belangrijke factor met het oog op de debatten over de toekomst van de openbare omroep.

Een aantal thema's die wel in de beleidsnota voorkwamen, zijn integraal uit de beleidsbrief verdwenen. Hoe moet men dat interpreteren? Zo zouden alle contracten van de VRT met mediabedrijven, productiehuisen en sponsors marktconform moeten zijn en in overeenstemming met de analyse van het Rekenhof tijdens de vorige legislatuur. Indien nodig moeten contracten aangepast worden. Geldt dit engagement nog en worden er nieuwe initiatieven ontwikkeld?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de renovatie van het omroepgebouw aan de Reyerslaan. De beleidsbrief blijft daar nogal stil over.

Dat de minister in het vooruitzicht stelde dat ze zou nagaan hoe de VRT kon samenwerken met andere mediaspelers, vond het lid positief. Die paragraaf, die zelfs het regeerakkoord haalde, keert echter nergens terug in de beleidsbrief, net als de mogelijke samenwerking met culturele partners en het project rond de Groote Oorlog.

De media en communicatiebedrijven bundelen hun krachten om sterk te staan in tijden van crisis. De problematiek van mediaconcentraties lijkt haaks te staan op de diversiteit. Het bewaren van de diversiteit is nochtans noodzakelijk voor de leefbaarheid van de commerciële spelers. Ook daarover geen woord in de beleidsbrief. De regionale omroepen komen wel aan bod, maar niets over de commerciële spelers VTM, VT4 of Q Music. Wordt er ter zake beleidsmatig iets verwacht?

De minister liet eerder al horen dat ze de problematiek van de onderlinge beïnvloeding van communicatiesignalen samen Nederland wil bekijken. Daar staat men immers reeds verder met de Stichting Analoge Interferentie. De beleidsbrief zegt hier echter niets over. Zijn er al resultaten?

Vervolgens behandelt de heer Decaluwe de onderwerpen die wel in de beleidsbrief staan. Hij informeert wanneer het onderzoek naar de journalistenopleiding klaar zal zijn. Er wordt steun gegeven aan vier koepelverenigingen van de pers. Wat is de efficiëntie hiervan? Is dat nog wel van deze tijd?

De protocols inzake overheidscommunicatie met de pers zijn opgezegd. Voortaan zijn er convenants. Het is echter niet duidelijk of het gaat om convenants per sector of per uitgever, over de dag-, weekblad-, of vakpers.

Het project KiK wordt geëvalueerd en bijgestuurd om de maximale doelstellingen te realiseren. Dat is positief.

Volgens de minister wordt de VRT na het besparingsplan een gezond bedrijf met een veilige toekomst. De gedachtewisseling in de commissie met de nieuwe leiding van de VRT was in elk geval een openbaring. De cijfers naar aanleiding van het jaarverslag 2009 gaven echter een ander beeld dan de minister ophangt. Er blijkt een groot onevenwicht tussen inkomsten en personeelsuitgaven, een manifeste onderfinanciering van het pensioenfonds, en dringende nood aan renovatie van het omroepgebouw gekoppeld aan het oplossen van isolatieproblemen. Er kan qua renovatie niet veel meer uitgesteld worden omdat de kosten op middellange termijn dan nog veel groter zouden zijn. Het lid heeft sterk de indruk dat het evenwicht waarnaar gestreefd wordt voor eind 2011 – dus bij het begin van de nieuwe beheersovereenkomst – slechts een momentopname wordt. Uit de cijfers blijkt dat bij constant beleid – en dus een status quo van de inkomsten – er een tekort komt van 75 tot 100 miljoen euro. En dat na de efficiëntieoefening en de besparingsronde. Er zijn ook geen verdere commercialiseringsmogelijkheden. Met het oog op de meerjarenbegroting van de Vlaamse Regering zijn er qua financiering van de openbare omroep ook geen grote groei-cijfers te verwachten. Beweren dat de VRT structureel gezond is, klopt dus helemaal niet.

Wordt de evaluatie van de lopende beheersovereenkomst van de VRT door de Vlaamse overheid uitgevoerd? Wat is de visie van de minister? De heer Decaluwe is wel tevreden met de visie van de minister over het onderscheidende karakter van de VRT. Inzake de rechten van de productiehuisen is er een grondig debat nodig, gezien het belang hiervan voor de creatieve sector in Vlaanderen.

Wat zijn de resultaten en aanbevelingen van de onderzoeksopdracht over steunmaatregelen aan regionale televisie? De minister gaf een jaar eerder de opdracht uit. Er is in de begroting geen stijging van de steunmaatregelen. Heeft de studie daarmee iets te maken? Of loopt ze nog?

Zijn inzake mediawijsheid reeds resultaten beschikbaar over het onderzoek naar hoe de consument bewust kan worden gemaakt van zijn aankoopgedrag via digitale televisie? De minister dacht aan initiatieven rond de betaalbaarheid van digitale televisie. Hoe ziet ze dat concreet? Hoe zit het met de IST-studie over de e-inclusie? Kan de minister haar vooropgestelde aanpak verduidelijken?

In de beleidsbrief Media wordt aangekondigd dat de volgende maanden met alle stakeholders bekeken wordt hoe men het kenniscentrum Mediawijsheid kan uitwerken. De ViWTA-studie van 2008 en de resolutie van het Vlaams Parlement bevatten ter zake een reeks concrete aanbevelingen (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1735/1*). Worden deze aanbevelingen opgevolgd?

Wat met de digitalisering van het archief van de VRT, het zogenaamde DIVA-project? Zijn er samenwerkingsinitiatieven met het Instituut voor Archivering van het audiovisueel erfgoed op de site van de Waalse Krook in Gent? Zal het VRT-archief naar daar verhuizen? Hoe zit het met de rechten? Is er een concreet plan en zo ja, welk? Of wacht de minister liever tot het beleidsplan van het Instituut voor Archivering van het audiovisueel erfgoed klaar is? Een en ander is belangrijk voor de potentiële businessmodellen voor de VRT.

De heer Decaluwe leest dat de VRT volop zal investeren in nieuwe toepassingen, zoals 3D. Hij vraagt zich af of het wel de taak van de openbare omroep is om dure technologische evoluties te trekken. Is het niet beter om de markt te laten werken en dan af te wachten hoe alles evolueert?

En wat met Norkring? Wat is de stand van zaken qua operationaliteit?

Minister Schauvliege legt de laatste hand aan een nieuwe beheersovereenkomst met het VAF. Worden de concrete afspraken met het Mediafonds, het STIVO, daarin opgenomen?

In de beleidsbrief Sport werd opgenomen dat minister Muyters samen met minister Lieten zal onderzoeken hoe de Vlaamse topsporters maximaal aan bod kunnen komen in het Vlaamse medialandschap. Is daaromtrent al een visie ontwikkeld?

Europa droomt al langer van een massamedium dat de Europese boodschap kan helpen uitdragen. Europees Commissaris Viviane Reding kreeg de opdracht de mogelijkheden verder te onderzoeken. Er is intussen een rapport beschikbaar met 14 punten om de communicatie van de EU te verbeteren. Een daarvan behelst het aanmoedigen van de oprichting van een Brusselse studio voor de bestaande zender Euronews. Hoe zal die zich verhouden tot de VRT, met het oog op de openbare opdracht en de behoefte aan meer buitenlands nieuws?

De heer Decaluwe mist een duidelijke link tussen de beleidsbrief en de concrete financiering van het beleid in de uitgavenbegroting. Deze link is er bijvoorbeeld wel bij de beleidsbrief en de begroting Sport. Hoe verklaart de minister dat?

Kan de minister ook een timing vooropzetten inzake de regelgevingsagenda? Welke initiatieven staan er op stapel?

Ter voorbereiding van de invulling van een nieuw radiolandschap gaf de minister een opdracht aan het REC Radiocentrum. Tegelijk geeft de minister een opdracht aan de administratie om de verdere evoluties in verband met de toekomst van de radio op te volgen. Is dit geen overlapping?

Over het gebrek aan een beroepsprocedure bij de VRM is al geregeld gediscussieerd in het parlement. Wordt hieraan gewerkt of is dat concept begraven? De spreker ergert zich aan de lange doorlooptijd van mogelijke procedures.

Met de investeringsplicht van de distributeurs, zoals ingeschreven in de beleidsbrief, kan de heer Decaluwe zich niet akkoord verklaren. Bovendien is er een andere formulering gehanteerd dan in het regeerakkoord. Hij hoopt het punt grondig te kunnen doorpraten in de commissie.

De evenementenregeling is niet duidelijk. Hoe kan de minister de evenementenlijst, die het uitzenden van bepaalde evenementen door betaalzenders verbiedt, verzoenen met de trend op de markt om steeds meer maatwerk te leveren voor de klant. Hierbij worden nichezenders opgenomen in betaalpakketten, terwijl die zender misschien maar één keer per jaar een evenement van de lijst wil uitzenden? Dit heeft permanente gevolgen ten aanzien van het snel wijzigende medialandschap.

De heer Decaluwe wijst erop dat het knipperlichtmodel een enorme hap uit de mediabeegroting neemt. Dat is geen probleem op voorwaarde dat de mechanismen correct en duidelijk zijn. Het gaat er niet om de eenheidstarieven te kennen, maar wel de principes. Zo stelde de VRT-leiding dat de daling van de reclame-inkomsten van Donna niet de oorzaak zijn van het duurder wordende knipperlichtmodel. Wat heeft er dan wel aanleiding toe gegeven? Hoe werkt het knipperlichtmodel precies? De mediawetgeving stelt dat radio een maximaal aantal minuten reclame mag uitzenden. Werden deze uren volledig uitgeput? Is er dan eventueel een prijsdaling doorgevoerd om toch aan het maximum van de in te vullen reclametijd te komen? De minister moet bij de VRT dergelijke informatie kunnen opvragen. Alleen dan kan de correctheid van het cijfer worden ingeschat. De idee dat er een verband was tussen de ruiloperaties en reclame-inkomsten werd intussen door de VRT weerlegd. De ruiloperaties werden blijkbaar enkel met mediagroepen opgezet. Toch is er bij veel commissieleden een voorlopig voorbehoud bij het knipperlichtmodel en het respectieve bedrag.

3.2. Standpunt van de heer Wim Wienen

De heer *Wim Wienen* vindt de beleidsbrief een kleine stap voorwaarts tegenover de beleidsnota die vooral bulkte van onderzoek en nietszeggende dingen. Onderzoek vindt het lid niet slecht, maar intussen worden weinig keuzes gemaakt. Dat zegt ook de sectorraad Media in zijn advies. Kan de minister vooropstellen wanneer er een einde komt aan onderzoek en monitoring?

De minister vindt het ontstaan van onafhankelijke journalistieke websites zoals Apache en De Wereld Morgen blijkbaar een boeiende evolutie. Ze publiceren echter verhalen zonder broncontrole of uit anonieme bron. Dat staat toch in schril contrast met het streven van de minister naar een kwaliteitsvolle geschreven pers?

Houdt de Vlaamse Regering rekening met de opmerkingen van de Expertcommissie voor Overheidscommunicatie? De heer Wienen meent soms van niet. Hij moet ook vaststellen dat ministers die vragen ontvangen van die instantie, niet of laattijdig antwoorden.

Met het project Kranten in de Klas is de heer Wienen zeer tevreden. Hij ziet ook dat de minister creatief is geweest in de begroting en een aantal begrotingsposten op peil heeft gehouden, ondanks de 5 percent besparing. Ze deed dat onder meer via de middelen die voorzien waren voor e-Flanders en communicatie-initiatieven. De minister was van oordeel dat het bedrag daarvoor te klein was om iets wezenlijk te doen en dus verdeelde ze de middelen. Dat is positief. Kranten in de Klas moet wel geëvalueerd worden en eventueel bijgestuurd en uitgebreid. Volgens de beleidsbrief zouden de doelstellingen van het project duidelijker geëxpliciteerd moeten worden. De nadruk zou moeten liggen op het vrijblijvend lezen en leesplezier. Het lezen van kranten en volgen van media mag voor de heer Wienen echter veel ruimer worden bekeken. Het is een essentieel onderdeel van de vaardigheden waarover men moet beschikken om zich in een moderne samenleving te kunnen oriënteren. Het KiK-project moet mensen inzicht bieden in nieuwsprocessen, media, economie en journalistieke processen. Hoe wordt dat geëvalueerd? Denkt de minister dan aan een vak mediakritiek in samenspraak met de minister van Onderwijs? Die optie staat nog in de kinderschoenen, zelfs in de wetenschappelijke literatuur, al is er wel een link met het vak historische kritiek.

De minister pleit ervoor dat de eindverantwoordelijken in mediahuizen, hoofdredacteurs en journalisten, de nieuwe Code van de Raad voor Journalistiek opnemen en navolgen. Is die afdwingbaar?. En wat is dan de meerwaarde?

De in het decreet vooropgestelde tussentijdse evaluatie van de sterke Vlaamse openbare omroep werd niet uitgevoerd. Hoe gaat de Vlaamse Regering ermee om dat de evaluatie niet is gebeurd? Vermoedelijk heeft de VRT echter alle gegevens verzameld met het oog op deze evaluatie. Het zou interessant zijn mocht de commissie over deze gegevens kunnen beschikken met het oog op de onderhandeling over de nieuwe beheersovereenkomst en de discussies hierover in de commissie.

Een ander element is de financiële toestand van de VRT. Wat doet de regering met de open informatie die de VRT in de commissie heeft gegeven over de financiële toestand op lange termijn, de renovatieproblemen en de preciaire toestand van het pensioenfonds? De renovatie van het omroepgebouw kan niet op zich laten wachten en het pensioenfonds is maar voor 42 percent gefinancierd. De Vlaamse Regering kan niet zonder reactie blijven. Het besparingsplan van de VRT voor 2011 is afgerond en behelst een besparing van 65 miljoen euro. Toch zou er op termijn nog een tekort zijn van ongeveer 75 miljoen euro. Wat denkt de Vlaamse Regering te doen?

Het knipperlichtmodel ligt in de commissie sterk onder vuur. Er is immers weinig transparantie en inzicht in de mechanismen die het model in werking zetten. Het wordt potserlijk als een lid van de meerderheid, de heer Decaluwe, zich telkens bij de indicatieve stemming moet onthouden, terwijl er niets gebeurt om de onduidelijkheid op te heffen. Inzicht verschaffen in de samenstelling van het knipperlichtmodel past ook in de door de minister aangekondigde adequate en transparante financiering. De heer Wienen wacht op een duidelijke toelichting.

Over het onderscheidend karakter van de VRT wil het lid nog verder de discussie voeren in de commissie.

Met het oog op een sterke audiovisuele productiesector is de oprichting van een Mediafonds binnen het VAF een goede zaak. Volstaat het in de begroting ingeschreven bedrag daarvoor? De heer Wienen sluit met die vraag aan bij de kritiek dat begroting en beleidsbrief helemaal los van elkaar geschreven zijn. Hij wil dat het beleid ook financierbaar is met de begroting. De SARC blijkt zich overigens zorgen te maken in verband met de

STIVO-regeling, en vraagt zich af of dat niet leidt tot een grotere versnippering in plaats van coherentie. Kan de minister daarin klaarheid brengen?

In het kader van impulsen voor investeringen, vraagt de heer Wienen zich af in hoeverre distributeurs, die steeds meer content brengen, eenmaal ze de klant aan zich gebonden hebben en hun marktpositie verstevigd is, nog bereid zijn om te investeren in content. Misschien moet aan distributeurs ook een opdracht worden meegegeven om te investeren in content? Als enkel omroepen of het Mediafonds dat moeten dragen wordt het financieel onhaalbaar.

Inzake radio en de FM-frequenties en het opstellen van een nieuw frequentieplan, blijft overleg nodig met de andere gemeenschappen. In de beleidsbrief schrijft de minister dat het overleg niet stil ligt en dat het BIPT zijn taak als etherpolitie vervult. Dat is niet de indruk die het lid krijgt. Veel Vlaamse lokale zenders lijden onder de kracht waarmee bepaalde Franstalige zenders uitzenden, en niet alleen langs de taalgrens. De Franstalige overheid volhardt in die boosheid. Waarom blijft de minister hoopvol gestemd?

Er zou een grondige behoefte- en marktanalyse gebeuren in het kader van de verwevenheid van radio en internet. Het lid vraagt zich af in hoeverre de lokale radio's in hun voortbestaan bedreigd zijn. In hoeverre zijn ze bereid om enkel nog via het internet te functioneren? Die evolutie lijkt zich door te zetten, maar vooral oudere luisteraars zullen bij deze evolutie zeker afhaken.

De heer Wienen juicht toe dat de minister Vlaanderen meer op de kaart wil zetten en haar bevoegdheden wenst te maximaliseren. Toch kan ook hij niet om het problematische daarvan heen. Er zijn verschillen in mening voor wat betreft de invulling van het digitaal dividend. Hij hoopt dat de Vlaamse Regering conform het addendum bij de regeerverklaring blijft streven naar de volledige overheveling van het telecommunicatiebeleid naar Vlaanderen.

In hoeverre ziet de regering mogelijkheid om de diverse distributeurs ertoe aan te zetten slechts één soort settopbox te gebruiken, zodat klanten van distributeur kunnen veranderen zonder een andere settopbox te hoeven kopen of huren? Dat zou de markt meer laten spelen omdat de consument dan van distributeur kan wisselen als er voorwaarden veranderen, zoals bijvoorbeeld bij voetbalrechten.

Er wordt ingezet op de subsidiëring van ondertiteling en audiobeschrijving. De minister wil daar ver in gaan met een voorstel van tijdpadquota en een subsidieregeling. Heeft ze al enig idee van de kostprijs? Gezien de beperkte budgetten en het moeizaam te vinden evenwicht in de begroting, vraagt de heer Wienen zich af of de doelstellingen wel haalbaar zijn.

Ook voor de evenementenlijst is overleg nodig tussen de drie gemeenschappen. De heer Wienen vreest dat het vastleggen van deze lijst lang op zich kan laten wachten. Of denkt de minister er anders over?

De nieuwe toepassingen zijn als opdracht toegekend aan het VRT-Medialab. In hoeverre is het nog zinvol dat dit behouden blijft in de nieuwe beheersovereenkomst? Moet men niet de markt laten spelen in dat verband en de privésector zijn deel van de ontwikkelingen laten doen? De VRT moet uiteraard wel de ontwikkelingen op de voet volgen, maar zelf investeren in de ontwikkeling van nieuwe technologieën behoort niet tot de kerntaken van de omroep.

Stimulerend beleid inzake gaming moet via de zogenaamde serious games een educatief doel dienen. De heer Wienen steunt dit, maar mist sensibilisering tegen gewelddadige games. Ze blijven in overal te koop en zijn quasi vrij toegankelijk voor te jonge kinderen.

Er komt een staten-generaal van de Media in april 2011. De heer Wienen hoopt dat er met de bekommernissen uit de sector meer gebeurt dan met wat in de eerste versie naar voren is gekomen.

3.3. Standpunt van de heer Bart Tommelein

De heer *Bart Tommelein* refereert aan de commentaar op de beleidsnota die vorig jaar werd besproken, en die te weinig visie zou uitstralen omdat de focus erin vooral naar onderzoeksaanvragen ging. Terwijl dat als onderbouw voor een degelijk beleid nog kon verdedigd worden, betreurt het lid dat die trend in de beleidsbrief wordt doorgezet. Hij mist een concrete visie van de minister. Die kritiek deelt hij met de sectorraad Media. Inzicht in de afrondingstermijnen van onderzoeken en weten wanneer men tot concrete maatregelen kan overgaan, is essentieel.

Het Vlaams onderzoeks- en discussieplatform zou het versnipperd en gefragmenteerd onderzoek naar nieuwsmedia en journalistiek bundelen. Hij wil dat steunen als het tot concrete beleidsgerichte resultaten leidt. Wanneer verwacht de minister resultaten als ze op zeer korte termijn met de voorbereidingen denkt te beginnen? Het Elektronisch Nieuwsarchief ENA, dat alle nieuwsuitzendingen archiveert en onderzoekt, kan volgens de minister een hoeksteen zijn. Men kan inderdaad van daaruit vertrekken zonder een nieuw platform te moeten oprichten. Het elektronisch nieuwsarchief moet actiever samenwerken met de VRT en VTM op het vlak van archivering. Is er al een samenwerking tussen het elektronisch nieuwsarchief en het DIVA-project bij de VRT? Doen ze allebei hetzelfde werk voor de nieuwsuitzendingen? Als er samenwerking is, hoe dan?

De geschreven perssector ziet zich geconfronteerd met een toenemend belang van internet. Het lid ziet op korte termijn ook problemen tussen de websites van kranten, die natuurlijk aan een bepaald businessmodel gelinkt zijn, en de manier waarop de openbare omroep zijn internettoepassingen verder ontwikkelt. De openbare omroep ondermijnt het model van diverse krantenwebsites. Wat is de visie van de minister?

Er is een onderzoek uitgeschreven naar de kwaliteit van diverse journalistieke opleidingen. Dat moet tot beleidsaanbevelingen leiden met betrekking tot de kwaliteit van de opleidingen, de rol van de mediabedrijven en de mogelijke ondersteuning van de overheid. Ander onderzoek richt zich op een stand van zaken over de werkomstandigheden en talentmanagement in de mediasector. Wanneer verwacht de minister resultaten van de onderzoeken? Is er een termijn vastgelegd en welke? Het lid wijst op de nood aan beslissingen en concrete keuzes op korte termijn. De journalistieke omgeving verandert snel. De toenemende tijdsdruk bedreigt de kwaliteit en betrouwbaarheid van de berichtgeving. Er is nood aan een aangepast opleiding en ook aan begeleiding op de werkvloer. De minister kondigde in het voorjaar van 2010 aan dat ze een handleiding zou uitwerken over een globaal welzijnsbeleid voor de redactie. Is dat gebeurd? Zal de minister dat nog doen of was het een losse flodder?

De beleidsbrief ontgoochelt waar het gaat om de visie op de openbare omroep. De minister laat na duidelijke keuzes te maken. Dat de minister voor quota staat, is wel duidelijk. Ze stelde op korte termijn dat alles wettelijk geregeld moet zijn. Dat heeft het lid verrast en ook de VRT heeft de eigen communicatie snel bijgestuurd.

In de beleidsbrief wordt een beeld geschetst van de context waarin de VRT zich bevindt: een besparingsplan van 65 miljoen euro, de toekomst die veilig gesteld moet worden en de VRT kan een gezond bedrijf blijven. Het lid acht dat iets te rooskleurig, al betuigt hij zijn steun voor het besparingsplan. Er blijft echter een structureel onevenwicht tussen inkomsten en personeelsuitgaven. Positief is dat de vrijwillige afvloeiingen ruimer zijn dan gepland. Dat voorkomt een sociaal bloedbad, maar toch is enige monitoring noodzakelijk om elke dienst operationeel te houden.

Het TOM-project, de totale ombouw van het omroepgebouw wordt zorgwekkend als er naast de normale projecten die reeds veel zullen kosten, ook nog betonrot opduikt. Even bedreigend voor de VRT is het ondergefinancierde pensioenfonds. Beiden hebben echter niets te maken met de kernopdracht van de VRT.

De minister wil de decretaal geformuleerde opdracht van de VRT niet aanpassen, maar verder verfijnen en verduidelijken in de nieuwe beheersovereenkomst. Dat moet gepaard gaan met een adequate financiering. De heer Tommelein vraagt dat de integrale beheersovereenkomst wordt onderzocht, zowel naar inhoud als financiering. Er is een grondig debat nodig over toepassingen van de VRT op internet, in het kader van concurrentie met de geschreven pers, al dan niet toelaten van reclame of sponsoring, verkoop van digitale content, enzovoort. Het is noodzakelijk om te blijven ijveren voor een gevarieerd medialandschap. Naast de openbare omroep moet er ruimte zijn voor leefbare commerciële omroepen, en precies daarin schiet de beleidsbrief te kort. Waar wil de minister naartoe met de commerciële mediabedrijven en omroepen? Wat bedoelt de minister met een evenwichtig kader?

De heer Tommelein vindt in de beleidsbrief niets terug over de toepassing van de knipperlichtenprocedure. De prognoses tonen aan dat de bedragen uit die procedure de volgende jaren nog hoger zullen liggen. Hij verwacht van de minister op zijn minst keuzes in dat verband.

Hoe denkt de minister over het door de openbare omroep aangekondigde derde televisiekanaal? De heer Tommelein heeft daarbij ernstige bedenkingen, gezien de nodige besparingsinspanningen.

De sportrechten beslaan maar liefst 44 miljoen euro of 47 percent van het totaal. Sport moet worden uitgezonden en de VRT mag best toonaangevend zijn in een aantal sporttakken. Toch moet de rem worden aangetrokken. Vraag is of de openbare omroep moet bieden op sportmanifestaties die perfect door commerciële omroepen kunnen worden overgenomen, met dezelfde kwaliteitsgarantie en publieksaandacht.

Het onderscheidend karakter van de VRT gaat over de diversiteit bij het personeel in het aanbod en de publiekstribune. Het kan gaan over streefcijfers, doelstellingen of quota, maar het lid heeft er geen goed gevoel bij. Haalt de VRT zijn doelstellingen?.

Voor de audiovisuele productiesector blijft de minister blijkbaar bij de investeringsverplichting van de distributeurs. De heer Tommelein sluit zich aan bij de heer Decaluwe die het een belastingverhoging noemt. Open Vld kant zich eveneens tegen deze verplichting. De distributiesector hangt grotendeels af van de Vlaamse content en wordt in die zin intrinsiek gestuurd om erin te investeren, zonder dat de overheid ter zake een verplichting dient op te leggen.

Een globale visie over hoe de distributiesector eruit moet zien en moet evolueren, ontbreekt compleet. Er zijn nochtans vele problemen. Omroepen willen online-aanbod ont-

wikkelen, maar Telenet voert concurrentie met on demand-diensten via digibox. Het dreigde er al mee om de bijdrage aan de VRT te verminderen. Er is ook discussie tussen de commerciële omroepen en de distributeurs. De omroepen vinden dat de mogelijkheid om programma's op te nemen via de harde schijf in de settopboxen hun financieringsmodel ondermijnt. Het is concurrentie voor de on demand-diensten en de reclame kan worden doorgespoeld. Ze vragen daarom een vergoeding van de distributeurs. Tussen Telenet en de commerciële omroepen loopt een discussie over het aanbieden van on demand-films, wegens concurrentie voor Prime, terwijl Prime series aanbiedt die ook de commerciële omroepen willen uitzenden. De spanningen in het landschap nemen hand over hand toe. Het is aan de minister om een Pax Media te bewerkstelligen. Dat vraag is met welke visie dit gebeurt.

Voor de versterking van de VRM zijn extra middelen nodig die het lid nergens terugvindt in de begrotingsdocumenten. Het is ook nodig dat de VRM een interne beroepsprocedure organiseert. Een procedure via de Raad van State neemt immers vijf jaar in beslag en er zijn onverenigbaarheden. Bepaalde leden van de VRM blijken immers ook lid te zijn van de Raad van State. Wil de minister echt werken maken van een degelijke beroepsprocedure en wanneer? Of waarom niet?

De FM-band 790-862 megaHertz werd nog niet toegewezen. Wat zijn de plannen daarmee? Is er al overleg gepleegd met de federale overheid? Is de minister bereid om tegemoet te komen aan de vraag van Europa om die band te reserveren voor mobiele communicatienetwerken? Het lid wijst erop dat het platform steeds meer mediagericht is en dat mobiele toepassingen niet mogelijk zijn zonder mobiele netwerken.

De heer Tommelein steunt het KiK-project en wil het zelfs uitbreiden. De fractie ziet een grote nood aan een project dat de integrale mediawijsheid omvat. Het concept hoort voor de heer Tommelein ook thuis in de eindtermen van het secundair onderwijs. Het is immers belangrijk dat leerlingen de kritische en technische vaardigheden meekrijgen. Met het oog op de wijze waarop zelfs heel jonge kinderen met het medium internet en nieuwe media omgaan, zou het zelfs een eindterm van het lager onderwijs kunnen zijn. Daarnaast moet er ook de nodige aandacht besteed worden aan sociale netwerksites. Zowel de positieve effecten als de gevaren en de risico's moeten voor jongeren duidelijk gemaakt worden. Misschien moet de minister hierover in overleg treden met haar collega van Onderwijs. Ook de sectorraad Media vraagt om meer aandacht voor kinderen en jongeren.

Er is een stijging van het budget voor werkingskosten en allerhande initiatieven inzake media-educatie en mediawijsheid van 50.000 naar 200.000 euro. Wie kan van die middelen gebruik maken via subsidie? Is er al een verdeelsleutel? Volgens welke criteria zal de minister ze toekennen?

Er is een nieuwe basisallocatie van 100.000 euro voor subsidies in het kader van cofinanciering. Dat moet dienen om bepaalde Europese mediaprojecten mee te ondersteunen. Het gebruik zou afhangen van initiatieven uit de sector. Kan de minister al aangeven om welke of welk soort initiatieven het zal gaan? Staan er reeds in de startblokken?

Nieuw zijn ook de 1,5 miljoen euro aan subsidies om innovatieve media-initiatieven te ondersteunen. Dat is positief, maar het gaat om een subsidiebedrag en niet om werkingsmiddelen. Wie heeft daar recht op? Is er een verdeelsleutel aan gekoppeld? Welke criteria hanteert de minister en welke projecten komen dan in aanmerking? Wie beheert de middelen en de subsidieaanvragen?

Het DIVA-project voor digitalisering en ontsluiting van de VRT-archieven staat door de besparingen op een laag pitje staat. Er is een nieuwe basisallocatie gecreëerd ten belope van 90.000 euro om het elektronisch nieuwsarchief te ondersteunen. Daarnaast is er ook het initiatief inzake digitalisering voor de vzw Waalse Krook. Kunnen de drie projecten ook een beroep doen op deze nieuwe middelen? Hoe zal het nieuwe initiatief geëvalueerd worden?

De STIVO-regeling binnen het VAF zou verder uitgebouwd worden tot een heus Mediafonds. Daarvoor voorziet de minister 4 miljoen euro. Hoe werkt het fonds binnen het VAF? Blijft het apart en beheerd door het VAF of worden de middelen van het VAF ermee aangevuld? Wat is het concrete verschil tussen het VAF en het nieuwe Mediafonds? Het lijkt de heer Tommelein aangewezen ook verder te onderzoeken hoe het gebruik van de tax shelter gestimuleerd kan worden, om los van overheidsmiddelen de input van middelen in productie aan te zwengelen.

De VRM ziet zijn dotatie verminderd met 44.000 euro, waarvan 1,5 percent op de loonkredieten en 2,5 percent op de werkingskredieten. Het is een typevoorbeeld van de kaasschaafmethode om iedereen te doen inleveren. De heer Tommelein vindt dat geen goede beslissing omdat de VRM net versterkt moet worden. Hij verwijst naar de kritiek van een jaar voordien dat de VRM een betere en meer diepgaande analyse moest maken van het medialandschap en de mediaconcentratie onder meer met het oog op de distributiesector. Voor bijkomende opdrachten aan de regulator, zijn juist meer middelen nodig.

De kaasschaafmethode wordt te selectief aangewend. Bij een aantal posten wordt de vijf-percentregel toegepast, bij andere niet. Het eindresultaat blijft gelijk, geeft het lid toe, maar het effect op de betrokkenen verschilt. Hij stelt vast dat de VRM bespaart, net als BVN en Radio Vlaanderen Internationaal. Ook de schrijvende perssector levert in. Tegelijk zijn er anderen die niet inleveren op hun dotatie. Hoe is de minister tot haar beslissingen gekomen?

3.4. Standpunt van de heer Wilfried Vandaele

De heer *Wilfried Vandaele* merkt dat de minister het protocol met de vier koepelverenigingen van de schrijvende pers heeft opgezegd en hen om input heeft gevraagd voor een nieuw protocol. Wat heeft de minister ertoe aangezet het bestaande protocol op te zeggen? Waar moet het voor haar heen? Wil ze de steun blijven richten aan de koepelverenigingen of liever via de uitgevers werken? Wat zijn de prioriteiten van de minister? Het bestaande protocol hecht in het bijzonder aandacht aan de buitenlandberichtgeving. Blijft dat zo? De minister moet niet bezwijken voor de druk uit de sector om zo weinig mogelijk voorwaarden op te leggen. Het einddoel moet een kwaliteitsvolle en diverse schrijvende berichtgeving zijn.

Alhoewel de minister erkent dat er een groeiende vraag is naar kwaliteitsvolle onderzoeksjournalistiek werden onvoldoende middelen ingeschreven om aan die vraag te voldoen. In 2009 kreeg het fonds Pascal Decroos nog 500.000 euro na een verdubbeling van de middelen door minister-president Peeters naar aanleiding van de staten-generaal. In 2010 was de ruimte daartoe bij de begrotingsopmaak niet beschikbaar. De heer Vandaele vroeg toen om middelen, die eventueel zouden vrijkomen, prioritair te kanaliseren naar ondertiteling en het Pascal Decroosfonds. Voor het fonds is er niets gewijzigd, terwijl er toch enige ruimte blijkt te zijn, gezien er een aantal nieuwe begrotingsposten zijn ingeschreven. De heer Vandaele had gehoopt dat er voor het zogenaamde slow journalism, de onderzoeksjournalistiek, meer geld zou worden voorbehouden.

Er is met betrekking tot nieuwe beheersovereenkomst met de VRT advies gevraagd aan de sectorraad Media die sinds begin 2010 het voorbereidende werk daartoe heeft aangevat. Dat behelsde onderzoeksopdrachten met publieksbevraging, sectorbevraging, technologische evoluties, internationale tendensen inzake businessmodellen, Vlaamse cultuur en identiteit op de VRT. Er zijn talloze gremia geraadpleegd: VRT-vakbonden, de brede mediasector, middenveld, culturele sector en minderheidsgroepen. De minister rekent ook op de inbreng van de commissie voor Media. Wat verwacht ze dan? De tijd begint te dringen. Met de met redenen omklede motie van 8 december 2009 (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 285/1*) werd reeds gevraagd om een discussienota over de toekomst van de VRT in te dienen in dit het parlement.

Dat de VRT een bijzondere opdracht heeft, kan het lid alleen maar beamen. Ook het pleidooi voor transparantie inzake financiering krijgt absolute steun. De heer Vandaele oppert dat nog moet worden uitgemaakt waar de VRT de middelen uit de markt kan halen en waar de grenzen liggen. Die discussie moet op korte termijn gevoerd worden.

Het Mediafonds impliceert volgens de beleidsbrief dat er hoogwaardige projecten worden ingediend door een producent en een omroeporganisatie. Naast een inbreng van de omroep zou er op basis van een wisselende multiplicator, per genre, een inbreng zijn. Tv-fictie, tv-animatie, tv-documentaire krijgen zo vanaf 2011 extra zuurstof. Kan de minister het concept 'wisselende multiplicator' toelichten?

Het afstemmen van de radiofrequenties met de Franstalige Gemeenschap blijft moeilijk. Op 7 januari 2010 en op 10 juni 2010 heeft de CSA beslissingen genomen over respectievelijk zes en acht Franstalige FM-frequenties. Daartegen is een procedure bij de Raad van State opgestart. Kan de minister even de toedracht ter zake verduidelijken en een stand van zaken geven? Is er overlegd met Vlaanderen en zijn er pogingen ondernomen om tot coördinatie te komen? Zijn het nieuwe frequenties? Zullen ze de Vlaamse radio verstoren of gebeurt dat al?

Het diversiteitsbeleid stoelt op de streefcijfers die de VRT aanreikt. Het slaat vooral op de schermgezichten, maar de omroep heeft in de beheersovereenkomst net zo goed de opdracht gekregen om dergelijke cijfers vast te leggen inzake tewerkstelling, werkgelegenheid voor personen met een handicap en van allochtone afkomst. Er zou binnen de VRT een vorm van vrijwillige aanmelding bestaan, waarop twee mensen zich gemeld zouden hebben. Het lijkt het lid bijzonder moeilijk op basis daarvan een beleid te voeren. Wil de minister ter zake dan met percentages werken? Zal er een voorrangsbeleid gelden voor personen van allochtone afkomst bij gelijke kwalificaties? Zullen er streefcijfers vastgelegd worden voor personen met een handicap en personen van allochtone afkomst?

Met betrekking tot de problematiek van het digitaal dividend en specifiek het toekomstige gebruik van de frequentieband 790-862 megaHerz, nam de Europese Commissie een besluit in mei 2010 inzake de geharmoniseerde technische gebruiksvoorwaarden. De lidstaten zouden daardoor zelf kunnen beslissen of en wanneer ze de frequentieband toewijzen of beschikbaar stellen voor andere dan omroepnetwerken. Tijdens de regionale radiocommunicatieconferentie van 2006 werd de frequentieband gereserveerd voor de digitale omroep. De potentiële introductie van andere dan omroepdiensten in die band, dreigt het in 2006 in Genève bekomen omroepplan in gevaar te komen. Europa voert de druk op om de bedoelde subband verplicht tegen 2013 toe te wijzen aan mobiele communicatienetwerken. Dat staat voor de heer Vandaele haaks op de oorspronkelijke plannen. Het lijkt ook onlogisch dat Europa die druk opvoert als het nog recent stelde dat de lidstaten zelf moeten beslissen over de toewijzing. Het blijft dus moeilijk om een coherent

beleid ter zake te voeren zolang de bevoegdheid inzake telecommunicatie niet naar de gemeenschappen is overgeheveld.

De mobiele netwerken van derde en vierde generatie hebben voornamelijk bandbreedte nodig om te surfen op het internet en daar muziek of videofootage te halen. Het gaat niet zelden om producten van de omroepen. Dat is nog een reden om te blijven ijveren voor de overheveling van het telecommunicatiebeleid naar de gemeenschappen.

De VRT haalt voor de beide netten samen – één en Ketnet/Canvas – een gemiddelde van 80 percent ondertiteling bij Nederlandstalige uitzendingen tijdens de eerste acht maanden van 2010. De herhalingen in de nachtelijke lussen zijn niet meegerekend. De VRT liet weten dat het streefdoel 95 percent was. In de beleidsbrief staat duidelijk dat het niet gehaald wordt voor eind december 2010, wegens de hoge moeilijkheidsgraad en de zwaar oplopende kosten van live ondertiteling. Met die uitleg heeft de heer Vandaele het moeilijk, omdat precies de toegankelijkheid verzekeren een van de basistaken van de openbare omroep moet zijn. De VRT weet al sinds 2006 dat het die 95 percent moest halen. De vijf percent marge diende om de hoge moeilijkheidsgraad op te vangen. Dat de VRT grote stappen voorwaarts heeft gezet, ontkent het lid zeker niet. 80 percent staat voor hem echter nog net iets te ver af van het eigenlijke doel. Er worden van de VRT in elk geval extra inspanningen ter zake verwacht, stelt hij nog, tegen eind 2011. Bovendien vraagt de heer Vandaele extra aandacht voor dat aspect en voor gebarentaal in de nieuwe beheersovereenkomst. Ideaal zou zijn dat er een groeipad wordt uitgezet.

De minister wil het begrip ‘kosteloze televisie’ verduidelijken. Dat is een goede zaak volgens de heer Vandaele.

Er komt een inhaalbeweging inzake digitalisering. De minister zou alvast 2 miljoen euro gereserveerd houden voor de financiering van de gemeenschappelijke crosssectorale basisinfrastructuur. Dat is in de mediabegroting niet direct terug te vinden. Is er een wisselwerking met innovatie? Uit welke van beide begrotingen komt dat?

De heer Vandaele krijgt bij de begroting de indruk dat het, behoudens voor de VRT, allemaal nogal meevalt met de besparingen inzake media. Er blijkt ruimte voor nieuwe allocaties die een redelijk volume aan middelen toegewezen krijgen, en dus ruimte voor nieuwe initiatieven en projecten. Toch zou het goed zijn geweest om initiatieven die hun deugdelijkheid en nut al bewezen hebben zoals het Pascal Decroosfonds, iets extra toe te stoppen.

Voor mediawijsheid en media-educatie is het budget van 50.000 naar 200.000 euro opgetrokken. De wetenschappelijke begeleiding van Kranten in de Klas blijft op de allocatie staan en er is ruimte voor nieuwe initiatieven. Wordt er een oproep gelanceerd of is het wachten op spontane ideeën? Hoe verhoudt de allocatie zich tot het Kenniscentrum Mediawijsheid?

De ondersteuning initiatieven toegankelijkheid, de revisieprogramma's, conform het artikel 151 van het mediadecreet, kregen in 2009 nog 150.000 euro toegevoegd aan het budget bij de begrotingscontrole. Het geld was afkomstig van de verdeling van de lottogelden. Dat is in de voorliggende begrotingsopmaak meteen meegenomen, wat zeer is toe te juichen.

Subsidies in het kader van cofinanciering zijn van nul naar 100.000 euro gegaan. Er wordt een nieuwe basisallocatie gecreëerd om bepaalde Europese mediaprojecten mee te financieren. Het gebruik van de voorziene middelen zal ook in dit geval sterk afhangen van initiatieven vanuit de sector, van externe organisaties. Wat is het nut van deze nieuwe

basisallocatie? Zijn er in het verleden verzoeken om subsidiëring geweest of projecten die de minister heeft moeten afwijzen bij gebrek aan middelen? Is al concreet gepland hoe de middelen besteed zullen worden?

De steun aan vzw's voor innovatieve media-initiatieven krijgt een budget van 1,5 miljoen euro als nieuwe allocatie. Is dat geld bedoeld voor onderzoek of worden er afgewerkte formats mee afgeleverd? Als het om onderzoek gaat, hoe verhoudt zich dat tot andere projecten van onder meer het IWT, dat evenzeer mediabedrijven ruimte biedt om in te stappen in projecten rond nieuwe-mediagebruik en innovatieve toepassingen.

De STIVO-regeling heeft een budget van 4 miljoen euro. Binnen het VAF zal de regeling verder uitgebouwd worden tot een volwaardig mediafonds, met als beoogd effect niet louter het stimuleren van waardevolle producties, maar tevens bijdragen tot een grotere continuïteit en stabiliteit van de Vlaamse productiehuisen, vooral in de domeinen fictie, animatie en documentaire. Ze krijgen extra zuurstof vanaf 2011. Het lid hoopt dat het fonds de verwachtingen inlost.

De projecten mediawijsheid gaan van nul naar 150.000 euro. Hoe wordt die ingevuld?

Bij de VRT zit er in de begroting wel degelijk een besparing. Er wordt een vermindering van het budget doorgevoerd met bijna 296 miljoen euro naar 284,5 miljoen euro. De VRT lijkt zich in het door de minister uitgestippelde besparingstraject in te passen.

3.5. Standpunt van de heer Jurgen Verstrepen

De heer *Jurgen Verstrepen* citeert de SARC met de zinsnede 'het wordt stilaan tijd om concrete en duidelijke prioriteiten en maatregelen naar voren te schuiven'. Dat vat volgens hem de ontgoochelende beleidsbrief samen. Het blijft een traditioneel document dat niets nieuws brengt, geen strategie, visie of toekomstbeeld. Er zijn alleen meer onderzoeken, ondersteuning, journalistieke deontologie, protocollen en diversiteit. Hij begrijpt dat het een zaak van prioriteiten is en dat die bij elke minister anders liggen. Toch ziet hij vooral een bijzonder conservatief document dat mogelijkheden biedt voor blanco cheques en financiering van allerhande projecten waarvan nog niets bekend is.

Op het vlak van de digitalisering en specifiek de radiozenders wacht men opnieuw op onderzoek en parameters voor er zelfs maar een keuze of poging tot keuze wordt gemaakt of een visie ontwikkeld. Intussen staat alles stil. Het radiobeleid in Vlaanderen is een aan-eenschakeling van gemiste kansen. Het lid heeft het gevoel dat ook de digitale media op dezelfde manier worden aangepakt.

De heer Verstrepen citeert uit de beleidsbrief: "Gezien breedbandnetwerken ook voor mediadiensten gebruikt worden en de democratische toegang tot die netwerken van groot maatschappelijk belang is, volg ik deze evoluties op." Het zou pas mooi wezen als de minister dat niet deed. Op basis van de beleidsbrief die de basis moet vormen voor de zich ontwikkelende moderne media, vindt het lid slechts drie zinnen van tel op 30 pagina's die voorbijgaan aan de kern van alles waarover gediscussieerd moet worden.

De heer Verstrepen vreest dat Vlaanderen steeds meer afhankelijk wordt van het buitenland voor nieuwe technologische ontwikkelingen zoals mobiele televisie, mobiel internet en toepassingen voor Blackberries, I-pads en I-phones. Hij raadt aan even te gaan kijken bij de Beta-versie van Quickie. Het is ontwikkeld in de VS en is een typevoorbeeld van de samenvoeging van het semantisch web. Dat web denkt voor de gebruiker en brengt alle audiovisuele middelen en tools samen in een automatisch systeem.. Deze uitdagende visies mist hij in de beleidsbrief. De minister wil rustig alles analyseren terwijl de mediasector op

HST-tempo evolueert. Ze wil praten over de inhoud van Vlaamse mediasites, terwijl Google, Facebook, Wikipedia, enzovoort niet eens reageren op een e-mail uit Vlaanderen als er iets niet correct is. Dat legt het grote knelpunt bloot: men is te zeer bezig met de eigen mediamarkt, met eigen krant eerst en dat verteert best bij de doorsnee-Vlaming.

De Staten-Generaal voor de Media heeft naast veel gepraat helaas niets opgeleverd.

De bekommernis over goede journalistiek komt bij de heer Verstrepen dubbelzinnig over. De minister wil over de journalistiek waken, maar onderneemt tegelijk bijna niets om bijvoorbeeld een overheidszender op de vingers te tikken als die zich niet objectief opstelt. De VRT zou een baken van kwaliteitsvolle objectieve journalistiek moeten zijn. Daartoe zou een heldere omschrijving van het begrip ‘objectieve journalistiek’ in de nieuwe beheersovereenkomst kunnen worden ingeschreven. In het verleden heeft de commissie deze visie niet willen volgen, maar misschien kan het bij de volgende beheersovereenkomst wel worden ingeschreven.

De minister wil een discussie over nieuws, media en journalistiek in diverse platformen, maar kijkt tegelijk langs de zijlijn toe als kritische media-analyses worden doodgezwegen door dezelfde spelers die eerder om een zelfanalyse schreeuwden. Het lid hoopt dat de minister eindelijk die media kritisch benadert en de puntjes op de -i- zet.

De heer Verstrepen heeft het moeilijk met het idee van monitoring van het medialandschap zoals vooropgesteld in de beleidsbrief. Hij leest dat in eerste instantie in kaart dient gebracht wat er aan onderzoek al gebeurt aan universiteiten, hogescholen, mediabedrijven en andere. Dat is echter een kerntaak van de VRM. Waarom zou dan nog een ander platform nodig zijn voor monitoring? Of mag de VRM dan geen onderzoek meer doen?

Men gaat ook te snel voorbij aan het feit dat een deel van de Vlaamse mediasector, met name de distributie, niet langer integraal in handen van Vlaanderen is, net als televisiezenders die aan marktaandeel winnen en in een volledig buitenlands structuur ingebed zijn. Ook productie zit voor een groot deel in buitenlandse handen. Lokale content en productie ondersteunen getuigt niet van een langetermijnvisie. Steun aan digitale nieuwe economie kan meer vruchten afwerpen. Het moet dan wel verder gaan dan het steunen van een aantal websites of een gamingplatform. Het gaat om denken op lange termijn en de dingen groter durven zien.

De steun aan de geschreven pers is helaas niet gekoppeld aan de garantie dat de steun ook wordt aangewend voor de redacties en de pers. Het lijkt veeleer een afkoopverhaal, waarbij de steun enkel een leuke extra is. Waarop is de resultatencontrole gebaseerd? Wat wil de minister aan het systeem veranderen? Het is spijtig dat de minister nalaat bij de oplijsting van journalistieke websites zoals Apache en De Wereld Morgen, ook websites op te nemen met journalisten die niet tot diezelfde ‘kleur’ behoren.

De oprichting van de rondetafel Talentmanagement naar aanleiding van de onderzoeksopdracht naar de werkomstandigheden van journalisten is te summier toegelicht. Hoe ziet de minister dat precies?

Bij de steun voor onderzoeksjournalistiek vindt de heer Verstrepen helaas de rol van de universiteiten niet terug. Welke criteria worden in dat verband gehanteerd?

De minister wil de deontologische code verankeren in allerlei interne procedures bij de media-actoren. Wat bedoelt de minister met ‘alle leden van de VVJ en iedereen die werkt

bij de mediahuizen die de raad voor journalistiek erkennen? Moet de koffiedame dan ook de deontologische code erkennen? En freelancers? En toeleveringsbedrijven?

De heer Verstrepen ziet de knipperlichtprocedure liever afgeschaft. In de opbouw naar de nieuwe beheersovereenkomst mist hij – in het kader van de vooropgestelde dialoog met andere stakeholders uit de mediasector en de brede samenleving – een lijst van wie dat dan wel mag wezen. Nergens is er sprake van een rol voor het parlement.

De heer Verstrepen las in verband met de STIVO-regeling de kritiek van de SARC op de grote versnippering. Kan de minister in het kader van het Mediafonds het begrip ‘hoogwaardig project’ nader definiëren? Of moet men dat opnieuw onderzoeken zodat er weer een analyse bijkomt?

‘Opdracht uitbesteed voorjaar 2010 aan externe consultants voor assistentie bij analyse van de markt van omroep- en signaaltransmissie’, leest de heer Verstrepen op pagina 19 van de beleidsbrief. Wie is de externe consultant?

De heer Verstrepen gelooft niet in het DAB-verhaal waar de VRT reeds veel geld heeft in geïnvesteerd. Hij wil dat de minister een visie ontwikkelt over digitale radio in Vlaanderen en het mobiele internet waarbij radiokanalen via streaming worden binnengetrokken? Het is een goedkope techniek, ook voor de openbare omroep, maar er een kritische consumptiemassa nodig vooraleer het kan functioneren. Bovendien kunnen de digitale radiofrequenties worden bezet zodat ze niet worden opgeëist.

3.6. Standpunt van de heer Philippe De Coene

De heer *Philippe De Coene* las het advies van de SARC, die om concretisering vraagt. Het lid is het daarmee eens, maar verbaast zich erover dat precies de SARC in zijn advies het volgende stelt: ‘In de omzetting van dat principe naar regelgeving is het van belang dat het uniform reguleren van de verschillende mediavormen het uitgangspunt dient te zijn maar dat rekening houdend met de eigenheid van de verschillende media het noodzakelijk kan zijn om een verschillende regeling uit te werken. De keuzes dienen echter goed overwogen en gemotiveerd.’ Kan de SARC dan zelf alvast beginnen met meer concreet te zijn? Dat de minister snel moet werken, klopt, maar de heer De Coene stelt tegelijk vast dat het advies van de SARC over de nieuwe VRT-beheersovereenkomst op basis van onderzoeken, nog steeds niet binnen is. Er was beloofd dat tegen oktober 2010 af te leveren, en vervolgens in november 2010 en recent werd het december 2010, wat misschien ook al niet zal lukken. Bovendien worden onderzoeken waarop het advies stoelt, door leden van de SARC gelekt. Dat is niet zo’n probleem, maar wel het feit dat het advies vervolgens vier maanden op zich laat wachten.

Het advies is bovendien niet altijd duidelijk. Zo stipuleert het advies dat onderzoek uitwijst dat de quota – inzake diversiteit – niet voldoende zijn en dat er nood is aan een flankerend beleid. De heer De Coene beaamt die stelling, maar stelt dat op 26 oktober naar aanleiding van de voorstelling van het boek *De Witte Media*, iedereen het erover eens was dat flankerend beleid ontwikkelen onmogelijk is als niet aan de voornaamste randvoorwaarde is voldaan, met name de aanwezigheid van diverse kansengroepen in de redacties.

De heer De Coene wil vooral aangeven dat het advies niet fout is, maar dat hij niet echt inziet wat men ermee kan aanvangen. Dat signaal wil hij aan de adviesraad doorgeven.

De heer De Coene sluit zich aan bij de heer Decaluwe die meer informatie wil over de mechanismen achter de knipperlichtprocedure. Het wordt tijd om een en ander te objec-

tiveren. Als de VRT beweert alles te kunnen staven, dan wil het lid graag alle beschikbare en noodzakelijke elementen daarvoor zien. Dat houdt niet in dat bedrijfsgeheimen of concurrentieel delicate informatie moet worden vrijgegeven, maar het parlement moet zijn functie van waakzaam toezichthouder kunnen vervullen. Daarnaast moet dat gebeuren met respect voor het deels aanwezig zijn op een commerciële markt.

De knipperlichtenprocedure mag op zich eveneens in vraag worden gesteld. De commerciële omroepen opperen dat er druk zou komen vanuit de VRT op de gehanteerde tarieven, waardoor de concurrentie met de commerciële omroepen bemoeilijkt wordt. Zonder knipperlichtmodel en als de openbare omroep de toestemming krijgt om middelen af te romen op de reclamemarkt, zou de concurrentie nog heviger worden. Beide scenario's schreeuwen om een grondig debat.

De heer De Coene had als commissievoorzitter reeds eerder begrepen dat de minister het parlement een prominente plaats wil geven in het debat over de toekomst van de openbare omroep en het tot stand komen van de nieuwe beheersovereenkomst. Het is aan het parlement zelf om ter zake het initiatief te nemen en zich te organiseren zoals gewenst. Hij dringt er bij de SARC op aan het advies over de beheersovereenkomst aan de minister te bezorgen zoals in de procedures voorzien, zodat het parlement er dan ook kennis van kan nemen. Dat kan een solide basis vormen voor hoorzittingen en het debat ten gronde.

Wat betreft de steun aan de geschreven pers moet uitgemaakt worden wat men precies wil, zonder tussen te komen in de interne redactionele processen. Wel moet aan de belastingbetaler verantwoording afgelegd worden voor de inzet van middelen om de media beter te laten functioneren. Er is een kloof tussen beginnende journalisten en journalisten met ervaring. Die laatste gaan ervan uit dat de beschikbare middelen niet volstaan, dat de druk steeds hoger wordt en de mogelijkheden om een goed product af te leveren steeds kleiner. Jongere journalisten zijn het daar niet mee eens. Conclusie is dat een beleid zeer op maat moet worden gesneden. Lineaire maatregelen binnen redacties halen niets uit.

De heer De Coene stelt vast dat het KiK-project aan een evaluatie toe is en dat er aanbevelingen tot verbetering zijn. Hij ziet het graag iets fundamenteeler. Wat is de doelstelling? Als men het medium krant – in welke vorm ook, digitaal of op papier – meer wil laten doordringen tot de jeugd, dan volstaat het project niet. Het zou raadzaam zijn om samen met de uitgevers na te gaan welke methodes er mogelijk zijn om de krantenleesdrang bij jongeren te doen toenemen. Er kan ook worden nagedacht over krantenleesbevordering in gezinsverband. Een kind dat is opgegroeid met de krant heeft een voetje voor op anderen. KiK is echter te beperkt in looptijd, want duurt slechts enkele weken en heeft te weinig structurele effecten. Het komt ook niet tegemoet aan het concept van de krant binnen het gezin.

Bij het onderscheidend karakter van de VRT hoopt de heer De Coene dat de minister niet bedoelt dat de openbare omroep alleen nog maar dingen mag doen die de commerciële omroepen niet doen. Alleen maar niches invullen van een bepaalde toplaag, is pertinent fout. De VRT moet vasthouden aan de ambitie om zoveel mogelijk mensen te bereiken via voldoende schakeringen die ook ruimte bieden aan kleine, complexere of moeilijker thema's.

Een goed functionerende VRM kan een kwestie zijn van meer middelen, maar net zo goed van meer assertiviteit. Men is volledig gefocust op de marktanalyse en daarbij kan best de hulp van onderzoekers ingeroepen worden. Het gaat echter ook over de zin en verantwoordelijkheid om op de mediamarkt bepaalde processen te herkennen en waar nodig knipperlichten te doen functioneren als er sprake zou zijn van verticale of andere vormen

van integratie binnen de media. Zo is er al gewezen op het feit dat distributeurs omroepen willen zijn en omgekeerd. Dat is de merkwaardige paradox van de nieuwe technologie, die het mogelijk maakt dat omroepen zelf instaan voor distributie, maar tegelijk ook dat distributeurs content aanbieden. Vandaar het belang van een zeer goede afstemming van de activiteiten.

De heer De Coene is in tegenstelling tot anderen, wel voorstander van een investeringsplicht voor de distributiesector. Hij wijst erop dat die ook deel uitmaakt van het regeerakkoord, en stelt dat men met het concept wel omzichtig te werk moet gaan. In dialoog met de distributiesector moet dat mogelijk zijn.

In verband met het Fonds Pascal Decroos sluit de heer De Coene zich aan bij de vraag van de heer Tommelein. Hij staat volledig achter het fonds, dat ruimte biedt aan journalisten die een vorm van journalistiek bedrijven die steeds zeldzamer wordt. De term ‘trage journalistiek’ is wel wat verkeerd gekozen wegens de insinuatie dat ze trager werken dan de anderen. Het kan echter niet dat dossiers telkens worden doorverwezen naar het fonds als er meer middelen en tijd moeten worden ingezet om bepaalde maatschappelijke kwesties journalistiek beter te benaderen. Dat is een gedeelde verantwoordelijkheid. Men verwijst te snel naar het Fonds Pascal Decroos voor beurzen als het gaat om een thema waarvoor het product niet meteen op tafel ligt.

Bij het engagement voor steun aan de geschreven pers, past op zijn minst een inspanningsverbintenis van de media die ervan genieten. Hoe die intern te werk gaan, is niet de zaak van het parlement. De garantie dat er met die middelen echt iets gebeurt, garandeert een goed flankerend concept ten opzichte van het Fonds Pascal Decroos.

De heer De Coene verwijst nog naar het enthousiasme bij de ontmoeting met de top van de VRT in de loop van de vorige weken. Toch gaat het vooral om meer toekomstperspectief voor de VRT zelf. Het parlement moet op een objectieve manier informatie ter beschikking krijgen. Alles moet in functie staan van een openbare omroep die in Vlaanderen heeft bewezen dat hij de steun van de overheid in resultaten kan omzetten. De kwaliteit van de privéomroepen – die voornamelijk nog in Vlaamse handen zitten – vindt de heer De Coene van een zeer hoog niveau. Vlaamse content niet naar waarde schatten, maakt dat men als omroep niet slaagt. Dat een kleine omroep meer Vlaamse verankering wil, duidt erop dat louter inkopen van buitenlandse producten niet voldoende klanten bindt. Een goede verhouding tussen openbare en privéomroepen is best mogelijk binnen een positief model van onderlinge concurrentie. Het is verkeerd te denken dat elke euro voor de VRT er een is die minder winst genereert voor de private omroepen.

3.7. Standpunt van de heer Bart Caron

De heer *Bart Caron* steunt de keuzes van de minister grosso modo, maar wil toch enkele bedenkingen maken. De zware besparingen bij de openbare omroep zullen ook het kijk- en luisterpubliek raken. In tijden van crisis moet iedereen bijdragen aan de gezondmaking van de financiën, maar de VRT wordt wel zwaar getroffen. Het lid vreest dat het zal raken aan de kwaliteit van de openbare omroep. Het zal de VRT eveneens dwingen tot reflectie over sportrechten, over de aankoop van fictie enzovoort en dat is wel een goede zaak. De heer Caron zou de Vlaamse fictie, die de couleur locale van de omroep bepaalt, zoveel mogelijk willen sparen. Hij is blij dat er ondanks de zware besparingen geen gedwongen ontslagen zullen vallen.

Mediawijsheid is in de beleidsbrief een belangrijk aandachtspunt, maar het budget blijft beperkt. Er is nog heel wat discussie over de vorm, het kader, de spelers, de opdracht. Op

twee jaar tijd heeft de digitale kloof een heel ander karakter gekregen. Nu gaat het minder om de technische bereikbaarheid maar eerder om de vaardigheden. Mediawijsheid heeft met die kloof te maken maar heeft ook tal van andere aspecten. Het lid vraagt dan ook de term niet smal te interpreteren. Omgang met de klassieke en de digitale media zijn nauw verwant. Mediawijsheid moet mensen wapenen die alleen niet in staat zijn om op een wijze manier met media om te gaan. De mediawijsheid heeft een sterk sociale component. De heer Elchardus legt een verband tussen de sociale klasse en mediagebruik. Waarden en denkwijzen worden weerspiegeld door mediagebruik. Vaste patronen van mediagebruik zijn moeilijk te doorbreken. Net als cultuurparticipatie is mediaparticipatie een kwestie van kunnen. Mensen moeten vaardig zijn om eigen keuzes te maken.

Het lid ervaart de oprichting van het STIVO ter ondersteuning van producties op de Vlaamse televisie als een soort compensatie voor de besparingen bij het VAF. Het is goed en atypisch in het Vlaamse beleid dat er geen nieuwe structuur voor opgericht wordt.

Als het economisch slecht gaat, breken moeilijke tijden aan voor de televisiesector. De reclame-inkomsten dalen waardoor de omroepen minder bestellen bij productiehuisen. Externe productiehuisen zijn het zout en de peper van de sector. Het lid waarschuwt voor vershraling. Hij pleit ervoor de discussie over de rechten uit te klaren. Auteursrechten zijn dan wel een federale bevoegdheid, maar de verhoudingen moeten juist zijn. De heer Caron wil vooral dat de creatieve producten ook internationaal hun weg vinden. Hij heeft de indruk dat de VRT daar niet altijd maximaal op inzet. De privésector kan er ook zelf voor zorgen dat zijn producten of concepten aan andere landen verkocht worden. Voor theater, dans, film is dat de regel, dus waarom niet voor televisie. Dat vergt wel een andere aanpak van de televisierechten.

De budgetten voor media-educatie en mediawijsheid stijgen van 50.000 naar 200.000 euro, wat nog steeds weinig is. Hoe zal het centrum opgestart worden?

In de nota van de heer Vande Lanotte staat de overdracht van de bevoegdheid over mediaconcentratie vermeld. Dat zou een goede zaak zijn. Nu heeft Vlaanderen geen mogelijkheden om de concentraties aan te pakken. In een klein land moet diversiteit in de media afgedwongen worden en concentratie tegengegaan. Waarom daalt de bijdrage voor de geschreven pers van 1 miljoen naar 800.000 euro? Moeten er geen kwalitatieve criteria zijn voor de verdeling ervan? En wat bedoelt de minister precies met innovatieve media-initiatieven?

4. Antwoord van de minister

Minister *Ingrid Lieten* dankt de commissieleden voor de kritische reflectie op de beleidsbrief 2010-2011. Ze wil eerst even ingaan op een aantal algemene bedenkingen die werden geformuleerd vooraleer in te gaan op de concrete vragen:

4.1. Tijd voor actie

Verschillende opmerkingen gingen in op het feit dat er nog te veel onderzocht wordt en dat er nu eindelijk keuzes moeten worden gemaakt. De minister vindt het evident dat een beleidsvoering niet louter studiewerk mag zijn maar toch blijft zij het belang verdedigen van een meer evidence-based beleid.

De onderzoeken die in de beleidsbrief 2010-2011 worden besproken, betreffen doorgaans onderzoeken die in de beleidsnota 2009-2014 reeds werden aangekondigd. In die zin voert de minister haar beleid wel degelijk uit.

De meeste van de onderzoeksresultaten worden ook verwacht in het voorjaar 2011. Het zou niet van goed beleid getuigen in de beleidsbrief uitspraken te doen en keuzes te maken vooraleer de resultaten van de onderzoeken bekend zijn.

Verskillende punten in de beleidsbrief gaan in op concrete engagementen aangaande de operationalisering van eerder gestelde doelstellingen; zoals: het voorbereiden van een onderzoeks- en discussieplatform rond nieuwsmedia en journalistiek, het uitwerken van een nieuwe vorm van steun aan de geschreven pers, een nieuwe beheersovereenkomst met de VRT, de oprichting van een Mediafonds, het uitwerken van maatregelen rond meer diversiteit in de media, operationalisering van het beleid rond mediawijsheid, uitwerking van het artikel 151 van het mediadecreet, herziening van de evenementenlijst, een plan van aanpak voor een Vlaams Archiveringsinstituut, en een nieuwe Staten-Generaal.

4.2. Het leggen van prioriteiten

Er werd door sommige commissieleden opgemerkt dat een aantal elementen die in de beleidsnota 2009-2014 staan, nu niet voorkomen in de beleidsbrief 2011. Dit wil echter niet zeggen dat deze punten niet meer aan de orde zijn of geen aandacht zullen krijgen in het komende jaar. Het is evident dat thema's als samenwerking en sportrechten bijvoorbeeld in de opmaak van de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT aan bod zullen komen.

Maar een beleidsbrief is ook een concretisering en een prioritisering van de beleidsnota. Dat betekent inderdaad ook dat sommige thema's – zoals de voorbereiding van een nieuw radiolandschap – dit jaar minder aandacht zullen krijgen, en pas later in de legislatuur diepgaander zullen worden behandeld. Om vooruitgang te boeken in een aantal thema's moeten er immers prioriteiten worden gesteld en ook keuzes gemaakt.

De heer *Jurgen Verstrepen* is niet onder de indruk van de beleidsbrief. Die staat vol voornemens, terwijl hij een zeer duidelijke visie verwacht op de omgang met de commercialisering van de nieuwe media. Het lid vraagt of men denkt te wachten op de volgende Europese klacht over concurrentievervalsing? Er is dringend een debat nodig over de toekomst van de openbare omroep en zijn financiering. De vraag hoe de overheid zich gedraagt in het medialandschap, overstijgt de beheersovereenkomst.

4.3. Samenhang tussen de beleidsbrief en de begroting

De *minister* gaat in op de opmerkingen dat de beleidsbrief media geen directe link legt met de begroting. De minister verwijst naar de instructies van de voorzitter van het Vlaams Parlement die uitdrukkelijk stelden dat de beleidsbrief en de begroting twee duidelijk inhoudelijk onderscheiden documenten moesten zijn waarbij de beleidsbrief de inhoudelijke lijnen moest duiden en de begroting de cijfers dienden weer te geven.

Uiteraard kan er een vertaling gemaakt worden van de beleidsbrief 2011 naar de begrotingsopmaak 2011 en vice versa. Daarop komt de minister later nog terug bij de beantwoording van concrete vragen.

4.4. Verantwoording van onderzoek en studies

De minister geeft in haar beleidsbrief reeds aan dat er al heel wat onderzoek naar media in Vlaanderen en journalistiek bestaat, maar het is versnipperd en er is weinig of geen afstemming. Ook de ontsluiting naar het bredere publiek lijkt beter te kunnen. Dit is in het belang van het publiek debat en van het efficiënte inzetten van overheidsmiddelen. Het is in die context dat wordt gesproken over de wenselijkheid van een onderzoeks- en discussieplatform dat de actoren bijeenbrengt die vandaag bezig zijn met een en ander in kaart te brengen. In sommige studies en bij het elektronisch nieuwsarchief (ENA) gaat het daarbij ook om het monitoren en descriptief analyseren van inhoud. Dit soort wetenschappelijk onderzoek is een interessante en wenselijke aanvulling op hetgeen de VRM in kaart moet brengen, zoals de concentraties in de Vlaamse mediasector en het toezicht op de naleving door de VRT van de beheersovereenkomst.

4.5. Steun aan de geschreven pers en eraan gekoppelde voorwaarden

De resultaten van de studie die alle bestaande opleidingen en vormingen in de journalistiek in kaart moet brengen, worden deze winter verwacht en zullen als basis gebruikt worden voor de verdere uittekening van het beleid voor de steun aan de pers en de bevordering van kwaliteitsvolle journalistiek. Zoals aangekondigd in de beleidsbrief, zal de minister daarover ook het gesprek aangaan met de minister bevoegd voor onderwijs.

Wat de steun aan de koepels betreft heeft de minister inderdaad beslist het protocol in de zomer van 2010 op te zeggen. De belangrijkste reden is dat zowel in het Vlaamse Regeerakkoord als in de beleidsnota staat dat de Vlaamse overheid nadrukkelijk voorwaarden wil koppelen om de pluriformiteit te versterken en de kwaliteit en redactionele onafhankelijkheid te verhogen. De minister heeft voorafgaand gevraagd aan de administratie om het protocol te evalueren, met aandacht voor de rol van de vier koepelverenigingen, mogelijke synergie, de doelmatigheid van het protocol enzovoort.

Aan de koepels heeft de minister gevraagd hun visie over steun aan de geschreven pers kenbaar te maken. Ook aan stakeholders als de VVJ, VJV en het Fonds Pascal Decroos werd een insteek gevraagd. De minister verwacht de reacties deze winter. Het is de bedoeling om in het voorbereidende proces na te gaan of de steun aan de vier uitgeefkoepels de meest adequate wijze van werken is. 2011 wordt een overgangsjaar, waarin de projecten van de koepels in het kader van het opgezegde protocol verder worden afgewerkt. Deze steun wordt toegekend met de middelen van de begroting 2010. De projecten lopen van 1 januari 2011 tot medio november 2011.

De middelen op de begroting 2011 zullen op een andere manier worden toegekend. In de eerste helft van 2011 zal de minister bekend maken hoe. Deze middelen moeten ingezet worden op specifieke en actuele behoeften, bijvoorbeeld een initiatief zoals ook Nederland heeft ondernomen om redacties te stimuleren jong of divers talent kansen te geven. De gesprekken met de sector lopen en de minister zal rekening houden met de resultaten van een aantal lopende studies. Ze wil ook nagaan of een deel van de middelen kan ingezet worden in functie van de resultaten van het onderzoek rond talentmanagement.

Vanzelfsprekend zijn de onlinemediën onderworpen aan het algemeen kwaliteitsbeleid. Wanneer zij ondersteuning aanvragen voor specifieke projecten die beantwoorden aan bepaalde beleidsdoelstellingen, zal dat geval per geval onderzocht worden. Een minimale kwaliteitsvereiste zal zijn dat zij de code van de Raad voor Journalistiek onderschrijven.

De minister zal aan subsidies aan media met een journalistieke dimensie koppelen aan de toepassing van de Code van de Raad voor Journalistiek. Diegene die subsidies ontvangen, moeten zich ertoe engageren de Raad voor Journalistiek te erkennen en de nieuwe Code ter harte te nemen. Indien die bereidwilligheid er niet is, komen ze niet in aanmerking voor subsidies.

De resultaten van het onderzoek naar de werkomstandigheden en talentmanagement in de sector worden binnenkort verwacht. Dat bewijst dat de minister dus wel degelijk werk maakt van de opvolging van de eerste Staten-Generaal en de toen geuite bekommernissen. Zoals in de beleidsbrief Media staat, zal de minister de resultaten van dit onderzoek voorleggen aan een Rondetafel Talentmanagement waarvoor vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers uitgenodigd zullen worden.

De problematiek van de schijnzelfstandigheid is een onderdeel van de studie over Talentmanagement. De minister beseft dat er journalisten de facto in een zelfstandigenstatuut gedwongen worden. Op basis van de resultaten van het onderzoek naar de werkomstandigheden, wil de minister nagaan welke stappen de Vlaamse Overheid kan ondernemen. De Vlaamse mediabedrijven stellen het economisch goed, het sociale luik is minstens even belangrijk.

Met de Vlaamse Dagbladpers als partner is het KiK-project uitgegroeid tot een vaste waarde in het onderwijs. Dit project past in het beleid voor mediawijsheid en moet verder geoptimaliseerd worden. Uiteraard is het van belang erop toe te kijken dat zoveel mogelijk leerlingen hieraan kunnen deelnemen en tijdens hun schooltijd kunnen werken met de krantenpakketten, en dat dit niet beperkt blijft tot een eenmalig initiatief.

Uit het recente begeleidend onderzoek blijkt dat leerlingen positief staan tegenover de geschreven pers, en dat de geschreven krant wel degelijk een plaats heeft naast de online en audiovisuele media. Wel zijn er nog verbeterpunten die vernoemd worden in de beleidsbrief. De minister zal samen met de Vlaamse Dagbladpers bekijken hoe dat kan gerealiseerd worden. De middelen van dit project blijven trouwens constant.

De minister weerlegt de opmerking over vrijblijvend lezen en plezier beleven met een citaat uit het begeleidend onderzoek Kuieren in de krant: "In het kader van het ontdekken van kranten en het bewerkstelligen van een langdurige relatie tussen de jongeren en kranten is het van belang de nadruk te leggen op het plezier van kranten lezen. Leerlingen zijn duidelijk voorstander van vrijblijvend lezen, de kranten ontdekken, kuieren in de krant, in combinatie met een aantal opdrachten. Opdrachten die een creatieve en actieve aanpak voorstaan (doe-opdrachten) en in groep kunnen worden gemaakt, zijn het meest geschikt om KiK tot een aangename ervaring te maken voor leerlingen." De minister heeft de aanbevelingen van het rapport overgemaakt aan de minister van Onderwijs en zal met hem bespreken of de eindtermen mediawijsheid gekoppeld worden aan KiK.

De heer *Philippe De Coene* signaleert dat nieuwsredacties zich beklagen over het niveau en de inzetbaarheid van afgestudeerde journalisten. Sommige zijn zelfs niet langer bereid stageairs te begeleiden. De coördinator van de Vlaamse opleidingen zegt dan weer van geen probleem te weten. De heer De Coene pleit voor een platform waarin opleidingen, journalisten, uitgevers en redacties in alle openheid het debat kunnen voeren met het oog op de verbetering van de kwaliteit van de opleidingen journalistiek.

Kranten in de Klas heeft zijn beperkingen als systeem. Een en ander kan worden ingepast in de inspanningen voor mediawijsheid, waarbij men kinderen van jongs af aan leert omgaan met bestaande, nieuwe en hybride vormen van media. Er moet in dat verband

ook nagegaan worden hoe het fenomeen krant, in welke vorm dan ook, kan gepromoot worden. Het kan zijn dat voor dit alles in de toekomst substantiële, bijkomende middelen moeten ingezet worden. Hij beseft wel dat dit in de huidige, rigide, budgettaire context niet eenvoudig is.

4.6. De Expertencommissie voor Overheidscommunicatie

De *minister* deelt mee dat de Expertencommissie voor Overheidscommunicatie (verder afgekort als EC) werd opgericht bij decreet van 19 juli 2002 houdende controle op de communicatie van de Vlaamse overheid en stelt de normen op die van toepassing zijn op de communicatie-initiatieven van de Vlaamse overheid. Die normen staan in het decreet van 8 mei 2009 houdende de goedkeuring van de herziene normen voor Vlaamse overheidscommunicatie. Aan de hand van deze normen kan de EC adviezen uitbrengen of klachten behandelen over de communicatie van de Vlaamse overheid, regeringsmededelingen en mededelingen van de voorzitter van het Vlaams Parlement. Als de Vlaamse overheid een communicatie-initiatief wenst te nemen, kan zij de EC vooraf om een advies verzoeken over de naleving van de normen. De EC moet na een klacht een positieve of negatieve beoordeling uitbrengen over een overheidscommunicatie. Zij kan de overheidscommunicatie eveneens aan een ambtshalve toetsing aan de normen onderwerpen. In beide gevallen moet de EC binnen dertig dagen een positieve of negatieve beoordeling met bijhorende motivering toekennen en bekendmaken.

De EC vraagt de entiteiten van de Vlaamse overheid bij elke communicatiecampagne een campagneplanfiche op te maken en hen ter advies voor te leggen. De communicatiecampagnes die vanuit het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media worden gevoerd, worden voor advies voorgelegd aan de EC voor Overheidscommunicatie. Met de adviezen van de EC wordt rekening gehouden.

De EC is niet betrokken bij de besprekingen over het raamcontract van media-aankoop of bij de onderhandeling van eventuele protocollen met de mediagroepen in verband met de aankoop van mediaruimte. Deze besprekingen gebeuren zoals gezegd door de afdeling Communicatie van de Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid en het kabinet van Vlaams minister-president Kris Peeters.

4.7. VRT

4.7.1. Knipperlichtenmodel

Minister *Ingrid Lieten* antwoordt graag op de vragen van alle commissieleden over het knipperlichtenmodel. Op de begrotingscontrole van 2010 werd het definitieve bedrag van de knipperlichtprocedure vastgelegd op 9.452.000 euro. Die afrekening slaat op boekjaar 2009. De VRT-directie heeft de mediacommissie op 16 november 2010 toelichting verstrekt over de radioreclame-inkomsten van het jaar 2009. De leden van de commissie hebben kennis genomen van de verdeling van de opbrengsten per radionet en over de evolutie ten opzichte van vorig jaar. Er werd toegelicht dat de daling van de opbrengsten voor radio 1 (-12 percent) en voor radio 2 (-13 percent) volledig in lijn ligt met de daling van de radioreclamemarkt in Vlaanderen (-12 percent). De daling van de opbrengsten bij MNM (-22 percent) was groter dan deze van de radioreclamemarkt, maar werd verklaard door het bijkomend negatief effect van een daling van het commercieel marktaandeel van MNM (-2,6 percent). Daarentegen stegen de opbrengsten van Stubru (+8 percent), ondanks een dalende radioreclamemarkt, omdat na bekendmaking van de laatste CIM

cijfers andermaal bleek dat het bereik van Stubru gestegen was en dat VAR daarom zijn tarief voor Stubru heeft verhoogd.

Bij de opmaak van de initiële begroting 2011 werd eenzelfde bedrag voor de knipperlichtprocedure gebudgetteerd als de reële afrekening 2010, zijnde 9.452.000 euro. Dit is standaardprocedure. Op dat ogenblik, namelijk in juni 2010, was enkel de reële opbrengst van vijf maanden gekend. De opbrengsten waren globaal beter dan het jaar 2009, maar de opbrengsten maand per maand waren zeer wisselvallig. Vanaf het tweede semester kwam er een echte kentering in de radioreclamemarkt, met maand na maand gevoelig betere resultaten dan in 2009. Op dit ogenblik zijn 11 maanden reële opbrengsten geboekt en er kan met vrij grote zekerheid gesteld worden dat de toepassing van de knipperlichtprocedure substantieel zal verminderen. Dit zal bij de begrotingscontrole 2011 worden doorgevoerd op basis van de werkelijke ontvangsten.

De VRT stelt de decretaal vastgelegde maximumruimte niet volledig beschikbaar. VAR mag gemiddeld slechts 80 percent benutten van dit maximum. Deze benuttingsgraad werd door VRT destijds opgelegd om ervoor te zorgen dat in de perioden van hoogconjunctuur (2004-2005) het in de beheersovereenkomst vastgelegde plafond van 40,9 miljoen geïndexeerd niet zou overschreden worden. Vanaf 2006 zijn de beschikbaar gestelde minuten ruim genoeg en is de vraag nooit groot genoeg geweest om alle reclameblokken volledig te vullen. VAR heeft de opdracht om binnen de beschikbaar gestelde minuten de omzet van radioreclame te maximaliseren. VAR ontwikkelt daartoe een commerciële politiek die tracht te optimaliseren tussen volume en prijs.

De toepassing van de knipperlichtprocedure is rechtstreeks gekoppeld aan de geboekte opbrengsten op specifieke rekeningen. VRT hanteert een set van opbrengstenrekeningen, onder meer radioreclame, radiosponsoring, BAN, sponsoring TV alliantiepartners, sponsoring TV uitgezonden evenementen, sponsoring niet-uitgezonden evenementen. De definities in het Mediadecreet van de verschillende soorten commerciële communicatie zijn voldoende duidelijk om de VRT toe te laten de verschillende soorten opbrengsten op de juiste opbrengstenrekeningen te boeken.

De volledigheid en de correctheid van de boekingen wordt of kan gecontroleerd worden door zowel de commissaris, de externe auditor dus, als door het Rekenhof. Ernst & Young is commissaris bij VRT en bij VAR. Met betrekking tot zijn controleopdracht over de geconsolideerde jaarrekening moet de commissaris overeenstemmingscontroles uitvoeren tussen de boeken van VAR en VRT.

In het kader van haar voornemen om de financiering van de VRT transparanter te maken, zal de minister nagaan of het Rekenhof een rol kan spelen ten aanzien van de VAR. Hoewel de grondwettelijk bepaalde toezichtbevoegdheid van het Rekenhof zich niet uitstrekt tot particuliere bedrijven, lijkt het zinvol om te onderzoeken of het Rekenhof de bevoegdheid kan krijgen, om, ook aan de hand van de stukken van de VAR, te controleren of de toepassing van de knipperlichtprocedure van het Mediadecreet correct wordt toegepast. Dit past ook in het kader van de controle door het Rekenhof van het rechtmatig gebruik van de overheidsuitgaven.

De prijspolitiek van VAR heeft als doel de omzet te optimaliseren. Indien de tarieven te hoog zijn, zal een medium niet opgenomen worden in de campagnes. Indien de tarieven te laag zijn, zal er een probleem ontstaan van beschikbare reclameruimte, waardoor bepaalde campagnes geweigerd moeten worden, wat het medium niet ten goede komt. Het spel van vraag en aanbod speelt hier in belangrijke mate. Bij elk luisteronderzoek worden bij VAR de radiotarieven herbekeken, momenteel twee keer per jaar. Aangezien men

werkt met een kost per luisteraar zal een tarief van elke radio aangepast worden aan de laatste luistercijfers: hoe meer luisteraars een radio kan bieden, hoe duurder de prijs van een spot, maar de prijs per luisteraar zal onveranderd blijven. Indien het aantal luisteraars vermindert, zal de prijs per spot dan ook dalen. De kost per luisteraar zal wel evolueren in functie van de spilindex. De prijszetting van VAR is zoals voor de meeste media in België en in Europa gebaseerd op een aantal criteria.

Het eerste criterium is de aantrekkelijkheid van het medium. Hoe aantrekkelijker het mediumtype, hoe hoger de kost per bereikte persoon. Adverteerders kopen hun media in via gespecialiseerde bedrijven die hen hierin adviseren. Als een bepaald medium te duur is, zal het niet gekozen worden. Als een bepaald medium te goedkoop is, zullen alle klanten dit medium willen kopen en ontstaat er onmiddellijk of een grote schaarste aan reclame of een overkill aan reclame, wat redactioneel niet optimaal is.

Een andere factor is de vraag en het aanbod. Net zoals in alle markten, hoe groter de vraag naar een product en hoe groter de schaarste, hoe duurder de tarifiering. De prijs per luisteraar op Radio1 is in de ochtend tijdens de spitsuren duurder dan in de namiddag op een weekdag.

Elke regie zal ook bij de tariefzetting rekening houden zowel met de tariefpolitiek van de concurrenten als met de prijszetting in het ander landsgedeelte. Campagnes worden door adverteerders bijna altijd nationaal aangekocht. Een te dure tarifiering in het noorden of in het zuiden zou ten koste gaan van het medium, want de klant zou een ander mediumtype kiezen.

De plaats in het medium of in het reclameblok speelt ook een rol. De derde pagina in een krant is beduidend duurder dan een middenpagina. Zo zal een reclamespot met een voorkeurplaatsing, bijvoorbeeld als eerste in het blok vóór het nieuws, op alle zenders – zowel op die van de VRT als de andere radiozenders – meer kosten per luisteraar.

Ook de selectiviteit en de redactionele context bepalen mee de prijs. Als een radiozender het grootste deel van zijn bereik binnen een veel gevraagde doelgroep haalt zoals Radio1 bij kaderleden, spreekt men van een selectieve titel. Er is dan weinig verlies van bereik. Radio1 kan een hoger tarief per luisteraar vragen voor die doelgroep dan andere radio's.

De periode van adverteren is een andere factor. De tarieven van de meeste media variëren naargelang het globale investeringsniveau in België. Zo zullen in de zomerperiode, als adverteerders weinig geneigd zijn te investeren, alle media grotere kortingen geven dan in piekperiodes als oktober en november.

De VAR hanteert een aantal specifieke kortingen in functie van bovenstaande commerciële politiek. Een eerste premie is de Welcome-premie voor de nieuwe klanten van de VAR. De New Product-premie geeft korting voor een eerste productcampagne. De sectorale korting geldt voor bepaalde sectoren, zoals de film- en muziekindustrie, uitgeverijen, scholen, overheid, humanitaire organisaties en culturele organisaties. Die korting is onderhevig aan specifieke voorwaarden. Voorts is er de 5-secondenbonus voor OTC-geneesmiddelen. Voor de bank- en dranksector is de verplichte wettelijke vermelding van maximum 5 seconden gratis. Deze spots moeten minimum 25 seconden duren.

Via de FM-bonus genieten fast movers van aantrekkelijke condities geldig per product of per merk. Adverteerders die een campagne plannen in juli en augustus 2010 genieten een zomerkorting. Naast deze kortingen is ook combinaties aanbieden een gangbare praktijk in de advertentiemarkt. Alle media doen dit: kranten (NP3), magazines (titels

Roularta, titels Sanoma enzovoort). Het radioaanbod in het zuiden bestaat al meerdere jaren uit combipakketten. Bij de reclameregies IP en RMB zijn de combi's meer verkocht dan radio's apart. In het noorden is men pas gestart in 2007: Q-group met Maximix (10 percent onder voorwaarde van een marktaandeelinvestering) en VAR met SuperSelexy (7 percent en 10 percent).

De VAR maakt zich sterk dat zij een zeer terughoudende, marktconforme kortingspolitiek hanteert. Studies tonen aan dat klanten de VAR eerder percipiëren als een rigide regie op het niveau van kortingen. Regelmatig worden imagostudies naar regies georganiseerd. In 2006 en 2008 werd de studie uitgevoerd door Shortlist, in 2010 door Ziff-Jones. Het onderzoek werd uitgevoerd bij 200 ondervraagden, waarvan 100 bij adverteerders, 45 bij media agentschappen en 30 bij reclamebureaus. Op de vraag of de VAR flexibel in onderhandelen is, antwoordden de ondervraagden als volgt. Bij de adverteerders haalt de VAR een score van 4,9/10 versus een gewenste score van 8,2/10 en een gemiddelde van 5,2/10. Bij de media-agentschappen behaalt de VAR een score van 3,3/10 versus een gemiddelde van 4,4/10. Bij de reclamebureaus behaalt de VAR een score van 5/10 versus een gemiddelde van 5,3/10. Om commerciële redenen kan VAR geen inzage geven in zijn gemiddeld kortingspercentage. Maar bovenstaande resultaten bevestigen de terughoudende, marktconforme kortingspolitiek.

De heer *Wim Wienen* is blij met de nieuwe openheid van de minister en de VRT. Hij informeert of commissie de studie uit 2010 over de werking van VAR kan inzien. Uit het antwoord van de minister blijkt dat VAR kan doen wat het wil op het vlak van kortingen en volume, terwijl uiteindelijk de Vlaamse Regering via het knipperlichtenmodel de factuur moet betalen. Dat is niet correct. Het voorstel van decreet over controle door het Rekenhof juicht hij toe. In afwachting kondigt hij een amendement aan om de som voor het knipperlichtmodel uit de voorliggende begroting te halen.

De heer *Carl Decaluwe* heeft het gevoel dat er een nieuwe wind waait door de VRT. De informatie die de commissie krijgt, is uitgebreider dan vroeger, zeker over het knipperlichtmodel. Het is nu duidelijk hoe dat systeem functioneert. Blijkt dat VAR de commerciële politiek voert om de radioreclametijd voor 80 percent in te vullen. De reden waarom dit in het voorbije jaar niet is gelukt, ligt waarschijnlijk aan de economische crisis. Anderzijds werd de reclamewerving vroeger afgeremd om de bovengrens niet te overschrijden, want dat bedrag zou toch terugvloeien naar de Vlaamse begroting.

De heer Decaluwe oncludeert dat de VAR, een nevenbedrijf van de VRT, bepaalt hoeveel de overheid terugkrijgt of moet bijpassen. Een dergelijk mechanisme valt niet te handhaven. Hij is meer en meer overtuigd dat het bestaande knipperlichtsysteem niet kan gecontinueerd worden in de volgende beheersovereenkomst. Hij heeft een voorstel van decreet klaar dat het Rekenhof toelaat het inmiddels volledig publieke bedrijf VAR te controleren en vindt het belangrijk dat ook dat onderwerp wordt besproken in de voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst.

De heer *Wilfried Vandaele* hoopt dat een middel wordt gevonden om het Rekenhof controles te laten uitvoeren bij de VAR. Ook hij heeft vragen bij de nood aan een derde net op dit moment. Hij rekent erop dat het parlement over deze onderwerpen zijn inbreng kan doen bij de voorbereiding van de volgende beheersovereenkomst. Over het algemeen waardeert hij de helderheid van de informatie over de VRT.

De heer *Jurgen Verstrepen* is minder onder de indruk van de geleverde informatie. Die had men ook uit de brochures van VAR kunnen krijgen. Hij heeft geen antwoord gekregen op zijn vraag wie van de medewerkers in een mediabedrijf allemaal de Code voor de Journalistiek moet ondertekenen. Kranten in de Klas is gewoon geld geven aan de uitgevers.

Dat kinderen aangespoord worden om nieuws te lezen op websites, vindt hij dan weer wel goed.

Verder werd opnieuw bevestigd dat met MNM, een radiozender die niet scoort, nogal wat overheidsgeld werd verspild. Het is wachten op de aangekondigde evaluatie door de VRT. Wat het derde kanaal betreft lijkt de enige logische weg om dat te doen binnen het bestaande budget, door op andere dingen te besparen.

De heer *Philippe De Coene* stelt vast dat de nieuwe leiding van de VRT heeft geleid tot glasnost in de communicatie. Dat is een goede zaak, net als de bijkomende wettelijke garanties voor de controle op de knipperlichten, al is nog niet duidelijk wat de beste vorm is. De heer De Coene erkent dat de knipperlichtprocedure grenzen heeft. De publieke financier weet niet hoeveel hij eventueel moet bijbetalen. Zeker is wel dat de belastingbetaler opdraait voor de slechte conjunctuur. Het parlement moet in het kader van de nieuwe beheersovereenkomst debatteren over de vraag of het model als financieringsmechanisme moet gewijzigd of zelfs vervangen worden.

Het zou kunnen dat de marktanalyse van de VRM distorsies in de toegang tot de reclamemarkt aan het licht brengt. In dat geval is niet alleen meer daadkracht nodig maar ook meer en betere ondersteuning van de VRM bij zijn toezicht op een evoluerende markt met nieuwe applicaties.

4.7.2. De niet uitgevoerde tussentijdse evaluatie

In oktober 2009 werd er gestart met de voorbereidingen van een tussentijdse evaluatie. In samenspraak met de VRT en het departement CJSM zou deze worden beperkt tot een aantal deelgebieden, vooral de digitale projecten en kanalen. Doel was om tegen eind 2009 een gezamenlijke evaluatie van zowel de administratie als de VRT te hebben. Door de gewijzigde omstandigheden, aangekondigde besparingen, nieuwe CEO ad interim enzovoort, heeft de VRT in december 2009 bij brief om uitstel gevraagd teneinde de tussentijdse evaluatie te kunnen voorleggen aan de nieuwe raad van bestuur. Op 15 maart 2010 heeft de nieuwe raad van bestuur van de VRT akte genomen van het door de VRT opge maakte onderdeel van de tussentijdse evaluatie.

De tussentijdse evaluatie was bedoeld om een uitbreiding van de overheidsopdracht te krijgen, wat met de besparingen niet meer realistisch was. Daarom werd de nota die was opgesteld voor de tussentijdse evaluatie enkel ter informatie voorgelegd aan de raad van bestuur. Het document is niet meer actueel en werd voorbereid onder een andere leiding dan de huidige. Het huidige standpunt van de VRT zal in kader van de voorbereiding van een nieuwe beheersovereenkomst in een visienota worden verduidelijkt.

De minister rekent wel degelijk op de input van het Vlaamse Parlement, en van de commissie Media in het bijzonder, bij de voorbereiding van een nieuwe beheersovereenkomst. Dat staat expliciet vermeld op pagina 13 van de beleidsbrief. De minister kijkt met belangstelling uit naar de initiatieven van de commissie.

In het kader van de voorbereiding van de beheersovereenkomst, stelt de heer *Philippe De Coene* als commissievoorzitter voor om in de commissie de nodige mensen uit te nodigen, niet om het werk van de SARC over te doen, maar opdat ze vanuit hun maatschappijbeeld de toekomst van de openbare omroep kunnen belichten, evenals zijn verhouding met de consument en de private omroepen. Het is goed om ook de adverteerders te horen over de verwachte evoluties op die markt.

4.7.3. *TOM – project Totale Ombouw*

Het Omroepcentrum aan de Reyerslaan is meer dan 40 jaar oud en voldoet volgens de *minister* niet meer aan de behoeften van een moderne omroep. De werkzaamheden zijn te groeperen in een viertal clusters: werkzaamheden die wettelijk noodzakelijk zijn zoals brandveiligheid en freoninstallaties, werkzaamheden van technische aard die noodzakelijk zijn om het behoud van het patrimonium te verzekeren zoals verwijdering van betonrot, vervanging van buitenschrijnwerkerij, verwarmingsketels, en elektrische borden, werkzaamheden die ecologisch en kostenbewust wenselijk zijn zoals isolatie van het gebouw, zonnepanelen, watervoorziening, werkzaamheden die functioneel wenselijk zijn zoals de scheiding van de publiek gedeelte van de kantoorgedeelte.

De kosten van deze werkzaamheden kunnen niet gedragen worden door de reguliere investeringbudgetten. De investeringen in de site zijn volgens verschillende scenario's te onderzoeken. Bij de bespreking van de nieuwe beheersovereenkomst zullen er opnieuw afspraken moeten gemaakt worden over deze problematiek en de voltooiing van de renovatie van het omroepgebouw aan de Reyerslaan.

4.7.4. *Personeelsevolutie bij de VRT*

De *minister* wijst erop dat de VRT in het kader van haar besparingsplan gekozen heeft voor sociaal verantwoorde uitstapmaatregelen. Dat betekent dat medewerkers vrijwillig konden instappen op de maatregelen en dat het op voorhand niet in te schatten was hoeveel mensen zouden intekenen en hoe de spreiding over de verschillende directies zou liggen. In de praktijk blijken nu bij de directie Productie meer medewerkers uit te stromen dan vooropgesteld. Productie moest het met 8 percent minder mensen doen, in totaal stapt 10,3 percent uit. Bij de andere afdelingen moest 18 percent worden gehaald, maar dat is uiteindelijk 14,3 percent geworden.

Wat de onevenwichten in de praktijk betekenen wordt nu met een gedetailleerde analyse voor de verschillende afdelingen in kaart gebracht. Per afdeling wordt bekeken hoe de opdracht vervuld kan worden, rekening houdend met de uitstroom van medewerkers. Specifiek voor de productie wordt bekeken hoe het productieplan, rekening houdend met de uitstroom, gerealiseerd kan worden. Er kunnen bijvoorbeeld knelpunten optreden voor specifieke functies. Onevenwichten zullen onder meer met interne verschuiving van medewerkers opgevangen moeten worden. Er is ook ruimte voor een selectieve nieuwe instroom.

De uitstroom van medewerkers vindt gespreid in de tijd plaats. Het effect op de capaciteit moet dus heel concreet in kaart gebracht worden. Dat kan in sommige omstandigheden resulteren in een beperkte extra instroom, maar de VRT kan daar op dit moment geen cijfers op zetten. Dat zal moeten blijken uit het personeelsplan voor 2011.

4.7.5. *Pensioenfondsen*

De *minister* deelt mee dat in de beheersovereenkomst de afspraken worden geregeld met betrekking tot de financiering van de pensioenen van de statutaire medewerkers. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan artikel 3 van het Maxidecreet van 29 april 1997: “Teneinde de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht mogelijk te maken, zal de Vlaamse Gemeenschap de pensioenverplichtingen aanzuiveren die de BRTN heeft aangegaan ten aanzien van zijn vastbenoemd personeel. De modaliteiten worden bepaald in de beheersovereenkomst.”. De basisafspraken vastgelegd in de eerste beheersovereenkomst 1997-2001 zijn nog steeds geldig. Deze basisafspraken zijn gestoeld

op een studie van Ethias van 1996 die stelde dat, uitgaande van een verwachte lange termijn return van 8 percent van het pensioenfonds, een werknemersbijdrage van 7,5 percent, een patronale bijdrage van 19,5 percent en een jaarlijkse dotatie gedurende 30 jaar van 19,212 miljoen euro zouden volstaan om het pensioenfonds fully funded te krijgen in het jaar 2027.

In oktober 2007 werd de Vlaamse regering geïnformeerd over een nieuwe studie uitgevoerd door het Nederlandse bureau Ortec, die aantoonde dat de kans dat het Pensioenfonds failliet was tegen 2041 30 percent was. Als gevolg daarvan besliste de Vlaamse Regering om de jaarlijkse dotatie aan het pensioenfonds met 4,5 miljoen euro op te trekken tot 23,712 miljoen per jaar. In zijn verslag van 31 december 2009 komt actuaris Conac tot het besluit dat de totale verplichtingen op PBO basis – Projected Benefit Obligations of alle huidige verworven rechten, rekening houdend met toekomstige inflatie) per 1 januari 2010 ruim 844 miljoen euro bedragen. Afgezet tegen de activa van het pensioenfonds komt dit neer op een financieringsgraad van 42 percent. Tegelijk stelt de actuaris dat in deze berekeningen geen rekening is gehouden met de gevolgen van de in 2008 besliste korfperequatie en met de impact van de nieuwe regeling rond de leeftijdscomplement. Ten slotte oordeelt de actuaris dat een meer prudente aanname met betrekking tot het verwachte langetermijnrendement en met een langlevensrisico zou moeten in overweging genomen worden.

Op vraag van de raad van bestuur van het Pensioenfinancieringsorganisme werd aan Conac gevraagd een nieuwe studie te maken opdat zowel de VRT als de Vlaamse regering zou kunnen beschikken over de meest volledige informatie ter voorbereiding van een nieuwe beheersovereenkomst. Deze studie werd in november 2010 afgerond. Uit deze studie blijkt dat een meer prudente assumptie met een langetermijnrendement van 5 percent aanbevolen wordt. Vandaag wordt op de lange termijn een risicovrij rendement geschat op 3,7 percent. Gegeven het feit dat het in dit pensioenfonds gaat over een gesloten groep waarbij de horizon jaar na jaar verkort, dat anderzijds wordt aangenomen dat na de zware economische crisis van 2008-2009 een ‘economische nieuwe normaal’ met bescheidener groeiambities heerst, lijkt een beleggingspolitiek met een gemiddelde risicopremie van 1,3 percent voldoende prudent.

De conclusies van het rapport zijn de volgende: de PBO-verplichtingen stijgen tot 1014 miljoen euro; de financieringsgraad daalt naar 34 percent; met de huidige financiering is het pensioenfonds uitgeput in 2029. Om tot deze conclusies te komen werd rekening gehouden met perequatie, leeftijdscomplement en een prudentie assumptie van 5 percent verwacht rendement.

Bovenstaande conclusies gaan ervan uit dat de gehanteerde man-vrouw-sterftcijfers een goede inschatting zijn van de gemiddelde levensverwachting van de statutaire ambtenaren van de VRT. Recent onderzoek vanwege het Vlaams Agentschap Zorg- en Gezondheid toont aan dat de man-vrouw-sterftetabellen een te lage levensverwachting aangeven voor Vlaanderen tussen 0,5 à 1 jaar. Een meer prudentie assumptie gaat ervan uit dat de toekomstige levensverwachting verder toeneemt. Bij een leeftijdscorrectie van drie jaar veranderen de conclusies van het rapport als volgt: de PBO-verplichtingen stijgen tot 1111 miljoen euro; de financieringsgraad daalt naar 31 percent; met de huidige financiering is het pensioenfonds uitgeput in 2025.

De resultaten van deze studie zullen invloed hebben op de voorbereidingen van een nieuwe beheersovereenkomst. Het komt erop aan na te gaan of de financiering van de statutaire pensioenen kan worden herzien, opdat er op termijn een oplossing ten gronde kan gerealiseerd worden.

De heer *Carl Decaluwe* moet helaas vaststellen dat zijn vroegere waarschuwingen over het risicovolle gehalte van het pensioenfonds blijken te kloppen. In de volgende beheersovereenkomst zal een tandje moeten bij gestoken worden, ook op het vlak van infrastructuur en dat mede om ecologische redenen. Ook de gewone personeelskosten nemen toe. Voor al die posten zal de overheid een serieuze inspanning moeten doen. Die uitdaging is zorgwekkend want daarmee ondersteunt men nog geen nieuw en toekomstgericht mediabeleid. De volgende beheersovereenkomst zal het mogelijk moeten maken dat het bedrijf zich structureel aanpast aan wat op hen afkomt.

De heer *Bart Tommelein* vindt een kwaliteitsvolle openbare omroep echt noodzakelijk, maar hij mag niet boven zijn stand leven. Toch komen er signalen dat de VRT dit zelf nog altijd niet goed begrepen heeft.

4.7.6. *Contracten met productiehuisen*

De *minister* licht de initiatieven toe die de VRT heeft genomen op basis van de opmerkingen en aanbevelingen van het Rekenhof over de contracten met productiehuisen. Het beleid en de procedure voor alle productiehuisen zijn opgenomen in een mediagids die aan alle productiehuisen is overhandigd. Een database voor alle programmavoorstellen van interne en externe productiehuisen is opgericht. De standaardcontracten en de daar bijhorende algemene voorwaarden, ook wat betreft marktconformiteit, zijn geüpdatet.

Wat de relatie met productiehuisen betreft, moet de publieke omroep neutraal zijn. De gelijke behandeling op het vlak van rechten en faciliteiten moet in de volgende beheersovereenkomst worden opgenomen. Hij is geen voorstander van exclusieve contracten, zoals die met Woestijvis, waarover het parlement niets weet of te zeggen heeft.

De heer *Jurgen Verstrepen* merkt op dat exclusiviteit is bedoeld om te vermijden dat tv-makers, in casu Woestijvis, ook werken voor een concurrent. Dat kost natuurlijk geld. In feite heeft de openbare omroep, door de jaren heen, met publieke middelen de creativiteit van extern productiehuis Woestijvis gefinancierd. Dat begeeft zich nu op de markt en wordt mogelijk een concurrent van de VRT. De openbare omroep blijkt zelf amper rechten in handen te hebben. Niemand kan garanderen dat de VRT in deze besparingstijden voldoende geld heeft om de onderhandelingen over een nieuw contract succesvol af te ronden.

De heer *Carl Decaluwe* waardeert de keuze voor de versterking van het eigen productiehuis maar daarnaast moeten ook de kleine productiehuisen in de onafhankelijke sector de nodige aandacht blijven krijgen. Hij stelt voor een percentuele verhouding in de volgende beheersovereenkomst vast te leggen, evenals de bepaling dat één productiehuis niet meer dan de helft van het volume aan opdrachten kan krijgen. Wat de eigen fictie betreft, is hij voorstander van meer transparantie in de fondsen. Het is treffend dat de VMMA meer investeert in Vlaamse fictie dan de openbare omroep.

4.7.7. *Uitbreiding van Ketnet*

De *minister* stelt dat de VRT beschikt over drie televisienetten: Eén, Canvas en Ketnet. In de huidige mediacontext komt Ketnet onder druk. Bij de oprichting ruim tien jaar geleden was Ketnet het enige kinderkanaal; ook al was de zendtijd toen beperkt tot enkele uren per dag. Intussen is er een explosie van het aantal commerciële kinderkanalen die de hele dag te bekijken zijn. Daarom is het te onderzoeken of in de nieuwe beheersovereenkomst Ketnet een volwaardig kanaal kan of moet worden, met vooral de nadruk op eigen aanbod, op respect voor het kind en op informatie. Op die wijze zou er ook gegarandeerd

reclamevrije kindertelevisie kunnen worden aangeboden. Een derde kanaal is dus slechts een denkspoor, de wenselijkheid en de haalbaarheid, ook financieel, moeten verder worden bekeken.

Dat het derde kanaal voor jongeren reclamevrij zou zijn, juicht de heer *Wim Wienen* toe, maar de vraag blijft of er geen andere prioriteiten zijn. Het lid noemt de staat van het omroepgebouw en het pensioenfonds. Bovendien heeft Ketnet al een soort eigen kanaal, achter de Rode Knop. De openbare opdracht is op dat punt nu al voldoende ingevuld. Kan de minister niet met een oordeel wachten tot de volgende beheersovereenkomst?

De heer *Carl Decaluwe* stelt vast dat de minister niet de deur sluit voor het derde (kinder) kanaal dat de VRT als idee heeft gelanceerd. Dat zij wil onderzoeken wat men juist voorstelt, vindt hij geen probleem, maar hij wijst op de consequenties. De vrijgekomen ruimte op het tweede kanaal moet dan opnieuw ingevuld worden. Maar hoelang kan het parlement in de huidige budgettaire toestand blijven dulden dat het aantal uitzenduren jaar na jaar sterk stijgt? Er zijn in de begroting grotere prioriteiten dan meer tv-uren. Zelfs bij constant beleid stevent de VRT af op een tekort van 75 tot 100 miljoen euro.

Verder wijst hij erop dat de publieke sector nu al dominant is ten opzichte van de private op het vlak van de kindertelevisie. Het lid is bang dat men de uitbreiding niet zal kunnen financieren zonder commerciëler te worden, terwijl hij juist wil dat de openbare omroep het verschil maakt met de commerciële. Is het de bedoeling dat de publieke omroep mensen van jongs af aan opjaagt om producten te kopen? De heer Decaluwe pleit voor voorzichtigheid, ook al is het denken vrij.

De heer *Bart Tommelein* ziet niet wat ermee gewonnen wordt door Ketnet 24 uur op 24 te laten draaien. Het aanbod is al voldoende omvangrijk, want ook de kinderprogrammering van de commerciële omroepen is van hoge kwaliteit. Bijkomende vraag is met welke inhoud de bijkomende zendtijd wordt ingevuld, en op welke manier dit gefinancierd wordt.

De heer *Philippe De Coene* vindt het verstandig dat de minister voorzichtig is tegenover het derde kanaal van de VRT. Men kan dat immers niet los zien van de ambities bij andere omroepen, die andere kanalen aankopen. Hij suggereert dat de VRM nakijkt of die markt zich wel vrij kan ontwikkelen. Doel is dat de publieke omroep op voet van gelijkheid met de commerciële omroepen kan concurreren. Hij is wel bezorgd over de kostprijs van een derde kanaal, maar leidt anderzijds uit het pleidooi af dat de VRT voldoende voorraden heeft om voor inhoud te zorgen. Een reclamevrij Ketnet lijkt wel de evidentie.

4.8. Diversiteit

Voor de opmerkingen over de streefcijfers van de VRT over diversiteit verwijst de *minister* naar het actueel debat dat werd gevoerd op woensdag 24 november 2010 in de Plenaire Vergadering van het Vlaams Parlement.

4.8.1. Het digitaal archief van de VRT en de samenwerkingen met andere instellingen

De VRT zorgt voor de conservering en ontsluiting van haar archief voor productiedoel-einden, zoals vermeld in de beheersovereenkomst. De VRT heeft het Digitaal VRT archief (DIVA) opgestart om de meest bedreigde dragers te digitaliseren. Dit project loopt over de periode 2009-2013. Na 2013 blijft echter een belangrijk deel van de collecties nog te digitaliseren. Het Vlaams Instituut voor de Archivering van het Audiovisueel Erfgoed is een

initiatief dat werd aangekondigd in het Vlaamse Regeerakkoord. De minister heeft de vzw De Krook de opdracht gegeven om tegen de zomer van 2011 een strategisch-operationeel plan uit te werken, dat de krachtlijnen uitzet voor de organisatie en oprichting van dat instituut. De VRT is bereid om hieraan mee te werken. Het spreekt voor zich dat beide dossiers met elkaar afgestemd dienen te worden.

ENA is een initiatief van de universiteiten Antwerpen en Leuven, die dit archief in eerste instantie gebruiken voor onderzoeksdoeleinden en voor studenten politieke wetenschappen. In die zin zijn de doelstellingen van het ENA dan ook erg verschillend van het DIVA-project bij de VRT. Dit impliceert dat de gearchiveerde nieuwsitems bij VRT en bij het ENA op een andere manier gecodeerd worden. Wat wel mogelijk is, is een verder doorgevoerde samenwerking tussen de VRT en ENA. Momenteel zoekt de VRT, de Vmma met het ENA op vraag van de minister naar samenwerkingsmogelijkheden om de collectie en opslag van de nieuwsuitzendingen te automatiseren en vereenvoudigen. Dit moet leiden tot efficiëntiewinsten.

4.8.2. Rol van de VRT als trekker van technologische innovaties

Wat de VRT als medialab en innovatie betreft, verwijst de *minister* naar pagina 26 van de beleidsbrief. De evaluatie van de onderzoek- en innovatieovereenkomst met de VRT zal vertaald worden in een aangepast model voor innovatief mediaonderzoek in Vlaanderen.

De VRT sub-licentiëert uitzendrechten op wedstrijden die ze zelf niet heeft uitgezonden, waar dat mogelijk is, bijvoorbeeld de Olympische Winterspelen en de Wereldbeker voetbal. De VRT werkt samen met de regionale omroepen. Zij krijgen bijvoorbeeld gratis toegang tot de feed van zaalsporten. Via sportnieuwsuitwisseling tegen lage tarieven werkt de VRT samen met VTM. Op die manier genieten zij mee van de rechten die de VRT heeft verworven. Ook op internationale tornooien waar de VRT rechthouder is, krijgt VTM toegang tot deelnemers en voorbehouden ruimtes. De VRT werkt productioneel samen met RTBF, Prime, Belgacom TV en RTL, vooral voor het in beeld brengen van voetbal.

Voor het project Den Grooten Oorlog zijn al een aantal contacten geweest met verschillende actoren. De voorbereidingen voor een prestigieuze fictiereeks zijn gestart. Er zijn ook al contacten geweest met de RTBF om samen te werken met de VRT voor een aantal documentaires. 100 getuigenissen van overlevenden van Den Grooten Oorlog, burgers en ex-militairen, zijn verzameld en gefilmd, zodat ze later kunnen gebruikt worden in documentaires. Vorige week heeft VRT overlegd met verantwoordelijken van het Vredesinstituut van het Vlaams Parlement om te zien of men kan samenwerken.

De VRT moet met zijn aanbod aanwezig zijn op alle relevante platformen, om het bereik te optimaliseren en een relatie te hebben met de (vooral jongere) internetgebruikers. Onderzoek wijst uit dat *deredactie.be* eerder sectorstimulerend is dan bedreigend. Zo is het aantal nieuwszoekers die enkel *deredactie.be* bezoeken beperkt. Het onderzoek waarop gedoeld wordt is het opstartonderzoek dat is verricht om het waarderingspanel samen te stellen voor de waarderingsmonitor van de VRT. Het onderzoek, dat voordien is gebeurd, ondervroeg 1019 mensen die representatief zijn voor Vlaanderen. De VRT is in bespreking met de sector om videonieuwsfragmenten aan te bieden aan de geïnteresseerde nieuwssites.

4.8.3. Internet en DAB

De huidige beheersovereenkomst bepaalt voor de *minister* wat de VRT op vlak van internet kan ondernemen, en de VRM controleert de uitvoering van de opdracht. Krachtens

de beheersovereenkomst moet de VRT doorgroeien naar een digitale omroeporganisatie; in de digitale omgeving een driesporenbeleid uitwerken en haar aanbod via alle relevante media brengen: radio, televisie, internet en mobiel. Buiten de net- en corporatesites, heeft de VRT drie thematische sites voor cultuur, nieuws en sport: cobra.be, deredactie.be en sporza.be en voorts de doelgroepsites voor kinderen en jongeren, namelijk Ketnet en Stubru.

Artikel 11, §1 en §2, van de beheersovereenkomst bepaalt over het generalistisch aanbod voor kinderen en jongeren welke internetactiviteiten de VRT moet ontplooiën. De beheersovereenkomst stelt dat de VRT een multimediaal webplatform moet ontwikkelen dat beantwoordt aan de in de beheersovereenkomst gestelde eisen. Artikel 12 stelt dat de VRT een specialistisch thematisch aanbod in het derde spoor brengt in de openbare omroepdomeinen Cultuur, Sport en Nieuws. Dat derde spoor wordt in hoofdzaak via het medium Internet uitgebouwd. In het verklarend addendum van 4 juni 2009 is uitgelegd wat een multimediaal en participatief webplatform inhoudt.

De redactie.be en sporza.be baseren zich op het audiovisuele aanbod van de radio- en tv-netten. Uit cijfers blijkt dat de deredactie.be eerder sectorstimulerend is dan verstorend. Driekwart van de bezoekers van deredactie.be bekijkt ook andere nieuwssites. Uit onderzoek in Duitsland is ook gebleken dat de schrapping van heel wat internetpagina's in de diensten van de Duitse publieke omroepen geen effect heeft gehad op het succes van de krantensites. Aldus een tussenkomst van professor Bardoel in een lezing gehouden over "the future of public service broadcasting in transition", georganiseerd door SMIT op woensdag 17 november.

De richtlijn over de audiovisuele mediadiensten, harmoniseert de mediaregelgeving op een aantal domeinen zoals de bescherming van minderjarigen, de commerciële communicatie, de news access, teneinde de omroepdiensten van en uit de verschillende lidstaten grensoverschrijdend te kunnen aanbieden en ontvangen. De richtlijn in kwestie bepaalt niet wat een lidstaat tot de publieke omroepopdracht kan rekenen of niet.

Zoals gesteld in de beleidsbrief zal de minister in het kader van de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT het gesprek aangaan over de kosten en de baten van DAB. De investering bedroeg ongeveer 3 miljoen euro verspreid tussen 1994 en 2007. Alle toekomstplannen rond DAB en rond digitale radio worden bekeken in het kader van de onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst. Internetstreaming van radio is iets helemaal anders. Het is op dit ogenblik niet zomaar een alternatief voor DAB. De VRT brengt al tien jaar internetstreaming van radio.

De heer *Bart Tommelein* merkt op dat de minister geen duidelijk antwoord heeft gegeven over het toestaan van reclame of sponsoring bij internettoepassingen. Hij denkt dat de VRT, net als de geschreven media, op dat vlak een aantal dingen moet doen, maar ze moeten duidelijk omschreven worden in de volgende beheersovereenkomst, rekening houdend met de noden van commerciële bedrijven.

De heer *Carl Decaluwe* maant aan tot voorzichtigheid. Op internationale congressen stelt hij een nieuwe trend vast bij de Europese Commissie. Die is de discussie over mededinging en concurrentievervalsing moe en denkt erover een omschrijving van 'public value' op de markt te gooien en te vragen wie geïnteresseerd is om dit te brengen. De minister kan in haar beleid alvast aandacht hebben voor die ontwikkeling.

De heer *Jurgen Verstrepen* vindt dat hij te weinig informatie kreeg over de huidige DAB-ontwikkelingen. Hij hoopt hier in de toekomst meer over te vernemen.

4.9. De oprichting van het Mediafonds binnen het VAF

Minister *Ingrid Lieten* deelt mee dat momenteel de laatste hand wordt gelegd aan de beheersovereenkomst met het VAF over het Mediafonds. De inwerkingtreding van dit fonds is gepland voor het voorjaar 2011. De steunregeling zal na de agendering op de Vlaamse Regering ook nog moeten worden goedgekeurd door de Europese Commissie.

Door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur werd in 2009, in uitvoering van een addendum bij de lopende beheersovereenkomst met het VAF, een krediet van 2.850.000 euro ter beschikking gesteld van het VAF voor de ondersteuning van kwaliteitsvolle dramareeksen voor televisie. Deze middelen werden uitdrukkelijk beschouwd als een eerste fase in een groeiproces dat uiteindelijk een verruiming van de samenwerking tussen onafhankelijke producenten en omroepen beoogde. In uitvoering van het Regeerakkoord heeft de minister de verdere uitbouw van het stimuleringsfonds voor televisieproducties, dat nu dus Mediafonds heet, op zich genomen.

In tegenstelling tot de SARC is de minister er niet voor bevreesd dat het Mediafonds tot een grotere versnippering zal leiden. Integendeel, het Mediafonds wordt gehecht aan het VAF dat een overkoepelend zicht heeft op de sector van de audiovisuele creatie en dat ter zake over een onbetwiste expertise en autoriteit beschikt. De beoordeling door specifieke expertcommissies staat daarbij garant voor de kwaliteitsbewaking. Bovendien is het aan de het beleid om de nodige afspraken en afstemming te realiseren tussen de twee in wording zijnde beheersovereenkomsten met het VAF.

De wisselende multiplicator staat beschreven in de beleidsnota Media. Het Mediafonds wil bijkomende zuurstof bieden aan tv-fictie, tv-documentaire en tv-animatie. Documentaire en animatie zijn daarbij genres die in verhouding iets minder investeringen krijgen en ook duurder zijn om te produceren. Om ook hier waardevolle en originele producties te krijgen, zal het Mediafonds proportioneel meer kunnen bijpassen dan bij fictie.

Het Mediafonds en de taxshelter zijn complementaire maar duidelijk van elkaar te onderscheiden maatregelen. In de mate dat zij beide de financiering van de productie van audiovisuele werken faciliteren, versterken zij elkaar, elk vanuit hun eigen finaliteit. De taxshelter is een federale bevoegdheid.

4.10. Radio

Het onderzoek over de regionale televisieomroepen zal binnenkort opgeleverd worden. De onderzoekers zitten in een eindfase. In samenspraak met de regionale televisieomroepen zal er op basis van de bevindingen van het onderzoek bekeken worden wat de beste en meest relevante ondersteuning is.

Er werd afgesproken met het kabinet van de Franse Gemeenschap om wederzijdse databanken over de FM-band uit te wisselen. De minister heeft binnenkort ook een onderhoud met minister Fadila Laanan. Ze blijft zich inzetten om de FM-frequentieplannen van de beide Gemeenschappen op elkaar af te stemmen en tot een werkbare oplossing te komen.

De opdracht die aan het REC wordt toevertrouwd gaat over nieuwe distributiemogelijkheden voor het aanbieden van radioprogramma's zoals het internet en het luisteren naar radio via niet-klassieke toestellen zoals de pc. Dit staat ten opzichte van de klassieke wijze van verspreiden van radio via de ether en klassieke omroepnetwerken en het luisteren naar radio via een klassiek radiotoestel.

De evoluties die de administratie opvolgt, passen in de besprekingen en studies die aan de gang zijn over de mogelijkheden tot introductie van nieuwe technologieën in onder meer de FM-band (87.5-107.9 MHz), frequentieband III (174-230 MHz) en L-band (1452-1479.50 MHz), frequentiebanden die door de Internationale Telecommunicatie Unie worden gecatalogeerd als klassieke omroepbanden.

Zoals aangekondigd in de beleidsbrief zal de minister, met 2016 als perspectief, later in de regeerperiode een grondige behoefte- en marktanalyse laten maken die noodzakelijke strategische keuzes voor een nieuw radiolandschap mogelijk maakt. Uit dat onderzoek zal moeten blijken welke behoefte er is voor lokale radio. De firma Analysis Mason treedt op als consultant voor de VRM bij de marktanalyse.

4.11. Beroepsmogelijkheden tegen een vonnis van de VRM

De firma Analysis Mason treedt op als consultant voor de VRM bij de marktanalyse. De vrees leeft sterk dat een VRM waar een aparte beroepskamer ingesteld wordt, helemaal verlamd zal worden, omdat alle uitspraken mogelijk aangevochten zullen worden. Dit zou niet bijdragen tot een sterke VRM. Hoewel grondwettelijk verankerd, zijn de basisprincipes inzake rechten van verdediging expliciet opgenomen in artikel 220, § 4, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet): “De Vlaamse Regering bepaalt de procedures en de termijnen voor het indienen, onderzoeken en afhandelen van de aanvragen en klachten en voor het nemen van sancties. Daarbij moeten het recht om gehoord te worden op tegenspraak, de plicht tot motivering en de beginselen van openbaarheid van bestuur gegarandeerd worden.”. De verdere uitwerking van die rechten, en meer bepaald van de tegensprekelijke debatten, vindt men terug in de artikelen 16 en 18 van het besluit van 30 juni 2006 betreffende de procedure voor de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: het Procedurebesluit).

Artikel 16 van het Procedurebesluit stelt : “§1. Als de algemene kamer hetzij ambtshalve, hetzij na een onderzoek op verzoek van de Vlaamse Regering beslist over te gaan tot een procedure op tegenspraak, wordt die beslissing met de documenten die erop betrekking hebben naar de betrokkene gestuurd met vermelding van de gronden waarop de procedure steunt. §2. Binnen vijftien dagen na ontvangst kan de betrokkene zijn opmerkingen schriftelijk aan de Regulator meedelen, dan wel via elektronische post of enig ander telecommunicatiemiddel dat resulteert in een schriftelijk stuk aan de zijde van de geadresseerde, en waarop een elektronische handtekening is aangebracht die voldoet aan de vereisten van artikel 1322 van het Burgerlijk Wetboek. De betrokkene kan worden opgeroepen om door de algemene kamer te worden gehoord. Indien de betrokkene hiertoe verzoekt, moet hij door de algemene kamer worden gehoord.”. Artikel 18 van het Procedurebesluit legt eenzelfde procedure voor de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van de minderjarigen vast. Deze elementen blijven behouden in het wijzigend ontwerp van Procedurebesluit.

In de praktijk betekenen deze bepalingen dat de regulator steeds het volledige verslag of onderzoeksrapport aan de aangeklaagde omroeporganisatie bezorgt. In dat rapport worden de feiten omschreven evenals de mogelijks geschonden bepalingen samen met de redenen waarom die bepalingen geschonden zouden zijn. De omroeporganisatie mag hierop schriftelijk reageren en mag die schriftelijke opmerkingen nadien op een hoorzitting komen toelichten. De minister is van oordeel dat er voldoende beroepsmogelijkheden tegen de beslissingen van de regulator zijn. De partijen beschikken in de eerste plaats over de mogelijkheid om willig beroep of niet-georganiseerd beroep in te stellen bij de regulator zelf. In de praktijk wordt van deze mogelijkheid ook geregeld gebruik gemaakt. Verder

kunnen de partijen een annulatieberoep bij de Raad van State instellen, eventueel met vordering tot schorsing.

Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn beslissing 14/2007 van 17 januari 2007 duidelijk gesteld dat rechtzoekenden over een daadwerkelijk beroep voor een onafhankelijk en onpartijdig rechtscollege beschikken doordat ze tegen een beslissing van de regulator een annulatieberoep bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, kunnen instellen. De Raad van State heeft naar ditzelfde standpunt verwezen in zijn advies 44.986/1/V van 10 september 2008 van de afdeling Wetgeving van de Raad van State over het voorontwerp van decreet betreffende radio-omroep en televisie. Men mag hieruit besluiten dat noch uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, noch uit de rechtspraak van de Raad van State blijkt dat de regulator de rechten van de verdediging al zou geschonden hebben.

Bij de bespreking van het ontwerp van het huidige Mediadecreet in 2009 is het creëren van een andere, bijkomende beroepsmogelijkheid ter sprake gekomen. Men dacht hierbij aan een beroepsmogelijkheid bij het Hof van Beroep van Brussel, zoals bij beslissingen van het BIPT het geval is, of bij een overkoepelende, op te richten, beroepskamer bij de regulator. Uiteindelijk heeft het beleid en het parlement beslist om niet te kiezen voor een bijkomende beroepsmogelijkheid.

Om als magistraat lid te kunnen worden van één van de twee kamers van de Vlaamse Regulator voor de Media moet men ten minste vijf jaar het ambt van magistraat in de rechtbanken en hoven of bij de Raad van State hebben bekleed. Om voorzitter te worden van de algemene kamer wordt dezelfde voorwaarde gesteld. (artikel 216 van het Mediadecreet) Dit is een doelbewuste keuze die het Mediadecreet maakt omdat magistraten, en zeker magistraten van de Raad van State, over een grote knowhow beschikken op het vlak van administratief recht en procedures.

Beroep tegen beslissingen van de regulator kan worden ingesteld bij de Raad van State. De beroepen die worden ingesteld tegen beslissingen van de Regulator worden op de Raad van State echter nooit behandeld door magistraten die ook deel uitmaken van de kamers van de regulator. Op die manier is de onafhankelijkheid gewaarborgd.

De heren *Bart Tommelein* en *Jurgen Vertrepen* zien hij geen enkel argument tegen een beroepsprocedure bij de VRM. De heer Tommelein kondigt hierover een parlementair initiatief aan.

4.12. Frequentieplanning en samenwerking met de Franse Gemeenschap

Wat betreft vragen aangaande de overheveling van de bevoegdheden van telecomunicatie naar de gemeenschappen wacht de *minister* op een nieuwe federale regering en regeerakkoord alvorens daarover definitieve uitspraken te doen.

Aangaande het spectrum uit het digitaal dividend staat in de beleidsbrief dat de minister bezig is de situatie voor Vlaanderen vanuit diverse invalshoeken te analyseren: de Vlaamse bevoegdheden, de ontwikkeling van het brede medialandschap, de impact op het aanbod en de kostprijs voor de Vlaamse mediagebruik. Het is inderdaad zo dat de Europese Raad voor Telecommunicatie de druk opvoert om de subband toe te wijzen aan mobiele communicatienetwerken.

Naar aanleiding hiervan wordt momenteel een aantal mogelijke denksporen voor de 790-862 MHz band onderzocht. Op administratief niveau is een oefening aan de gang met de

buurlanden om na te gaan of de frequenties die in die frequentieband verloren kunnen gaan voor omroep gerecupereerd kunnen worden in de frequentieband 470-790 MHz.

De Vlaamse Gemeenschap heeft samen met de Franse Gemeenschap het initiatief genomen om een opinie uit te werken binnen de Raadswerkgroep audiovisuele zaken, over het Radio Spectrum Policy Program. Die opinie namens de raadswerkgroep Audiovisuele Zaken signaleert de bevoegde Raadswerkgroep voor Telecommunicatie, waar de gemeenschappen niet in zitten, een aantal van de Vlaamse belangrijke zorgen.

De Raadswerkgroep Audiovisuele Zaken wijst erop dat ook in het kader van een beleid betreffende elektronische communicatie rekening moet worden gehouden met een aantal significante doelstellingen van algemeen belang: de vrijheid van meningsuiting, het stimuleren van culturele en linguïstische diversiteit, het ondersteunen en bevorderen van Europese kwaliteitscontent, en het verzekeren van pluralisme in de media. De Raadswerkgroep Audiovisuele Zaken verwijst ook naar de belangrijke rol die televisieomroepdiensten vervullen bij de realisatie van deze doelstellingen. Innovatie en verdere ontwikkeling van terrestriële satellietomroepdiensten moeten dus ook meegenomen worden als prioriteiten van toekomstig Europees spectrumbeleid.

Het is volgens de Raadswerkgroep essentieel om bij het uitwerken van het radiospectrumbeleidsprogramma rekening te houden met deze doelstellingen van algemeen belang. Dit beleidsprogramma moet ook in overeenstemming zijn met de principes en de procedures van de regelgeving voor elektronische communicatie.

De minister is zich ervan bewust dat de expansie van mobiele netwerken zeker ook veel zal gebruikt worden voor media-inhoud. Dat is een belangrijk argument in het gesprek met de federale overheid. Dat is bovendien geen of/of-verhaal, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen mobiele omroep of mobiel internet. Het is van belang dat Vlaanderen wat betreft de eigen bevoegdheden een beleid uitbouwt dat de ontwikkeling van deze diensten stimuleert, rekening echter houdend met de convergentie.

De heer *Jurgen Verstrepen* vindt het hoog tijd dat Vlaanderen een beleid gaat uitdenken voor de expansie van mobiele netwerken. De evolutie gaat zo snel dat afwachten niet genoeg is. De minister van Media moet dringend een duidelijke visie en een plan uitbrengen.

4.13. Kenniscentrum Mediawijsheid en aandacht voor media-educatie

Voor een kenniscentrum Mediawijsheid wil de *minister* niet over één nacht ijs gaan. Een dergelijke organisatie vergt een grondige voorbereiding en afstemming met alle partners. De eerste voorbereidingen zijn gestart. Zowel het departement CJSM als van VRM bezorgden hun visietekst op een toekomstig centrum voor mediawijsheid.

De minister financiert het komende jaar het Vlaamse onderdeel van het tweede EU Kids Online-onderzoek. Dit Europese onderzoeksproject bestudeert en verzamelt data over de online-ervaringen van kinderen en hun ouders in 25 landen. De Vlaamse dataset vormt alvast een bruikbaar instrument om het beleid op te baseren.

De administratie bereidt een inventaris voor van de mediawijsheidsinitiatieven in Vlaanderen. Dat wordt een ruime inventaris: zowel digitale kloofinitiatieven als educatieve organisaties die met multimedia werken, worden in deze inventaris opgenomen. Uiteraard is de inventaris op zich geen doel, wel is het de bedoeling om deze inventaris ter beschikking

te stellen aan het veld opdat initiatieven elkaar gemakkelijker kunnen leren kennen en vinden.

Gedragenheid door de sector is cruciaal voor het beleid rond mediawijsheid en dus ook voor het op te richten kenniscentrum. Daarom organiseert de minister begin volgend jaar een aantal rondetafelgesprekken met het mediawijsheidsveld. De bedoeling is de belangrijkste doelstellingen en behoeften in kaart te brengen.

Daarnaast laat de minister een beknopte benchmark uitvoeren over buitenlandse expertisecentra en gaat ze na hoe kenniscentra binnen Vlaanderen inspiratie kunnen bieden op het vlak van organisatie en aanpak. Wat mediawijsheid betreft is het van doorslaggevend belang te erkennen dat de digitale revolutie grote voordelen en mogelijkheden heeft gebracht. De levens van individuele personen zijn verrijkt door hun toegenomen vermogen om te communiceren, te leren en hun creativiteit te benutten. Voor een verantwoord en geïnformeerd gebruik van deze nieuwe media is het nodig dat mediagebruikers over de nodige vaardigheden en kritisch bewustzijn beschikken.

In Europese teksten wordt mediawijsheid beschouwd als een van de voornaamste voorwaarden voor een actief en volwaardig burgerschap in de huidige informatiemaatschappij, waarmee de risico's op uitsluiting van het gemeenschapsleven kunnen verminderen. Mediawijsheid speelt ook een belangrijke rol in het verbeteren van de bekendheid met en het aanscherpen van de kennis van het audiovisuele erfgoed en de culturele identiteit van Vlaanderen en Europa. Burgers die als mediaconsumenten geïnformeerde en gediversifieerde keuzes kunnen maken, kunnen bijdragen aan het concurrentievermogen van de Vlaamse en Europese inhoudsindustrie. Een mediageletterde samenleving is tegelijk een stimulans en een essentiële voorwaarde voor pluralisme en onafhankelijkheid in de media.

Bij het bevorderen van mediawijsheid dient er bijzondere aandacht te worden geschonken aan het feit dat de behoeften en gedragingen van de verschillende maatschappelijke geledingen, alsook hun toegangsmogelijkheden tot de media, uiteen kunnen lopen. De acties en initiatieven van het kenniscentrum moeten dus voldoende doelgroepgericht zijn en bovendien gericht zijn op inclusie. Dat staat zo in het hoofdstuk over e-inclusie van de beleidsbrief. Het is de bedoeling dat deze twee verhalen meer coherent samen komen – iets wat ook door de aanbevelingen van het recente IST-onderzoek wordt bevestigd.

Daarnaast is mediawijsheid per definitie actueel en bestrijkt het alle media. Hoewel nieuwe media vanzelfsprekend belangrijk zijn, mag de focus niet uitsluitend daarop liggen, ook de veranderende rol van klassieke media verdient aandacht.

Het werkterrein op het gebied van mediawijsheid telt talrijke actoren die ieder vanuit hun invalshoek een bijdrage kunnen leveren tot een meer coherent, toekomstgericht en duurzaam referentiekader voor gebruikers en producenten van media-inhoud. Een efficiënt en doeltreffend kenniscentrum heeft dus per definitie een open karakter, werkt samen met diverse actoren en speelt expliciet een verbindende en sensibiliserende rol. De minister wil het voorbereidende werk afronden voor de zomer. Daarna kan de operationalisering ingezet worden.

Conform de beleidsbrief zijn er in de begroting middelen vrijgemaakt voor media-educatie en mediawijsheid. Het gaat hier over werkingsmiddelen voor een totaalbedrag van 200.000 euro en subsidiemiddelen voor een totaalbedrag voor 150.000 euro. De werkingsmiddelen zijn erop gericht een aantal zaken mogelijk te maken; bijvoorbeeld een sensibilisatie- of informatiecampagne, bijkomend onderzoek ter ondersteuning van de sector en het beleid. Anderzijds zijn de subsidiemiddelen erop gericht concrete initiatieven te ondersteunen. Of

dit met een oproep zal gebeuren moet nog beslist worden. De minister wil subsidiecriteria ontwikkelen die samenwerking, expertiseopbouw en kennisdeling bevorderen. Ze zal de administratie de opdracht geven het voorbereidende werk daarvoor te starten.

De heer *Bart Tommelein* onderstreept het belang van mediawijsheid en de rol van het onderwijs daarin. Hij vraagt dat de minister een leidende rol opneemt en haar collega van Onderwijs op dit vlak aanspoort.

4.14. Ondertiteling van televisieprogramma's en audiodescriptie

De *minister* deelt mee dat vanaf de begrotingscontrole 2010 de bestaande steunmaatregel, ingeschreven onder het programma HB0 HH035, 'Ondertitelingsinitiatieven nieuws private landelijke omroepen' werd uitgebreid naar 'Ondersteuning initiatieven toegankelijkheid televisieprogramma's conform artikel 151 van het mediadecreet'. Onder voorbehoud van goedkeuring van de begrotingsopmaak 2011 zal op deze basisallocatie voor 2011 een budget van 474.000 euro ingeschreven staan dat verdeeld zal worden over verschillende toegankelijkheidsinitiatieven. Bedoeling is om deze steunmaatregelen stapsgewijs te starten conform het stappenplan en de quota die in de loop van 2011 uitgewerkt zullen worden.

De VRT laat weten dat de omroep vooral moeilijkheden ondervindt bij rechtstreekse ondertitelingen, vooral bij bijvoorbeeld programma's als Terzake. De wijziging in de beheersovereenkomst en de financiële middelen van de VRT heeft als gevolg dat in alle afdelingen en dienstverlening moest bespaard worden. De ondertiteling voor slechthorenden bleef gespaard maar er werd ook niet verder geïnvesteerd. Maar de minister is het ermee eens dat de VRT op dit vlak verdere inspanningen moet doen.

Wat audiodescriptie betreft heeft de VRT zijn huiswerk gemaakt en een rapport opgesteld. Er is al begonnen met testuitzendingen met gesproken ondertiteling en de VRT heeft bij wijze van test ook een uitzending van Witse beschreven voor slechtzienden. Beide testen werden afgesproken in de beheersovereenkomst. De VRT is van plan dit verder uit te rollen in de loop van 2011 en zal hierover binnenkort een verslag bezorgen.

4.15. De Belgische evenementenlijst en aandacht voor de Vlaamse topsporters

Het doel van de evenementenlijst is volgens de *minister* dubbel. De regelgeving kan immers nog altijd aanleiding geven tot discussie omdat bijvoorbeeld nog sprake is in artikel 153, §1, lid 2, ten vierde, van het Mediadecreet van 'kosteloze' televisie, alsook andere bewoordingen uit het besluit die niet meer van deze tijd zijn. Anderzijds wil de minister ook – conform het regeerakkoord – de evenementenlijst zelf evalueren en herbekijken met de spelers, belanghebbenden en de sector. Daartoe heeft het departement een eerste toetsing gedaan met de sector.

Daar komt bij dat de zaak moet besproken worden met de andere gemeenschappen en de Europese Commissie. Dat kan pas nadat er duidelijkheid is over de lopende zaak over de Belgische Evenementenlijst voor het Europees Hof.

In de beleidsbrief van minister Muyters staat volgende zinsnede: "Ik zal bovendien in overleg met mijn collega bevoegd voor Media onderzoeken hoe al onze Vlaamse topsporters maximaal aan bod kunnen komen binnen het Vlaams medialandschap." In het Mediadecreet staat een aantal bepalingen opgenomen die hierop betrekking kunnen hebben. Zo geeft de korte berichtgeving de mogelijkheid om in een tijdspanne van drie minuten

te berichten over een bepaald evenement, over een competitiespeeldag. In een bepaalde sporttak wordt deze tijdspanne zelfs opgetrokken tot zes minuten. Daarnaast worden ook in de Evenementenlijst tal van sportmanifestaties vermeld die de zichtbaarheid van topsporters in Vlaanderen aanzienlijk verhogen. Bij de onderhandelingen voor de totstandkoming van een nieuwe beheersovereenkomst met de VRT kan aandacht voor Vlaamse topsport ter sprake worden gebracht.

4.16. Digitale televisie en het op elkaar afstemmen van settopboxen en DVB-T

De *minister* zal samen met de betrokken distributeurs en consumentenorganisaties nagaan hoe de betaalbaarheid van digitale televisie kan verbeteren en welke rol het Vlaams media-beleid hier kan spelen.

Uit een studie van professor Erik Dejonghe van eind 2009 blijkt dat er geen settopboxen (STB) bestaan die alle mogelijkheden van de STB van Telenet en Belgacom combineren. Het zou technisch mogelijk zijn om op basis van bestaande of op korte termijn te verwachten technologieën een STB te ontwikkelen die zowel gebruikt kan worden voor iDTV diensten van Telenet als voor IPTV diensten van Belgacom maar in de praktijk valt dit niet te verwachten onder meer omdat de ontwikkeling van een dergelijk prototype STB praktisch uit te sluiten is omdat dit technische kennis vergt die zowel bij Telenet als bij Belgacom in beschermde vorm aanwezig is. Daarenboven zal de totale productiekost van een gemeenschappelijke STB veel hoger zijn dan de kost van beide toestellen afzonderlijk.

De VRT is al langere tijd te ontvangen via het DVB-T-netwerk. Daarnaast zit nu ook Telenet als dienstenverdelers op het netwerk van Norkring. Telenet voert sinds 1 oktober 2010 testen uit op de multiplexen die hen ter beschikking zijn gesteld. Vanaf 1 april 2011 zou Telenet een commercieel aanbod aanbieden. Van eind februari tot mei 2011 plant Norkring België een nieuwe ronde om kandidaat-dienstenverdelers de kans te geven met een DVB-T-aanbod te werken. Het netwerk is er en werkt, de meeste nieuwe tv-toestellen hebben een ingebouwde DVB-T-ontvanger, en op de markt is er een en ander in beweging.

Het is niet officieel gemeld, maar de testen van Telenet hebben voor storingen gezorgd op het kabelnetwerk van Telenet in Brussel: een DVB-T-testuitzending zit op dezelfde frequentie als RTBF op de kabel in Brussel en dit zorgt voor instalingsproblemen. Voorlopig wordt hier daarom vanuit de locaties Brussel en Sint-Pieters-Leeuw niet meer met DVB-T getest. Dat zal nader onderzocht worden. In Nederland heeft de overheid subsidies gegeven voor mensen die gestoord worden door instraling zodat ze hun kabel beter kunnen beschermen.

4.17. Euronews en de aandacht voor Europa

Euronews zou geld krijgen van de Europese Commissie om zich in Brussel, bijvoorbeeld in het Omroepgebouw aan de Reyerslaan te vestigen. Die plannen liggen volgens de *minister* in lijn met de verwachtingen van de Europese Commissie om de Europese identiteit en het Europees gebeuren in Brussel beter te verspreiden over de lidstaten. Tot nu toe wordt het Nederlands niet aangeboden, noch de VRT, noch de NPO leveren hiervoor immers de financiële bijdragen. De VRT ziet geen meerwaarde in participatie in Euronews, dat geen Nederlandstalig aanbod biedt. Ook andere Europese omroepen zoals de Duitse of Britse, of NOS participeren niet. Mocht daar vanuit Vlaanderen toch interesse voor bestaan, wil de VRT hier over praten.

4.18. Regionale televisieomroepen

Minister *Ingrid Lieten* deelt mee dat het budget voor de regionale televisieomroepen onveranderd is gebleven. De besparing op facultatieve subsidies geldt ook voor de steun aan de regionale omroepen, maar wordt niet toegepast maar opgevangen via een interne compensatie. De minister heeft voor die beslissing rekening gehouden met een aantal overwegingen zoals de belangrijke decretaal verankerde rol die regionale omroepen vervullen in het medialandschap, alsook de aangekondigde beleidsintentie te onderzoeken of structurele ondersteuning van de regionale omroepen wenselijk blijft. Het onderzoek naar de financiering van de regionale televisieomroepen en de doelmatigheid van de huidige steunmaatregel zal deze winter worden opgeleverd en zal input geven aan de verdere invulling van de huidige begrotingsmiddelen.

4.19. Private televisieomroepen

De heer *Bart Tommelein* stelt vast dat de minister niets heeft gezegd over de investeringsverplichtingen van de audiovisuele productiesector. Niet alleen VMMA investeert al jaren in Vlaamse fictie, maar ook SBS met VT4 gaan in die richting. De commerciële omroepen beseffen immers duidelijk dat er moet geïnvesteerd worden.

De minister zou de voortrekker moeten zijn in de pax media tussen omroepen en distributeurs. Zij moet erop toezien dat de grensoverschrijdingen niet ontaarden in een veldslag. Het lid suggereert dat de minister zich daarover beraadt, want tot nu toe legde zij daarover geen verklaringen af.

4.20. Basisallocatie HH030 3200 Steun aan de geschrevenperssector

De heer *Carl Decaluwe* stelt vast dat de steun aan de geschreven pers achteruit gaat met 150.000 euro. Komt dit door het stopzetten van het bestaande protocol? Is er reeds een nieuw protocol met de geschreven pers?

Minister *Ingrid Lieten* deelt mee dat het protocol over de steun aan de geschreven perssector vóór 1 juli 2010 werd opgezegd. Aangezien de steunmaatregel 2010 zal ingaan vanaf 1 januari 2011 en gelden tot en met 18 november 2011, zal 2011 gebruikt worden om de scheefgegroeide situatie van budgetten van jaar N-1 voor jaar N recht te trekken. De budgetten 2011 zullen dan ook voorbestemd zijn voor andere initiatieven en kunnen dus gezien worden als een extra steun van 850.000 euro voor de geschreven pers in het jaar 2011. Van een vermindering van steunverlening kan dus niet gesproken worden, integendeel.

Verder deelt de minister mee dat op dit moment er verkennende gesprekken zijn met de federaties en het kabinet van de minister-president en de afdeling Communicatie van de Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid. Mogelijk zal er geen volledig nieuw protocol zijn tegen 31 december 2010. Het bestaande protocol zal dan, inclusief de huidige dienstverlening, worden toegepast tot er een nieuw is. In de huidige besprekingen liggen alle mogelijkheden nog open, ook op het vlak van mediaplanning en -buying, het eventueel inschakelen van een mediacentrale, enzovoort. Er wordt ook bekeken of er nog wel afzonderlijke protocollen moeten komen met de verschillende mediatypes, terwijl de praktijk multimediaal is: de Vlaamse overheid communiceert via verschillende kanalen, mediahuizen hebben die verschillende kanalen onder één dak. Er zal een grondige analyse gebeuren, ook van de financiële stromen, om er zeker van te zijn dat de nieuwe constructie rendabeler is voor de overheid.

Zoals aangegeven in de beleidsbrief blijft het de ministeriële zorg om voor overheidscommunicatie voorwaarden te koppelen die bijvoorbeeld te maken kunnen hebben met verbintenissen van mediabedrijven, zoals het erkennen van de Raad voor Journalistiek en de Jury Ethische Praktijken inzake Reclame. De minister gaat na of het onderzoek Talentmanagement en Werkomstandigheden nog input kan leveren.

4.21. Basisallocatie HH 033 3300 Uitzendingen voor derden

De heer *Carl Decaluwe* leest dat de subsidies aan uitzendingen voor derden met 5 procent verminderd worden. Dat brengt het ingeschreven bedrag op bijna 1,5 miljoen euro. Tegelijk koestert men de ambitie om nieuwe zenders te laten erkennen. Als dat gebeurt dan vermindert dat het bedrag voor de bestaande omroepen toch? Of wordt het globale budget dan opgetrokken?

De heer *Wim Wienen* vindt de achteruitgang van deze subsidie geen probleem. Hij hoopt dat op korte termijn het debat kan worden gevoerd over een voorstel van decreet van mevrouw Dillen en hemzelf betreffende de afschaffing van de levensbeschouwelijke derden (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 299/1*). Het is immers gek dat degelijke bedragen worden ingeschreven, dat de minister middelen vrijmaakt voor een erkenningsronde, terwijl het parlement nog niet eens zeker is dat het de levensbeschouwelijke derden wil behouden.

De *minister* deelt mee dat de middelen voor steun aan de derden zullen verdeeld worden over de verschillende instanties op basis van de representativiteit en het aantal uitzendingen. Er wordt momenteel bekeken welke derden een erkenning zullen krijgen van de Vlaamse Regering. Dat zal nog dit jaar gebeuren. Daarna zal de minister onmiddellijk werk maken van een verdeelsleutel om tot een evenredige verdeling tussen de verschillende begunstigden te komen.

4.22. Basisallocatie HH 035 3200 Toegankelijkheid televisieprogramma's

De heer *Wim Wienen* merkt dat het aandeel van de nationale loterij integraal wordt ingeschreven, terwijl bij de begrotingscontrole 2009 de nationale loterij niet over de brug is gekomen met de voorziene middelen. Dus diende de Vlaamse Regering zelf bij te passen. Is daarmee rekening gehouden? Zijn er garanties voor de vooropgestelde 250.000 euro?

De *minister* deelt mee dat anders dan de vorige jaren – gezien de relatieve zekerheid van de lottoopbrengsten – de lottogelden bij de begrotingsopmaak worden meegenomen. Dit is ook gebeurd voor het programma HB0 HH035 'Ondersteuning initiatieven toegankelijkheid televisieprogramma's conform artikel 151 van het mediadecreet'. Deze budgetten, die als doel hebben de toegankelijkheid van televisieprogramma's te bevorderen, zouden zonder de extra lottomiddelen ontoereikend zijn om toegankelijkheidsinitiatieven te bevorderen. Het is dus een goede zaak deze lottogelden bij aanvang van 2011 ter beschikking te hebben zodat er een degelijk beleid uitgestippeld kan worden op basis van een zeker budget. Aangezien ze ingeschreven staan bij de uitgaven, zijn deze middelen gegarandeerd.

De basisallocatie Ondersteuning initiatieven toegankelijkheid televisieprogramma's werd gecreëerd om bepaalde Europese mediaprojecten mede te ondersteunen onder de vorm van cofinanciering. Het gebruik van deze middelen zal inderdaad sterk afhankelijk zijn van de initiatieven van de sector en van externe organisaties. Het uiteindelijke doel van deze steunmaatregel bestaat erin grootschalige Europese samenwerkingsprojecten te ondersteunen waarvan de scope zich niet beperkt tot een enkele lidstaat en waarbij aan kennisdeling en –verruiming kan gedaan worden op het gebied van Mediabeleid. Los van

het feit dat het belangrijk is om deze internationalisering van mediaprojecten te stimuleren en mogelijk te maken, klopt het dat de minister tijdens het voorbije jaar een projectvoorstel in die aard heeft ontvangen op haar kabinet. Naast een advies van de administratie, wacht de minister de beoordeling van Europa zelf af vooraleer hierover verdere uitspraken te doen.

4.23. Basisallocatie HH 038 3500 Stichting het Beste van Vlaanderen en Nederland (BVN)

Op verschillende vragen van commissieleden over de dotatie aan BVN antwoordt de *minister* dat er – zoals vooropgesteld in de meerjarenovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en BVN – een indexaanpassing van 2 percent op jaarbasis diende toegepast te worden. Conform het begrotingsakkoord wordt deze budgetverhoging telkenmale opgevangen binnen de werkingsmiddelen van het programma H Media. Hiertoe werd dan ook een budget van 25.000 euro overgeheveld. De besparing van 5 percent op de facultatieve subsidies werd evenwel doorgedrukt op dit initiatief omdat verdere compensaties op deze manier wel een erg zware impact zouden hebben gehad op de werkingsmiddelen van mediabeleid, die eveneens reeds in de klappen deelden.

4.24. Basisallocatie HH 021 300 Subsidies ter ondersteuning van innovatieve media-initiatieven

De *minister* wijst erop dat de 2 miljoen euro voor de operationalisering van het Vlaams Instituut voor de Archivering afkomstig is uit het Fonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven. Zoals in de memorie van toelichting staat, is de mediasector is een creatieve en arbeidsintensieve industrie, waarin naast uitgevers en omroepen een netwerk van creatieve mediamakers en productiehuisen een belangrijke rol vervullen. Deze brede mediasector heeft behoefte aan meer mogelijkheden voor vernieuwing en innovatie. Daarbij gaat het inderdaad niet noodzakelijk of alleen om technologische innovatie en verschilt het in die zin van het beleid, dat mogelijk gemaakt wordt door het IWT.

De minister wil het veeleer hebben over innovatie op het vlak van nieuwe vormen van digitale archivering, presentatie en ontsluiting; nieuwe formats of manieren van crosssectorale samenwerking of nieuwe manieren om de mediaconsument beter te bereiken of te betrekken bij de media. Ook initiatieven die de kwaliteit van de media of journalistiek kunnen verhogen zoals nieuwe vormen van dataverwerking, -verwerking en -publicatie, behoren tot de mogelijkheden. Om dergelijke initiatieven mogelijk te maken wordt voor 2011 een budget van 1,5 miljoen euro ingeschreven onder deze basisallocatie. De minister zal de concrete uitwerking van deze basisallocatie bekijken met haar administratie.

4.25. Basisallocatie HH 040 4141 Dotatie aan de VRM

Op de vragen van de commissieleden antwoordt de *minister* dat er inderdaad bespaard wordt op de dotatie aan de VRM. In 2011 wordt bijkomend bespaard op apparaatskredieten à ratio van 1,5 percent op loonkredieten en 2,5 percent op werkingskredieten. Deze regeling wordt in principe toegepast op alle apparaatskredieten en loonkredieten van de Vlaamse overheid. Het betreft hier dus de algemene regel. Een sterke positionering van een instelling als de VRM hoeft niet alleen gelinkt te worden met verhoging van financiële middelen, maar heeft ook te maken met assertiviteit en daadkracht. Voor bijkomende opdrachten zal bekeken worden welke middelen daarvoor nodig en haalbaar zouden zijn.

4.26. Dotatie aan de VRT

De heer *Bart Caron* vraagt verduidelijking bij de begroting van de VRT. Hij begrijpt de verschillen in middelen niet tussen de begrotingscontrole 2010 en de begroting 2011 van de rubrieken overeenkomsten met distributeurs en radioreclame, alsook van het totale budget van die ESR-code 16.11.

De heer *Bart Tommelein* merkt op dat de basisdotatie van de VRT 275 miljoen euro bedraagt, een daling van 11 miljoen euro in vergelijking met 2010, waar 286 miljoen euro werd ingeschreven. De knipperlichtprocedure wordt opnieuw geraamd op 9,4 miljoen euro. Tegelijk worden de reclame-inkomsten geschat op 35 miljoen euro (in tegenstelling tot 31 miljoen vorig jaar). De inkomsten liggen dus hoger, maar de dotatie via de knipperlichtprocedure blijft gelijk. Wordt hier op die manier geen 4 miljoen euro dubben ingeschreven? Kan de minister hier meer uitleg over verschaffen.

Minister *Ingrid Lieten* verwijst voor het beantwoorden van deze vragen naar haar eerdere toelichting van het knipperlichtenmodel.

III. INDICATIEVE STEMMING

De aan de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media toegewezen onderdelen van het ontwerp van decreet houdende algemene uitgavenbegroting worden ter stemming aan de commissieleden voorgelegd.

Voor het onderdeel Media wordt een amendement nr. 4 voorgesteld door de heren Wim Wienen en Johan Deckmyn (*Parl. St.* VI. Parl. 20010-11, nr. 15/3). Het amendement stekt ertoe in de begrotingstabel, basisallocatie HB0 HH040 4141, het niet-gesplitste krediet van 284.547 duizend euro terug te brengen op 275.095 duizend euro, wat overeenstemt met een vermindering met 9452 duizend euro. Dit is immers het bedrag dat in de dotatie aan de VRT is ingeschreven als prognose inzake radioreclame voor de VRT, de zogenaamde knipperlichtenprocedure.

Er is volgens de indieners echter een totaal gebrek aan transparantie ten overstaan van de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement over hoe dit bedrag tot stand komt. Daarom lijkt het hen nuttig om het voorziene bedrag voor de ‘knipperlichtenprocedure’ voor dit jaar te schrappen, vermits er geen duidelijkheid bestaat dat dit bedrag gerechtvaardigd is.

Het amendement wordt verworpen met 9 tegen 3 bij 1 onthouding.

Het onderdeel Media wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 1 onthouding.

Het onderdeel Cultuur wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 4 onthoudingen.

Het onderdeel Jeugd wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Het onderdeel Sport wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij twee onthoudingen.

Philippe DE COENE,
voorzitter

Erik ARCKENS,
Paul DELVA,
Chris JANSSENS,
Bart TOMMELEIN,
Ulla WERBROUCK,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen voor het beleidsdomein Cultuur

ACCE	Ambtelijke Coördinatie Cultuur Educatie
ADR-Vlaanderen	Actie Dorpen Roemenië
BAM	Instituut voor Beeldende Audiovisuele en Mediakunst
BOM-Vlaanderen	Bewaring en Ontsluiting van Multimediale data in Vlaanderen
BSI	British Standard Institution
CEST	Cultureel ErfgoedStandaarden Toolbox
CTB	Verenigde Organisaties BeeldKunst
CVN	Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen
DAC	Derde ArbeidsCircuit
DAR	Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid
DKO	Deeltijds Kunstonderwijs
ECEI	Europees Congres rond E-Inclusie
Europeana	Europees project inzake digitalisering
EPICS	E-learning Platform in the Cultural heritage Sector
EVC	Erkenning van Verworven Competenties
EYV2011	Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk 2011
FARO	Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed
FFEU	FinancieringsFonds voor schuldafbouw en Eenmalige investerings-Uitgaven
FIT	Flanders Investment and Trade
FOV	Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk
FMC	Frans Masereel Centrum
FoCI	Fonds Culturele Infrastructuur
FOV	Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk
FWO	Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek
IPC	Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie
IBBT	Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie
ICIS	Infrastructuur en Cultuur Informatie Systeem
ICON	Interdisciplinary Cooperative Research
IGS	InterGemeentelijk Samenwerkingsverband
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
JMDV	Joods Museum van Deportatie en Verzet
KMSKA	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen
LOCUS	Lokaal, Cultuur en Steunpunt
MAS	Museum Aan de Stroom (Antwerpen)
MCV	MuziekCentrum Vlaanderen
M HKA	Museum Hedendaagse Kunsten Antwerpen
NICC	Nieuw Internationaal Cultureel Centrum
NGO	Niet Gouvernementele Organisatie
NTU	Nederlandse Taalunie
OCI	Overleg Creatieve Industrie
Oko	Overleg Kunstenorganisaties
OMD-werkgroep	Open Method of Coordination werkgroep
OVAM	Openbare Afvalstoffenmaatschappij
Oxfam	Oxford Committee for Famine Relief, Oxfam-Wereldwinkels
PLINT	Platform Internationaal
PMV	Participatie Maatschappij Vlaanderen
pps	publiek private samenwerking
RVT	Reis, verblijf en transportkosten
STAM	StadsMuseum Gent
SoCiuS	Steunpunt voor Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk

SOIA	Strategisch Overlegplatform Internationale Aangelegenheden
UNESCO	United Nations Educational Scientific and Cultural Organization
VAF	Vlaams Audiovisueel Fonds
VAI	Vlaams Architectuur Instituut
VAIS	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking
VAPA	Vlaams ActiePlan Armoedebestrijding
VeBeS	Vereniging van Blinden en Slechtzienden
VEP	Vlaams e-boek Platform
VFL	Vlaams Fonds voor de Letteren
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie te Brussel
ViA	Vlaanderen in Actie
VIA	Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Socialprofitsector
VKC	Vlaamse Kunst Collectie
VKS	Vlaamse Kwalificatiestructuur
VN	Verenigde Naties
VOB	Verenigde Organisaties BeeldKunst
VOI	Vlaamse Openbare Instelling
VOSOG	Scouting voor Volwassenen
VTi	Vlaams Theater instituut
VVBAD	Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezenen
VVP	Vlaamse Vereniging van Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
Waalse Krook	Vlaams instituut voor de archivering van het multimediaal erfgoed

Gebruikte afkortingen voor het beleidsdomein Jeugd

ADJ	Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme
CJSM	Cultuur, Jeugd, Sport en Media
DAB ULDK	Dienst met Afzonderlijk Beheer De Uitleendienst Kampeermateriaal voor de Jeugd
DAC	Derde arbeidscircuit
EU	Europese Unie
EVC	elders verworven competentie
IVRK	Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind
JINT	coördinatieorgaan voor Internationale Jongerenwerking
Joker	jongeren- en kindeffectrapportage, jongeren- en kindeffectrapport
KeK	Kenniscentrum Kinderrechten
VIP-Jeugd	Vlaams InformatiePunt Jeugd
VIWTA	Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (nu IST)
VN	Verenigde Naties
VVJ	Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten

Gebruikte afkortingen voor het beleidsdomein Sport

ADEPS	Administration de L'Éducation Physique et des Sports
AISF	Association Interfédéral du Sport Francophone
BHV	Brussel-Halle-Vilvoorde
BLOSO	(Agentschap voor de) Bevordering voor de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie
BOIC	Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité
BVLO	Bond voor Lichamelijke Opvoeding
btw	Belasting op de Toegevoegde Waarde

CMS	Content Management System
DAC	Derde Arbeidscircuit
DBFM(O)	Design, Build, Finance, Maintenance (and Operate)
CJSM	(Departement) Cultuur, Jeugd, Sport en Media
DG	Duitstalige Gemeenschap
CJSM	Cultuur, Jeugd, Sport en Media
EPAS	Enlarged Partial Agreement on Sports
EQF	European Qualification Framework
EU	Europese Unie
EVC	Eerder Verworven Competenties
EVK	Eerder Verworven Kwalificaties
FFEU	Financieringsfonds voor schuldafbouw en eenmalige investeringsuitgaven
FOLLO	Flexibele Opdracht Leerkrachten Lichamelijke Opvoeding
GIS	Geografisch Informatie Systeem
GO!	Gemeenschapsonderwijs
ISB	Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid
JES	vzw Jeugd en Stad vzw
KBVB	Koninklijke Belgische VoetbalBond
KUL	Katholieke Universiteit Leuven
LO	Lichamelijke Opvoeding
MVS	Medisch Verantwoord Sporten
OCM	Open Coördinatie Methode
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
NOC	Nationaal Olympisch Comité
NQF	National Qualification Framework
PLINT	Platform Internationaal
RIZIV	Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering
RUP	gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
SERV	Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen
SKS	Sport KwalificatieStructuur
SPAKKI	Databank voor Sportaccommodatie en Infrastructuur
SVS	Stichting Vlaamse Schoolsport
UGent	Universiteit Gent
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
VAL	Vlaamse Atletiekliga
VAPA	Vlaams Actieplan Armoedebestijding
VFV	Voetbalfederatie Vlaanderen
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie
VIA	Vlaams Intersectorieel Akkoord
VIA	Vlaanderen in Actie
VKS	Vlaamse Kwalificatiestructuur
VLABUS	Vlaams Bureau voor Sportbegeleiding
VSF	Vlaamse Sportfederatie
VTs	Vlaamse Trainersschool
VUB	Vrije Universiteit Brussel
VVP	Vereniging van de Vlaamse Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WADA	World Anti Doping Agency

Gebruikte afkortingen voor het beleidsdomein Media

BIPT	Belgisch Instituut voor Post en Telecommunicatie
BOM-VL	Bewaring en Ontsluiting van Multimediale Data in Vlaanderen
CEPT	Conférence Européenne des Postes et Télécommunications
CIM	Centrum voor Informatie over de Media
CJSM	Cultuur, Jeugd, Sport en Media
CMA	Centrale Media-aankoop
COSYN	Content Syndication and Delivery
CSA	Conseil Supérieur de l'Audiovisuel
DAB	Digital Audio Broadcasting
DVB-H	Digital Video Broadcasting- Handheld
DVB-T	Digital Video Broadcasting – Terrestrial
ENA	Elektronisch Nieuwsarchief Vlaanderen
FeVlaDo	Federatie voor Vlaamse Dovenorganisaties
FIFA	Fédération Internationale de Football Association
FM	Frequentiemodulatie
FMCG	Fast moving consumer goods
IBBT	Interdisciplinair Instituut voor Breedbandtechnologie
IST	Instituut voor Samenleving en Technologie
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
KiK	Kranten in de Klas
NPO	Nederlandse Publieke Omroep
O&I	Onderzoek en Innovatie
PING	Poverty is not a game
REC	REC Radiocentrum
RRC	Regionale Radio Conferentie
RSC	Radio Spectrum Committee
RSPG	Radio Spectrum Policy Group
RSPF	Radio Spectrum Policy Program
RVI	Radio Vlaanderen Internationaal
SARC	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
SMIT	Studies on media, information and telecommunication
STB	Settopbox
STIVO	Stimuleringsfonds voor Vlaamse Kwalitatieve Omroepproducties
UPP	Unie van de Periodieke Pers
UEFA	Union of European Football Associations
VAF	Vlaams Audiovisueel Fonds
VAR	Vlaamse Audiovisuele Regie
VDP	Vlaamse Dagbladpers
ViWTA	Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (nu IST)
VRM	Vlaamse Regulator voor de Media
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
VUKPP	Vereniging van de Katholieke Periodieke Pers
VJV	Vlaamse Journalisten Vereniging
VVJ	Vlaamse Vereniging van (Beroeps)journalisten